GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0339
4	Work Number	D 0884
5	Page No (From... To)	1 to 205
6	Name of the Work	SIMHASANA DVA TRIMSATI
7	Subject	SIMHASANAMU

B. 339.
D. 884.

Siṁhāsana
dvātriṁśati

This is the new Edition of the Vicramarca Tales, or Tales of the Throne, in stanzas, in Twelve Books. This Edition was duly corrected by the Editor Narasimha Chari under my directions, in the year 1842 [illegible]

The style of this poem is much admired: but most of the stories are deplorably silly: and all turn upon the prodigious sanctity of bramins. Many are nasty enough, though not nearly so filthy as the stories in the Mahabharat and the Bhagavat.

In this Edition the Dedication and Preface are omitted. They occupy 132 stanzas

There are some blemishes in the style of this poem. V. the note at the end of the First Book

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ -

The Tales of the Throne, in Twelve Books. "Fables by Gopu Raz" may be the best name. In my Dictionary this author is referred to by the letter G.

Des No 884
GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS
18 [illegible] Pty

1 [illegible]
[illegible]
[illegible]
2 [illegible]
[illegible]
3 [illegible]
[illegible]
[illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
[illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి — శ్రీ

మనతమకమలజఘటనా, సమయంబైన సంభావ్యములైన సంభవించిన వి-
౮ ఘ్నున నీకు న్న దివానిని యదిసింహ్మ విధవత యను వివేకమెతలగ బలసం
౯ పదమునకు కంభమున వారికి, యుదయింపదే దైత్యవరుని నుకదగింపనే కవిక-
ద్వితీయ చతుష్పం, వాక్యతి త్రిత సంఖ్యము ఖలకవిజయయుండై, గెకానని తార-
౧౦ ంకానసుర్యు బాకార్పు కష్టమ్ము ఖుండు బుద్ధుటవినవే, ము, వరప్రత్యుం తవురం
ద్రిపైరిపరి ఘల్వారాశియాలంకదాగరిదుర్గంబసురత బలంబులుదిశ
గ్రిష్మం తురాజల్లుబం, ఘురవారాహ్యము రాలు దెలగిల విత్తులకత్రు
లంగ్రాతగానరులు న్వానతులు గానందలబిచన జేటువారిల దే,
౧౧ ఉదా, కాద్రి ననిట్టి బాలకుతుకలు తధ్యము నీకు నిష్ఠలాపే ప్రిలవారి
చేత వృద్ధి పిస్తలి లానెనర యుంప్రమన వాగ్నానావచనంబులి యుక్తానియా
త్రివాతుం వలపాసి విక్రమార్కావనివల్లభుండు నెదరించు దలంచెపిశా
౧౨ చముఖ్యునికి, కి, శ్రీ తలప్రన వచ్చిన తత్రా తెరగెరిగించి యరయునని
పినపి దపక్ష బేతాళుడు పాతాళమ్ము భూతలము నరసి వచ్చి భూపతి
౧౩ కని మెకి, సీ, జననాధసేవ పంచినెల్లచాటులు విరిగి ప్రతివాన ప్రర
ము లానెక్కు మరి యుంటలే గ్రామము దట మంటి బలములతారె నాతు
బాలు ఖాంబ్రమె వ్రిరవాదసు నెత నెకి విప్రుంతు తనకాతు కెలతుకుత
జ్ఞనని యుది యుద్ధము టిపె నెకదినంపె గుబాసె నాగంధ్ర దీపాపగాతన
౧౪ నితమప్రైటి, శ్రీ, పినికారణంబు వేవరగాక యుం, దప్పెతరుగననుచు
నిట్టు చెప్పినంక రాజ్యభారెగ మింకకుంత గనేప్ర, సాహసంబు సేయుసా
౧౫ హసాంక, మ, శ్రీ నిచెప్ప విప్రుని యావలం దెలసి సువ్యక్తంబుగా నాత

నా, తనము లంబనిన్ని యుంచునెని యాశ్చర్యంబుగా దాల్పిచే, సినకార్యంబు
లదాతు వేదకమద్ర జత్వాపటునదాతువే, తినకష్టంబకు నన్నుదాజని యెబట్టి
౧౬ నిట్టి పాతాళకుకు, ధు, శ్రీ నరనాథుడట్టు పనియా యమధముకృతి దాని
తుగాప్రతి, పద్మాని ప్రిరంబు తగరునె దెంజతురంగబలంబులన్ని యుర్వి
వానిపిరుందనెగనలువంకలనిల్ప నందు గాందరాలానికి జాచ్చి పారి
౧౭ జయులారిలు నిబాలునిబారబ్బిన నే, శ్రీం, త, క, నాగంద్రుడు జివనవి,
ద్యాగుణాముగు మంత్రశక్తి దత్తితములు వాగ్నానాగాశ్వరధభటయాదుల
౧౮ నకాగతి ప్రాణంబు లిచ్చి యాత్రజుబంపె, తే, శ్రీ కువారాయుతశాలివా
హాను తనంగనె గతి నగరంబు వెలువతినిలుచునంత శేష పంప నవచ్చె-
౧౯ లియాశవిషములు ఖిక్రమార్కు నిమూకల నాక్రమించె, ఉ, సర్పము
లెక్కయొక్క భటుల జంపిన నాతడు వారిప్రాణాములొగ్గి రూపుదలంచి వాసు
కికి ఘోరతపంబొనరించెనమ్మెదర్నెరాక యుంతలేక యు నిష్ఠలపై
నకలంకి యుర్భుజాదర్పము దాతుగా నదిదేవవశంబని వచ్చెబారి
౨౦ కకే, క, శ్రీ తతియు వచ్చిన దక్షినవాతులు సైన్యములు కూడనెతెంచి
నవ్వచ్చతురంగబలము పెబట్టకుతలమును బదవాతులనతలకుతలంబ-
౨౧ యెన్నికకు, వ, శ్రీ యుత శాలివిక్రమార్కుండగు విక్రమార్కుని సేనలకు శేష
ప్రసాదవిశేష శాలివాహనుండగు శాలివాహను బలంబులు దలపడి
౨౨ పోరు నవసరంబున, సీ, కాలుబలంబులు గ్రావాసంగతి గ్రాలతుర
గములతరగలకరణి జెలగ తేరులుకలములతెరగు నవిరుగ గాగరులు

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - ఆ - ొ

మైనాకాదిగిరులఁ బోల్పనరిగె బిళ్లలు కమలాకృతి మెఱయుఁగానడిదంబు
లు నువిశాలననుకరింపఁ జామరంబులు సితచ్ఛత్రంబులు నుశంఖఫేనసా
౨౩ దృశ్యంబు చెరియు మెఱయు॥ తే॥ పడిగెలు త్రుతత్పునికులభాతి మెఱయు
రుధిరధారలు విద్రుమరుచి దనర్ప । పడు వీరవరులు జలఖేచరప్రభంగి-
౨౪ బాణాగ్రములు ద్రవిణరాద్రురసనములు ద్రిమెప్పె॥ ఉ॥ ఆ త్రివిక్రమవీరులే
ర్పు(ల్ర)యు నార్పుచు వత్తురు వచ్చి మూకలాం। జాత్తురు జొచ్చి శత్రువుల
నుగ్గుల ణాంతురు వారి చేరముల్। మెత్తురు మెచ్చి మారొల్కు నుచు మెల్పు
నగెల్పు నభిన్నభిన్నమై। చత్తురు చచ్చి యచ్చరల సన్నిధి నిల్తురు కల్తురందరికి॥
౨౫ క॥ ఆ మొత్తదిగి మెతివీరుల్పనెయ్యము నవరింపు వేల్పునెలతలు దమలోం।
గయ్యంబడుననశూరుల్పక యవ్వము దివిబూదనాడు కయ్యంబమ్మెఁగ్గిసీ॥
౨౬ మ్రొగ్గెడు గజఘటంబులనుబ్బు దెరతురక్తంబు వద్విప్రారంబుగాంగ్రవార
కతెగినద్దివీరుల ప్పనుకలు కామరారుపాన పాత్రములుగాంగ్రుయం
దండదపాచవికందువగలగుండెకాయులన్నియునూరుగాయులుగనక్కం
౨౭ దలుత్కినకజిష్టలు గాగుల్పిడాకినీగణములనేకరుచుల్పు తే॥ పాటు
కాలచిక్రద్రాగు మభూతములకల్పవ్వులసూప్పచునేటి యుత్సవ-
ములజేల్పనెందులేదని పొకడుచునుల్లసిల్లి సారి యాడంగజాచ్చైన
౨౮ నప్పొటకలయు॥ క॥ ఆ వేశచిత్రములవే। రావేశము బావల బారేయు లాడ
గపముకుర్ద్రైవసవాశయుములేమిన్నిభూవలఁబసేనెలల బాలియుగజాచ్చర్ల
సుక్రవజ్రోటి సుబాశిశారియులర్పన
౨౯ ఆ॥ రథములంత విధ్వర రథికసారథులయ్యో। కాలుబలములప్పుడుకాం-

౩౦ లుబలములయ్యో। గజములెల్లఁ బోరనజములయ్యో॥ కు॥ రాలముజేరినవానికి।
నేలయుఁ బగయనగమంటు నిలిపినబలములఁ బాలుని గూడుక యూభూగ్రపా
౩౧ లునిసైన్యములనేలపాలుగఁజేసెఁ॥ శా॥ శలుండాలారిబలంబులిట్టు లిగినక్షత్రా
ణేక్షురుండాక ధుర్యుండేశుండును గాలకర్మములనిచ్ఛన్నప్రావలేదంబును। ప్రుండా
ప్రుండవ్రశాలవావానునిచేతఁ జండకారప్రావాతిఁ। ఖండించూతశిరస్సడై
౩౨ మెగసిప్రన్గఁత్రెళ్లైనుజ్జనిలాకఁ॥ ఆ ప్పుడు॥ క॥ ఆ తని దేవాముఁవేలు
వది। యాతతమఁగు దీప్తినంబరాంతంబున నక్షదార్త్యంతింప్రచు నెగసిమ
౩౩ హా। జాశ్వేతరూపంబు బోయి సూర్యునిఁగలసెఁ॥ ఆ॥ ణాయు విక్రమా
ప్తదేలిన విజయుతే। రాలివావానుండులేలతాదిఛ్ఛారులెల బాగడజా
౩౪ రాణాముసవవాదిం। రాజసంగజసెరాజ్యముబడు॥ సీ॥ ఆ చటు నుజయు
నిలాకనందరుజారులునతలగాభూపాలు నగ్రము వాష్పియెదవకున్న-
కనెరిగి మంత్రులు వచ్చి నిప్ర గర్భిణి పాటుబావదగున్నెవలదన్న నాప్రభావతి-
మంత్రివరులసంబోధించి యారాజ్యమ్ములను భుజించుచ్ఛనానకవ్రనుజైలెని
౩౫ తతిగడుప్పలో పాపనిబుద్ధిమాపాలనిడుదు॥ తే॥ గానుడనుచు వీరప-
త్నిగానప్రనగదంక్రబాట్టప్రచ్ఛకశికువ్రను బుచ్చియుచ్చి। యున్ననివసించివి
వికేగి యిమరతతుల్పగాలువనుండెడు నిజనాథు గూడుకాని యొు॥ క॥
౩౬ ఆ ప్పట్టణామున వుంత్రుల్పనాపాపనిబెంచుచునుచు నాతని రాజ్య
శ్రీపతిగానెనరించిరి భూపాలుడునాత్రబుద్ధిబురికానుచుండఁగ॥ క॥
౩౭ ణాలలాదిదంత్రిబలంబున్నజలవును మెరియించుకొని ప్రశాంతుడనం
గాల్పెలయుచునతడాకకాలవిన్నిచెలువందెను మడుగుపట్టుచెలమయు

౩౭ భారతీ॥ చ॥ శ్రీ నృపకమంత్రులాతని మహాసన సంస్థితుఁ జేయుఁబూనినఁ
గని యుశరీరియై పడుచు గార్యము లేటికి వేడు డనినన్ [illegible] నగుబాటుగాదె
తలగించి మహీస్థలి బాతి ప్రస్తుతులును నిన మాత్యులెల్ల వెరగందుచున

౩౮ వ్యర్థుని కృపతము॥ శ్రీ॥ పృణ్యాభిరామ డాచి ప్రతిష్ఠగా [illegible]
గాలము [illegible]

[illegible]

౫౪ బులగని యొక్కా। నాగనప్పెలుంగు దీనెబారెను సీ।। ఆందు నానారత్నసం
ధరప్రాంతవతాచంద్రకాంతాంచితస్థలములకలిమిచె రయమువుప్పదిరెం
డుపిల్లగద్దియలకాభరణంబులైవేవివపాత్రములు నుర్వరత్నదీపంబులు
రమణాశతులనున్నపసితిభావమ్ములు నుమువ్వదియురెండుల్లా నింపై నివాళిం
౫౫ ప్రబెంప్రనపాంపాందదత్సంఖ్యమణిమయమువావారములు నుత్తతేగ।। గలి
గ్గిడినాల్లు చేతులవెడల్పు। చాపమాత్రసమున్నతినేప్ప గలిగి విక్రమా
౫౬ దిత్యులక్ష్మీ నివేశకాంతినంతగను పట్టెరత్నసింహాసనంబు।। క।। తద్వాప
ముగని నృపుడు దివ్యుడు ధనరాసి గన్నరీతి ప్రమదాకాన్నిద్రితుడై తివ్వ
పించి గ్రహ్మతాసనమున్దృఢంగి బరుపైతాచెక।। తత్కారణంబెరింగి మంత్రియు-
౫౭ గనియెను క।। ఆరుగరె యుయారాతిప్రద్ధుగయుక్తభరతసపరమాత్రాంబ
రీపఫ్టారవశిబిసాగరరంతి సంగరాఘువమ్రముఖ్యలేపశశిబిందుమాం
౫౮ ధాతవిలకే।। ఆ।। వారిలాసెననెట్టివారిజా మేద్రాయుధి పెద్దకాల-
మల్యోప్వదివినదాకుదేనివెతలది వియుప్పానిననిప్పుచభూతత్పిపల
౫౯ యుభూతలేంద్రు।। క।। ఆనప్పుడు విభుడదిచేయుటమునిగారియుటజ
రుప్రవెట్టియునుప్ప గబలిభా। జనములనసురలుసురలుసగ్గదినియం
౬౦ గాభూతత్పిపిడగనెనరించెక।। ఆ।। దిన ఖాంగిభటులుదివ్వసింహా
సనస్థబెగయుసెథ్వానయెగసి వస్తె। మంత్రిఖాంబరాజుమంత్రీంద్రునిఖు
౬౧ త్తి। లాప్పకలిమినిట్టిలాభమయ్యె।। తే।। యంత్రములేనిసంధ్యయు-
సమానములేనితపంబు వేదవి। త్స్రత్రములేనియాగము బుద్ధిజతల్పనికవి

ప్రతత్వముల్, తంత్రులులేనివీణెయును తానకరాగములేనిగీతముల్ మంత్రు
లులేనిరాజ్యము సమానములిన్నియు వ్యర్థకార్యముల్।। వ।। ఆనిక్తాని
యాడినమంత్రిప్రశంసావసరంబని యమ్మంత్రివరుండు సర్వార్థంబును
౬౨ యథార్థంబుగానిట్లనియె।। సీ।। భూపతి సత్యంబు బాసెను ధర్మంబు సర-
సునిక్షేపంబు సవతిపొత్తు। పాపంబుమతములు బ్రాహ్మణుకలహం
బుతలుపసంగతము నిఖులు నితగవ్వ। కులఘులభక్తియు క్షేమతిపో-
పికపణ్యంగనలప్రేమపంచబిరుదుల్ పకతులస్థైరణాయెగచువైరాగ్యం-
౬౩ బు పెదపెద్దరికంబు వాదిధనము।। ఆ।। నధమసఖ్యంబు నేంద్ర
జాలికములను। బావ్మపావ్మమునుగ కావ్మపత్తు। మంత్రిలేనిరాజ్య
మహిమయును నావెళ్ల సుస్థిరములు పిదపనస్థిరములు।। ఆ।। -
౬౪ మంత్రిశక్తిదన్నుమరువకపోముయమ్మాంత్రికుండు ప్రొప్పుమాత్రి
నెప్పుడును వెరింగి భూపతి నుపాముబట్టియాశించు మంత్రి
౬౫ గారథేనికరణి।। క।। కనియుంగానక యుష్టెజనభూచిన బావని
కజనపతిగరిబారాత్తున బుద్ధియుంకుశముగాగ నువనుపనిత్రిప్ప
౬౬ మంత్రి యాధారణాత్మ।। ఆ।। నావ భావకర్తగాప్రనతనమాం
త్రోవనలవిగాదుత్రోవయెరిగి యాడుమంత్రిమాటలాదరిం
౬౭ చెడువాడె। మేదినీశుడంత్రు వేదవిదులు।। యు।। నరనాథుండు సమస
మైనప్రజలకెయాజ్ఞప్రభావాలనంబరమాధర్మయునంగనేప
ల్కులాభావజ్ఞుడైమేలగానరులందెవ్వరు నాజ్ఞమారినసున-

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - - - శ్రీ

న్యాయప్రవృత్తిక్రియా పరుడై ధర్మము దప్పక యుపనిధి ప్రజలలో-
నృంత్రికి॥

పరమానంద కరమయిన సంగాయమున శ్లోకములమందు సంస్కృతా
నుకారము గనుక పరమానంద కరము సంగాయమునియుం
బవలెను - - - - - - - - - - - -

౧౮ కం॥ జననాథుడన పరాధికు నుమగసెల విచ్చి పాతుల దారల మనుపలుక
౧౯ వినకుండిన దన్నంత్రికుడన నేర్పునసతనికే దుదపింపన గుడ్ు॥ క॥ [illegible] చందం
బున మంత్రమ్ము వాచతురుం దాకడు విభుని యానతిమొదలక్ష్మీ చేయి
౨౦ త్రావక విప్రుని గాచెనన కతాన్లియుక కథగల దధిపా॥ క॥ శ్రీ నవ్వితు
నాకథనాకుక్ విన వల యును మంత్రవరుడు విప్రుని వెలుగున గాచిపే
౨౧ తిపాతంబ గల్గుప నిజసేక జెప్పు మని నబతికి టని యెఱ్గి॥ క॥ శాలేమ లిరాం
ద్రస్వము దుల్ల శాలిప్తి యుసత్య సంగ శాలేనవ దురాశాలా విశాలశిల
౨౨ విశాలా ప్రరి మేలు నందజనపతికణాకక్॥ క॥ శ్రీ తనికెనతి పాతుదు-
బ వారుక్షుతు దనగా మంత్రిగలడు సుర మంత్రిసముండు తదుపున-
౨౩ నీతిబరగెనప్పు పతికార్య దుర్ధరుం దుబ్రజలకు పాతుడై॥ క॥ శ్రీనం
దభూపతికి సత్యలనానంద ముకరూపమయ్యెన నగరి గిత్తిలాకేన
౨౪ లనుచ చకోరములకల్లభాను మతి బవియుమ్మతభాను దీప్తయెం॥ సీ॥
దీపితకనక సందవాంబు దవాంబు పత్నక రూప్రరంప్రపలుకు పలు
కుపల్లవ సంపదాస్పదముల్పుడములు శోభితా వర్తనాభి నా
భికుంభి తకలకంతకంతంబు కంతంబు ముకురవిధంబాచి ముఖ

ము ముఖము సరసిజ ప్రభవాకరములు కరములు విజితనీలాలకవేణి వేణి గత్రె॥
౨౫ జ్జనదుము లేమికనెప్పుడు నత్తిన దుముల్లోచనములు కర్ణాంతరాలోచనము
లు యింతిపాలిం దుకంతు పాలిందు చాందుసత్తిరూపంబు రూపింపనరి
౨౬ దికావె॥ శ్రీ॥ శ్రీత్తి సతినిరెప్పవేత్తి కచూచుచున్ని దుయాకలియియు-
ను నీరు వత్తు నదబి యుధర సేమయు వృతంబు గాలు చల్దే వృతనగము నుఖదే
౨౭ వృతాప్పె॥ క॥ వనితలకును రమమాము నల్దిన వర్థము నిచ్చిరచ్చ-
తబ్రహ్మా శివ్రలేఘునదామువ్వర మారుచల్లు జనపతి దనసతికి నిచ్చిస-
౨౮ రాగ్వంగములక్కసి॥ శ్రీ వనీశుడె క్రియునంతః ప్రరంబున విహారిం
చుచును మంత్రి విన్నపమున బలిమి పై నెకనాడుకాలు ప్రనకెతెంచియా
సతితాడమారదనభి ముఖము గనిదికెనితనుఖంబెక్కెంప్రచుండగా
దారలు నుభటులు నుపరులు పాతుల్ల లిజక్షొబ్దియు ములదలకెపాంబి
౨౯ యుంతంగకాంతరదవృనక యున్తంతిచె యున్॥ శ్రీ॥ ప్రానిపత్తికాను-
చులోనికి బాయిన్న మంత్రి గశిగి యుత్తిమమతనేతు ప్రాను పింపకున్నవా
౩౦ నిలయానంచు మోహామాటమానితాశనె యున్న రికి॥ శ్రీ॥ ఏవయి
చటు నెత్తి తెరనైన నెప్పుని యుతివనటుకు దెచ్చుటు నుచితంబల్లయు నుదున్రీ
౩౧ గ్రప్పదు నవ్వియుప్పటికవచ్చె యిన్నేమిరాక యున్నేమి॥ క॥ విశ్రుతని
తివివేకబ్బ వారుశ్రుతనె యుత్తిమంత్రి యుండి గప్పు మదిశ్రాద్ధశ్రీ ముగ విశే
పించెవినాశ్రీత సంరక్షినీనయంబున జరుగుక్॥ క॥ ఏణాక్షిణాయా
సతినాప్రాణేశ్వరి నిమిషమైన బాసిన విగత ప్రాణా మయుమేనునిలు-

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ

౬౩ వడు ప్రాణంబె పాయు నష్టి రాజ్యంబేలా ॥ చ॥ శ్రీ నినబహుశ్రుతుండు
హర్యాదయంబున నప్పుడు నింత ప్రేమగలిన బహుమధ్యంబున లిఖించిన యా
సతి రూపు నేమహా। సనము సమీప భాగమున చక్రటి నిల్పి నందు నే
ముద్రప్పి నిలిపికొంచు గాల్పు నవసింహము నావహుని యవ్యాకారేలు
౬౪ నడ్డక॥ ఘనవరుతాకచిత్రకుచే। వనితారత్నంబు రూపు ప్రవాయుంచిపడు
బనువంద జూపబనిచె నృత నకుల గురుదైన శారదానందున కు॥ శ్రీ॥
౬౫ శ్రీ తడుజూచిమెచ్చి యచ్చిత్రకారుని చేరబిలిచి తాళిచెప్పినట్టి। సతుల
లోన నాలుజాతులు గలవిందు। జాతికాలదిప్రాతస హాజమయ్యె॥
౬౬ చ॥ తొడలును జన్నులోష్టము నుదోశ్రీ పద్మ కన్నులు గాళ్ళు చేతులున్ ప
దవలు మోము కంఠము నుపెంట్రుకలుం గురుచల్లలాటము। బొడవై
నెడల్ పెడల్పు కటుప్రక్కగుదుప్రక్కనడుప్రక్కఘునంబు లౌ। బడిముడిపా
౬౭ టులుదాగరుచిరలు హాస్యనికాప్పునెప్పుడున్॥ చ॥ నడుముగ్రశం
బుపిన్న జఘనంబుగుచంబులు గట్టివెంట్రుకల్। నిడుపులు గన్నులామెరు
గునిగులుగాదగు నక్షభోజనంబ ధరల్ ప్రియంబు గోపము భయంబా
నరందగ హానగాండి వేళ్ళ పదవి నురక్తప ప్పుపటరాగిణి శంకిణిగా
౬౮ నేరుంగుమా॥ శ్రీ॥ శ్రీ న్నవయైన కానుకు టిలాలకప ద్మియు జెన్న
మీరగా। వనెలుగట్టుప చ్చమరు వంబులు నుందురుమంగ నెర్ర మార్వ
రునెదకన్నులార్పు సురతోద్ధతినేర్పరియల్ప భోజనాత్మదిన్ని నిమాటు
౬౯ లాడుగ ముద్రిమ్మరిచిత్రిణి చిత్రవిక్రియన్॥ శ్రీ॥ తెల్లని చీరలున్ విరులుదే

8 Nov 42

యుదనంబును మెచ్చు వెంట్రుకల్। నల్లని మోవి యెర్రని కనత్కనకద్యుతి మేను కన్నులు
త్పల్లసరోజరాచులు మృదుధ్వనికంఠము పాణిపాదముల్। పల్లవకాం
౭౦ తులానన ముపద్మము పద్మినిజాతికింమహిన్॥ క॥ కలియుగమున బద్మినిస
తులమున వేదిదితదేయ గుణములు గలకాశ్రమవిగాని యెదమలారదా
౭౧ దే। విల ప్రమాణంబు మన్నదిరమ్మె యుందున్॥ శ్రీ॥ శ్రీ నుడు వెరవ్రపడు
చు నచ్చిత్రకుడు చిత్తారదనే గిప్ర ప్పవాటులోన చెలగన్ ప్రపనకయుల
౭౨ జెప్పిన తథ్థుగారే। పద్మస్థలంబు గనుటకాత్రగలేగ॥ శ్రీ॥ నందననమ్మ్య-
పతాగ్రహావనంబున మన్ధకెళివేళనాల్గనం ముడుభామవామిజఘ-
నంబున సన్నిపుమచ్చగాంచి యనార్ఘ్నం దమదంది కందు ముదిసాటికా
నందిల యూబిశారదాన్యం దునిసద్గుణాంబవగుణాంబు గ్రైకొని వచ్చి
౭౩ మంత్రితోఁ॥ శ్రీ॥ ధర్మమూర్తియు సుచి నిర్మలాత్ముకుడని। నమ్మి నారమి
ష్టినాటకములజాలద్రోహమైన శారదానందుని। జంప్రమనిసమం
౭౪ త్రి సంచలించి॥ క॥ దేవా యిదిమదిదప్పు గ్రహింపకుభువిమహాసుభావ్రిలు
మదిలోఁ। దైవికమానుష్యముల యుండదేవియుబోలిపోవకుండనెరుగుటవిన-
౭౫ వేయ్యజాడచెదిరావలోరిగిల్ ప్రాదుగగన్నంబు వేసిపలు ముచ్చెల తోఁ గూడిన
నెరుజంపినరల్కాదినముమి ప్రజంపనవారంబగునేట॥ వ॥ నాంతియొకాదు॥
౭౬ క॥ ఘోపాలగురుని జంపిన పాపముపలవినుచు మొక్కిపలికి నకామా
౭౭ ధాచెపిన పక్షతియు నియమ్మునాపలుకు నిజంబు సేయు నతడు గ్రంథమై॥ శ్రీ॥ చె
ముకుబుద్ధులింక చెప్పక నామాటు ద్రోవ ప్రతిపే నిద్రోవా జంప్ర। మనుమా
౭౮ రుమాటలాడక శారదా। నందు బట్టి బంధనంబానర్చి॥ మ॥ ఇటువిప్రో

త్రము గట్టి కాంచుజని మంత్రీంద్రుం డు జంతించి యుక్కుపటు జంపించిన బ్రహ్మహ
త్యను ద్రుగ్గం జేయు నారాజు నిచ్చటుపాపంబు నద్రుంగు గావున తదా
జాలంఘునం బైన నెక్కటు గావించి జగత్త్రయంబు పాతము నుం గావింతు నం
౨౨ చెలక్ వెసక॥ శ్రీ॥ శ్రీతనికట్టులు రాదిబిగ్రపాంబునకంపి యు మాత్యుడేగితా॥
నాతెరకఘజేసి తప్పియుంబగు నేయునిచెప్పి వచ్చి తద్భీతి యు నీతి యుం గరిగి
భేరు నిబార్యుని నెలమాలెలా శ్రీతి వివాంబి దాంబితని పెంపృన బ్రాదిక
౨౩ కాన్ని యెందకుక॥ పాలసుతుకి తవకేళిలాలసు తస్థిరుచు దురఛిలా
షుడు వృగయాలాలెలుండై తద్ధరణి। పాలతనూభవృడు విజయుపా
౨౪ లుడు గదలెక॥ తదనంతరంబు॥ సీ॥ పిలులు పారి రాతె బలియూరక త్రుళ
దవ్వళి పొదసూపెతువ్వి రెదురద్దార గువ్వాయు నలేగకారలు చెనెక
కుఱ్ఱి బరతెంచె గ్రుంపపై నరచెకాకి గ్రులు మదాక్కదు నానెతల తారెడ నెతెం
చె మెలచెరలసాకిప్పెవ్వాల నెదిరెక్కాకి యు నెకగారంక యు నురెకల పారెతు
౨౫ నెత్తిరింత యు పారెనెత వదెసకు॥ శ్రీపైటు వెరవ్వదప్పు బారెచ వురుబారె
తు నెంటి పాటుపై తికంటె పిచెనెలుగుచె సె పెద్దప్పులుగు పావుటు దారెచె
౨౬ ఢబ్బిబాబ్బి దెయెనుబ్బులదర॥ శ్రీ॥ వానిగళ్ళను గానిపరివారంబు గ
లుగుచున్న శకునబలము లెదుచనకు మనిన్నవిజయుపాలుడివియు నిజవులలో
౨౭ కల్లలారిత్తెసుకాందమనుచు విరుగడయ్యె॥ క॥ దురితికి ధర్మబుద్ధియు। ని
ర్మలునకుదురతియు గణికులకు ధృఢవశ్యాకార్ముకవిమికి నిలుపృనర
౨౮ కర్మములకు దప్పుటయు ను గలుగ వృజగతిని। శ్రీ రాముని రెత్తి జనులెల్లను-

ల్లిములనూవాంపంగ శంపారుచి। స్వాభిరజ్యాలలితారిరుబాపద్ధరుడై సన్నద్ధ
సైన్యంబు తారె। భేరిభైరవభాంకృతుల దిశలు నిర్భేదింపగా నగెని। స్వారుణ్యం
౨౯ దతదుగ్రపాప జనతాగణ్యాంధరణ్యానికిక॥ శ్రీ॥ శ్రీ చిటుచెమటుకారికయు
మరించికు డి చేతి గడిదిడగ బట్టియెడవు చేతినె రకలాయ్యుజకై జెరివిమా వా-
త్రించి। కాఱుకక్కెరలకు గవియు వెచ్చెవ॥ త్రిడు దాట్టిప్పలుగుల నెక్కించియు
౩౦ క్రెపెట్టుగ సాళువంబుపైనెగయించిన॥ క॥ తత్ప్రక్రియ పాతకివమువి। యుత్ప
దమున జలదనినదమున విహాగములుత్కృత్యాపతప్తిసమ యుపతత్వా
౩౧ నవప్రాణములవారెలెతరుచెగూలెక॥ సీ॥ కరిజంబులగారెటికరింటు వెడలించి
ప్రారక్కబురుకలబూర్షిగళిపి। పాలకూవ్మలనెలపాలుగానునరించివె
విచెలమెలుకువవెలితిశసి। పైగడిక దుప్పలబెగిలమగించికాంగలపాంగ
ల్లగుంగద్రాక్షి। కక్కెలనెత్తురు గక్కించి కాక్కెరపిండు గొండియులెల్ల బెండుపర
౩౨ చి॥ శ్రీ॥ కారరుకాళిలె మెదుటుగారించి గారవంకి। బింకమింకవానిపాం
కమణాళి। చములురుబారెతుగములజమురి కాఱుల। దాంజి। సాళువంబు విజ-
౩౩ యుపాలుశకె॥ శ్రీ॥ శ్రీ త్రిభంగంబు వేటుకు నరాధిపనందనుడిచ్చె మెచ్చు-
చుక్। బట్టులనెల్లలారిబరచి భృత్యులకిచ్చుచు చెక్కు వేడుకల్। బుట్టు ననుక్రెబూ
మదుగు పాంతకుబారెయు జలంబుద్రావి యుయ్యాపట్టునవాలగాంచియుక
౩౪ బారలవలందివియించి యెప్పునక॥ సీ॥ కార్తిమానుల తండ్రికాలువ్వలెం
కలకిచ్చె వాలువ్వ ఖ్ఖలనుసంగడీకిచ్చె। పాపరలనుపిన్నపదవాంశకునుచ్చె
వారువ్వలను జనువ్వవారికిచ్చె। పదసంబులనిచ్చె వేడుకకాండ్రకు గెండెల

సింహాసనద్వాత్రింశతి - ఆ ౧

బలువుండిగెలకున్నా వెలిమొత్తులను దండువలతలార్లకు నిచ్చె కాండిశలపరిపా
౧౧౦ సకులకు నిచ్చె॥ ఆ॥ పలికె మొత్తురె య్యుపరిగ యుంగిలికవుచేరజంప్రజెల్లనా
రజెల్లకుంటు ముక్క మొదలు కానికలవన్నియ్యుబంటువారికెల్లబంచియిచ్చె॥
వ॥ ఇట్టిచ్చిలుచన్నెటు వాసి బాణాబాణ సనపాణిశ్రైవాగురికవాకు
కేళ
౧౧౧ రాకరాళింబగు వనాంతరంబు సొచ్చి॥ బాలుడు మెలగెను వ్యాగకుల్కు
కాలాకృతి పవనజవనప్లునశునకాళి। కారలావాలకాలావాత్రకారి
౧౧౨ లావాలకావాళానికాలక్రోధకేళ॥ ఆలితాలిచింకల మునిబారిలతు
కేళ
లగండలవేళనిలమప్పులవురియేళ్కలములనెలుగులబులులనూబలివిరి
౧౧౩ గాదునిమెబలముచలమునమెరయుకేళ॥ క॥ ఆ య్యెదకారలు వీటుచు
దయుక్రిముక్రియమెక్కపంది దాకుచుతనువ్రాలోవ్రయ్యలు నబాడిబెతాల
౧౧౪ గర్భచయ్యనశిలుతెసలబరచెస్తెన్యములెల్లకు॥ వ॥ ఆ ప్పుడుకుమారుం
డుక్రుతవావానారశివాణుండ్రెయావరావంబు నుందారిలిపెను
వెంటనెంటింజనిచనికారథవినిరంబులలాశబాడదప్పిదప్పికానియెలు
క్రమడుకుచేరియుచన్నెటతురగంబుదిగిచెట్టు నంగట్టిసరసిలాశజలంబులు
౧౧౫ గ్రోలియుచ్చయుంత్రెయుచటువిశ్రాంతికై॥ ఆ॥ సీ॥ ఫ్రాపాతనితాంత
వేగతురగస్వేదంబుదీర్పంగవ్వా। పార్థస్రాణంబునమోరయెత్తిచన
మాసలనిక్రదత్తాన్సరభ్రం। బాస్రాణించిచలింపపాంచిక్రతముభ్యా
యామబ్రెమాకృతిక్రవాగ్రస్త్రంబాక్రటివచ్చియచ్చటనృపవాగ్రస్రా
౧౧౬ నత్రజుంజూచుడుకే॥ ఆ॥ వాయుముదానిరాకకదిరియప్పుడవాగె

డెంచికానుచుబారెదిక్కులద్వప్రవపారికానంగదలచుప్రలిఖూంచిబెగళ్ళివిజ
యుపాలుడాక్రమక్రమెక్క॥ ఆ॥ ఆ మ్రైయునిక్రిగాపవునసప్పలియుబ
రతెంచితల్లుడ। శమ్మునన్నినచెగడశాఖ్యలమాదికిదాగనెగియుగ్రమ్మున-
నెక్కెచెల్లలుగుగనునిదలడమందిడునిరమి। త్రమ్మునసాఫలమ్మువియుతప్పకవ
౧౧౭ నంచ్చెనెద్రెవమాయునుక్క॥ క॥ క్రిందబులిమాదనెలుగునన్నానందప్రియునంద-
నుండునడుమునగలుగన్నెముండియనెకనయ్యునివెన్నుకందగనెకగా-
౧౧౮ య్యుఖంగిగానగనయ్యెకే॥ ఆ॥ ప్పుడు॥ ఆ॥ రెండునిలువ్రలెగయుబుం
డరికంబదెనికునచటనుంటనేర్పుగావున్నెన్నివేగవిటకురమ్మబాలకయు
౧౧౯ న్నియెలుగుబలిచెకారుటెలుగుచెలగ॥ ఆ॥ ఆ క్రైవురుండుదాపవ్రా
దయుంబుయధాస్థితినిప్పెంటిలారి। నిక్రదగాంత యూసగలదిచ్చటికెనెదనం
చువూదికిక్రేస్సుక్కచుడ్రొవపెద్దప్రలిసూంచిచలంబునమూరవిద్దరుక్రెజిక్రి
౧౨౦ తిరరెచునాంగనిలిచెకదనకన్నులనిప్పులులగ్గాక॥ ఆ॥ ప్రెండరికమిట్టులాం
డాండఖాప్రల్లమండగారెపవవిన్నమెండుకానగ్గనుండుటెరిగివూ
౧౨౧ రుమండుటమానెనాగ్గనెండరేడుగ్గుంకుగాండనదెగె॥ క॥ ఫ్రలియూ
గినజక్రినతమ్ములుమెలుగునువెదకంగవచ్చియెల్లెడగలయుక్రబాలయునెలు
౧౨౨ గులాశియునభూగ్గతలమంతయుజీకువాలుదళమ్రెపట్టెన్న॥ కగ్గగన
మణిసాళువవుక్రియున్నెగసినదల సూపకుండియుంతటునతప్రస్తరికే
౧౨౩ ప్రాలినబెల్లఖ్ఖగములక్రియుచుక్కలంతగానగనయ్యెక॥ శా॥ ఆవే
శకేభువిపీటవెట్టినమహారెవాగ్రస్త్రంబునేక్రుంప్రచుక్రైవంబుకేమదిదూ

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౧

తుచుకొదలకుచుకొద గ్రాత్రి యుద్ధంబుబిం। తావేశంబున బుట్టి కూర్మదల పారి-
యుంగా మెలుంగంత యుగ్రదావేక్షించి నిజాంకసీమ చెలువార తల్పంబుగా
౧౨౭ జూపుచుకొ॥ కన్ను నిద్రించ నుదెంచెనని యూనిద్రింపు మువెరువనేలనే కడయని
నన్ను నిద్రపు సుఖమెరుగ దనగా నిద్రించెద దంకశయ్యనృప సుతుడంతట॥ సీ॥
౧౨౮ వశాదమూర్కిలమయు జూచి నిర్దయిత్వము తాదభల్లూకప గవక్షి బ్రతుకగల
డ్వెవాడునికకలెస్స వాడయ్యె పరశాతినృపపుత్రుకుండునిష్ఠ పృథువి
ఘ్నమనకులంబాదిగావనగోచరంబులవేటు బాయునని యొక్క నూరియెంపె
౧౨౯ నిల నొక్క గూటి పిల్లలమిత్ర రము దుష్టబాలునకై పారకనేల మనకు॥ ఆ॥ వి
నికింద వెవ్వ విధిచెప్పెద నిన్ను సకమునీకు నిత్తు నగవ్య గాదున్న నరుని నమ్మ
౧౩౦ వలదు నమ్మి మున్నేకపాము బిచ్చులాశనగాలి స్వైరగాదె॥ క॥ శ్రీ కథవి
నువింధ్యాద్యవినికలుదను బారెయుతాంతియు రవెరిగి మవార్శనొకవా
౧౩౧ ముకొదగనరుతగనాకారెటరసీమనెక్క యువాంపతి వెతలెక్కి॥ ఆ॥ వెత
లిమ్మెను నిల్చి విపారించుతావిది। వలదువీననెమిగలదు నీకల్ములుదిగాకా
౧౩౨ మ్మువణి యునెన డుచేయులే। దనిన వెరగుపడుచు నల్లుతలనెను॥ క॥ తా లగిన
వానికి నదితనతలరత్తంబిచ్చి ప్రిచ్చితానే గనన్ను మ్ములవాడునే గిప్రి
౧౩౩ లారె। పలనొక వర్తకునకమ్మె పదిక్కైల కురు॥ చ॥ శ్రీ టమకునాడు వచ్చి
నమవాశ్మజగంద్రుడుగారవించని। న్నటిమణి యెంతకమ్మితి విన్నా యున
మూల్యమెరుంగదెల్ప నొక్క టపది వేలకమ్మకవికల్ప మువెసితి వింతసుం

౧౩౪ తివి। క్రొటు మునన మ్మ బాపనిచంద్రాత్రిపడ్ణిమణి యిచ్చె వానికి॥ క॥ తీ
నయులగాచినాడని। మనమున బ్రియమంది యిచ్చె వణికులనుదినముగ్న
గానిపారియట యమ్ము కానుచు నుద్ధనికుంత్రైవాడుచెక్కి రెప్పుడు బుద్ధిక॥ శ్రీ॥
౧౩౫ దేని కెచటగలు దివ్యరత్నంబులూదేని మొదలితావ్రతెలియవల యూనను
చుగారి పారియుయూపావుజనుజాండబ్రహ్మ యొక్క పుట్టిగనియె॥ క॥
౧౩౬ కనితిరిగి పారియుమరునాడ్యదనలంబునుగ సవ్యచాలవాస్తంబులగ్రె
కానివచ్చితార్తులారెపల్గజానిపె భుంజంగంబు మిడుకుచును మతి యుం-
౧౩౭ గకను జ్వాల్యుం డియుగాలిబియరా। వల్మీకముద్రవ్వుజనినవది విషమలచే
గుల్లాదులు దిరిగానగానుల్య కవులభంగి మరియు నుర గము
వెగసెక్క। వ॥ శ్రీ సంగతంబున నయ్యురగంబు నుదగ్నంబయ్యెనిట్లు॥
౧౩౮ శ్రీ॥ తీరనకుల మలచారెయు బారిగాని శమి యుంచెనట్లుగానవేని
కదల నెల్లపాము గ్రూరమంత్రప్రాణులలారె నెల్ల। పాము కంటెనరుడు పాత
౧౩౯ కుండు॥ క॥ నావాడునమ్మితి గన్నెమను జనిద్రావ్రమింక నెగెదనని నక్షమా-
౧౪౦ వెటలేకనవ్వుచునే విలాసభ్యుదతె యనుచు నెలుగిట్లని యెక॥ క॥ త్రాల గలప
కవ్యలనెల్ల న్నుబారి యుంపుచు బాపములకు బాధవయ్యెడు బ। బ్బలితాది
౧౪౧ పాత్ర గలదే। ప్రలినమ్మియు కాదెతాల్లిప్పలుగాక డిలెక్కి। మయు విను మాంచె
ప్పెదతాల్లియొక్కప్రలికా వెరతటికబ్రాణులకదన యిచ్చెవధియుంపుచుకొదను
చునుతాసవాంబు వారెనుండికార్కె నుబారెతుకొదనునాడు మాంసక బక్కా నెప్పి

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - ఆ - ౨

తంబుగా నెక్కి బోం। క్రిందా స్వంబున నెక్కి దేశాంతర మెదవికేఁ జాచ్చిన నిస్పృహుండై॥

క॥ వదనము విద్యుల్లతకాను చుమ్మూతు దనాలుక యెత్తు చేతదూఁ పెదుబు చుక్రియుండై॥

ఉ॥ కదలించుదాదలఁ గరగెఁ పెదలించుఁ దగుప్పు గుపెదని బారలుండై॥ మఱి

యుత ద్వైదన జక్కి మాన్యుకాన నగాన్నెందిగి నర్ప బ్రాణాసం। కటు ప్రబ్రాణులమా

రి వచ్చిన నిజారఁ బారగానె పిప్యుల్యుటు నంబాపె దు దిక్కులేక దలుచుంకె

లస్పులుల చేరి ముల్లావటు సూచి ముఖ పక్షిగాంబితన ఛేదింబంత యుర్మీ జెప్పినఁ॥

క॥ సూచిముఖుంబుఁ దగ్గని చెదుగుదినంబు వానినిలుపదని నెన్నరించె

సీ॥ లబార గలేవాన్నిసాబారి విక్రాలుఁడైన నలు గతె నికున్। చ॥ శ్రీ నవ్వడునా

రు పాన్పై వెతయార్పు గదె ముసుచ్చిన ఘపల్లునుమె దలింప కుంతె దనలారి

లతనంచు మొగంబువాం బిబ్రా। లినవి నెరు పాచ్ఛికదలించి క్రమంబున-

దాదబాక్రమ్ముక్రుస గానివచ్చె నాప్పలికి కుత్తుక నాటిన కారు ప్రయెయ్యి

తే॥ లరినఁ ప్పచ్చిన ను ము దమందుచుబలు గుజాల్బా గతియు నుయేగి యా

కన్నారమృగము మరియు। పసుల జంపితినంగ బాపలము తాదన్నాంటిదా

గీ॥ దనెలమముక యునాటి మగుత॥ శ్రీంత॥ శ్రీ॥ త్రిమ్మర వచ్చి పచ్చిమునికై

కానివెతిన బుచ్చి పైబి పచ్చిమ్మునరించి నిచ్చలు పచ్చిత్తినుందగ నెక్క నాం-

దు మాన్నిసమ్మొక యుంతలేక యుయుగ్రమ్మర నాప్పలివచ్చి వక్త్ర మాన్న

క॥ సమ్మిక దాపగాదె రచి నర్ వివాగంబు నుజాన్నై నాక్రి యుర్మీ॥ క॥ బాచ్చిన

యుంతనె కాయున జచ్చెఁ వివాగంబు ప్పలుల సంగదమిదు నాన్నియుచ్చకము

క॥ లాడదీతని। నిచ్చుటకై యుంత యెమి యెన జ్ఞదనేఁ॥ క॥ బాతివిభేదించె టికి। పా-

తకు నకు నైన నెదరు వాపి మహావి। భార్యాతిగాన నెప్పుతి। వృగ్గాతిక ప్రపాతం.

సీ॥ బహెంచుగా చుటవిన వే॥ క॥ గాదానము భూదానము భూదానము నము

న్నదానము నుబధికవాతాన్న భూదానము సుత్తమ విద్యాదానము గూ

గీ॥ ఉనభయు దానముకెన యు॥ శ్రీ॥ వెన్నుపొచ్చు వానిదన్ను నమ్మిన వాన్నిఖం

పిరనిశిశు ప్రజం ప్రటం తు। పంతమె రుగు జాంబవంతు నివారమ్ముబా

ఉ॥ సత ప్పమిత్తియ మాసవిదు వృ॥ చ॥ శ్రీ॥ నుచు నిరంతరంబు గదయావి

తబలె దు నంతరాజన్నదన నుదు నులెబనర్ క్రూణాము దానికగూన్నైదని

దుర్వేకు విన్నయునితాద మీద నూదిగానియూ యెలుగించుకక

న్నుమూ యుగాన్గ నిప్పలివలె వానిమె యుకంపము వ్రట్టుగ భేతి వెట్టుచుర్

సీ॥ శ్రీ॥ కారలు గలవానిగాశుసుగల వాన్నిగామ్ములు గలవానినమ్మి

వలదున్న బమ్మరించె నని బ్రతుకంగ వచ్చు నే। యెలుగు తాతితెచె విమి యేల నికు॥

గీ॥ క॥ పెలున్న నెంక నిద్రారలితివాన్నదిన్న గమిల్లైకె వానినిదిగరు ణోసంపన్ను నిక్రో

శ్లో॥ యుదారనిదుకాన్ని నిన్నవిరిచిచంపె మంచిని జమరిప్రాల వేఁ॥ క॥ క్రూరిమి గ

లదనిన మృకన్యక్రూరమృగంబులకు గరుణా గూడునె యు దినెఁ విరువ నుంది

ఉ॥ గనిన్నిట్టియూరతులఁ బుజ్జగించె నెల్లిటి కారకై॥ శ్రీ॥ దానిచెప్పు నేల యేని

ప్పెమొక యె దుఱ్ఱఁ బట్టు నారు నెలలు బట్టుగా కామి మ్ముజం పితిందు నమ్ముపా

గీ॥ లెమెద నాకున్నదీ నిద్రాశిబ బ్రతుకు తెర వృగను ముయుచ॥ శ్రీ॥ సువ్వడు వాడుని

క్రముగ యూత్రదలంచి యెలుంగు గూల ద్రోబిన నదిజారుచుర్ దెలసిచె

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ -

తికలా శ్రీ నగరునకు రామ్ము బట్టిమ్మొయ్యన బరతెంచి బిడ్డలు నృపాత్రజు గనెం నియల్లుబు

౧౬౬ ద్ధివే, మనసున నమ్మి మంటిభయము మందికి మారాయని పల్కుచుండ గగ॥ క॥ కలకల

పలికెదు పక్షుల్కలకలములు సకలదిశల, కలయగ పాలయగ, జలదశికులమును గ

౧౬౭ దశశత్రుదళదళములు విరియ ప్రాప్తు తళతళవాతిచెక్కు॥ శ్రీ॥ తమ మనుతాదడ

గూఢదరశిశాదమార్గలంబుల శైలగు పాలకె గజాలడిస్సి, తరణికిరణాపజ్జి

౧౬౮ సరసబెట్టుగ నుండిన్మెలు గగూడబాలు డిల్లకుడిగె॥ క॥ శ్రీ మెలు గతనిబి

రిబి యన్యాయము పరతజ యుపెదనంబగుదుర శిల్లబి య్యదనపాయ జసెవ

౧౬౯ రాయుడు వినుమిక సభమరాయను మెప్పడుక॥ క॥ రారెనాలు శక్తిరం

బులు, నీనేరమి నెరుడు సెప్పనని వికారశ్మబూనక తాళ్లతిక్రియు సన్నాన మ

౧౭౦ గెకానము మంచి మాటలతారెడక॥ క॥ శ్రీ నివేడ్రాలిపిన తరినప్పుడు నెయా

తడు నుంపసమిరాయనుచు వినులు బునభూతావేశు నిచాం, టున విరు

గగవాని పాయము ప్రరిజేరుతయుక॥

గణాభంగము గాయతడు నువ్వింటె (అమాతడు నుం శ్రీ ని

వారె యడమైనది, సభమరాయుని స్థలమందు ప్రతయుతి - - - -

౧౭౧ సీ॥ శ్రీ శ్వరతమొంతిన రుదెంచెనిన్నటి శకునములే పాపని జంపె నెకన్యాయ

నితలంకుచు నందజనపాలు డాబాదబరతెంచి యుదవిలాశ బాలు బూయబి

శ్రీ న్నయుదెమి రావన్న సభమరాయనుడు గలకి మెత్తయడు గుటయున్న

నాలు గక్షరములు నోలిబత్తి నవానిదారెత్తనిపోశి యుమందులు నె

౧౭౨ నెపే॥ శ్రీ॥ వేనిఘాతశంక విడిపించువానికి నర్ధరాజ్య మిత్తుననుచు-

జాటి, వేలు ప్రలకు బెట్టివేడి కొన్ననునాలు, గక్షరములు విడువదమ్మెవాడు॥

౧౭౩ ఉ॥ నందనృపాలు డిట్లనుమనంబున గ్రుళ్లుచు నెల్లవెల్లులక్ మందులు మ్రాకు-

లుక్ మణుగులు మంత్రములుక్ వృధయయ్యె శారదానందుడయి ప్పుడున్నప్రి

యునందును పెల్లగనెం ప్రనట్టి, పెద్దం డుని మించు నాడు వలదా పాతుల్వు

రునద్దు పెట్టు గగ॥

౧౭౪ ఉ॥ నాప్రడు మంత్రిచిత్తమున నవ్వుచు నావిధమెయ్యె నాడు నే, దేవిభుమ

య్యెచరుకాన నేటికి నిందరిపాల ద్రుష్టమార్దైవము గల్గైనని భువితత్సము

తాకెడు గలనేరద, నావ్రనజూహ్మ రింపమని గాదని యురాదబలైభూపతీ॥

౧౭౫ శ్రీ॥ శ్రీ విభుమారశించి నిలయంబునకేగి బిలంబు విప్రతారెనీ విధమెల్ల జెప్పిన

మవారెసుకుడుక్ సచివాగ్రణి భవద్దుప్పవరు జేరినాతిగురుప్ర, త్రిక యెదవ-

యుతిపాపయుణ్ణీ వముబిక్ర దీర్ఘ్నని చెప్పుము నీవని పంచెనాతని॥ శ్రీ॥

౧౭౬ ఉ॥ కుంజని॥ శ్రీ॥ శ్రీ తడు విన్నవించిన ప్రియాన్వితుడై సుతుడారెడు కాంచు-

ధాత్రీతలనాధుడింటికరు దెంచుతు నాద్ధరణీ సురుండు గన్నాతిలకం-

బు నాయువనికాంతరితాకృతి నిల్పి పద్యవి, ద్యాతిరతి దాశీప వినుచుం

డెకు మారు సభమరాధ్వని॥ వ॥ ల్లాయు నాలక్ష్మీరంబులు నాలిం

చివిని యుందరనారకుండు మునికు మారు నుప్పేశించి పద్యంబిట్లు నిచదివె॥ క॥

౧౭౭ సజ్జనభావము గలుగు స్నపాప్యజ్ఞైన ములమోసప్రచ్ఛ విన రపెనిపజ్జి

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ

308 దాతవిధానగురాకీర్తిన్ జయ్యంతుడ్డి జంపచూచుచుదివారుష్యమే. వ. శ్రీ
నిచదివినవారలుతు ప్రథమాశ్వాసంబు విధిచి సమిరా సమిరా యనుచున్న
నందరునానందనరంధ్రనితానానందంబునొంది మేలుమేలనుచుండిరి

309 ౧౦ తృలికంబు మానిపి జవనికలానున్న గురుండు. క. సేతువ్రగనిజలనిధి
సంగ్రా తదనుః కారెటిబడిన సద్విజమాతికిన్ బాతకము బాయు విత్రే
విష్ణుతికి బాతకమెకా నిగతిగలదనా. వ. శ్రీ నిరెండవపద్యంబు
చదివినగుమారకుల్కొండవయస్సరము విధిచి మిరా మిరా యనుచుం

310 ౧౧ డెనటు యాచార్యుండును. క. మిత్రద్రోహాకృతఘ్న పవిత్ర గురు-
ద్రోహాచార్య విద్యాధరులున్ మిత్రశశిస్థితి మెరయ గబ్బిత్తులు గరి
గియనున నరకమునబడుదురనర్. వ. శ్రీ నిత్రితీయపద్యంబు చదివిన
త్రుతీయాశ్వాసంబు విధిచి రారా యనుచునంపనుం ఖూచి యుమండానం

311 ౧౨ ముండెననందు నుద్ఘోషించి శారదానందుండు. క. రాజభవనీయుత్రైన
తనూజునకుతుభము నొంజనల్లాను విద్వి. ద్రాజకిధనదానము

312 ౧౩ నివార్యంబు నజేయుమివారపరంబులుగలుగుర్. వ. శ్రీ నియుక్తుల
తుర్థపద్యంబు చదివినచతుర్థంబుతు రాకారంబు తొనవ్యాకారంబు
బాసి బాలుండుతండ్రికెయ్యే విత్రద్రోహాలక్ష్యంబగు బుద్ధివాక్య
త్రుపృత్తాంతం బంతయు జెప్పినన్నదుద్ధెప్పేంపునంబుచ్చి లింపనవ

313 ౧౪ నెపతిజవనికవంకకుంబు. శ్రీ. పిన్నవాని విచటు నన్నదానవ్రతిల్లి
యుంటివాకవియును నెరుగవేవ్వె. నలాపబుల్లియుమూనిసి యను-

నెలుంగుబ్రాదరుచేతలెత్తువాచెనేకులు. వ. శ్రీనిత్యంతింకదాపంబనితేరని

314 ౧౫ తలంచి. క. భూనాయకభూసురకృపనానాలుకనుప్పవాణినా
నాథ్యాత్మ్యుడెవానముఖంబుననెలయునూపానువుత్తెవమున్నెభంగనిమ

315 ౧౬ చిలిరేకేమున. శ్రీ నినకతిగనతెచికూచెతరలాసావాచార్యుగానిష్ఠయుంచిన-
రెంద్రుడుండవార్లముఖ్యానుసచివులకెపట్టేటియుత్తుబం. దునిధానంబనెందు
గల్లైనెగురుద్రాహారంబుదప్పించి యింద్రునివాపంబునుబాందికుంచగ-

316 ౧౭ నుధన్యంకెసితినేర్పనకు. క. ప్రాణాయుముతప్పకయూపాత్రాం. వ్రాణావాత్య
దాలంగరాజ్యములరగసుతుదళ్ళర్ణాములు వితిపించతెగుణాముల-
చేనన్నుజత్తికాంతివిసుమిత్రా. వ. శ్రీ నిశిల్పకారంగలింపుకానిశ్వముంబున
తనచెత్తుపట్టుకానిప్రన్యాసులభానువుతియలగుభానువుతియుంపా

317 ౧౮ నునుగురునిదగ్గరికు. క. ల్లవిధంబులఖూచనదల్లియుదింత్రియనునవెవ
యిసెయనుముమాకల్లలులాశిగానిమమ్ముపల్లిలుగఖూడువునుచునర
పతిమైయుకెక.

తలిలుగ శ్రీ నియతిభంగములుగానుంతెమమ్ముందల్లలుగ యనివార్
యనుదమైనది - - - - - - - -

318 ౧౯ శాంతిశెచందంబునమెచ్చికియుండలముదానెకించిభూమావిరుంద్రా
చార్యుంగానివచ్చిగత్తియుపయుకెవాపకంబుతానెనుంచిశిష్యద్బాచారంబు
నబూజచసతినరాజ్యశ్రీసమర్పించికెవ్వాబాదత్త్వముగాసగెకాని

319 ౨౦ సంపూసాదంబంచునెలెకభువిక. మ. శ్రీ నిమంత్రింపుముదుచెప్పి. నకవినికథా

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౯

వాదప్రసన్నాత్ముడై, జనార్దనుండును మంత్రులేనిపని మోసంబంచు జేపట్టి-
యెుల్యనసద్వాప్తులచే తప్రష్ఠకనిశ్చంచానిప్ర సింహాసనంబును వం
307 సగదంగానిపాలయునిప్పై నిజవాసంబైన ధారాపురికిం జనె॥ ఉ॥ శంభుముఖాం
బుజారిప్రృతసారవరాపాశకరవశ్యవిశ్వంభరుశాంభవవరదుసం
భృత రక్షణాసర్వలోకకుల్యంబరు సిద్ధసాధ్యసురకిన్నరపన్నగగీత
కీర్తివిశ్వంభరుజంభవైరిసవాసంభవదృష్టపప్రవిర్జ్యంభణుడై॥ ఉ॥
308 చ॥ శంకితకింకరవ్రజవశంకరుపంకజనేత్ర మిత్ర నిశ్శంకహసాంతిసంకుల
కర్పకాపవిభూషితభవ్యవిగ్రహా లంకసునిష్కళంకితవిలాసకలాప-
ధురీణాశార్కసకవ్యంకపత్రైభవాంకితవశంకరు శంకరు లోకశంకరుం
309 చ॥ మాలిని॥ పరమకరుణాశీలా భక్తలోకానుపాలా పరిచిత-
సురరక్షాభక్షైతయుపక్షా సరసిజవాతనేత్రా సచ్చిదానందగా
త్రా వారిపారమలయరూపా లయాగ యోగస్వరూపా॥ గద్య॥
310 సశ్రీ శ్రీదిరాయగజగంధవారణవైరిమండలికభేకఫణీంద్రవిరగాత్రివిభా
ళాదిబిరుదప్రకటచారిత్రకారవిపెన్నయామాత్యపౌత్ర కళింగ-
దేశనిర్ధూతవిధామత్యాగనాగార్జునికర్ణాటప్రావిదాద్రవిమహో
రాష్ట్రభూపాలరూపనూపురసుందరచరణారవిందనందవర
పురవరాధీశ్వరరాజసముద్ధరణవారిరసగోత్రపవిత్ర సకలసు
కవిమిత్ర కసవరాజతనూజగోపరాజవిరచితంబైన సింహాసన-
ద్వాత్రింశతియనుకావ్యంబునందు పార్వతీపరమేశ్వరాన్యోన్య

ప్ర॥ శ్నోత్తరంబులును భర్తృహరివైరాగ్యంబును విక్రమార్కునిసాయు-
జ్యంబును శాలివాహనువిజయంబును భోజునికి సింహాసనప్రాప్తియును వం
త్రిగుణప్రశంసనంబును నందోపాఖ్యానంబును నన్నది కథావతారికప్ర
థమాశ్వాసము॥ - శ్రీ - శ్రీ - శ్రీ - శ్రీ - శ్రీ -

There are some inelegant forms of the noun and verb in this admired poem. Thus, in 2.62, ఇరగా వేళ for ఇరగక ఆ వేళ. The poet here uses a Sanscrit elision with a Telugu word. Also in 2.85, వహ్నైన తెంటు, is spelt, to suit the metre, వహ్నిన్న తెంటు

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ -

౧ క॥ శ్రీరామాకుచశైలవి। హారుని మునివిద్యాధయుక్తహావిహారాశ్రీ
యమునీ। దారుణనఖదారితరిపు। వారణ నరసింహ నిగమవనసంచా-
౨ రీ॥ క॥ మనమున దలపక బుధవిద్య, జినదైవ జాదిసర్వజనసమ్మతవాద॥ దిన
౩ మున భోజుడు సింహా। సనమెక్కి గడంగి రాజసంపదమెరయన్॥ సీ॥ ధా
రాపురంబులోన తారాపథము బోలు రత్నమంటపములో నుత్తమము
రయుక్తైన పసిడికంబములమేలి దివ్యసింహాసనస్థితి యొసంగి। యవరోధ
చనాంచ్యదూర్వాప్రసపల్లవపుష్పసిద్ధార్థదధిఫలక్షీరములు నానా
విగాయకప్రసన్నద్రవ్యములు గా బుద్ధిపూర్వ వామునభూమిపాలు
౪ ప్రదీప్తి॥ శ్రీ॥ దేవతరువమాత్రితెల్లనిగా కుగుతారో। గూడపసిడికా-
మకుంచలచట్టు, నివిపి పాంతిగ్రే దివ్వలు సన్నియుగ్గ నర్విసు త్సవంబు పి-
ప్పలింప॥ వ॥ తదనంతరంబ నానాపురాణేతిహాసకృత వర్ణాంబులనుపం
చమహాశివాద్యప్రపంచంబులను సంగీత సాహిత్య నాట్య ప్రసంగం
బులను ప్రతియామదీయమానధూపదీపనైవేద్యాదిమహోరాత్రసపర్యో
పచారంబులను। తత్పరివారదేవతలకును పప్తంబోనాంబుగా సేమం

14 3. 42

బగు నవంబున నారామంబునుం బోలె నాయామిని గడపి కృతమంగళస్నా
నుండై ప్రత్యూషనిత్యకృత్యంబులు నిర్వర్తించి యప్పుడు మకరతోరణం-
బులును వెలిముత్తియంబుల తోరణంబులును కలపడంబులు మేలుకట్టును జీర-
గుడ్డలును మృగనాభిలేపనంబులును ముక్తాఫలరంగవల్లికలును వెలివిరియలు-
నుల్లంబులను లసిలు పోరులును నానాదిగంతరాయాత విద్వత్సహస్రా
తిషకశాకునికస్వరవేదులును వందిమాగధసూతబృందంబులును పసిడి-
౫ పళ్లెరంబుల మాణిక్యదీపంబులతో నివాళులిచ్చుచున్న పుణ్యాంగనలున్నూ
మహాత రాజలోకబంధువరంబులును దలకాను జయజయ వర్ధనీభవ-
సుభీభవాదిశుభవాచకశబ్దంబులును బహువిధవాద్యవరంబులును
నెక్కటి యొప్పికౌటలి దిక్కుల మిక్కుటంబుగా సుముహూర్తంబున సర్వతో-
ముఖంబగు మహాసింహాసనంబున ~~సర్వతోముఖంబగు మహాసింహా~~
~~సనంబు~~ నధిగరిపు ప్రత్యక్షణంబుగా దిరిగి జూంబితత్త్వాస్థారంబులను న
బ్రాహ్మలకవలను సపిన్న గద్దియలలో సెందని యునిడు ఇతి పెద్దగద్దియయె
క్కుటభాగ్యంబనివారకళాధరవాతంబుగా నెక్కిదిక్కననిల్పి సకలజనకల
కలంబులును డిపి వహామహర్త్రికాదిసావధానశబ్దంబులోలలయ
నిష్టదేవతలందలంచి ప్రశస్త్రమవాస్యంత ప్రణ్యాపుణ్యాహఘోషంబు తనాదా
౬ వసరంబెమురుబారుచుచుంత॥ క॥ పలును పుత్తియారంబున గత్తినపెను జ
ఘంటరవము శేయును నెడ గుక్కున భోజుండదుసెత్తి నగనిలిచి నిలువను-
౭ చుబొమ్మ కలకల బలికె॥ చ॥ పలికిన భోజుడద్భుతముపారముగా మ-

సింహాసనద్వాత్రింశతి - ఆ - ౨

దినిండి పోరగాఁ నిలిచి గతజ్ఞ తజ్జ్ఞ ధరణీసుర మాగధ వందిగాయక లోకల
లమెల్ల మాన్పి శుభకాలము లారయి విద్యెక్కు బూనగా వలదనవలయుందు
౯ లనివారణాకారణమే మినావ్రదుల ॥ వ ॥ తనవాక్యంబులు తత్సభాజ
నులకు తాస్పదంబు నాశ్చర్యముగ బెనగాల్పుంగ పసింధి భావ్య నగిగం
ఖిరంబుగా పతై నాఁ జననాథా వినుచంద్రగుప్త నృప సంజాతుండు
కంజాతమిత్రాని భుండు జ్ఞయనీ ప్రకేఁ బరగె నతత్కృత్త సత్కీర్తితా ॥ వ ॥
౧౦ ఆ యనదీనమేమి ఘనత యంటివేని ॥ క ॥ సిద్ధులకున సాధ్యములగు సిద్ధు
లు నెనిమిదియు దనకు సిద్ధంబులుగాఁ నిద్ధరణి చారుష్యములనబ్బి సి
౧౧ ద్ధుండగు సావాసాంకు జెప్పుందరమే ॥ శా ॥ సంభూతానన్యవిదం
బడంబర మిధ్యస్వంరంభకర్షాప్యపసే। రంభానాట్యవిజృంభమాణాము
తి విస్రంభాదికుంభినసో। జంభారిప్రియసంభృతాసనము వారిసం-
భావనా సంభవాన్యంభోదరుడు విక్రమార్కుడత డెతనాత్ముఁడేబూ
౧౨ డగ ॥ క ॥ ఆ తిశయిల వితరణా గుణముల నతనికి సరిరాకయెక్కనలవియె వి-
కులక్రితుల్వ్రలు నారుకె జలనిధియు తరులకమరేంద్రు పేరమెక్కంధర-
౧౩ మే ॥ క ॥ ఆ నప్పుడు ఖేజుడు విప్రులన్నము ను సిగ్గున వాంకృతియును ముప్పి
రి గాననిట్లని యెనెక యద్రి వతిన్నదనియు కసవాపావలక్ష్మి దనమే
౧౪ నితుర్ ॥ క ॥ నా వితరణామిది యల్పమైనా నృపుడు నదిన ప్రీతనగుణాంబ
న్యులకు దావినుపించుగా రతఁ దావివరము దప్పితే ప్రధరణీ-
౧౫ నాథా ॥ క ॥ ఇది మొదలి కారతయ మెర్గడు విప్రన్యము వారిచాం.

దెవాద్భుతనంబుర్। జదరెకెదను దాబెర్నా న్నుటిదికప్పము తాంటినీతి యెరుగవ్ర
౧౬ సువి ॥ ఉ ॥ ఆ యువ్ర మంత్రవతా షుద్ధము నర్థము దానము మానభంగ
మనాన్యయము నర్థనాశము గ్రమాప్యసనంబును దాపరంబుగా జేయు
ట నీతి యుక్తము యుసేయ కతానయు దానధర్మములే। సయుమునంచు జెప్పిన
౧౭ నుఖేయనిన వ్రతధర్మమింక దే ॥ క ॥ ఆ సమయము నకుదగు నిత్యవాసము
గలదాకటి వినుము పారిదశ్యకులా। ల్లాసకరుడయె ధాత్రిప్రశి
౧౮ నవాసిసువర్ణుడనంగ వసుమతి మెలెగె ॥ చ ॥ ఆ తడు సపాదలక్షవసు
ధామరపజ్రికి ఖేజనంబు సుప్రతముగ బెట్టుచుఁ దివిజవరము వికెలి
ద్ర ప్రతిబాందగా గ్రతువ్రలు జెక్కసేయుచు జగన్నుతుడై సరయూతటంబుచ
౧౯ గతి పలుయవాసరంబులధికంబగు సత్రము నర్పుచుండగ ॥ క ॥ శారదవేణావా
ద్యవి। శారదతకరూపమైన చందము మెరయున్ శారదనీరద నిభుదగు శారద
౨౦ ముని వచ్చెన ప్పుడు నరపతి జూడగ ॥ క ॥ వచ్చిన మునిగనుగాని యెదుర్వెచ్చేయుం
దనుచు వెళ్లి విధుదుబి తాప్పక్క బిచ్చి క్రతాంజలియై నేసచ్చి తుడనతి మాప్ర
౨౧ నాదము కలిమి ॥ ఆ ॥ ఎచటు నుండి యుటకు యేతెంచితి నన్న ధన్యుజేయ
ననతపసి బలికె పరమ ధర్మశీల బ్రహ్మలోకము నవిధాన ధర్మము వామద
౨౨ వవింటి ॥ చ ॥ వినుము నినుజూడ వచ్చితి భువింగడు ప్రణ్యుతవంబున నన్నె నో। ము
నివరశిష్యు గాదిలబవము ద్దునబలై దవ్వంత వాడనేన నుచు వినితుడైన గాని
యాదిగుణశ్రేష్ఠ్యుద వి ప్ర నీయు శబ్బనఘు చరిత్ర బ్రహ్మవ భువనాంతము
౨౩ ముత్తినదింతజాలదే ॥ క ॥ వి శదము గల్పసనమ్ముక్రశరక్రక సప్తతంతుక్ర

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౧

తమయ్యోచితార్థకళ్యాణ సంబులగప్పి నాళ్వకశ్మీని నుబాగధశేషప్రాసుకికైనక్కి॥

౧౪ కార్యమనేక సాధ్యంబులేదేటి నన్నాలుక॥ ధాత్రీశ ప్రణ్యానిరల్యాగాత్రులకుం-

జగములాశనగమ్యములగలదే క్షేత్రియుపుత్రుడువిశ్వాస। మిత్రుడు బ్రహ్మా

౧౫ ప్యపదవిమేరలవిశారదేక॥ క॥ స్వకులాశ్రితధర్మము విప్రుకము/నువారల

కువలయుపనిదుఫలకటమెల్ల ప్రకటంబుగబుష్పితల్యాసికతాకలశములజల

ముచేరుప్రగానరి॥ వ॥ దినికి దృష్టాంతంబు గన్పునుదినింగుండజేసి

౧౬ నీరునించిన నిలుచునినిలుసుకచేతికిచ్చిన స్నపాలుండిందుకానిక॥ శ్రీయు

చేసినచిత్రములు వి। క్రియములగనాదానదర్శగుణాసిద్ధునిచే। షుటితరసమైన-

౧౭ సికతాఘటములుపృకీరసములుఘటికక్షినఖండిక॥ ఉ॥ శ్రీ గతికుందనిత్యన-

ధరాధిప్రగమైనినారదుంతునే। వేగతిప్రణ్యాకీర్తివెలలుంప్రబునిచ్చెటదే

ర్వునత్రమూర్తిగములేకజయయుమునితెల్పి విలసిద్ధతినేనెంతలాత్వా్యాగ-

౧౮ మబ్ధిగముందగసుదర్శనుత్వటతానెమెచ్చిబుక॥ శ్రీ॥ క్రాంత్రకదవ-

దెచ్చుకాంవిదండిమరిదాసి విరాదవందిపెట్టిమెచ్చుగాదుమండచేసిమెుద

లమంటనేకరిగాని। దానతాలుతవండదగుటమెట్టు॥

కరిగాని। శ్రీనగాళ్ళనలగిల్లిన

౧౯ మ॥ శ్రీ నిమ్న ఘాండముల్లెల్లమాన్ని సికతాయుత్తంబు వాకుండల క్షేషు

సుదాపాయసశాకసూపములపాకంచెప్పుడుకేళియుబుద్ధి దవినిర్య

బ్రాహ్మణాభోజనంబులిడుచుకదానెుకనాదప్పదార్థకనికాయుం

౨౦ బులువండుచెురాటుజనితత్రాపమాటగ్గిపెట్టింప్రబుకే॥ క॥ వెపలుడుకగ

గనిస్త్రప్రడుట్టుసముననేనిత్రిఘునతవదసితినసగాళ్ళనిసుమునచేసినకుండలుళ్ళవిస

విపనెవిరిసెబుణ్యావిపరీతగతిక॥

విజయవిలాసం శ్రీ - ౧ - ఆ॥ పద్యం - శుకసప్తతి - ౧ - ౧౦౩ - లోచూ

డువెసలనగా - శ్రీ ఱికెలు

౨౧ క॥ శ్రీలికియుతండప్పుడుమదిగలగుచునిటుకల్పషంబుగలసెనెతగువిప్రుల

మెనికగూడదెమెహాళ్ళతలుమంత్రముదప్పిరాకెుదరగదలేనుకాశెు॥ మ॥

౨౨ శ్రీ నియుతాస్వహావివారెనుడాచుఘునచింతాక్రాంతుడైయుండగాళ్ళవన

యుబ్బకేమునిదాంటిచాడుప్రనవియుదర్శకంబుశెుబిల్లవబ్రెనబూజించి-

మునీంద్రనామహామకుకేజటయ్యకేశారెవిప్రజెప్పినమతాళ్ళవలునెట్టు

౨౩ దప్పెనని దక్షప్రదీపశుభాదింప్రబుకే॥ క॥ మతాళ్ళదదప్పుచిత్తవిప్రశాళ్ళసా

హాంకృతులనుపాదికవగరాస్వ। తాత్పర్యంవినశ్రుతియనుచూనాకృలు

౨౪ మునుసెప్పునీతియునితప్పునెక॥ పర్యతపథమునరథమునుపరబ్బ సంగ

మునప్రావర్త్తమతముకగర్భమునదర్శికార్యముళునుక్రభాగమునసా

౨౫ వయుమునదుపదనాక॥ యుంతముహామువదసితినన్నసంతసముననివ్వరా

జసమునైకాన్నకసంతతముకయుసుకృతముచింతయునిట్టెంకెనికనేమునవచ్చు

౨౬ ॥ శ్రీ॥ నాశ్రప్తుభూవరుండుమునినాయకనేనపరాధినైతినె దావనిధిమె

క్రియంగలుగునానతియుమ్మనిమ్రెుక్కినంతనాళ్ళదేవమునీంద్రుడిట్లని యెవ్వరు

దప్రైమదినుబ్బులేకభూళ్ళవేవసహాదలక్ష్మపనితృప్తియెునర్చుముభక్తియు

౨౭ క్తులక॥ క॥ బహూరుదినములునలుపగన్నిహామయుచేకూరునింకమనము

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ -

నగరాప్తిగ్రామములవలదనుచు శుభమెంతదివాతంబుగ జెప్పినారదుడు సనె
౩౭ నంతరంబ క. తారకి నమరివంగినక్రియ నారకానివతివందు కాన్న యనువ్రన్న-
వ్రదుర్గ దేకువసెడి తాల్లిటి ప్రత్యమాకలసత్రంబు భంగినచ్చలు జరిపెర్. శ్రీ.
౩౮ కాప్ర ననెదాతననిగర్వము గైకాని పల్లినేవపద్ధి ప్రద వైతి దానము-
నుచారుష్టము బరులెన్నకుండగా దావినిపించెనని యుత్తండు ద్రణాంబు నునె
క్రైయత్తకు ర్గాపరగంజిలారివెతుకు గలినగ్రాప్పటు నేమవాత్యములు.
౪౦ శ్రీ. శ్రీ నుదుప్రు నుదు భాజు దునుమదిస్వ కృచుబ్బ మ్రిల్లిపసిడి బామ్మనా
దుగ్ధదానమల్లు మనెదానవ్ర మీరాజు దానమెంతనేర్పు దానదెల్పు.
౪౧ వ. శ్రీ నినసాలభంజిక యుత్తుని యెనతండు యుక్తివదాన్యుండు. క. పొందగ-
న్నంతనవ యిమన్ననుదివినపదివేలు నగనమార్త్యలు మనంబాతబడిమెచ్చినకారే
౪౨ శ్రీ. ఆలియు. నడిగెదు వారలకు నిచ్చు వాడుకచయిమతు. మ. శ్రీ విలెమెల్లున్న నతం
డుకీర్తిదిశల్ వ్యాపించ భూమండలంబుదగుల మెరగనేలుచుండి యెుకనా
డుర్వీశుల్ మంత్రులున్ సువతీరత్నములున్ రసజ్ఞులు గవిసత్తముంబులున్ గా
ల్పి. సత్పుద యుత్తేగాలు విచ్చిలకుండగ గవేంద్రుండు దాకడ తెంచు బుర్. వ. శ్రీ
౪౩ తండు రాజును పొందగాంచి. సీ. ధంధశూకాధిపాకీర్ణండ భుజాదండ
భూరివిశ్వంభరాభారధుర్య. జంభారిపరికీర్తితారంభరిచి నేమిత్ర సూణ
సమావాయదాణరాయ. శ్రీనాపాల్యదయుదండాక్రికళంక శపతి-
వరకణివళిః పక్రదక్ర. శ్రీ కక్రిక్రమపాలిదపాందనలవలవప్పవాతతులఃక
ధీర. శ్రీ. ధీరసంపదస్తువేవబంధకళవిావ. వరకసెక్రైవారివర్గనిచయ.

అనుచునాల్లు భాషలనురాజు దీవించ్చనయునె సింహాసనమునకుంతి.
ఇాపద్యమందు. ౩. ౪. ౫. చరణములన్ను సంస్కృతాంధ్రప్రాకృ
తవ్యతిరేకమగుటచాతను యద్ధేమిటో చెప్పదు - - - - -

౪౪ సీ. రాజేంద్రయారత్నరములపేరిటివాదనాద్యక్షరములమానవశ్వేవి.
రెండక్షరములు పరిత్యజంబనాత్యైకతర్క ముాశితిపినగతి విదుండ్లనాల్లుతిం
చినమవానయమగు నేర్పరినైదు విశిబనబుద్ధి దనియెరుంగుస రాఖ్యాక్షరం
౪౫ బులుచదివిచూచినబుద్ధిబలముగాగలయుక్తి ప్రాడ్డు దండ్రు. శ్రీ. నే తిబె
రకాయరీతిగాకుండుతనిన్నివిద్యలందు నేన్నబడ్డి. సార్వభౌముడైనయు
౪౬ ధీరగానెరుగు ముఖవిబుధపంకజార్కవిక్రమార్క. తే. యనినక్రమ్మర
చదివించియులనవ్వి. ధరణిలో నీవ్ర చతురంగ తజ్ఞస్యాజ. బరిగినాడవెయు
౪౭ నుడుభూపాలుచానక్షామేలవిచతురంగతజ్ఞకవీశ్వరుండు. క. శ్రీ విలగు
తగవనకకళావిదులకునెసవ్యఖమునవిద్యమేరుకలో పాడుపెట్టుటవా
౪౮ నుమంతునియెుదుర్కవేసకుప్పగంతులేయుటసువి. తే. శ్రీ ంబుఖమి
త్రతేజభవదగ్రభరప్రకృతంబులైనదానాంబువులందుబుట్టిభువనాం
తమునిండుచు కీర్తిప్రంతరేకంబు ప్రతాపసూర్యుడు వికాసమెునపాక్షి
గనాకసంబు భ్రోంగంబు గలాకినబూనియద్ధికంబగు వాసనసెప్పనె
ప్పుడుర్.

దానంబువ్వులు. అనిసంధిభంగముగాయుంది -
దానాంబువ్వులనివ్రాయదగినది - - - - - -

౯౦ కం॥ అని చెప్పిన పద్యములాలించి తనకీర్తి వ్యాప్తియును ప్రతాపస్ఫురణంబును
౯౧ గని భాండాగారికుఁ గనుసన్నఁ బిలిచి మెచ్చుగా నాతని కిట్లనియె. కం॥ ఘనుఁడగు విదు
కాళ్ళియయి యీయ్యన భాండాగారి బిలిచి యుద్దీననుం జూచి బిలికించినమె
౯౨ చ్చెంచినయట్టి నుదీవ నాకు జెప్పకయు మాచు॥ అని శేలవిచ్చి నదీవనన్నపా
స్థితుఁడాతనలెంక యిత్తిచేరి. ప్పునను సగంగ యాచకులు భూజనకల్పవ
పాశజమంచు నిత్యప్పన బాగదంగ దానగుణాభూషణుఁడాచు నవంతినా
౯౩ థుయికుంశనుదినముఁ యుశంబు వెసలందు వెలుంగఁగనేలునెంతయుఁ॥ కం॥ అవి
గారణాముగనతనిక్కసద్విశంబగు గుణాము నీకు జాలదు భువిలోనృపావల
౯౪ నిపెద్దరికంబులు. పాదపెట్టుకలెబ పామ్ముజాశజనృపాలా॥ వ॥ అను
౯౫ చుననంతరంబు॥ శాల గ్రంజేక్కయు విప్పమెుంచిననిరాలాపంబుగావి
స్తయె ద్విన్నసాప్పంత నృపాలపారవాతవంచిద్రాతవిాక్కింపగా
భగశేతాసవామనెారధుంతగుచు భూపాలుండుల లజ్జభరామ్ము
గ్నాసార్యంబు జుడాచునింటికరిగెఁ ప్రణ్యాంబగణ్యాంబుగఁ॥ వ॥ అంత
౯౬ గాంతకాలంబున॥ కం॥ వెులబులితాలును మెదగ్బలచని దెలిప్రాత-
యురుతవాములపేరుల. తలమినేరును జదలున్నచలివెలుఁగును గలు గు-
౯౭ మెుటిజంగముదలతుఁ॥ సీ॥ అనుచు గణాంకతారనాభాశజతిలకుండు
దివాప్యసనంబెకదివిరిమరియుత్పలకుసుమాదిశుభద్రవ్యములు గూర్చి
సర్వప్రాజలుదాంటి జాతజేస్క కవిరాజభూసురగాయకపాత్ర
కసర్తకులును వనకేర్తిబాగధ్రపసితిగిందియులు చేపట్టిప్రన్యస్త్రీలు శిర-

౯౮ మున వత్రాక్కికసపలిదగ॥ అ॥ ఖడివాస్తుదగుచు గడగి నృపాననప్రాంతభూమి
జేరిగి వామబలంబు. గలుగు వేళప్రార్ణఘటికాంతనాదంబుల్వెవ్రలుపాశకి
౯౯ సంతశిష్టుగతిని॥ కం॥ కంజాలుతమంజిరవ్యంజితనీలాంశుభ్రంగ వుగుపద
౧౦౦ కంజంబుంజకయుదగావేశాఖంజని ప్రయుచటిసాలభంజకపలికెఁ॥ కం॥ భి
పెాంభూవరవలవన్నిపాశవాాలివియెలక్కివాాఱునిసరిగాసా-
౧౦౧ వాసమునుగంభీరాతాస్వవాంబునులేకనొక్కదరమెనేకుఁ॥ అ॥ అను
చునిలిచ భాశజుడాత్మగుణాంబుల్పెప్పజూచిమెుదటితప్పుదలచ్చమాని
౧౦౨ నాటిబాాప్రానికనివ్వస్నదప్పకుండచెప్పుతదుణాములు॥ కం॥ అనవ్ర
దునదియుట్టునుని గెునములు గలన్నప్రలచేరుకానిచెప్పంజూచినజగ
౧౦౩ వమననుజ్జయని. మనుచేడ్పుడెకాకయెునమరియుక గలదే॥ కం॥ శుభలక్ష్మీ
నాడువదాస్సత్యనభయుండికగలనేర్పునయ్యనభూతాశనభవిష్యతి
౧౦౪ యునుపలుకఁ ప్రభునకుసరిచెప్పభాశజపలుకగనెప్పుఁ॥ శాధారా
నాధయునాధసస్యములకుఁదారాజధారాధరాకారుండైక-
రుణామృతంబుగురియంగాబ్రాజ్యసామ్రాజ్యలక్ష్మీరూఢుంజ
గమెలనులక్షైలగాశ్రీవిక్రమాదిత్యుత్సర్వోర్వీశ్వరామరణముండుకీర్తిచరగెఁ
౧౦౫ రవిరుండుదారుండనఁ॥ మత్కాకరకల॥ అమ్మవారిశుడునాడునాటి
కినాత్రిభూములనన్నదేశమ్ములఁ గలవార్తలుఁ బరిచారకులోవిను-
పింపగానెవ్విశాత్తనవంతిపట్టణావేలుచుండగదూరదేశమ్మువా
౧౦౬ ర్త్రలేరుంగబోయినచారులిద్దరువచ్చినఁ॥ కం॥ అచ్చటివార్తలెల్లవెలి.

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౧

[illegible]

hog plum

[illegible]

[illegible]

౯౪ దుబారి. నిండుగలదన్న కంబమ్మునందు దయుంబండె విష్ణుఁడసురలు బెదరక॥ క॥ ప్రైవద్వి-
జమంత్రాష్టధ్వ్రైవజ్ఞాబార్యాత్యద్ధ్యులయెడక॥ భావనమెవిధము నశార్చ
౯౫ నారావెరమ్ము నచటసిద్ధియు గుసిద్ధిగతిక॥ శ్రీ॥ భావముస్థిరంబుగా వృనవేని-
వ్రతంబులెల్లనిష్ఫలంబులయ్యె। నీవ్ర నిష్ఠ నిటుగా వింబతివిగా నగతియులానన
౯౬ మెచ్చుగవెనీకు॥ క॥ ధన్యుఁడవనవ్యుడు వినిస్తత్రనాద్యా నమ్ము దేవతా వ్రతము-
నరాజన్యవరాజ యెయుదిరుగుతులయునాద్యాయయుగా నతిరుగకంబికవిను
౯౭ మా॥ ఉ॥ ప్పములెల నాకుదగనిచ్చెద సత్తివిసర్వముర్ప్రతిభ్రష్ఠునా
కవీనికి ద్రపామతినిమ్మనిమ్ముక్తి నంతసంతుష్టివహించి వతచతుశ్శతవత్సరభా
౯౮ స్యమైనయు తృష్ణ మహీపతిత్వము నదివ్య పదంబునిచ్చె వానికి॥ క॥ వాని
కి నిట్టిభోగరిత్రీనాయకుబరిణామించి దేవియు నంతర్ధానంబు నొందె విప్రుడు
౯౯ నాన్యప్రపెరగంది పాగతియురిగెనిజస్థ్యకా॥ శ్రీ॥ తం॥ శా॥ తత్సైవాఫల
దశకనంబునతదపూ్రాంతిగా చిత్తముం(మ తాన్సంబును సాహాసంబు-
నుబ్రయహాణారావారభావంబుగ రాష్ట్రిత్సకంబును భూషణక్రతు
లతాణెనెపాప్పరగాభూపతీ। వాత్సల్యంబునమ్మైత్రమయుశాపధ్ధి
౧౦౦ ప్పుడుజ్జెనికిక॥ వ॥ కార్వ్రనపీకీర్తి గుణంబులు సమకూరకునికి నెక్కొంజనమె-
హారమ్మునవినిభోజుండు మనంబున నతనింగా నియాడుచు విస్మితాలం
ఘితకాలజ్జుండెసినుపడుచుప్రార్థ్వవ్యారగమనంబునకు నెత్తుకుండెతన
కుదివ్యాసనంబెక్కరాకుండుడువెల్లంబుగా మొగంబుతిల్లపడకె విరిగిచని
౧౦౧ యొక్కనాడు॥ క॥ ఉలాస్లలమత్తసాగరకలాస్లలకరాగ్రమందకంపితఫ

౧౦౨ ణిరా। ధ్వళ్లక్షమణిమయడోలా। వెల్లనసుఖలోలుడైనవేల్పుదలంతుఁ॥ క॥ శ్రీ ని
నియమంబున వాతెశా। కునికస్వరశాస్త్రవేదశావిదయుతుడై। యనువగు
౧౦౩ దినమున సింహాసనమెక్కదలంచి భోజుజనపతి చేరెన్॥ క॥ చేరిన నచ్చటిప్రతిమ
యారాజును బలికె వాసవాసనమెక్కఁగా రుచుజగమెరుగవ హా।
౧౦౪ దాతిత్తుడు క్తుతుప్రసయుదలచుటుసువి॥ ఉ॥ శ్రీ రత్నలగూర్చినేడు శుభ
మెనమువారాత్రము మాబిపట్టిగాం భోగ్యము దారెపగాతగనిపెట్టిరికం
బిడియెలసన్నప్రం। గార్యమెపిక్కమారనప్రగత్తియయెక్కుడు వానిఖారెల
నా। దార్యము నీకు గలిన బదంబిడుమిక్కడభోజభూవరా॥ వ॥ శ్రీ నుడు
వినయము నసంత్తైమానవేంద్రుంశా సింహాసనయానంబు మానియు
నువానింప్రచుమానరపతి వితరణాగుణంబులతెరంగెరింగింప్రమనిన
౧౦౫ దియటునియె॥ సీ॥ బలము నిజమునప్రాణరక్షణాము నభీము భీమాగ్ర
జుభీము గురుని(చెలువ్ర నసంకల్పసిద్ధి తేజంబునపరారిపరిపవిత్రు
శివభక్తి క్రిక్కెనిశ్చపానంబునబాణుబాణారాతిబాణాజనకుతస్సైశ్చ
ర్యము నరతినఖిలలోకసామ్రాజ్య్రిగామసంహారుగామగామస
౧౦౬ ఖుని॥ శ్రీ॥ శ్రీ వృషాంకములరణోద్రెపమునబుద్ధి నింద్రు నింద్రత న-
యమునింద్రమంత్రి (గ్రణిసేయు ననుచుజాణాలువ్రైకథంగ్రనవనియేలెక్క
౧౦౭ మారివిభుడు॥ క॥ సాహసము జయము బలమునుత్సాహంబుబ-
రాక్రమంబుధైర్యము గలని। రాస్పహాకు నిదారయునెదసత్రవహాం
౧౦౮ ప్రుచుసుండునా విదేవ్రుండయునక॥ క॥ నరుడుమగతసమునేర్పునబరక॥

సింహాసనద్వాత్రింశతి — శ్రీ —

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సంపారసనదాస్తోత్రంశతి — శ్రీ. ౧

పావనునకు సురలు వారేడు పదుడుస్త్రైరువే॥ శ్రీ॥ పూలసితక్ష్మా మాంబరణాను [illegible] అనిపతి బారేల వచ్చునే। మెలవిధంబులకే విష్ణువనేక విధంబుల [illegible] బుచుంతగా నలి [illegible] సుచు నారకవ్రైగెదు పాముతారేటిపా। [illegible] లకత [illegible] ముననుక్రొసుఖస్థితి నుందునెప్పుడు॥ వ॥ శ్రీ [illegible]

౧౫। లంపన్న సంపదలందున అనిన యారాది గుణాంబుల [illegible] ॥ ఓలంబ గు సంపదనయౌ శేలంబున [illegible] గలదే। అవారలతి [illegible] కుందల [illegible] నుకరపదుకు [illegible]

శ్రీ లతి శ్రీ నగాచేదుకు

౧౬। క॥ [illegible]

౧౭। [illegible]

[illegible]

౧౮। [illegible]

[illegible]

౧౯। [illegible]

[illegible]

౨౦। [illegible]

[illegible]

[illegible]

౨౧। [illegible]

[illegible]

౨౨। [illegible]

[illegible]

౨౩। [illegible]

[illegible]

౨౪। [illegible]

[illegible]

౨౫। [illegible]

[illegible]

౨౬। [illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ - 1

దారకై। మెప్పించ వెల్వగా గతి। చెప్పెదు తత్త్వము పరాశివాతత్వ-
క్రికిమొలి జగతికే॥ శ్రీ॥ శ్రీనుచు బహువిధములననపనినిందించి క్రాసుచునా
తీనగరములనకువచ్చె। మనుజవిభుని గాంచి వనరాశి చెప్పె నావిసయి-
భాష్యణంబు వెలయజెప్పి॥ క॥ నాలుగురత్నాకరములమూలద్ర
వ్యములలిబిజములలోయునదిగునా। నాలుగురత్నంబులునా। నాలుగువ
వామలునుజెప్పి నరపతికిచ్చె॥ వ॥ ఇచ్చిన యమూల్యంబులగువానింజూ
చియుందారకతి నేవేరుకామ్యునినంతందునాయుంతికి వెళ్ళి నాతినిగాడుకు
సుకగాతిలనదిగి విచారించి వచ్చి ప్రచ్చికాని యెదని సంభ్రమంబున జనితన
భార్యను గాడుకునుగాడిలినిముప్ప్వరనుంబలిచియారత్నంబులిత్తి
సంపదలిచ్చు వేనిలానెత్తి ప్రచ్చుకాంతమనితలపోయుచునున్నయప్పుడు॥
శ్రీసె॥ సెన్యంబుగలిగినజగమెల్లజేపడుగాసువిచియద్దనికాడుకునుడివె
ధరధనమూలవిదంబగ తనువాటతగునిదిగానవనితంత్రిపలికెని
వ్వాళ్లి నమ్ములుగడుతుష్టిగాకుడుతుముపెలదిగానుమునియాలుసెప్ప
భూషణాంబరములుభోగంబులిదిగాంటవెరవనికాతలు విన్నవించె॥
శ్రీ॥ యిట్లు వేరువేరనిచ్చి లరమలానిజగడమైననతడు మగుడివచ్చియుం
తి వారికల వామెరిగించె వినిలానె। నివయొకతియిమ్ము దేవ యనుచు॥
క॥ తాతినలుకువకింవారకతి। యానెలతలంప్రకాలదినిదివిమాజక-
తమ్మవనుతిపదనని యెదయుండెదానాలుగుమాణిక్యములునాతని కి-

ష్టమై॥ క॥ తాశాతయాగినికథ సజనముననందునెరుగవికపోమ్మనినే। భూ
నంతుందునప్పుడనాంభోజుండెతిరిగి యంతిపురమునకరిగె॥ శా॥ ప్ర
వ్వాలిదప్పిరభక్తి భాగ్యవిభవ ప్రత్యక్షరూపంబనభారంతావుల్లిదిసత్య
దయామూలచరణాకెల్లత్వాంతకుల్ విప్రవేష్టా వల్లిపాక్షతి
కల్పత్వవంచితబలిక్ జయకృష్ణాపస్తువు

గ॥ శా॥ శ్రీంద్రాదిస్తుతి యోగ్య
త్రైభవ్యనిబవాశ్వభూతభూతావళీ। సాంద్రానందకరప్రసంగునిజ-
లాపప్రస్పుటికారుని। స్వేంద్రానేకమునింద్రవంద్యచరణాద్యావర్తిమ
కుందప్రియుకె॥ చంద్రాలంకరణాంకునద్భితనయా సంపత్త్వ చిత్రాంబుజుకె॥
వాలినె॥ శ్రీరగకళయనశాయియాయోగ్యవిద్యానపాయగ
రుడవిహారయానాస్త్రాధరాశేషశయానాధరణీధరణాకల్పా
దంతిత్రోద్దండరక్షా। మురహారవారరూపా। ముఖ్యపాంఖ్య
సత్వస్వరూపా॥ గద్య॥ ఇది శ్రీరామయగజగంధవారణాప్రైరిమంతలిక
భేకఫణీంద్రవిరగాఢవిభాశాదిబిరుదప్రకటచారిత్రకారవివేక
యామాత్యపౌత్రకళింగదేశనిధానమధామతాడ్య నాగా
ఖ్యనకాదేంద్రావిధాంధ్రమవాసాఖభూపాలరూపనా
ప్రరసుందరచరణారవిందనందనవరప్రవరాద్వైశ్వరరాజసముద్ర

హారీతసగోత్రపవిత్ర సకలసుకవిమిత్ర కసవరాజతనూజగో
పరాజవిరచితంబైన సింహాసనద్వాత్రింశతియనుకావ్యంబునం
దుసుదర్శనోపాఖ్యానంబును విక్రమార్కమహోదార్యం
బును తదీయసత్యసాహసమహోదారత్వంబును గాళికో
పాఖ్యానంబును సాహసాంకుదాతృత్వంబునన్నది ప్రథ
మాశ్వాసము - - - - - - - - - -

౧ క॥ శ్రీరమణీరమణపదాం। భోరుహపాజాతపాగంబుప్రాకస్ఫిరతుల
౨ ధీరకకలానుకారా। కారారాత్యుత్కకరణాధారిగంధర్వపతీ॥ మ॥ తన
చిత్తాబ్జములోనఁ జింపుమరి యుత్సవారావిభుం తిష్ఠకునికజ్యోతిష్యాగ
ముఖులపాతక్లేశులంగర్భిశ్రీ। భవలగ్నంబుననిర్బునుకానిత్‌-
త్రప్రం తంబుచేరంగనాసనపాంచాలకనిల్పునిల్పుమనియన్యత్వం
౩ బుగానిల్పినేక॥ క॥ పరతెంచెదవిచతికవినిహ్నెనర యుంగా విక్రమార్కనప్ప
నకుసరిగా। నెరిజేసిన యుపకారం। బెరిగెడుసడునామునేక యుక్తేదరమొ
౪ క॥ శ్రీనప్పదుభోజుడువిన్న యి। మునులక్ష్మియుచెనగాసింగముదమెదల
గవిహ్వజనపతియుపకారజ్ఞయుసుప్రెందగజెప్పుమనుడునదియుల్లని-
౫ యెక॥ తే॥ శ్రీతతకీర్తిప్రాకభరితాఖిలదిగ్వ్రజయుంతుసర్వధాత్రీ
తలనాథసేవ్యుడు సుధీజనపాలనకేళిశీలసన్నుజాతమనోనురాగుడి
లసాంవాసభూషణుతెలుపుంతగా। నాతనివైతినెక్కసుధామరుడుం
౬ డువిలాసచనుండదనేక॥ వ॥ శ్రీవిష్ణుండాక్కనాడుదనపత్తివిలాసచనప్ర
త్రలాక్షంబులేమికిపగబదినికిగారణంబేమినీప్రసన్నుండవనియడిగి
ననావాంఛితధాన్యంబులకిబతియవచ్చువిద్యాభ్యాసంబుగుడు
శుశ్రూషలనచ్చుపడువంశాభివృద్ధియుకీర్తియునేక్షరకల్పంగాకబడ

[illegible]

౨౨ [illegible]
[illegible]

౨౩ [illegible]
[illegible]
[illegible]

౨౪ [illegible]
[illegible]

౨౫ [illegible]
[illegible]

౨౬ [illegible]
[illegible]
[illegible]

౨౭ [illegible]
[illegible]

౨౮ [illegible]
[illegible]

౨౯ [illegible]

౩౦ [illegible]
[illegible]

౩౧ [illegible]
[illegible]

౩౨ [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

౩౩ [illegible]

౩౪ [illegible]
[illegible]

౩౫ [illegible]
[illegible]

౩౬ [illegible]
[illegible]

౩౭ [illegible]
[illegible]

౩౮ [illegible]

25-N 42

పతిబలములుగలుగు దత్తాల మునకే। మారునికె నయున దిశినక్రమారుండువి-
శ్రయించెవారు తులువలి విమలు దమండతే॥ వ॥ శ్రీపృథుదారులు॥ శ్రీ॥ నిశ్చ-
ప్రబోద్ధు మాదపసిది టుంకంబది। యెలుయ్యనాభినాశముత్రించు వ్రముత్తి-
రం యములచేతుముంచి యుండిదకాన్ని। తుమ్ములయునసమృదమ్ముతోదె॥ క॥ కలిగతిశి
మానెవ్వేలిడి। తలప్రరియుందునసుశతితెలంబునజాల। త్రిలదొచిమెత్తగావోదల
రంగలరించకుమారుమనిచిరాదాదులటుతే॥ శా॥ శ్రీకోనాధుడునద్దవేమ
లుకానిదాసుస్థానుతెయారికి శ్రాక్యంనాంజెనమవేంతృవిందంబునసము
ద్య్ధావవిద్యాంతిపార్కరెణుంతైనిఖబంధులోకకురుధాత్రితవసంసేవితత్రా
క్రాణంబొప్పగబెట్టిగోరధరణిరత్నధ్వస్వమాద్యంబుగే॥ సీ॥ క్రముమునదా-
ములకృతమముప్రతివినబలకంబుద్ధియూచెలువసుతునక్రానరగాగాతు
కయునుచుక్రబొధునుచారింబయాగదపకువెలపతుప్రాబికశదవ్యతుని-
ప్పలుబ్రతికింతలునిదియుద్ధముగఖట్టుబతికివైజావపరెప్పలనేతువెకలలర
రశిపలనుంచిగాప్పలుప్పరితింతగట్టిదేసి॥ శ్రీ॥ వారముననయులకలవనితే
లరప్పింబు। వారువ్వైనయువిదరుదనంతప్రచ్ఛకప్పరంప్రపలుకులువెత్తివి
రశియుముల్లిరింప్పనయుముగలుగ॥ క॥ వెదలంబతితివిచక్రశ్రిశకాదుకురి
బదసితివిరాఖకారామిబలసేకే। పదతెనేఖాక్యమునకు। గదలేదనిపాగదిరె
రసలికారాంతులునింతికే॥ శ్రీ॥ మంతలనాయుకుండునను శ్రీమంబునరా-
ప్పకుడైనయుంతబంధుత్రీందవనాతుపొపనికరవతిగాప్పనమానరాశిచం।

ప్రుందనిపెరుపెట్టియుతిరాతిగబెంపగవాతుబాలచంద్రుందునుపోలెనిష్ఠలును
శ్రీదుష్టియుప్రష్టియుదార్ళెకాంతితోకే॥ సీ॥ వెలములువేనివ్యించనెరాయునవప్ప
వెతుకమారితియువిరుచుచుంతన్నారాకరవిధ్యనారాయుయార్యాలచేరననతు-
మెత్తివైచుముందలయునెత్తుజారలలువాతినరాలించబ్రావించుచుందునే
తుప్పమానునుగులతుగ్రాలియుంగుశముతగరబట్టినెంతెలోనితుకు-
శ్రీసుదాజన్నగుతుచుట్టంగి॥ శ్రీ॥ చిన్నిపాదములునుచేతులునాతింబు
జన్నగతియుమురయుదన్నుజాచుబ్జోరగిలుఫణంద్రుపోలికతలమెత్తియూ
శ్రీతంబలుకనందునందుజూచు॥ క॥ కమార్యుందునురమునంజన్నెన్నుకెవిద్యం
ఖునేయనెన్నుకజేతే। దాక్షుచుదప్పుతుతుగులిత్రగార్జుజననిచెట్టుబట్టుకొ
రనినతపాదుకే॥ క॥ విందులువిందులనుచువే। తిందనుబలువంగనగుమొర
బలకంగాన్నందియులుమెరయుగాగుర్రలుందూలగవచ్చునింతలోనె
స్తంత్రికొనకే॥ క॥ నిలువెల్లనుకనకంబై। సలుకెల్లనునవ్యతమగుచుపాధిక్ర
నకుముద్దులుసాప్పచునానారుకే। బలుదెరగులబెరగెనతనిప్రాణా-
స్రసముంతై॥ వ॥ శ్రీంతనతందుతమ్మార్దాకరణాంబునాతునానావి-
దంబులగుదానంబులథేనుప్పలతోరతవిప్రులకిబరితుష్టులకెజేసియూరాదె
వదత్తునకుమరియుమెక్కసమృద్ధిగ్రామంచిచ్చికుమారునకుంబరి-
జ్ఞాదికారింగావించదబహారుమానితుంతైబహాలువినంబులువత్తా

[illegible]

౧౮ నాడుచున్న యెడను ।। శ్రీ ।। దేవదత్తుడు నరదేవుని సముణాంబ తెరిగి సంతసించి
యుంచితకిఁ జందమామకు నాచందంబు తోనున్న శశివ్రతద్విరాజు చేతికిచ్చి
౧౯ వ ।। ఇష్టిచ్చిన పాపనింజూచి ।। క ।। విస్మయ మా షరంబుల మం దన్నిత వదనా-
ఖ్జకనుచు ఖరణి వరుతాక స్నికము తతముల దపతి యుస్థుల దేవమనుచు నతని
౨౦ కీర్తి యుక్తిఁ ।। ఉ ।। ప్రయుక్తిన దేవదత్తు తి పెందవుల తోడ నరేంద్రునేమ నన్ జెక్కతిజూ
తదీయుల యుంచియు మా వ్యధ దాల ఋప్తియోమి త్రిలితప్పు చెసికడు మార-
భవదుణారత్నముల మెరుం గెకొనెన్ కృతికె బరులకెక ధమంచితనంబు నెఖ్యగా ।।
౨౧ శా ।। శ్రీ యంచు కెఁ జెప్పినన యవ్వంతివి భుడుకెఁ వాషిం చుచుకెఁ సంపదకెఁ గం
చింబో వెడున త్రిపట్టణావు సత్రారంబు గానిచ్చి మున్నింజెకెఁ బాత్రుడ టుంచు
దేర్చిస భకుకెఁ నిర్ణేత గాత్రతి గాంచెకెఁ గావ్యన నేకున త్రిగుణావున్ పోషిం
౨౨ చి నకె గలు నేకా ప్రన ।। క ।। ము గుడు వుగ ద్రియ మెక్కయు యుగుపద జకనని
నవిక్రమార్కుని గుణముల పాగడుచు జేగి చెది ధారాత్రి గతేపతి సని
౨౩ లయె నాత్రిసదనంబునకుకెఁ ।। వ ।। శ్రీ భద్రేఖుందు మరి యుమెక్కనాడు ।। క ।। తె
ల్లని యమృతాంబుధిలో నలనితరు మేనధవళనళినములో నకెఁ ద్రైక్షైడు తు-
౨౪ ంమైద క్రియరాజిల్లుచు విహరింపుచున్న సిరి వరు గాలుతుకెఁ ।। వ ।। శ్రీ ని
చిత్రాత్మిజము లో దక్షించి సమయజా మౌందితంజాదినం బున సామ్య గ
వావృష్టుల గ్రమున నాభోఖుండు వేద్కె మవారి సనమెక్కెఁజని పాదపద్మ
విదజాల జాలకెఁ చు నచ్చైటి కాంచనపాంచాలికవలెసర్వజనతాప్తి-
౨౫ ర్వంబవార్వంబు గకెఁ ।। క ।। కార్వంబెరుగ వ్రదానాబార్యుంతగు శక్త్రి-
మాన్యసరి ప్రానగగాం ఖేర్వము తిరిగు నాదిన యబాబార్వము లేకెలమె
౨౬ క్రవరమ గనేకుకెఁ ।। క ।। శ్రీ నవృదువి స్మితుత్రైమాజనపతి గాంభీర్యావసా
తుర్వములే పనిపట్టుల గనుపట్టిన వనియతిగినభోజన్నపతి కదియుట్లు నియెకెఁ ।।
౨౭ శా ।। ధారానాయక యాచకార్త్రజనతాదారిద్ర్యవిద్రావణ ధా
రాధర్యస్థిర కీర్తివైభవనిరవాక్యాప్తాఖిలాశాంత విఖ్యాతరుండు రాజితవిక్ర
మార్కమనిరస క్రోణి పాలాధుసంభారో తాప వాయుదు సావాసాబ్ధి
౨౮ కణుతాపృకెఁ జెసెరా జ్యంబలకెఁ ।। క ।। భూతల వయన ప్రణ్యాగుణాభా
తుంత గునతని చేతి కాక్షేయక ధారా రాత్రిర్వంబునను నిగియూరాతల
౨౯ వివారింతు రమరరమణీయు తుల్లెగ ।। వ ।। శ్రీ ఖేలుచుందనతని రాజ్యంబు
నేలము నాడు వానలు దశంబుగా గురియుజనులెల్లను లంబులను లాసం
బులు వెలివిరియు ధనధాన్యసమృద్ధులై యున్నయెడ రత్నగర్భాతలంబున
రత్నాకరగుణాష్టభాగ్యపనాపరుండై వణిగ్వరుండ గుమెక్కరత్న వ్యవహా
౩౦ రిమారు దేశంబునకుంచి యుజ్జయినీపురంబునకరుగు దెంచి ।। క ।। శ్రీ ంబు
ది ప్రాప్తెంచనకి ప్పుంబనరభాంకబందుభంగా దికరో పుంబుల బారయుని
౩౧ పది రత్నంబుల గుదిగుచ్చి తెచ్చి నరపతికిచ్చెకెఁ ।। శ్రీ ।। దాని జూచి కొలువ్ర
వారలచ్చెరువంది మానవేంద్రుడాతలోన మెచ్చి విలువనిశ్చయించుచుల
౩౨ కగానతనికి తెలుపదగధనము కోటియిచ్చె ।। శ్రీ ।। కోటిధనము బుచ్చికొని-

అగస్త్యుని యుక్తి నమరు నాల్గు సాగరముల యందు సుత్రమంబు సింహా
సనోద్భవంబు యుగాన్నదేని గాను వలువమను జదేవ యనుచు॥ క॥ అమృతమును నక్షత్రా
స్తుభరత్నము వారికిచ్చిన యురత్నాఢ్యుడు దానవారాతి ప్రభమేర యగస్త్య
పంరత్నములనకు మరియు నెక్కరత్నంబిచ్చెక॥ వ॥ ఇచ్చిన నదియును స్వభాపతుల
విభాసిత సభామంటప విరాజితంబై యంబరమణి బింబవిడంబకంబగు
చున్న వానికంబు గైకొని వానవేంద్రుండు విస్మయమానసుండై తనసూత్ర
లంబు కోటిధనంబిచ్చి యుక్తి విమరి యనుంగలవేయని యడిగిన నారత్న-
పంకులందు నా॥ శ్రీ॥ దీనికంటె మిగులదివ్యరత్నంబులు గలవు మత్స్యవాము
న కాలదివారి ధరణి నాథునకు దశకోటిధనమిచ్చి భయునిబంప్రప
న్నదియుబంప్రవాదు॥ క॥ శ్రీని చెప్పిన నాతని నాధునెయెసగి భద్రశాలి
ఖాంబిద రిత పృకవే। చని రత్నంబులు గాని తెచ్చిన వానికి మెచ్చుగలదుచే
కొనుడని యెక॥ వ॥ శ్రీని నసపారియ శూరకుండను నలఘుతరాం
తఃస్థిలంఘనుండును నగునొక్క జాంఘికుండు లేచనిలిచి॥ క॥ శ్రీయ్యదనా
రత్నంబులు। ప్రచ్చి కొనుచు నేడు దివసములు చోమరు నాడితిచ్చెటికి నిత్యగా
పలువరి వచ్చెదనే యడుగులాన మసుధాధీశా॥ సీ॥ శ్రీని పంతమా
తిన వాపిష్కంబితాంబూలమిప్పించి ప్రియమున నేడు మాంధ్రి గోసా
గివర్తకు గాంతి మసల కవి మారయని యని పిసవాని వారధామను చంశ్రతి।
అమృతరత్నములెక్కియు తివేగముననరలు బగలు నన్నెచ్చోటు వగులు వదకా

నాలుగు దినములననులు బదియారు మతసని వీడు జాత్రింబితనక్యవామునకు
వచ్చి శ్రీ॥ తెలిల్లాచున్నది వ్యరత్నంబులిల్లా బదియని చ్చిరాచబంయు నంతగవని వేతల
పరి ననిపి గ్రమ్మర నేగిన వాడు నిటకున తిబవచ్చె నట్లు॥ క॥ లంఘిత నగనగర సరిత్సం
ఘాతుండగుచు దినముల ప్పకవతి నిస్సం ఘపూర్వవాడెయా। జాంఘికు
కి దురుదెంచెను తికి సంధ్యావేళక॥ వ॥ ఇట్లు చనుదెంచు॥ క॥ నాలుగవ యయని
భూపాలుని గనియొక్కత నమపంతంబున దీతాలొచితకరతపః జాహ్నవీ లాక్షు
పతి తివెలుగున్నైదు పన్నగాలిచ్చెక॥ తె॥ ఇచ్చిన వాని బుచ్చుకొని యలికయుల నచ్ఛజా
ప్రులకే। దెచ్చినబంయు జాంబమరితే మ్మికనేడు ను నాకు నిప్పుడే। నిచ్చితోటి మాని
కములే గతి శక్తి నవన్నాభయం। తెచ్చదలంకి యుకదలకకిట్లని యెకగరముల మొగ
పరచ్చుచుక॥ శ్రీ॥ మొదల శక్తి వేత పదిరత్నములు గాని। మగుడి వచ్చు చోగ్ర మగ్నముము
న్నపార్థివేంద్రనాకు భాగ్యమింకినఖంగి పెద్దయుతవిలొనప్రాంతు గల్పంకె॥
పంప॥ శ్రీ కృతమరి యొక్కబక్కగలిగ॥ సీ॥ దూరపుబక్కగవతి దూరపుబారెడు
గాఢపు సారతుతంగప్రసారమున గ సంప్రాణా ఖిలమవశ్యామలా
కృతులైన యంబుదంబులు గుంజరంబుల నగ్ర భూరిగజితములు భేరవముల
నమెరుప్లలాయుధములమెరుగుల నగ్ర కేకి నాదములు మమవారికాహ
పాకములననాతకంబులు భృత్యసంపృద్ధి మననగ॥ తె॥ చక్రవాకము విజ-
అమృతజంబనంగనెప్పి భూగోళవాతజీవ నాదయంబును త్రవనినా
యకనీదు వాపార్త్వదాకనుసరింప్రచు దారవెవప్రాక్కవంబు॥ సీ॥

సింహాసనద్వాత్రింశతి — శ్రీ — ౩

౨౬ సీ॥ తారతారలనస్పష్టతంప్రరులాలుకగావెసనదేమతియునవుసురువస్త్రై। బిసబి
సయునిగారిబెట్టుగాపెటపెట బినుకులురివె। బిగుడుబెరీలున
బడియునెరాయుఘ్నసుగతదియుర్గులుబెడబెడయునంగ్రక్రాకారుమెరుగుతళుక్కు
౨౭ చక్కని మెరువగా బాసియుజెకుపరాపరబెసంగు॥ తే॥ నించికడువలవడిగుమ్మ
రించినట్లు। పాములెలాదకట్టినట్టింగిదోప। వానధారునగురియంగవరు
౨౮ సదనింతి। విద్యుల్లంబునెంకటిగామెరవారెగ॥ ఉ॥ దట్టిదందిశాకసమ
ధారలుతోరముల్లైపతంగమాద్యంబినవేళ్ళనసభమంతయుచెకానిబ
కువకఁనస్త్రంచరబవస్త్రాయులెవెంరువగానటుభోరుసవానవర్తిలైనం
దినకల్పమాయుదియునకేఁజలప్రాకవయునిండెధారునరేఁ॥ వ॥ శ్రీశ్రీవ
౨౯ భోరాత్తష్టంబునవారంబుజలదురమంబ్లైనకఁ॥ త తాలంబునవిలువక
యుతక్కొచపుబెసితప్పియునుభవదాశ్శా। సతారవయుదలప్పబుఖని
౩౦ యుత్తల్లోలాద్యమైనమొకనదిగంటకఁ॥ శ్రీ॥ శ్రీబటునిలుచునంతనద్వా
నవెలువిధ। నెకతువచ్చెవానిమొద్దికెక్కడెన్నమంది మొనుదాటించుమనిపె
౩౧ ద్దతుక్రానినవాతతియ్యకొనకపలికెఁ॥ కు॥ వినుమయుమువారినదిదాయుతు।
యుసుగురువిప్రార్యనిందయునుధర్మసభా। ఖనవైరముపైవతలంఘపు
౩౨ చనమునుబరికింపవారెనికార్యముసువాఁ॥ కఁ॥ నారెవాయ్యదయుంబుసు
వ్వవిషవారికినిఖంబునునదేజలాప్పరింబుకఁ। బోరునిద్ధర్మప్తితయునా
౩౩ చవైరులబెలిమియునునమ్మవలదెప్పింకఁ॥ కఁ॥ శ్రీ నలవుబాసికలునుమ్మజర

సుడు బవర్నాబారియువారాం। గనయున్నప్రాంతగసాలయుల్లదినవా
౩౪ రనినమ్మవలదుతత్వజ్ఞులకుఁ॥ కఁ॥ శ్రీనప్రభువినీతులుగా। వనవచ్చునెవిభునితో
తనాతనపంతంబునసేతపదిరత్నంబులాగానిచనిదశిఁంపరాజుగాలువగవ
౩౫ లయుకఁ॥ కఁ॥ తలకానిప్రార్థింబిన। వలనుగనాకార్యగారవంబె
రిగియుతలుతలగకయుదిసందనుచునవలనెప్ప గప్రంటిచెయ్యివర్తినట్టింగిఁ॥
౩౬ శ్రీ॥ శ్రీవనిపాలుగాల్చినవపరంబైనబోజాలునింతవతవిచారవేల్లస్రై
౩౭ దువానికంబులవినాకునిమ్మినిగర్తియుపృలవరినిబెట్టువాతఁ॥ సీ॥ శ్రీతిగి
సరత్నములన్నియునిచ్చితినేనిరాజుద్రవ్యవారెనిష్టట్టు। నేజెల్లదనియున్నదేది-
నంబళ్లారతదప్పనారాజాజ్ఞదప్పగగల్యదిలలారసదనికులయుంతవా-
యుంబులుధనధాన్యములుగాంచనంబువుణులుపృదులాంబరం
౩౮ బులుమ్మగమదకర్పూరచందనంబులుపరిచారగణముల॥ శ్రీ॥ దానద
ర్తములుసమానమైయుండునూవారికంటెభూమివరునకధికమైనకన్నెల
౩౯ బెలంగునెలదకలంబునరాజునాజ్ఞబాలప్రాణ్యముగుటు॥ వ॥ శ్రీనివి-
౪౦ బారింబునేదతాలింటనేతతలంపంబడియెకఁ॥ ధనమునకుదానము
మనకావాలంబుజాతిమ్యునకాన్నె యుజు।
దప్పవనమునకుయుంశముతిద్యకునూవినయుంబునునేతులకువివేకముఫలము
౪౧ లంకఁ॥ ధరదగువారలకువిరస్తరణాంబుసుసతులకాంతుశియున్నయు
నుకృతివరులకునాజ్ఞాభింగవయుసరియువియమాయుధముచెవిచా
౪౨ ప్రలుగావె॥ వ॥ శ్రీనిబంతించదరాతవెంద్రభవదేయాజ్ఞాసమ-

[illegible]

[illegible]

వాచవిప్రత్తించి రత్నవతియును నదిలో । వేబకలవారికిమెల్లన్వేచెఁ దవ్వర
౧౯౧ లు మరుని వేచొప్పులనఁ గమరుదరు దర్పము । దరదిరువేధులు మదుచు
కరణి విరులు గుచు పవనుం డురవ్వసేత వివజే యుచు । దరువ్వలుగారా-
౧౯౨ కు దెరలిఫరపైరాలెఁ గఁ బలిమియు గలిమి యుజలిమియున్నలవడవ-
న్నిన వసంతుడను చుట్టు వలుతో । గలసిన నెలకొను పూలుకల్గుమెలలకల్కి
౧౯౩ యుదరులు మొత్తము గజకు రాత్తేఁ గఁ బెలరేగి మరుడు విరవారిలు
దలికంగాదండు గదలు తరినతనికి వారి । వ్రాలు మొదలు గదల కొను బవారు
౧౯౪ దెశములను వసంతుడప్పుడు దగ మెసవ్యైఁ గఁ దీపంబుల క్రొయిబువ్వులు
దీపింప గత్తైవారదు గలు మదఁ విరహులకుఁ । తాపంబులిను మడింప గ్రూర
౧౯౫ పించన మన్నిధాన్నిరూపము ద్వ్యత్తేఁ గఁ శ్రీరమణీయ వసంతో । హార-
వ్యకరొచకుసుమతతి వనలక్ష్మీ । భూరివిభూషణభాండాగార-
౧౯౬ బులక రణికణికారము లొప్పెఁ గఁ బవారు కిసలయు ఫలసుమనొ
విహారతరోత్స వశుకపికాలి విహారణాసాంభ్రా । వహాము హానియుక్ర
౧౯౭ వహార్క్రి । సవాఖ వమలైచూడ నెప్పె । సహాకారంబులఁ సేఁ ఫలరసం
బులగూడి యులలి గులచారె తుప్పప్పుదెనియు వారి ప్రాకమనగ సాంద్ర
మధూళికాస్యందమందానిల స్ఫురణంబు తరిగలపొంగనంబు శుకతు
ండసద్వశకింశుకములకుశంబులకాంతులు విద్రుమాఘంబులనగ మప్పె
౧౯౮ నేమొక్కిన వెలిగొవ్విరులెల్లను శంఖమౌక్తికఘనసంఘమనగ । శ్రీ । తత్ప్రా

గధూపరొత్పత్ర్భమరాళి । శికరంబులనగచెన్నమిరా । యుదధిభంగితప్రరో
౧౯౯ ద్యానవనభూవిభమాధవాత్రలు మను మహామద్వశ్రైమ । గంధవహుం
డు వెగరిపికంబులు గాయక పజ్ఞిమత్రప్ర । ష్పంధయములెబలంబు శుకసంఘ-
ము మంగళపాఠకులమహా । బంధురకార్యవాదినిజభంధుడు చంద్రుడు మ
న్త్రిగాగగర్వ్వంధుడు మన్మధుండు తన యూత్రాదళంబుగనేలె తప్పెఁ గ
౨౦౦ తత్సమయంబున భూవరుడుతాన్వహాము రాజ్యవర్తియును మెర-
యు వసంతోత్సవ మెనరింపదమని యుత్సుకత్రికదలె వైభవ్రోత్సకము
౨౦౧ నఁ వ । తదనంతరంబునఁ సీ । మంజులమంజీరశింఝారవంబులు వీనులకందం
దవిందులొసగ కాంచనకాంచీస్ఫుట కాశవిలాసములు వెలప్రలపసిడివన్నియ
నిగుడ్ప । తారహారరోజ్జ్వలస్తనకుంభదీప్తులు వయుఖచంద్రకళలతొమెచ్చ
ఘాటతాటంకరోచులు దరమికకెఁ సొగలమెలుకువలరుదెవమెరుగులీనఁ
౨౦౨ శ్రీ । జల్లిముత్తియములు మెలప్రాదండలూదర్లి తోడుభంగి దడబడంగ
పెలయు కత్తురుచులు కెలకు బొలయుం గదలి రుచొరుడు లె మరని లిబరిఘ్లు
౨౦౩ వఁ మరియుతనదురూపసజ్జనంబులు భవస్యసుగంధద్రవ్యహాస్త్రం
బులగు పరిచారికాగణంబులు న్నుడునటపెరి వక్ష్విదూషకవైతాళి
కవందిఖ్యందంబులు సుభూషావిశేషభూషితదేహంబులగు నుత్సవ-
సందర్శనాంగతజనసందోహంబులును జెరియుక్రదక్రదనిరుపక్రియులని-
౨౦౪ లుచునప్పుడుఁ గఁ డినరించనిలనేనడగని బాల్లని గత్త్రశానిగ్రేరవసారు

౧౩౭ క॥ నిజాకారని జన్మని విమానని మొదలుగ నిలిపి రంత వావాము వెదురకు॥ క॥ శ్రీ
తమెయ్యిన పచ్చలు। పక్షి రతురగంబు నెక్కిపతి గవలుచు పాం। పక్షి వనబలుక వారువ
౧౩౮ వెక్కి వసంతునికి మారుతెదురగుక్రియు॥ వ॥ అప్పుడు॥ శా॥ రాజశ్రేష్ఠు
డు మాగెసన్నల గతులే। రాజల్లరవంతున త్లాజాదికంబు తి కొల్పు నత్తిగతితో
నమ్మెర గానొమెల్పు వారు। నాజాదికంబు రికాన్సు నత్తి వతితో నామెరదానిల్పు
౧౩౯ చు కి। వాజేంద్రంబు వనెరాజ వంబనగని వ్యార శోద్ధతికదలనకు॥ క॥ విద్యు
లతలకునెనయ గు। వ్యాద్యాకృతలయిన వనితలె తరమవారి। వాద్యంబు
లుద్వైరాయు గన్నవు। తువ్వ్యాన వసాంత ధూమికాయ్యనబని యె॥ వ॥
౧౪౦ చనియుద్భూతవిభుండు చెరెసుమనొరాజాల ప్రవాళావళీ। జనితానేకశ
రామపంచశరచంచచ్చాపవల్లీ గుణా। ధ్వనిశంకావవారుణ్యం కృతిప్ర
విలసత్సంగీతవ్యాంగానం గనా। ఘనసంతోషవిశేష కల్పలతికాకందం
౧౪౧ బు మాకందము॥ వ॥ తత్ప్రదేశంబున శంబరచ్ఛదివదికాకృత్యంబులు
నివర్తించునంతకు కృత వావానారోవరుంత్రయింకురితకోరకితప
లితఫలి నంబులన వలోకింపచున్నమెతనెక్క విమానపుకుండాక్ష బాద్యశే
ద్యంబుగా పద్యంబు జెప్పి మామిడి సిరివతియ వ్రాసితి పత్త్రిక యందు
కొనననకయు వథరింపుమి వితగు నను చు నాన్పయించిన మామిడి కావు
నింగెలుప్పంగవి మికిదుంపయు గునసుద్యంబు గమెక యూకు నవ్రాసి
౧౪౨ చేతికిచ్చైన దియెట్లని నను॥ క॥ యూకందములర వ్రాసితి। మాకందము నా

28 N42

కచినాతు మాకందమిటు। మాకందము నుచు జేరిన మాకందము మదనజయుర మా
౧౪౩ కందమగుకు॥ వ॥ ఇట్లు న్నదిబదివిబరిన వ్రాతొన విభుండు జానా వవృదు వనిపరి
గామించిన నతండు చందనాశ్రిత వృక్ష సారభంబు గతి మారికు నిదినిప్ప భా
౧౪౪ వంబున నెయ్యని కొని యామిమరియును ట్లనియె॥ క॥ నీకె నయుగు నాశ్రిత ర
క్షా కుశలత్వము నదన్నగలసిన ప్రణ్యా శోకపికమధుకర ములన శోకంబులు
౧౪౫ సేయు నిదియశోకంబు సుమీ॥ క॥ వికలంబు గనె వాసనా సకలంబు నను బు
ష్పలందు సంప్రాణోమగాత్రవకుళంబులందు రోలంబకులంబదిదెనిఖా
౧౪౬ తుపార్థివ వ॥ ఖ్యా॥ క॥ భిన్నాగవం బలశం బత్తినాగమనం గమి గుల
జెంపొందినయా। పున్నాగమువధరింప్రవము। పున్నాగవనెరాజకీర్తిప్ర
౧౪౭ కర్యాగన్యా॥ క॥ కంబూపవరాంపల నిలయంబు రాజీవమూలబంధ-
వంధోనిధి గాయజంబు వ్యక్తులు జూచతె। జంబూద్వీపంబు సరినిజం-
౧౪౮ బూ వాంపకు॥ క॥ సంచితస్థంభసమంచిత పంచాయలుద్ధిమరకతా తప
త్రంబన న్నిశ్చంచల శాభారంబతమగు జంబా వృక్షంబు జూతు చత్త్రజ
౧౪౯ రావా॥ వ॥ వినిప్రభావంబమని వనితేకంపంబోలునని మరియు ను॥ క॥ చింత
మనిలకమును ఖలు। చింతించన కోలనివవ్వలు చేకూర్చు నిట్టింతులు గానెనరించె
౧౫౦ దు। చింతకుసరిగలదెలోకచింతామణికి॥ క॥ శ్రీచింత పంజిసరిగా। నొచెల్ల
యమృతమును సెప్పనెప్పనెదానకు। వాసవిగానితమఖవర్యాలనె చన్నలుమనెకచెద
౧౫౧ రెయుం డ్రాదిసురులకు॥ క॥ ఘాంతి వదికల్పవృక్ష ప్రాంతంబున న్నగాధ్గాగా దుబి

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౩

[illegible]

[illegible]

ఝల్లివాసనా వనస్థ్సైనా। పాంథనిదాఘవారికణావారివివారియనంగ
నింతులకే। సంతసమంద జేయుచు వసంతసమీరుఁడు వీచె నెయ్యెడన్॥
వనస్థ్సైనయన స్థలమందు - వనస్థలి - యనియున్యాదును ------ ౧

గ౹౩ శ్రీ॥ ప్రవాళబోణాలంకృతప్రవాళపచయకేళి। బాలలను చుసనాత్మీసఖులగూ
డి। భూకాంతలెండ్రు దాక్షిచూతతరుచ్ఛాయనుండఁ దెలసి వేడ్కనెయ్యమగుడి॥
గ౹౪. క॥ మనసిజునకు బోతసూపెడు వనదేవతలనఁగ వచ్చి వనజాననలా। తనసా
గ౹౫. యకు నింబువలెలు। కనుకని కానుకలుజేసి కనుగొని రచటన్॥ క॥ క్రొక్కా
రుమెరుప్ప గములనునెక్కింపను సోయగములలీలయుగలయూ। వృక్షనిపని
గ౹౬. తలలలోపల। చుక్కలలోచందురుభంగి చూడఁగనెప్పెన్॥ మ॥ ఇల్లితరుణీగణా
పరివృతుండై యచ్చటం వాసిచని ప్రరోభాగంబున రంభాస్తంభశోభితం
బును విస్తీర్ణాభిలిషంబును ఘనసారరంగవల్లీతరంగితంబును ప్రాణి
కలశాలంకృతంబును మరువకాన్వితపర్యంతంబును నగువేదిమధ్యం-
బున నరపతి జపానువర్తియైన చక్రవర్తి నప్పుడేపాద్యమూపది
పాంచిప్షోడశోపచారంబుల నారాధించి మహావాద్యఘోషపంచం
బుల నుప్రత్తిగీతమహోత్సవంబులను మెరయుకర్పూరాది-
గ౹౭. సుగంధద్రవ్యంబులనింతులతో వసంతఖేలనం బొనర్చెన్॥ క॥ వస్త్రంబు
గసత్తిపెను। సూక్ష్మంబగు కప్పురంబు ముద్దరనలాప్పి। సత్యంబై పై
ముత్యాలకముచందమున జెన్నొందెన్॥

చిత్రకృత యుకలమపై - తమలకపై - యునేప్రతిపదములుండగా వకటిని
యర్థానుగుణముగా తోచకవ్రాయులేదు --- ॥

గ౹౮. క॥ చెలగుచుపతిచల్లినదా। యుల్లలలమభాజ్జములగొంతయుంతి సుగంధంబుల
గ౹౯. వతియెమెకరుగుటఘ్నం। బులనంటినమెరుగురాతిపాతియనుబోలెన్॥ క॥ సురభి
తవారిదంతరనవప్రరవళసంకీర్ణేప్రాణీపరిమళమునవ్రాత్తరుణులమ
గ౹౧౦. ంఖముకురంబులు। సరజుస్వరసేరువారుములచందమునెందెన్॥ క॥ సుందరుల
గూఢిత్రైవబ్బందారకపతివసంతపేతాంబరుడై। బృందావనమున గోపి
గ౹౧౧. బృందాన్వితుడైనకృష్ణువిధమునఁ జెప్పెన్॥ మత్తకోకిల॥ కుంభినీకరంబు
తోనునగూఢియూడుమహోత్సవీ। కుంభిచందమువోపగానతికుంభితప్ర
మదంబునన్। కుంభినీపతిముందయానలగూఢిపేడుకతోడుతన్। జృంభితాం
గ౹౧౨. బరవతాంసరోవరసీమజేరెక్రమంబునన్॥ మత్తకోకిల॥ శ్రీ॥ ందుకొన్నిబెలం
గిసుందరులందరున్ వుదుమందుచున్। గ్రందుకొన్నపరస్పరంబుదకంబు-
మోముల జల్లుచున్। పుండరంధనుపుట్టుకొన్ననిముద్దవ్వల దేలుచున్।
గ౹౧౩. చెందనంబుగరంగదేలలుసత్ప్రరోలలువాడుచున్॥ సీ॥ పదనదర్పణ
ములువారిరువారంబులునవకబాలకములునెక్కులమలులోలనేత్రం
బులునీలోత్పలంబులుకుచకుంభయుగళములేకోకములుసుబాహ
ప్రలును బిసప్పకరంబులునులోతుగలనాభివంధలములునుసుశుదిద
మలోనసరియునతారతమ్యముఖాదనిన్నియుసరియునినితమసూక్తు॥
గ౹౧౪. తే॥ ననగనంగనాసవాతుడైయువనివిభుమూయుముసన్ద్రింతుగొపికార

మాణిక్యకరణి। దివ్యనదిలోన నప్సరస్త్రీసమేతుఁడైన వజ్రి, ణోజలగెప ద్వాకరము
లైన యిభ్రములకిలబడి యింపెదు నేతిజలసంవృతగాత్రుఁడైన సతివదనములతో
లైన లవదగజన్నులొప్పెన్నుజల జాతముపొంతను న్నజక్కువల నగికి।క౧ ఓలో
లయునగ నెచ్చెలి। యింపులోదనమున్ముత్తువచ్చుటదిన ఇవెలుచక। లోలాక్షి ములనిఇ
లైలయింపెదు న్నుమిలకదనునయన రుచులు పెరయించుక్రియ।క౧ కరామి
నులుచేం మెలగగ్రాముమునిర్మలమునధిక గంభీరము నె। లిరాముడుగు
లైగలగెనదగాగాముక బత్తములు పానకలుకుటయురుదు।కః౧ పాల
తులతనువ్వలజోలవ్రమలయు జమునవిరులు నెరయుమధు గొప్పెనవలా
జ్జ్వలముకుపెన్నెలజుక్కలు। గలయుంగాననింతియున్నగగనముభంగిని।౧

ఇక్కడ తనువ్వలబోలనయున్నస్థలమందు తనువ్వలనలచినయని
యుండవలెను। - - - - - - - - - - - -

లైవ।శ్రీ।ంతజలకేళిసాంతింబు।గా।క న్నులగెంప్పదొరపనలికంబులవతా
క్తికజాలకాకృతి।సన్నపుబిందువ్వల మెరయు జారిన కేశభరంబులో
ప్పగాజన్నులనంతపమ్యెదలుచందనపంకము చందమంద గాజసన్న
రనాధుతో వెడలిరంబురు పాకరమంబుజానన లె।వు।శ్రీయుతదే
యుతప్రదేశంబున ముక్తసిక్తావసనుండగు వసుంధరారమణాలిం
గనంబు మెత్తని పొత్తుండలమెనితతియెత్తిన యనంతరంబు।శ్రీ।వలయు
బింబలంది పతాక్తికవాకరంబులమరనుజ్జ్వలాంబరములుగట్టి।యు

యగమృతవేదిమిశ్రమై విశ్రమించినమందరాద్రిపోలె మనుజవిభుడుఁ।వు।శ్రీశ్రీ-
చందనంబున చందనకంఠులు కుంకుమకాశ్మీరములను కస్తూరికాన్వములనుచం-
గావ్వలనుగదంబకాన్వలనుగరకంచులను చొవ్వంచులనువులుగుదుబా
వ్వంచులనుమయ్యంచులను పెంటసాళులను నిండు వెన్నెలలను సురవస్త్రాలు-
పుష్పాదిరిపెన్నెలను। గురుపెన్నెలను। పదాత్తికెన్నెలను।
నునాగబంధంబులును।బాజాబంధంబులును।జలపంజరంబులును।నా
మవరంబులును।ప్పాపదేస్యయుంవరంబులును।వసంతవిలాసంబులు
లన్నను।రతికేళితంబులును।గాయశ్యంగారంబులును।తారారామంతలం
బులును।నాగజావళులును।కనకదండలును।గజ్జెలంబులును।గందులు
ను।రతికేళితంబులును।బారువంప్ప గందులును।తొప్పలును।శ్రీరామ
సుగిపత్తుంబులును।సన్నవళిపెంబులును।
తొప్పలును।జేబులును।పలిపట్టులును।పారుంబట్టులును।ప్పలిదారుపట్టులు
ను।నుదయరాగపట్టులును।నేత్రపట్టులును।వజ్రపట్టులును।నమపట్టుంగ
లక్కలపట్టుంబులుగట్టుకొని।పాదముద్రికలును మంజీరంబులును హంస
కంబులును మణికనకాంగుళీయకంబులును ముక్తాఫలావళులును
బతకంబులును సంగదంబులును సంకుళీయకంబులును గ్రైవేయకంబు
లును రత్నతాటంకంబులును ధ్వమరికంబులును లాలాటికంబు
లును పతాక్తిజాలంబులును శేఖరంబులు నాదిగాగల యలంకర
ణంబులు ధరియించియు గరుచందనపారిచందనఘనసారారాదియు-
ఖాన్సరాదియుమృగమదప్రముఖనిజవాసనలనాశకాశంబుల

నిరవారించుచున్న ప్రకటింపుజేయునంతట॥ క॥ శ్రీంగేకృతశృంగారకు।
రంగేనయనాంతరంగరంజకరంగన్నృంగేరవద్వాదయుంగము। భంగేసం
సర్గేతుతగుచుపవనుడువిచే॥ వ॥ శ్రీత్రియులాస్సంబున॥ క॥ రూపము
గలయానందముల్రూపించినమన్మథుండురుబరాకృతితో। వీపించెడుశ్యాం
సృంగారము। భూపతియనికొలిచిరెలమిపొలతుకవెల్లక॥ క॥ శ్రీవేళను-
భూవల్లభు। దావెలదులలివన్నుగొలువ యుక్తవధూబృందావనుడ-
సుగుణధనుని గతి। దేవశ్రీసహితుడైనదేవేంద్రుక్రియక॥ వ॥ ఇట్లునల్వా-
లంబున విశ్రమింపుచున్నయెడ శ్రీనతిసూరవాకందవనంబునసుంతి-
యొక్క భూసురుండు చనుదెంచి నిశ్చస్వాత్సవంబవలోకింపుచు భూ-
లోకస్వర్గలోకంబిదియుతనుగదాముపారిభాగ్యవంతుడని కొనియా-
డుచుమును తానధికదారిద్ర్యపీడితుండగుటజేసి తనునించించు-
చికొనుచు తనలో॥ క॥ ధాత్రివరిద్రుడు సభలన్ పాత్రుడుకడువ్యుచ్చుమి
త్రబాంధవ్యులయెడల। ప్రత్రికళత్రంబులయెడశత్రుండగు వానిభ్రతు-
చక్కంజాకాగాదె॥ క॥ ఇలలోనెవ్వనికర్థము। గలదాతడుమాన్యుడు
చితకార్త్యజ్ఞుడు నిర్మలుడు బలవంతుడార్యుడు। కులతిలకుడు సద్భావ
సంధికగుణాగణ్యుండుక॥ మ॥ శ్రీనిబింతించిమవారసు రుంతాకయుపాయం
బాతిసనావాంచిమున్నెనరంజేసినచండికాచరణపాదరోపాస్త్రిబా
లించియాజనపాలాగ్రణి పాలికింజనిమహాసంపత్తులుధిరించికొన

నింపొప్పునటుంచువష్టైమదిగోకృతికేగ్లైసాగగా॥ వ॥ శ్రీతనింజూచియిట్లు
నెనిదీవించె॥ క॥ భూయాత్తేసంపత్తి। భూయియుకృవతియునంగనాశేర్వాదో।
పాయనములతో నృపగని దాయంజనిశృంపొప్పదరగాబలికే॥
భూయుర్భవతియునంగయున్నస్తలమందు భూయుభ్రవత్తే
యనియుండవలెను॥ - - - - - - - - -

శ్రీ॥ శ్రీంబుజమిత్రతేజ మధురాప్లవనంబునసుంతిసర్వలోకారంబిక-
మైనచండికబిలయంబున గాల్వగనాకునూరు। వష్టంబులుపైయనం-
తట ప్రసన్నతదేవతనిన్నశ్వరాత్రింబునదెంతపట్టి వివిధమ్యతిచంద్రి
కపర్వనిత్తునుక॥

మధురాభ్రవనాయనియుంటేమధురాప్లవనయునివ్వాయుదమెనది॥
రకు॥ నీచేసినతపమునకులమ్మదోచితముగవిక్రమార్కుతాసగేదునతనికి। వేచనివే
తదుము నావృదు। నీచకతని నిన్నుగాల్వనెబనివింతికే॥ వ॥ శ్రీనివిన్నవించిననవ్యాసుం
ధరాపురందరుండు చండికయేయుట్లానతిచ్చెనాకాకయావిప్రుండనే
పంబున నన్నుఖ్యించిధనంబువడయ్యేజూచెనెలా యెట్లైననంతటివానింగావ-
లంచివచ్చుటంజేసియాతనియాశాపరిపూర్తిజేదననిశ్చయించి॥ శ్రీ॥
ధవివమాటకల్పాంపగారాదుల్నిన్నుగురవంపనేతిగాదు। నీతపో
మహాత్మ్యనియుతికివగునంతలనప్పయిష్టమెత్తియుదుగువనిన॥ క॥ మా
కందవనములలోని। చాకికేల్లుపేలయునయ్యుచండికపేరకోనాకెంకనగరి-
ముపలయునుచేకొనినిర్జించురాజశేఖరనునిన॥ సీ॥ సంతోషమున

మహాకాంతుడచ్చటికేగి సర్వసామగ్రియు చాలగూర్చి। మహనీయ
గృహములు మంటపంబులు సోమసూర్యవీధులు గోటచుట్టు పరిఘల
నుప్పొంద చండికాయతనంబునా బురి కట్టించి కాపుల బెట్టుగొలిపిన యు
తసంభ్రమములగు హయములలబంటునునారు నూరేనల నతనికిచ్చె॥ ఆ॥

౯౮ వరాజు జేసి పిదప రాజు కష్టంబునకు నచ్చు మాటకు కొర్లు ముత్తెముసగ
పటహాపయుని నాదభంగి దిక్కులకేగి। పిచ్చలింపము గుటి వచ్చె ప్రతికిని
౯౯ కాప్రసాతని సరిగాని వీగతి భూమికీర్తి నెరపిన నెక్కుడుగా వచ్చు నిట్టి
౧౦౦ వితరణ। మే పరప్రసదారకదని నింటికి జను హాయగు కుహల్లంబున భోజ-
మహీ। వలభ్యుడాశ్చర్యమంది వదనాబ్జమువంగ వెల్లదనము హాళిల్లగ
౧౦౧ నల్లనతాదిరిగి చని యెనంతకి ప్రతికిని హా। చక్రీభూతకరాళ
శాంతః? జాత్యవల్లరీ వయుక్తబా। నాక్షరార్గ్ర సమాసం
స్ఫురణాకణోక జాత్యాల స్ఫుంభి భవచ్ఛురా

విష।చిత్రాటోపతమక్షప్పసారకు నిమహా చక్రేశ పర్యంకు-
౧౦౨ నికిహా॥ శ్రీలోలాయిత భృంగయుత వక్త్రాంభోరు
హారాజ్యం బితప్రాలేయాద్రిత సూర్యవాక్యతి మతిప్రాప్తాంగ
కన్యేదసా। తాలాంభేలకరాళ కూలధరణోత్తారతామరప్రాతప్రా।
జాలక్ష్మీయుత పాదపద్మయుగళుం చంద్రార్ధచూడామణిం॥---

౧౦౩ మాలినీ॥ శ్రీరగనికరవేషా యోగనిద్రాభిలాషా। గిరిధరవరదా-
యా శ్రీరమారాశికాయా। ప్రవివశనదక్షా ప్రంతికా-
యతాక్షా। సురహారహారి రూపా సత్యనిత్య స్వరూపా॥
౧౦౪ గద్యము॥ శ్రీదిరాయగజగంధవారణ వైరిమంత్రిక భైరవ కృష్ణేంద్రవిర
గాద్యవిషాళాది బిరుద ప్రకటచారిత్ర కొరవి వెన్నయామాత్య
పౌత్ర హరితసగోత్ర పవిత్ర సకలసుకవిమిత్ర కసవరాజ తనూజ
గోపరాజ విరచితంబైన సింహాసనద్వాత్రింశక యనుకావ్యంబు-
నందు విక్రమార్క కృతజ్ఞత్వాద్యుత్తమ గుణశసనంబన్నది తృతీయా-
శ్వాసము-- శ్రీ - శ్రీరామ

౧ శ్రీ పనకుంకుమసద్వాశగ్ధభస్మసమావహా ప్రశస్తపరిపేశితవస్త్రస్తలపటు
౨ తజారమయు। కర్పూరస్తబకమనీయవేష్టికంసద్వేష్టికే॥ చ॥ తలపున నిర్విపేట్టిలవాతి
ఖులతఖుల గూర్చి భోజమంగ్ధలవిభుతిష్టలగ్నముసతాసిమహాసనమెక్కబూన
గా। బలికెతదేయుష్ప్రతిక స్నపాలకనిల్పుము విక్రమార్కభూపాల తలపతిబొల
౩ దెంప్రబలదర్పములెకిట మెక్కవచ్చునే॥ క॥ శ్రీనవ్యదునాతనిసాహస
మునుసత్యమునెత్తిచందమునచెంపొదవేకె। వినుపింప్రమనిననల్లస్రమునసేదవ
౪ బొమ్మవలికెభోజునితోదకే॥ శా॥ సత్యాలంకృతభాషణోభరణుడుతాసి
వాప్రేశ్వర్యదయమౌద తాన్యసన్నాపాతోపభోగ్యవిభవాయుత్తార్థికప్రా
ర్థవస్తుతాన్యవిత్తస్పృష్టసుతశ్వరుండునయసంపన్నితున్యౌతావిక్రమార్కుడి-
౫ తుర్యంఝుజ్జయనేప్పరింబరగెనాదిత్యప్రభావృందనకే॥ వ॥ నాత్తిదినంబులవ్యా
సనరాగద్వేషకామక్రోధమోహమదమత్సరవిరహితసుఖసప్రా
ప్త్యంబగురాజ్యంబుసేయుకే విత్యయుండువ్యసనంబునుకీర్తిసంపాదనయుం
దురాగంబునుపాపంబుమెదలద్వేషంబును సంతతిసమృద్ధులమెదగా
మంబును ధర్మవిరోధులమెదక్రోధంబును దుర్విషయంబులకడలోభంబును

శిశువ్రులకడమోహంబును పరోపకారంబులమెదమదంబును దానంబుల
మెదబరస్పరమత్సరంబును ప్రవర్తిల్లప్రజలెల్లను ల్లంబునను ల్లసిల్లుచుభూపాల్ల
౬ భుగుణాములకె చెల్లుగా గాని యాతుచుండి॥ ఉ॥ శ్రీనరనాథుడీవిధనదా
ఖ్యుడుసద్గుణాదత్తసంపదకెగిన్నరనాధసన్నిభుడుకీర్తివిశాలుడుదానదత్తసం
పన్నుడునీతిమంతుడుకృపాపరిప్రాణుడుదారబుద్ధివిద్యన్నతశాలిపై
౭ శ్యకులవర్ధనుడుంప్రజానుకూలుడై॥ శ్రీ॥ శ్రీతడునను దినంబునవనిసు
తలగూంతి వర్తశాస్త్రగోష్ఠిదగియుండి। మైవాకంబుదక్షిణపరంబెరు
౮ గుచు। విహితసకలదానమహామనగదె॥ క॥ వాంసాతరంగితంబగు। సం
సారిపయోధిలోనజనులకునెల్లకె। కంసారిపాదపంకజసంసేవయునా
౯ వయునిష్టితంపింపకే॥ క॥ శ్రీక్రమమున విదధనదుం। ధక్కారప్రియుని ద్వార
కాధీశ్వరునిజక్రధరుని వశకింపనా। పక్రమముననబతికిజెప్పిపెనంబయెక్కను
౧౦ శ్రీ॥ శ్రీ ప్తవర్తసహాతుడయ్యొగిడురంబులుకానలుగడచిమెక్కనా
థుని యుఖిలవ్యక్తరవప్యమకునుపద్వీపంబునందువితిసివిక్రమార్కమరిసు
౧౧ క॥ సప్తతికపోపానంబులపారిడకవలయుభైరవాలయువుయుండెదిది
స్తతిగతిశుద్ధజలరుచిపాతల్లగగనియుమెక్కపద్వాకరవయుకే॥ వ॥ శ్రీండు
౧౨ కృతస్నానుడై యుంటిపసింధిగుడిప్రవేశించు॥ శా॥ శ్రీలోనకేగనియొకెభుజా
ష్టకివిభూపాకిణాకరత్నప్రభాజాలోన్నతరత్నవందనపంయుస్పంధాన్వి

శ్రీసంకాశదేహ! హేరలంకారరుచిహారక! ప్రకరజిహ్వాసన్నిభోగ్రానల! జ్వా
౧౩ లాకరాళకేలిముఖదంష్ట్రాద్భైరవ! భైరవ! శ్రీమహాభైరవ
నకుల! ద్రష్టుం బగు భక్తత్రోటదండాక్రాంతిగా గత్తెమరమ్ముక్కెలచు చూపట్టి కప్పెను ప్పు యొక్క
౧౪ పద్యములగనియెక్ శ్రీ ఎవ్వడైననిచటికేతెంచిననతలాతానేతెంచుకొనినత
క్రోణంబు వెలుంద వులలనుదలలురెండునంటకొనంగ బడతుక యునుబతి యు
క్రుతుకగలకలు వ శ్రీనుసత్తిపద్వాత్రింబునకుగలంగతదావ్యశ్వేంబవలో
౧౫ కింప్రచు క చెంప్రదు గుడి యుదియు నియాదంపతులకశ్ఛబరములు తలలుం
గనిత్రస్తం పాదితభయరాద్రా కంపితుడై సత్తిబెగడికన్నులు మూసె క
౧౬ తదనంతరంబు చెదరినవ్వాదియుముదనలోనసెత్తుకెలకు నిలువక బాదపెత్తెవెత
౧౭ లెయొకబారి వాలంగిన విడిదలకు విరిగి చనుదెంచెక శ్రీరెయ్యిబట్టుబ్బవి
కారణవివారెనారుతుడగుచుగలవులనఖారావారములనడిమికిజనియా
౧౮ వ్వారాతిప్పరవులజొచ్చితతాస్సదముల తో మహేస్వరక నియెక్-
భూప్రత్తిశిష్టక్షునదురితవహరెఖండనావిర్భవిష్ణువనహాలా
లంకరిష్ణ ప్రిశవనవిహారదక్షలవీశ్రాంత శ్రీష్ణు వసుజోద్ధకాసహిష్ణుత
రళమణిమయద్వారకాబద్ధ శ్రీష్ణు దినకర్త్రీనాశ్రవరిష్ణు విశపతి
౧౯ గతివర్ధిష్ణుగోపాలకృష్ణు కనుగొని యాదేవ్వనకుక్షి గనకంబులమ
ణులబాజగారించి ప్రియుంబెనయప్పణావిల్లినిడులంబునచేతులుమెుగి-
౨౦ ంచివినయమునవినుతించెక సీ॥ శ్రీరుజోడుమెుగములయొక్కనిశాహరుంతు

నెరుప్పనబనువెలవీరుప్పుచుంతదపృనియాశతోడనపిన్నపాపలనారతింపదెల్లనిరో
తసెంతకలిమియానిలల్లాలుకలిమినే నేడుచూడదే చెంప్పదుబద్దలచెంప్పచుందక
౨౧ వ్వని యుమ్ములుగలుమునుద్ధులపట్టి చెల్లంగిచేతలుచెయ్యుచుందు శ్రీ కాలివేలగ
నైగారాప్పకూతుకుమెుదలివేల్పుకూతిమురియుచుందు నల్లపాలవెల్లి
౨౨ యిల్లుగాగాప్రక్షమెంగిచేయుమేటిదారవ్వనేవ సీ పాదతీర్థంబతిపా
వనంబగుటకుశిరమునినిడుకొన్నశివ్వుడుసాక్షి కలడన్నెంనైనగలుగుదుకుర్వి
లోపంబనయుక్కగంధంబుసాక్షి తలచినయంతనెతలగకయాతురక్షిం
చుటకుగరిరాజుసాక్షి యాచంద్రతారార్కముగుదానశక్తిథ్యవప
౨౩ దంబునసున్నదిధ్రువుడుసాక్షి తే॥ రాలిమికిగాలదన్నిసతపసిసాక్షి
భాగ్యముసకారిలక్ష్మిచేపట్టుసాక్షి శ్రీభువనగురుండగుటకువిరించిసాక్షి ని
న్నువర్ణింపనలవియెవేరజాక్షి॥ నిరోష్ఠదండకము॥

శ్రీప్రాయుపాద్యదండకమందుగణాభంగముస్సు శ్రీరాధాసంబంధముస్సుతాయు
శఃశగులుతున్నది-॥ - - - - - - - -

౨౪ నిరోష్ఠదండకము॥ జయకృష్ణ జయకృష్ణ కృష్ణ స్వందనస్థాననానాది
సద్ధ్యానసానాసిధానేకసేనారజోనీకరధ్వాతిరక్షా స్థితిసన్నాహస
న్నద్ధరాజన్యజన్యాగతానన్యసాధ్రీశ్రిదక్షాంగ హస్తాష్టజీరాసం
ధసంధానయంత్రాదియత్నక్రియాదాయినేకత్రాసారసారాంత
రజ్ఞానదానసాహిత్యధ్యానసన్నద్ధతే ఆశ్రితానందసంధాత్రతరం-

౨౫ గా౹ తరంగ స్థిజానంద నీరాకరాకార రాకానిశాధీశ ధీశ స్త్రీ సంచార-
సంచయము సత్కీర్తి నారలసన్నార దారాధిత ఆచార ధీరాం గనానాయ
కార్యంతరాభాత శస్త్రార్థసారాకాశ యాగణ్య గణ్యైక కృతిప్రాయ-

౨౬ రాధానిరంత స్నాత్రిష్ఠల క్రీడ౹ నాయత్త చిత్తార్థి రాస క్తలీలానదేశం
గరంగ స్థలే సాధనా పాల్య పృథ్వీ ప్రధ్వాంతాదేవ నాకాలసంతాతరా
గాత్య నేత్రాంతకం సారి వారం సాకలాదక్క దక్క లయానాశ

౹ జయ క్షీరణోసార నిసార్ణ తారా

౨౭
రినీరంధ్ర తేజోల సత్పత్ర చర్పాక్య తశ్లాఘ సేయాంత శారా శరైత తల్లా-
లతానిరతా ఖండకాండా గ్రఖండీ కృతారాతి సంభూతి శాత స్థల
తాశయావారంద్ర

కాళియావారంద్రయుని యుండ వలెను౹ - - - - - -

శివాం శిరం గ్రక్రీడనావాప్త నాశైర్య కాలారాత్యం గవారా యుతాధ్వాన
సత్యతత్వౌసక్త చిత్తాని తే యానిసిద్ధాం గనా కన్నరయుక్త సంకీర్తితానంత

౨౮ వకీర్తిస్తు గాధాది ధారా శాధారాధిరాకాశ నీలాంజనేంబిందిరానీల
సత్త్రైక రత్నావకాలాది వేలాకరా శాగ్రవారాస్త్రాకిరణాంతిసారం
తత్యానాం తారాది సంతత్య వాంకారకాలాంగ తారారాతి౹ నక్తంచరా
ధిరక్షనిక్షేపని జగజ్జాల కాలాంతగాథాంధ కారాకలిదా

౨౯ నంత కత్యాత్యా కరాదిత్యనిత్యా౹ వాతస్వేవా సంకల్పతాశేష లక్ష్మీ స్తతి-

సంస్తుత్య జ్జల ద్యుశ నాశీల ధారాభలాధార ఖద్యోతగల గ్యాపాతాదిక
రక్షాపరస్యస్తనాశాంత రాసంగి సంకేత సంస్ప్రశ సారంగ రంగత్తరంగాది
గంగాన దీకార కోంప్రస్థి రానంద సత్కంద నారత్న రజా తాది తేయా నిరా
ధినాధానిలార్థ శకం గాధరాధ్యాలక్ష్మీ ముఖ్య శ్రీ నిశాకార శఖరానసక్త్యర్థ రత్నా
శినీరాజనారాజితాకార కాంత్య క్షయా కాంతి
లాలసత్యానిశిత నీరజ సంచారిణీ రాజరాజార్క క్షే౹

ఈ దండకము దుపపానుసారం గా అర్థము తిరిగి విచారించవలెను ౹

౩౦ మ౹ ఆను మక్కటైక్య విధంబులం బాగడి సాంపత్తిం గంబు గ్రావ్ముని శిఖి సత్యనిగాది
స్థిదలంబుకాంచుకజనమాన్యుం డాబుధుశ్యానికల్లన చెంతం బమచారితవేం-
ద్రునదిశా పాల్లిదం బుతాకారానుకలే౹ గానిదశికంబన యామావణి స్థ వరున స్థా-

౩౧ స్త్రీ బ్రియుంబందు చుకు౹ ఆ౹ పెక్కు చంద్రనీల ద్వారకానాయక౹ చరణ
సవకేళి తెరువ్వ నద బ్రాత్తేక్త తృమ మిగండవతే రంగెరుగింపు౹ మునిసధనకుతడు

౩౨ లని మొబతిగి౹ క౹ ద్వారవతికేగుతెరవ్వ నప్రాంరావారంబులోను పడ్డి
పమునకు౹ బైరప్లుగుతిలోపలనద్భుతర వభావార్థ ప్రైనపద్యము గంటిక౹ వ౹

౩౩ ఆవిఎంతి వనిన౹ ఆఖల ప్రతిన నిజతికేతెంచతనతల్లా నెతెంచుకాని
నతిక్రోంబు మొంతెవులకుతలయు కంతునంయుకొనంగబడతుక యునంబతి

౩౪ యుబ్రతుకగలరుక౹ క ధీగావిదిమయుండవ దనా౹ మిథునము తుండపు
లుతలయుమెదినిబతిపేద్ధప తుప్రాలైనపతల్తృధనంబున నావునంబుద

౩౫ లకెడు నిప్పుడుకే॥ ఉ॥ నా ప్రభు విక్రమార్కుడు మనంబున నుత్సుకుడై పణికి ప్రతి
నీవ ఘురము పోదవు నినిర్లక్ష్యత సమీయుదాంచు నాత్రోవన మేగి యుబ్బటి సరో
వర తీర్థములాం దికర ప్రాజాప్రతుడైన భైరవ్రుని సన్నిధియు దగని సెట్టి మాన్యగకే॥
౩౬ శా॥ లత్తద్వారంబున సెత్తి నుంచిచని యంతర్వేది ప్రేభుక్తి ముక్తిద్వారంబు గూర్చ
కి నాడు నకు భక్తికై ప్రముక్తి సంతుష్టుడై యుద్యోగ స్థితి నుండి ధైర్యమతి తోను ద్వేశుడ
చోరము నుప్పద్వంద్వ ద్విశిరః కబంధములు పద్యంబున్న శిరస్సుం ప్రచుకే॥ క॥
౩౭ శ్రీద్యోగవ్యంజకము గూప ద్వాత్రింశతి కిదానిభావంబు నకుకే। సద్యోని-
౩౮ కోరే యుము గన్యప్రభు యుద్యోగము చేసె నావాపోత్సుకము నకే॥ శ్రీ॥ భూ
ప శేఖరుడు పరోపకారార్థము। పంశరీరము నుంచు పలప్రకాలది మ్మతుబి
౩౯ చ॥ ద్వారాలె మెరుగులే నెడునట్టి। కతిథి యుతి దిమెత్తమెడకు బాలనే॥ క॥ శ్రీ లోనన
తనిసాధాన్ప మాలోకింపుచు ప్రసన్నుడై పాద్ధిపనే। పాలంగనిలతి నని బాల
౪౦ రంపాలు నిఖిలంబు ద్రుపాలు దువత్తైకే॥ ఉ॥ శ్రీ ప్రభు వెుండె ములదల-
లు నంటు కొనంగ వధూవరుల ప్రియుల్ బొప్పగ లేచి ప్రేముక్తి నసముత్సుక-
మానసు దాంచు భైరవ్రుం। ది ప్రతిసావాసంబు నకునే నిదె మెచ్చి తి నిష్టమర్ప
౪౧ తకే। కె ప్రము నేకు నిత్తు నిచ్చెకు రనన్న నతుడు ప్రముక్తి వుంకే॥ శ్రీ॥ దేవదేవవరి
క విధంబున శిరస్సు దక్యత్వము లసిద్ధము య్యె। నా నతి పుణ్యునాకు ననివిన్నవించిన
౪౨ భైరవేశ్వరుండు పలికెనిట్లు॥ క॥ ర త్నోద్భవ ధనగానెంకర త్నప్ప నవహారీసు
తుడు రత్నంబులకే। రత్ననిధి లోనదిరు గుచుమ్య మంతంబున నిచ్చి విడిచె సాంప్రులదా

౪౩ సుకే॥ క॥ తద్వ్యేకమరియు మెకడు పసి। రిద్ప్రాలి పసిలలము త్రింపగ నెకచోం। నుద్వాపా
౪౪ ము నకునేడు చు। నిద్వీపము చేరెనిజసువ్రాత్య ద్వ్యారము తోకే॥ వ॥ ఇట్లు కృతి సయ్యుద్ధి
రు నిట్లు నెండారు ప్రలమవామలు మెరయుం ప్రభు మాటలాడు నెదరతర్తు
ప్రిప్పింధు నేవాము చెప్పి మెత్తెశంబు ననుంతి యెచటికి గుపెంచు చున్నవాడవని
ననతండు నె చంద్రకేతుండను వాడను మగధదేశంబున నుంతి రత్నద్వీపంబున
౪౫ కేగు చున్నవాడ నందాక విశేషంబు వినుము॥ క॥ ప ద్మాక్ష తిరేఖలు కర
పద్మంబుల నెప్పుచుండ పద్మకునేనద్యు। పద్మావతియను కన్యక పద్మానన
౪౬ గలదు జాంతి పద్మిని యునగాకే॥ క॥ ప్రస్తుత లావణ్యగుణా ని। రసప్రస
వాస్త్రమోవా నాకారిణి సత్తుస్వకు రంగేక్షణా తాలస్తని యుచి
౪౭ మద్వారాఖ్య లక్ష్మి యు పొలకే॥ చ॥ కలువలు చక్రవాకములు గంజము
లుంచి సకాంతి ములె మనం। బలరగదేని లోచనకుచాననబావా సమాం
న లక్ష్మి గాన వలయు నటంచు బోరియుదవాసము నందు దపంబు సేయుచు
౪౮ ని లుచుతుగాక యెప్పుడు నీడజలించెనే లవానికికే॥ శ్రీ॥ ఇట్టి కన్య
నాకు నిచ్చెదరప్ప నివానితండ్రి తాలితగినవారి। బనిచనాడుగా నచని-
౪౯ యెదననుడు రత్నోద్భవుండు దానను త్సవాంబు॥ క॥ శ్రీ తరుణి యెవ్వా
రికినాన నాతని బ్రతుకొప్పు ననుచు ననురక్తము నెన్నడౌ తుచి చేతల
౫౦ బతల నత్తీతముము నవిన్న భంగి దిట్టితనము నకే॥ క॥ శ్రీ కన్నియ తజ్జనకుడు
నాకిచ్చెద నంచు మెున్నయుముకే బ్రియు ముకే। గైకొనగ జెప్పి ప్రచిన నాకది

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ. ౪

౫౭ క. నగుచుం దమ ది యెరుఁగ వకొ౹౹ వ౹౹ శ్రీ [illegible]

[illegible]

శ్రీ [illegible] అని వ్రాయుతమైనది౹౹

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి - ౮

గళహాతువ్యమానుషబలంబుకంటె దైవబలంబు ప్రబలంబు మరియుం తియు-

౯౯ క - ఆధుల౧ క౧ ... కుసుమంబులు దైవత క్రీకోరకత్వా బౌకాని విధిచూతంగా

యూకతకు వచ్చునేదన విక్రమార్కుడు తుమ్ముకు ఫలకత్తిగలు గగ బోలుకి౧ వు౧

౯౧ ... నినం గూతు వలంకరించి బుధ విద్య యేన్యాం చెప్పెటం బున్నది నా తనిప్పెవాత్ ప్రత్తియ

నినూత్తంబైన ప్రపష్ఠవ్రశలబెన యుంజేతి కనిష్టబంధులు నిశాచ భృత్యఘుముల

వశ్చు ... నవాద్యంబులు ప్రేయగానె లవు తాదావోత్సాంబునె తంబనక౧ క౧

౯౯ క౧ రత్నద్వీపంబున గల౧ రత్నంబులలోన విద్య రత్నము కన్యా౧ రత్నము హావ

౯౭ న మాలికార త్నోత్పత్తి విధాన దైవేరాగరి బవరక౧ గవ౧ ... వికంబర్గి నేరాకగా

రణాంబగు గగనరత్నంబు పనికి పద్మావతి క్రీతాను రాగుండగు కరత్నోత్పత్తి

శుభోదయంబునకు జంద్రకేతుండు ప్రభాతి చంద్రుని క్రియ ప్రభావిసనుండై

లోనక గుండుబు జలధిం బడిందలంచినదదెలసి యూశ్చర్య తనతమ్ముని గూ

౯౭ తుకు మున్ను ప్రతి నిశ్చవనని యతని రాకసఫలంబు గనమున యుంచితేన్యు౧ తూ౧ సం

పద సౌంఖ్యమారకప్రసన్న మనస్కుడు సెట్టి వేశ్మతో౧ చెంపతరంగ నల్లునకుచం

తిలి జేసి తదీయ సత్కారాలంపు ఉత్సుసువర్ణాక్షతల లక్ష్మి ధనంబరణాంబుని చ్చి

౯౮ లివాదంపతుల్లసిల్లగ పదంపతి వారలనంపె నంపు ౯ నక౧ క౧ రత్నో

త్పత్తిండు నికు కతి౧ యుత్తంబున వచ్చి పంచితాపత్ను మున్పై౧ నూత్న వివాహరత్న

లుమ క౧ పత్తింజ పత్తి నాశుభవన ముసాష్ట్రై౧ ప౧ సాత్ప్రపృణామిల్లి౧ నా౧

౧౦౦ దేవా ప్రాదైన వధునెంచు నిత సత్పురికం తనాళంబున ద్వైవాధిక్యము

తాపదంబుకానినక పద్మావతికన్య ప్రాప్య౧ మారావేశంబును భక్తియున్ని గుత్తగా నాథం

౧౦౧ నిచ్చానిత౧ గ్రీ వాచ్ఛదవములెపి ప్రాలేవతి ప్రైరేణి ... కబలక్తి క్ర ... చ౧ ... తు

తమ మూకలోన వీతులాతనిగానకతాంతవత్తి యు౧ ప్రీతికరుదెంచి తునిల

యుచ్చువ వీరలజాతబమక్షైవాం౧ చిటు యుటుకావరంబారలి ముత్తుష్వా న

తులు ముత్తులాస్యసూత్రతము గుదుంశకవిద్యాగతు ... కింవగిరి దారికష్టలక౧

కాంవర మన్నత్తల మంతువశభాష్ఠ భంగ దోషము ౧ - - - - - -

౧౦౨ సీ౧ తదనంతరం బయిష్టర జూచుకానివేలికరుగజూచిననేముకరుదాగ్ని విరాలా

నమేకతుపంచితల యుప్పిన దంపతులు ప్రతుకూపితభర్యమునిని నావమూడుకులికమిన్ని

క శకా౦ ల భైరవ్యంతలోననిష్టరి నిష్ఠుర్యం౦చె౧ సింక నెంవరిశం పనేబనా తాయుని

౧౦౩ వితిచిక న్నినిగుతి పెదలి పారి౧ త౧ నేను నామూతుపద్మంబు గానె నత్తి ప్రాసి

నివిపిత నంతనెవాన్యరత్నైన ప్రేమ్ము క్షిళను వెంచితాంబవి వికృష్ణుమతుల పెదలివిరి-

౧౦౪ తూదనితపరవెక బత్తి౧ క౧ వి రాగ నిరి యుగునేచె౧ వరిష్టరు ప్రతికి రింకవేతుం-

ముదకునే౧ శోరనతరిక త్తైవ ప్రభూరమణి రముకాసక్ష్మభూతదంపూత్తా౧

౧౦౫ వ౧ ... మనుడునతండుమరియుం ప్రణామిల్లి౧ క౧ సకలార్ధసిద్ధిక్రైదే౧ వకలా

భైరవా యునిపలుకుకు ప్రకటంబుగ రాజ్యము తోవికలత్యము

౧౦౬ లెనిబ్బతుకు వీరలకిమా౧ వము౧ ... ముచుకు వేతిన వానిపాటుపాసము నత్యా

వారవ్యముకి భైరవ ప్రతి దెనుక రింగానియూతివారల కు ప్రాతృత్యంబైన రాజ్యం

బుతం౧ వనశైలస్థలి గల నబ్బితనలాతాం నన్నిధింబొంవినక౧ ధనదుం౧ గూతికదంశ-

సింహాసనద్వాత్రింశతి

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ ౪

మైనప్రాసకు మోశనాయతయని యుండవలెను॥ - - - - - -

౯౦. శ్రీ॥ శ్రీవనిత్రిదశలక్ష్మీలోన్నతుండగుధీరుశ్రీచతురం శ్రీరక్తమిశ్రైనెనప్ర
కోటిమూల్యతప్రకాంచనమైనప్రతిమలేడునతనిపాలుపావల్లి॥ మ॥
౯౧. శ్రీనియుక్తున్నదివిన్నయుంబదిన్యపాలాగ్రసరేనాపృథుక్యి। వినియుతాన్వహ
ముతోడదత్సవారుత్రైవిశ్వంభరాధీశుడుక్షజనియుబ్బారుతటూకమధ్యమున
గజేన్ద్రుడుధాన్యసంజనితశ్రీరమణిప్రసాదముగునాపాథంబువేడ్కం-
౯౨. ప్రచురము॥ శ్రీ॥ శ్రీపృథివికిన్నిలందుయుష్పభీరవృలనులతాంతవనమున్నెంప్రు-
తాండవేళునెడురశ్రీవరావానేపచిసేతుల్లరాతికంభముతువిష్టిశని
౯౩. యోయుక॥ ఉ॥ శ్లోకుతుసేతుప్రసజతుర్థింశతిమూర్తులెడురదారపగత్తిజగ
౯౪. న్నిరావారుడననిలిచిన్నసర్వేశ్వరుజూచిపెట్టుక్రిసద్వాభివమునకు॥ ఉ॥ శ్రీ
శ్వేతిపద్యముల్లశతివలన్నియులనెక్కృతజూచియార్తిలోనచ్చెరువందిభూ
మివరుచ్చెరువప్పుతెనిండతెయుగాన్నిచ్చదలంబవేళకారకించుకసేప్ర
సవాంబయుండగాన్నిచ్చెయురుంగుసంగతివిసేకుతుతగ్గరెపచ్చిమాం
౯౫. బుధికి॥ ఉ॥ శ్రీంబరరత్నబింబమపరాంబుధిచేరగనెంతశైలశృంగంబుల
ధాతురాగములకైవతికెంప్రవహించెజక్రవాకంబులుదల్లడిల్లెవి-
హాగంబులుగూళ్ళకునేగజొచ్చెపద్మంబులువాడబారెకుముదంబు-
౯౬. లుపొంప్రనకెక్కెనిక్కుచు॥ శ్రీ॥ పంతుటెండదీరులుపల్లవద్యుతులతో
మెంతుకొనగవరుణామడవిూదనుంతివెలుగుపసిడికుండచందంబున
౯౭. నెందరేడుగ్రుంకుకొండనెప్పు॥ సీ॥ శ్రీపరాంబుధిక్రిందించునంబరశ్రీయొద్దనిద్ర-
మాంకుంకుమమద్దయునగ్నచతుసంధ్యాదేవికప్పుర్వంబులైతద్దిక్సతిచేతిమ-
ణిమయకలశమనగరుణుకాననిముందరపరిచారికలునిల్పబట్టినరక్తవర్ణ
మనంగనస్త్రాచలంబనువారాసిమస్తకమునదిరమైనరక్తచామరమనంగ॥ తే॥
౯౮. చనిఖిలదిక్కులయూంతమాణిక్యమనగనిట్టిభాకినపవడంపుబుత్తియనగ
గట్టుతుదినున్నజగురుగల్లడంగనరుణామండలమెప్పదినాంతరవమున॥
౯౯. క॥ శ్రీ యెత్తనరిగనిమండలామయుచ్చలముడిగిపశ్చిమాంబుధిసొచ్చెన్నెప్పై
౧౦౦. యుండగాంచికప్పురాసియున్నపదనిచ్చుసుకత్తిచక్రముధంగిక॥ తే॥ ఏవిధముని
మలకలైనదేవకతిన్నసొమ్మువానికమరిచరుసొమ్మునాగతిక్రముదనముల్లెల్లగల
౧౦౧. యుంగదిరిగికనన్నరత్నమప్పుడురత్నాకరమునగలసె॥ క॥ నెరసంజగ్రుంకు
కుబ్జలచేరిజరజరనిసంతుతిగజారుచుజనునాతరదతోనెగసినదే। గు-
౧౦౨. రుధూళియసంగెంప్రగురికానిపర్వ॥ క॥ మిన్నెందెడుతేజంబునన్నెంగ
లయునుడువేరనిపెయుడరనుచుక్లివిన్నంతనెపరతెంచెన్నామన్నిలననప్రతులు
గ్గరులమన్నెలెగసె॥ క॥ లోకమునవికటధ్వపృష్టవేకంబునజక్రవాకవిరహా
నలధూమాకారంబునజనములుచీకాకుబడంగదెసలజీకటిగప్పెన్॥
౧౦౩. తే॥ శ్రీ రత్నతేజినపిదపగాలాభ్రశిలాదమ్ములుగప్పినయెదవియుత్పధ-
ముదోచె। వరుసదప్పకదాపపావకముసొక్కచనినపిమ్మటిఘనతృణాస్థలము

౧౦౯ కరణికులు నెలయు నింగియు నిండ గ్రావాలు చెందిశ వైనచేకు రాలె చినవి త్రా
౧౧౦ లంబున జగమెప్పనేనె లిపలిల ముననగడు వనించిన వాఙ్ఞతిక. సీ. యెవమునా
జలానిల తాంజమ్మజేకతి పెల్లునజగమెల్ల నలనెన్నదిగినదప్పతమని యెగజతాత
నుశారాలితన వెండికొండపై దలకుచుండ్రనేదెసమ రగానరాదని వారి లక్ష్మీదా
యగాన వల్లతాభ్రబాయకుండదీన బాసినగానలేని వాణిదొడ్డతవి
౧౧౧ బవాల వెలివమ్మి వెతలకుండు. తే. తెలుప్పనలుప్పనునని యుతి తెలివిదలగిపల్లవు
ను వెలతు నెరుగక యెల్లజనులు పృథ్విజేకులగతినెంతి పారకదక్కి యుండిరు-
౧౧౨ నదకంబులొ రమునిగున్నపగిది. క. రాజశ్లేదు తారా గ్రహా, రాజి గ్రిక్కిరిసి
యంబరము గడునెప్పెఁ రాంఖుచనుదెంచునని యున్నద్రిజితమె యున్న విరుల
౧౧౩ పందిరిబ్రంగి. క. రాంధిగ్న్యమాహ్వగనాభిలేపనము భాతికి విస్తృతం జా
తము గ్రావాగ్నిరంబు నిశావధూచికుర భారసూక్తివర్తిల్ల గా గ్రా
గ్నిగంబున వినివారితద్ప్రవృత్తకర కార్తిల ప్రగ్నివంబు
౧౧౪ నగెం బ్రదోషేరజని రాజద్యుతివ్యాజమైఁ. క. త్రరుణారుణాకిరణోత్కర
పరివ్రాతఘనతిమిరమైన గ్రావాగ్నిగముననిలురు వాయునిదురనేత్తిన
౧౧౫ కరదీపికకరణిశతకరుడు దయించెఁ. క. లతనయుదయుపెమదిగారతల్లినను
తెచెనినుండుకల్లనాయుదలకల్పిదనెరుగదనిప్రారాత్వాశాగననజవమునమ
౧౧౬ దువత్తుగతిశశివెలసెఁ. సీ. డుది యవాచిలవలుచరిసున్నబంధూకంబుకా
వ్వనిబాధమినకుసుమమున త్రప్పదేశంబునదలకాని పొడతెంచునలినెలతాప

ర్వపలము నంగ విరవావ్యగంబులవె ధాతుమదనుండు తివిరి పెట్టించిన దివియలన
౧౧౭ గనము రంగ నిద్రాణిలయాభంధలు నివారింపెతు పసిడిపళ్లెరమునం. తే. లో
దు తొరదనతనకెంప్రవేదు చుండ్ర తిమిరపటలంబు గాంతివారదికి జలింపదెలివిపదవె
౧౧౮ త్వెన్నెల వెలుల కలెత్తి నిండుకొనియుండె నవ్యతాంశుమండలంబు. సీ. కోక
ములు కనరోజములు గుందుచుగందుచు నుండగైరవానేకములు లుకజకోర-
ములు నిక్కుచుసొక్కగ వానినెనవుత్సకములు నంధకారము నుతిగ్గనతిగ్గలో
౧౧౯ కమున్నిజాలొకములన్నిస్సిల్లగవిలోకములు వెంపులు పిచ్చి లింపగ. క. నదు
మకే కృష్ణతు గలపాల్లతలినిజ నియుంచితంత్రికే వతిమార్తిక్రెబెతగదరెదు
౧౨౦ వాతనగాసులు తుపతి వెలుపెక శంక లయుతుడై మెరసెఁ. క. తి విరసము.
వాయమున నక్షత్రము నలుపై ప్రాణోతువానధామద్యుతి నక్షత్రము వెలుపె
యవాకాశము యమునాంగంగాంబుసంగమాకృతివాల్చై. తే.
౧౨౧ విత్తుతెగన యుదరున మెరదప్పి వ్రాలిచేకొన్నయురులమన్నెలు బరువు యుక
ముగతి క్రొత్త వెన్నెలదిశలబళ్వారాఖు చనుదెంచె గగనదురమునకంత. క॥
౧౨౨ [illegible] టు యంటుచనకుండగజెం. గటుచెంద్రుంతారకని తినగతిదప్పినచె. క. టిచె
లిరాంద్రునంబుశప్రటు వములలొజంచకేకవములు వగులొంచెకె. క.
౧౨౩ భారెరణి యుము వకంబున బోగెంగయుము వరుసె యుబొరలవనుచు నవ్వా
౧౨౪ గెశుడు గూర్చైనె యుననెగనఘాగగనములును వెన్నెల నిండెఁ. సీ. తొలి-

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ర

తాలితలివెన్నెల నారత్నింగినతనియబిల్లలనాళ్లజానిపజానిపెమ్ముదురువెన్నెలబ
త్తిచదియంగనములుచువెలుచుచుబిల్లలక్కిల్లియుచ్చె. పండువెన్నెలపాడబలువారు
నెలకించిగవిఘాదియుండందగమిచిగవిచివెలినారసాగెడువెన్నెలకాంత్లను

+ ౧౧. త్రాక్కిముక్కునదెంచిబుక్కిబుక్కి॥ తే॥ సొక్కితప్పివావాములోనసొలిసొలియ
డవిరాశుచుగతిపెయరాగియరాగియెనసిబలగములోగూడిమునిగిమునిగి

౧౨. గి/కొరకెలమూరిమించెచకొరచయముచుచ॥ క॥ లువలవిందుజక్కవలకందు
వవెన్నెలతిగెడుంపముల్లలమెడకొరనామంగునిచూపరిచూప్పలి-
యుంప్పజారగాతలవెరగొంగరాత్తికులద్వైపముచల్లనిరాజుపంక

౧౩. జల్లులనెడుతెక్కడచ్యుతినిమ్ముమురందివెలుంగెనయొక్కతక॥ క॥ కొ
డుకుసిరిజూడనుబ్బిగడగిపతికెవెడలవచ్చెకడువారినపాల్లితలియు

౧౪. రననిండువెన్నెలగడలుకానుముమనెల్లకతలగతుచెడగడరెక్కి॥ సీ॥ వెక్కి
లుగలయుంగపిక్కటిల్లినపండువెన్నెలయూపాలవెల్లియునగవ్వుత్తియుం
బులభారతిమెయిత్తవాతారకాగణాములులహారికాకణాములునగ
ముజ్జ్వలారారపతానుముదరాజబింబంబుసెజ్జియైవెలనెడుకేష్టునగ
నందమైవప్పగనార్చిబిందుసుందరమైనయిలందులొకందుముకుందు

౧౫. తనగ॥ శ్రీ॥ నత్తిపెళకువలయూనందకందమ్మె. ప్పాద్యములకుగ
లితభోగములకు. నారణాంబునాంగకందర్పజననిమ్మె. రజనిలక్ష్మివి

౧౬. గులభైజనకెక్కె॥ ఉ॥ శ్రీ తరితబిరాజులసమయంబిదెనిజకేనమంచునిర్మిత్రప్పతు
ప్రివాదరక్తబలిదేవతనిష్ఠదలంబిద్రవి. భార్యతములగాంబరొపకృత్తికెతల-
యుబ్బైదనంచునుబుచుక. జతక్రపాణామెత్తిమెడచెర్వైమెరుంగుదురంగలింప

౧౭. గక॥ ఉ॥ శ్రీ ప్పుడురక్తభోజనితదస్తమువత్తిప్పెసన్నబిత్తవైల. కప్పుతనూ
లతక మెరయగానప్రముందడనిశ్చెవేడువమ్మునిప్పుడుమెచ్చితికెవరములి
చ్చెదనావ్వడుమెచ్చియూతలోగిదప్పనిభక్తితోడవసుధాపతివత్తెనుదార

౧౮. వృత్తిమ్మె॥ క॥ [illegible] గొరిచకొరకలిచ్చెదననియూనతిచ్చితెనడిగెదనా

౧౯. కచ్చెరువ్వగనేతలప్పునిచ్చెరువిదెనిండజెయుమిప్పుడుతల్లి॥ శ్రీ॥ శ్రీ నుడు
దవివచ్చెనవనేశనేడగ్ర. బుద్ధిగాదెచెరువ్వబూరమయ్యెధార్మికులకుసిద్ధిద

౨౦. ప్పునకప్పల్లగాబియెలుకపావుగతికబుచ్చె॥ క॥ శ్రీ నవ్వడుశనవిభు
డవియొల్లనియడిగెదవిసెప్పెనాకథయుదిగొంవినుముపామూత్తి

౨౧. సమీపముననగడులొత్తెనమడువప్పాలుప్పెయుండుక॥ క॥ వెలదవము
ననందులకప్పలువెదవెత్తిరివెత్తికొరువెత్తెదెయెడుర. కదకదకదకప్పపాద-
పొదలయుమురరవరవాగురూగురనుచుకజెలగుక॥ వ॥ శ్రీ ంత॥

ఈ పద్యముందుయున్నికప్పములుకప్పలయొక్కధ్వని
కియనుకరణాము- వేకకప్పలపేరులుయనియుయునా
చెప్పవచ్చును॥ - - - - - - -

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౪

౧౩౨ క॥ శ్రీ తకు ఫణాత్రయమణులకే బహుతరమైయుప్పుశంఖపాలుండను పేరిటి
౧౩౩ నాగేంద్రుడు సనిదానపటికప్పలవ్రింగ జూచ్చిపద్యము సదివెకే॥ క॥ గుంతి
యు బెదరక భువినే వ్యాంట్రైన నిజాంగ విద్యు వాడు గలిగినకే గండూ దూపదేయు-
౧౩౪ తంబగు మండూకాష్టకంబు తిండి మానుడు జుండితే॥ క॥ శ్రీ నిమమి మన్నాయి మ
ఖత్రయు మలనజదు వృచుమడు గుబిల్లి వలు మన్నాయివివర్తన జేసి మహాతి-
౧౩౫ విష్ణుం గుచ్చున నుదిన మల వ్రతంబు వ్రాలెనబడుకే ఖరపకే॥ శా॥ శ్రీ కమణ్యా
దనుననివానిచేరితం బెపారగాఖాంబి వి శ్రామమార్థంబు గనెక్క్రాకి జని
వ్రయుత్నేశిపై బాంధవ ప్రస్తోమంబుకే వినిపించి నిల్చక మవారే బోధ్యంబుగా
నుత్తమ స్త్రమాత్మింబగు మహాష్టకంబు నకు జెప్పె దివత్రమంచేర్పడకే॥
౧౩౬ క॥ శ్రీ మహాష్టకవిధి చూడగ నీ మహాగదు చిత్రమనుచు నిర్చగుతుకమున
౧౩౭ బొల్లమము గగాకి దోరడుగ నామడు వ్రనకేగి యుబతి యు వనిజ వెంట్రకే॥ క॥ శ్రీ
త్రరు వ్రమాదనుండు చూచ నత్తరి నుదకంబులోన నవాబైతిగడుకే గుత్తుకతుక-
౧౩౮ తుకమనగా తత్తరపడుచు నెభ్రైకతతి పొతగాంచెకే॥ శ్రీ॥ బెవ్వాకప్ర-
కాటుబాపన పోటు నుల్లేక యుండ జేసి గాక నేడుగ్గక లిగెనని పైరి గని యున్ని
౧౩౯ దును మదైవ లిఖితమెలదప్పునని యెు॥ క॥ శ్రీ లోననువెతలి మహా వ్రా
శిముబదువ్రచును మడుగు వలగానగాది తాల్లంబు నవమహాష్టకము
లంబాలక్ష్గ్రప వృత్తివాయుసంబునకనియెకే॥ చ॥ శ్రీ లిశివధించుస
ప్పుడెలరులద్దము వచ్చిర యు ని యూతుక ప్పలమగకప్పలకే విడువ బంత

ముచెశివడికే భుజంగమి మ్ములమన మద్దమై నిలిచి ముక్కులవాదుము రమ్యనా వ్రాతుకే గ
౧౪౦ లగిఖగంబు బుద్ధియు దిగాదను చుకే దల యూబి యుల్లనుకే॥ చూ॥ శ్రీ న్నలాతమ్ములారా
చెలులారా యూత్రుఖలారా చనువారు వేరికే మిన్నకబావనేల యుదిమెలె భువికే బలిభోజనే-
యు నాయుయున్నెతవిశ్వసింపనెరుసెద్దకు జేరద్రుమాదిమైననుకే॥ సన్నాయుతంగియుం
౧౪౧ దెదకుజాగుడు ప్రాణముతెపిచూబితే॥ క॥ వలవని పని యుది ఫలమనిబలముగ
దాజచ్చిపడ యుసంపనలేలా యు లబ్రాణముగ లిగినఖ్ఛి యూకలి నగవ-
౧౪౨ మైపక్కవిదంబులే॥ శ్రీ॥ ముమఖు దాకదుగునుగలి దిని యుదు గాధానబెట్టుము
నినబింగనిట్టితివ్ర కాంతదలియు లేవ్ప్రల్గాప్పిన గారియు వాబెంతకట్టె మయు జే
రుతుయెన్న॥

ఇది కథపద్యమందు - ఒకటుగునుగు - ఒకటుయేను - యునిస్తుతోదము
లున్నవి యువిన్నిగాధానబెట్టు యునే ష్క్ర మపదములనుసరించి యుర్థ
ము చూడవలెను॥ - - - - - - - - - -

౧౪౩ శ్రీ॥ ప్రాణమైన సుతులు బంధులు కావగా జావలేరు వినిచాపకుంతితన్ను
౧౪౪ మాలినిట్టి ద్ర రంబుగలనే చెడుగుబుద్ధులెల్ల విడువ వలెనెవ్వ॥ క॥ శ్రీ న వ్రదునదియు
టైని యెమ్ము వినుము కప్రాణమును బెక్కువిధములప్రాణులకే మనవాతమగు
౧౪౫ న దవతి నిజాని నద్దరివలు వనకు దోడినెది యూబొలేకే॥ క॥ థీ నముగలిగి పెట్టుక యూ
జననంబు సనెలుక నెతి జనులకు నిడువ్రర్తన సమకురాకక చని యెుకూవని యెును వి
౧౪౬ వసములు లుద్దర్ల సంచియుమెదే॥ క॥ పాపంబు ప్రట్టునెద దాసెనాపి యును నడుపం-

పింవాసెపనవాప్పి తీంశతి - ౧

గతేకయూరకయుద్నీ. గాప్రరుష్ణుండాతంతిగలనారపాపముపానిబాంరు

నాసంర్థువివేకులకు క్ర్యాణానినితార్యానికరి. రాజయనుచుచెప్పెరుక ప్రకటింపం

గా. బ్రాణిపరిపాలనమునకుబ్రాణముసంపింపనేలపరపాతముతికికు. క.

నాటితనతనయులుతనసతులునాతనవారలుతనక్రమాంబునసామ్యసుక. పనం-

నుంఫ్రసదనరతికప్పుడుదనదిగుతనువిక్షారాచితనిపెక్షితికి. క. గతిధరిస్వ

తప్పితాగతియనుపలుకుకాలనితతయుకనేనానాగంధ్రునికెవిరించెవిసా

నాగారంతకుచేరుఖచరనంతనమూరత్తికి. క. నిపలికిశంబుపాలునిపనివి-

ఘ్నంబాంవజయపనిబూనిగజానినుడుదనవారయముబుత్తెబెనుయున

నాగారమూరషకంబుక్నేత్రిపైమునకేకు. సే. ధవశారంకుతుర్వంగిసంధారశక్నెల్లె

నిదెవారంబువతిసినరావారువనగుర్తుయుముబాక్రిబుక్రిబెట్టిగశాలువేదీ

మిపతగలువూరడుమేరయుత్రిష్ణంబైయునిరాప్తార్గిబాతమెుడుశిఖ

లకవతిగ్రాలుజవార్వాలలరదనలూనికడుముండడుదెల్పువారతినిశ్వాప్ని

నాసంబుతావిషజార్వాలలాలుకు. తే. వైవారయుగాగంతుబాటుపనవ్వారి

ద్వారాగ్నిచవిలితినిరెడునారగంధునెదురనుంత్ర్యకునారవారెరవిపృథినె

నాటనత్రైత్రిసివిచికకాదుమునుచునయ్యెలుకపతికి. క. పలుకుసదు

జముడనరూరపంబుపరిత్ర్యించిబరుబరాక్రతివిద్యార్యాపారంగతి

నామతియునదేపించెడువిప్రుడైనతింపృబుబలికేకు. క. మూరష్కకులతిల

కదయూరభూరష్ణానిసుబోలునత్తిప్రణ్యులుగలరె. భూరక్షణాపూర్తంబు

56

నాటనవి. వారెపృథనేర్చుతుకగంతితాళితిధంగికి. సే. తారపనుంతగుతిష్ఠతముగా

ప్లైసారంగయుక్తంబుగావేదత్రయుంబుచదివియుతనిచెదవకార్యముసక్తె

యూరమంత్రితుంతనెయుందగాదారయొకండూతనయంతిపితృకార్య-

మునకురవ్వునవృతత్రపారంబునపదార్థములుపెక్షి. గలుగనరావాం

నాటియొకతికికిలుతిచినవినిబుష్చినుదెంచినమునదిత్సు. మునుపృనైవృని

యుకానియుడుచనికూరము. కుతిచితెప్పకుడువగూరదనకన్నతియుతుంద

నాచవయుక్కతిపారనజివప్రె. పెనబ్రహ్మంగుచుంతుభేకములనుకు. క. నిశ

పియించినిసేనారతనికింధరజారగిమ్ముకతిపృగలడుశాపల్కనికరుణింప్ర

నా. మునుమునుచనినిచదుప్రలుదురితమెుదనివిరతియుగలుగకు. తే. వను

ననారమారతవప్రదువినుమునకుయూరతువేదములబదకలుమూరతుగారిశంఖ

నాంపాలుందవెజలారయముచేరుమూరతిచినుమనిపద్యంబువెలువలజెప్పకగుం

తియచెదరకథువినిప్పంత్రైనిశారంగమిప్పువారదుగతిగనిగ్రందూరపతియుతం

నా. బిగులుమందూరకారవంబుతంతిపూరనవుజుంతేవ. మనుచునుకు. శ్రీకం

పముజదువృచునే. వారకతముపూర్నాయునిరుగునవసరమునవిప్పకములగావది

నాటక్రమ్మార్గెకానియుకతత్తృపైనకతిగనుమునియెకు. క. కావృనినిడయురగా

క్రాతిసెవిధముసతిరిగిచదివియుత్తిదుగలయుం. గావధియించితగడుపత. నెవె

నాటతవ్వనకుంతమెులనేగితినచభూరకు. భీష్మతమునిశారపంబునలనిభూరతము

సారకిచచ్చినవచనమధారా. నిష్ఠపృణాముసమంతినివుభూరతమిదియునగవింతిమదిగ

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ ర

[illegible]

or Vanipac
or Vaniyac - beggar

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౪

తాత్రైరాశి। త్రైవృత్తి భజించు విద్యార్థనధనమె ప్రధమము॥ కడు పరభూమిక జనుచోవి। స్వరులకు నగుపా
డమున్ప్రేగుగా వెళ్లుటనే। స్వరి సేన వారితుల జేయుట। ధరలోపల విద్యాబాలధనములు గలవే॥
తే. ఈ॥ గద్యము పద్యముకే వెనుప గ్రైకొనుచుండెదో ద్వివప్రబంధసం। పద్యముడాది యెుంటి
ప్పుడు భాషల ప్రౌఢ్యులు బుద్ధుతుండెలో। కోద్యము లక్షణంబెరుగుచుండెద గదుకే భజి-
యించుగాక యుద్విద్యలు నేరదేని పశువాతడె కాదె గణించి చూడ గదే॥

గ్రైకొనుచుండి యనియుంటే గ్రైకొనుచుండె యనిన్ని - ద్వివప్రబంధయని
యుంటె - ద్వివప్రబంధయునిన్ని - గదించు యని యుంటె - గణించు
యనిన్ని వ్రాయదగినది - - - - - - - - - -

తే.॥ సంగీతంబు గవిత్వతత్త్వమును సాంఖ్యం ప్రభావంబు సతాస్సంగత్యంబు నేరుం
గ తెనిఖు విన్నాక్షర్యంబుగా వాలముకే। శృంగద్వంద్వములేని యెుత్తతనకే తెల్లుం ద్వి
న్యోణాం బాతడ్యర్యాం గేకంబు నిమే యుడాపసుల భాగ్యంబిచ్చితికే గల్గుటకే॥ సే॥ శ్రీ
నుచు నెగ్గించిన యాకములాకరుం డభిమానియైతన యాత్మలోని విద్యలు నేర్పి
వేకనైకాని యిచ్చెనకు వ్రక్తము బూడదనుచు వెడవి। కాశ్మీర దేశంబు కదకేగి యెుకయూ
రచంద్రకేతుండను సంజ్ఞిబరకు నుత్తమ బ్రాహ్మణ కాల్య యుండగా నాతడు క్రమ-
తే.॥ ముననిన్ని సారస్వతంబు తేక రుణామె సకననతడు సాంగంబుగా నాలుగు వే
దములును గావ్యనాటకములు దర్శనంబులు నీతిశాస్త్రములు వివిధకళలయు సంగీ
త సాహిత్యకళలు నేర్చి॥ వ॥ త్వాష్టెబ్బిజ్ఞం తెగురు నారదతివదసి తిరిగి దేశవిశేషం
బులు బూడదంజరి యుంచుచు నెక్కనాడుకు॥ కాంచన ముఖీమలయ తటిరుచిర
కాంచితనిజసాలవలయు మ్రైభూమిసతి। కాంచెగుణాఢ్యునమించి నకాంచెపట్టణా-

౫౮

తే.॥ మున దడుగాం చెకేగెనాకకేశ॥ శ్రీ నగరమునకు నిజయుసెనుండను రాజు పతిబత్రం-
బగువి వాక్యారిపృథాతబూజిత్తు। యా నపముగాన్నిదినములక్కినిలిచెకే॥ వ॥ శ్రీంతి-
సెక్కనాడదనియదుకువిఠలోకమాపాని యుగువారకామినిలిలితవిలాసిని యెుపోలె
తే. నవి యుత్తరదనసే॥ శృంగారరసములొలచె వశోభించి విరించి యూసతిమెనరించె నెక్కా-
మెరుప్పల న్నియుగూర్చి మెుచ్చి రూప్యగత్పి యూసరోజానన జేసెనెక్కా। కాక బంగ
రుద్ర లోకాంతి సాధించి యూ చంచల స్థిరగావించె నెక్కా। యుదు రాజుకే ప్రత్తిపితిబి
తే.॥ సారంబు నవిపతంతు కరచియుంచె నెక్కా। శ్రీ॥ వక్రదనముల లెల్లనెక్కచొరడె నిగూఢి
గూర్చియూనెలత నెనస్వె నెక్కా। యునకరత్ప్రప్రుత్తి శాక్యతిరసికులు భూపాప్యగముల
తే. లాతీప్పలోపసగ॥ శ్రీ కామినిగనుగానికమాలాకరుడు ప్రముత్ర బద్దకందర్పో
తే.॥ దేకమునదడు నెదనా। లోకించియుకెందు వింతలు గయుల్లనియెకే॥ శ్రీ నరమాపాని-
జాందిం। గానెకనరా। శుద్ధవిప్పుపునదిం స్తుందిం। దానవ్యదుచుప్పగావ్వస్వపానించిది-
తే. నెలతరిగి యుకుటెమితకుకే॥ శ్రీ॥ నా ప్రేముక్కభూమికుకనదనుదుస్వర వేవాపాన
తె। వాక్యవిరతాతుతే నిలచిపత్యము గాశుని లెల్లశేప్పగాడావినిచొద్యమందివసుభావ
రువేత్తాని యెుయ్యుమయ్యవి। వాగ్వివయాభివ్యక్తి రిగిదంత్రిగనుంగానవచ్చెనారాశకే॥
తే.॥ ము॥ శ్రీ చకుకే దిక్కిదంత్రీకే కవకుసుసాహ్వంగంబుగా ప్రెుక్కినక్కుముకప్పము రసా
క్కతికే క్షమదవాప్పుస్యంవమందంబు గ్రబతావింగనుక్రైకుమా రకనుధైరత్నం
బవిప్పుతే॥ సుచరిత్రా యువిభాగ్యమంచు ముదిలో సొంపొందిరాదంపతుల॥ ఇశా॥
తే.॥ యా పుర్వకంబు నిత్యమునక్రియు నాతిం బాంగి సప్పుతీకి గ్రౌర్యంబు బందియునంత
రంబదిరతిసుంగానగానె నాంయు పుర్వకంబు నక్కాణాయుత్యానవియునారావాం

సంహిత ... [illegible] - ౧౮

[illegible]

౧౦౧ వర్ణము లేని పలుకవలెనని తెలుగు [illegible]

[illegible]

రి. యొప్పనము వెట్టిన పసింది యొరుకు గునవురయొను॥

యొప్పనము. ప్రకరణము -॥

౧౦౨ క॥ పొందవములవర్ణ [illegible]

౧౦౩ [illegible]

[illegible]

కాలకు నైయున్నప్పలమందు - కాలకు నారయున్నవి - పలకు నైయున్న [illegible] లమందు - పలకు నారయున్నవి [illegible] ఋ ఌ లు గూ [illegible] యున్నప్పలమందు - [illegible] ఋ ౡ లు గూడ [illegible] యున్నియుండవలెను॥

[illegible]

సన్మతియని యుండెను - సంస్కృతియని [illegible] మైనది.

౧౦౨ [illegible]

౧౦౩ [illegible]

౧౦౪ కు. [illegible]

౧౦౫ [illegible]

౧౦౬ కు. [illegible]

౧౦౭ కు. [illegible]

౧౦౮ కు. [illegible]

౧౦౯ [illegible]

౧౧౦ [illegible]

౧౧౧ [illegible]

౧౧౨ [illegible]

౧౧౩ [illegible]

[illegible]

౧౧౪ [illegible]

౧౧౫ [illegible]

౧౧౬ - [illegible]

[illegible]

౧౧౭ వ. [illegible]

౧౧౮ [illegible]

సంవత్సరవృత్తాంతము - శ్రీ - ౪

64

౧౩౩ ప్రాసముకు౯కు నవరసములు నమరకు బద్ధవివరణాక్షరణేయమైన వెరవ్రనగావ్య

౧౩౪ ప్రవరము తుల్యైనగవృతి. వివరంబు నిశెప్పిరే నిద్విప్రాసముకు౯కు సరములు గూ

ర్చిన క్రియ నస్త్రురములు పాదములలగల యుకవి రాజమనె గ్రాహారములని సము

౧౩౫ చితార్థస్థిరములుగా జెప్పనిష్టుత్రిప్రాసముకు౯కు భూషణములు గ్రైరని

రసపోషణముకగ్రాలు నర్థపోషణములని. భూషణముక జెప్పినకవి తో

౧౩౬ షణముక గ్రతులని విచితు ప్రాసముకు౯కు శ్రీ నుపము ప్రణ్యావిశపాగ్ర

షునబల విద్వేషినరక ఖండన రోపాగ్రవినయని యవి నుతవపాగ్రవినుమంత్ర-

౧౩౭ ప్రాసము మెప్పివిక్రమ భూపాల సే॥ పోదవినకూరుటం బుపిచవమెల్లునగల

గనయుంబుడాకల గానితమ్ముళ్ళు పోతివిగలపాపరతనుసజ్జైయూతగావలకే

లనెయిప్పాత్తిక్రొమ్ముజెరివినకవ్వనిక్రొవ్విరులెతలివెన్నుతనిగతలుగానగ

౧౩౮ లేచివెంచయు చోజూతివెన్నదుజారి సొంపురెట్టింబుగ్రవ్వరిబట్టియుదరు॥తేటవి

ముకమెనుముదిగాగానుదక్కదాటివిబిగుప్పగారిటుకదియుంగదిగిబతివృతప్రేరావి

౧౩౯ కదియుంగకొరకుర్లలుమూరబుద్ధు॥కవివియూబదిచూడ్పులుగాచుగాతు॥వ॥ శ్రీ

నిచదివినశెప్పలకుచవి లుజెలుకనచతెపలుకులకుసరసభావంబులకర్థంబులకించి

స్పపతిలకుందులుచటియూచిదయునుశక్యుంచేద్విస్త్రీవారకంబుగదాయునవ్వతు

౧౪౦ విద్యాకరుండగుకమలాకరుండిట్లనియె॥సీ॥ ఏలనాగతాయిన్పలియుంతిము

త్తియనాతిప్రోయాలుపాలతుకప్పవృచోణి. చెలువయుకలకంఠిచేడియనెలతు

కమగువమెరుగుబోణివచ్చకంటి. యుగ్రలియాచిదయువిదవాల్గంటియుయన్ను

చిగురుబోణి యింతివపణాతి. లేమ గ్రాలగంటియుబామపొలతికొమ్మతీగబోణివనితతెర

౧౪౧ వబోణి॥ శ్రీ॥ వెలదిముదితగాంతిమెలతుకపణాతుక నెలతయలరుబోణి తలిరుబోణి యు

౧౪౨ నగసతులపేళ్లుతెనుగునసలుబడి వెలయుచుండునిట్లు విక్రమార్క॥వ॥ శ్రీ నినందపెట్టు

తురికంబరిణావంబధీరణెరమణాండారతినవిరతిమారికయుతనియుకుతనిడికణెదనం

దంబుగానారకణెకంచి॥ విలోకానందంబుగావిలోకించతినిక్షిదేప్పనియువింతగరి

౧౪౩ గినంజెప్పుమనప్పుడునారకమలాకరుండు॥క॥ శ్రీ వనీశనీగుణాంబుల్చెప్పలను జ

ప్పలావవవిందుసేయుచునుండెనవలావణ్యముయుంబగుర్భవదాక్యతిచూప్పు

౧౪౪ గవులలపందుప్పగాదేమము॥ శిగతినాయకసర్గవిసియునివాసంచైననివిప్పుదిల

ప్రగనస్వైరువేమిగంజివనిసంభ్రాంచితచెప్పగాక్రదత్తులయ్యునవిన్నవింతునిశవిద్యా

౧౪౫ కాంత్యనాతికయొంక్రగతికసస్వాపలప్రశస్యతిలవతారక్షీరదేశంబునకు॥తే॥ శ్రీ

వారకములలోనబుధాగ్రగణ్యుజంద్రచూడునిగురుని బ్రసన్నుజేసి. సిద్ధసారస్వతీ-

౧౪౬ మునవాక్సిద్ధివడసి వేడుకొనితిరిగి నాదనివిద్యమేరని॥ము॥ భువదాశాన్లవశవ

ర్తితానస్వప్పలతోభాషింప్రచుకవచ్చివచ్చివియత్సంచరరమ్యపామిర్గణమై

పెలర్వారుకాంచెప్పరంబవలోకించయుటగియుంచుజయుసామ్బక్షవిభుక

గాంచియు॥ త్సవలలక్నెలనాక్లునిక్షితిమనస్సంభావ్యసంభావనకు॥

కణాదంకముగావచ్చివియచ్చిరరమాచ్ఛయునియుంచి. వచ్చివియత్సం

చరరమాచ్ఛయునివ్రాయుడివేనదిు॥

౧౪౭ క॥ శ్రీ వేటనునరమావాసి. నావెలయుచునిభిలమావాసంబైనమహాలావ-

సింపరేసన పార్వ్రిత్తింకతి - [illegible] - ౧

ణ్యాముననమరుసం. జీవనిక్రియను న్నయొక్కచెలువనుగంతికే॥

గణార్థం గముగాలావణ్యాంబుననమరుయునియుంటేలావణ్యామునన

మరుయునిర్వాయుతిమైనది॥

౧౩౭ సే॥ ర్తాలుగన్నులనెమ్మొగంబుననగళముననన్జైపిజ్యాంభీణామాలిసేయుట్ఠాపునస్థలం

బునచేసుగవనతనాఖిచక్రవైభవమున తిక్రమించుస్థిరముననతివార్థివమునబిం

బాధరద్యుతిప్రవాళగుణాంబునొటుపరచూపనతలంబులమరిపంబులపయ్యె

౧౩౮ చవిప్లవరాగంబుప్రబలబాలయుత్తే॥ కన్నయింతనేకన్నులకరుప్రతిష్ఠ్యుత్తి

రూపంబువణిశంపనలవిగావుచెప్పవృషునేపతియ్యమనేయుదరమ్మోలక్క్షణా

౧౪౦ పంద్రవిక్రవార్యత్తుతీంద్రుతే॥ [illegible] నలతరాక్షసాత్రితయారతిజేన్నహా

ముతలసున్నరత్నంబుభారతినుంచు. కారియె వృత్తైనందానిజేనేపాలనవృతు

రేయుపరతెంబివానిజంప్లు॥

గణార్థం గంగాయెవృత్తైనపోయుదానియునియుంటే

యెవృత్తైనందానియునిర్వాయుతిమైనది॥

౧౪౧ మ॥ ణ్ణానిచిత్రంబనిచెప్పినప్పనిశిత్తేశుంతుకారాతాలవారలంబునవిర్భకము

లాకరాయచతియుంభోజానసంజూదినే. గుదమేరమ్మనివానిధాతునుసుచుక్ర్కా

రాశిచేదాడుగాగ్రనిలేగాంబికగాంచనాంచితనిజక్రూరాఖిలకాంచికక్కోయ

౧౪౨ వ॥ ణ్ణాయుక్తిపయుదినింబులనాప్పురిసౌఖ్యకూరాతివేషం [illegible] యునందిరుకుచురారజ

మార్గంబునసున్నరమాపానింజూబితవేయులావణ్యాపయాధిలాలోనమునిం

౧౪౩ గినక్షిప్తివియుంజాలకత్నహాపేనవరించుకునిక॥ సుకక్కిన్నరపన్నగఖేచరకన్నల

జూబితవారసరిబోల్పగనే. తరుణులుచేరేతరుణికేనరమాపానియునగనున్నసామంబత

౧౪౪ గుర్కే॥ క॥ చరాప్రలుమర్రవుగాతితుగతూప్రలముశిపములువలప్రదూప్రలమరు

౧౪౫ కుక్కే. బాప్రలుసతినిలువంతియుట్టదీప్రలుననుమన్నన్వాస్త్రావవతసువ్రాగ॥ క॥ [illegible] పా

పాలతిరాక్షసాశ్రితిత్ప్రైపన్నగసవాతిచందనాక్రుతిమెరుప్పక్రదిపితవ్రైవెరపించెతి

వార్ధిపారమునకాలదిజూదివలయునుమునకుర్కే॥

గణార్థం గమగాదిపితయున్రైయునియుంటే - దిపితవ్రైయునిర్వా

యుతిమైనది॥

౧౪౬ క॥ నావ్రనిచింతికరుని. నెవ్వైదనుచుకప్పనలతురతారోదిక్కెనావ్రతుకమల్లా

౧౪౭ కరుమునుగారవింబన్నపాంలుకతకుక్రూరవెక్కేయువి॥ వృత్తియుత్తునిచెయుతే॥ దే

వయారావాతిజెప్పనదేరవనన్నె యముయ్యబలుకుచునిమురకునిల్యూకారనితెల్ల

౧౪౮ సుధ్రబికుణగలదాకరకసుంతుర్పవేరిచనుదెంచునేవింతచెరుమునిచెయుకా॥ నావ్ర

తునావికవరుక్కె. దావిప్రునిచేతజేకలాకులువిరులుర్కే. కావెలయుందిగబంపిని

౧౪౯ నావెలవియునందుకానియెనతివిసితమ్మై॥ సీ॥ [illegible] య్యెవదిశరదునాక్షపాత్ర

ప్రపద్మాక్షత్తితరాలంబుగదవరాయుట్టానకజకెసయ్యెనదనలక్ష్మీతనతారదినక్కైవదితో

వగరాతినతువప్రాయిత్తనతివునినవనంబునకవున్నకాత్రైయురుణుంతుతో

దుగాగ్రసారోకెతప్పరిలోనజసులక్ష్యంబులవదుప్పనజలజముతవాడుబారి॥

౧౫౦ తు॥ కేకవంకవారిపగిదిగలువలుట్టుజిత్తుకూరాతుముక్రియునన్నశిఖరిదాతతేః రాక్ష

౧౫౧ సులభ్యంగినతితిమిరంబునదవప్రవనములసౌచ్చెరథముబరునివరుసనిసుడుబు [illegible] ॥ గది-

యనుకునుకథం గ్రహారాజులధిలో వ్రాలేదుక్కలు దలభ్రాలుగా గ్రెంప్రహరా-

ము వవిచ్చ్రాక్రియనెప్పగాద్విజ రాజు పెండ్లియూడెరాత్రిసతిని కనలగినవిరులును-

కురువారాప్రలయనచేరలునును దుటిబొట్టునునెదగాజులు గవ్వలూరులునుసొమ్ము

లుగాదివక్రంతలంను మురిసిరిజంతులు సి త్రిలకంప్రకొప్పు పువ్వులు జాతు-

లునుగనుపట్టుమెలగెదుద్విజ్జవిటులు యిటికిక్షాబాదుకలిగాంగునవును సింగితిబొట్టు-

గూఢవిటులు - యూచరణాము - శ్రీ ర్ధ యిటితిథం గ౦౧

బొట్టికత్తియలుపలువారుబల్యగామెరవడిగానెగుమెటువిటులు

యూచరణాముందున - యుతిథం గము

కవిలయుగాదక యూడగానెరాకువునుగునగుపట్టుచూనిల్వైదిగినవిటు

లు శ్రీ పెట్టులేమివెడిలగొట్టిదికొంతికొబ్బువెరవ్రజరబపృథువిటులు క్రం

ముకొదగవారకరంతలవాదల్బుచ్చవిల్లురాదువెచ్చకెగ వ శ్రీ మ్మ

దికొంపదువిటులులంజయులతల్లులకువెరబతపులోనిల్లునితిరించు

జెరచునట్టివిటులు యనియతిథంగముగాయుంతె - జెరచిప్ర

చుటువిటులుయనిద్రాయుతమైనది

కము నునుగతిగిగారియలగురాదునిదికచనిపృథునువిటునిప గొన్నస్త్రీ

జనినివెతవిరిచికొనునది థనమునకైరాచియున్నదయ్యముసువిచ్చు వ శ్రీ ం

దుమరియుమకంతిల్లునియు

గణథంగముగా - దునికచనినవిటునియునియుంటె - దునికచనినపృథువునువిటు

యనిద్రాయుతమైనది

వె వారాంగనవుద్ధురసవి స్త్రాకృతియునిగజెల్లుతజ్ఞనివిటుం జేరగనిద

చ్చేటసవా కారఫలవుపొంతనున్నకణుదురుసువిచ్చు వ శ్రీ నసెకంతుమరి-

బెలయునుక వెలయూలితర్లికూతులగలచిదియుదువచ్చెనిగలుపించినవారితల

తోనవ్వింగునదినిర్గలజలదుగువుదుగులోనివుకరవునువిచ్చు

గణశ్లంథంగముగాజలవుదుగులోని - యునియుంటే - జలవు

గువుదుగులోని - యునిద్రాయుతమైనది

వ నాప్రదుయితరుందు క పరికింపలంజతల్లికిదారయ్యెననుతుష్టిడైనకొ

రికినజరాలుక్షపొరిగానునదియూప్రరిలో నరమేరావానినంటియున్నరఖ

జనువిచ్చు వ నావినియుపరుందుక పృథుమునికలంజతల్లికిగదుమారి

నయుష్టికేదుగలదయునియెపాన్యదిజూచినగూరునకులవెడగారదవుత్రా

వ్రగుదియుమంతలకెల్లక వ శ్రీ నవ్వుదుతోడివాదుక శ్రీ కూతుగ

న్నయుప్పుడుఫకొనితజ్ఞనియు కవెతస్త్రైలోకకుదుపాముని-

కుగ్గాకిగలయూయువెలగలుగగజసెగ్గు

గణథంగముగా - యూయున్నవానికలరాయునియుంటే -

నూరాయువెలరాయునిద్రాయుతమైనది

వ శ్రీ నినకదతస్ఖుందు శ్రీ ప్రేమరసంఖతధలనపెట్టుగుకొంబు

లుగూచికవారకాంతామణులుస్త్రజింపెపర ద-

నయున్నదగుననివాముకచూరిలంజయులతల్లులజంపదులంజకాదుగా దమన

సింహాసనద్వాత్రింశతి — శ్రీ - ౪

పుష్పసారతనియనదనివిధీవరిని స్తరింపదగు॥

తిలకంపు శ్రీ నపద్యము మెదులుకొని యెతావత్పు రత్నంతము

స్వపద్యములు యెక ప్రతిమలారు యుద్ధాస్థితిగా ప్రాయుదమైన

ది॥ - - -

౧౮౧ వ॥ శ్రీ నిపెక్కు విధంబుల విత్రింప్రబున్న మరి యుమె కైతం గొందరు సుందరులు పానగో

ష్ఠికింగదంగిగారవకంబు మాధవంబున్నే క్ష్మీవంబు క్షీరంబు నాళవకంబు వార్షంబు

రతిఫలంబుల బాకభేదంబులను మాలస్పంధకుసు మఫలసంభవంబులని బహువి

ధంబుల మధురంబులైనమధువిశేషంబుల్లెల్ల పరిమళద్రవ్యపతివిశితంబులుగాగూ

౧౮౨ పారిజాతంబులనించనక॥ శ్రీ తిమధురంబైనని శా మృతరసవయునకంటె నివియు -

మెలనితారారాపతిజరె సెక్కాయనతస్థితిబంబవులమరమద్యపాత్రంబులలోకు

౧౮౩ శ్రీ పుడు॥ సీ॥ కామార్కునిమిషా శాశకిజంతికి కన్నశియ్యుకుశాళి కంబికకున

విం ద్యవాసినికకవికకు ముస్తాగానెల్లవేల్పులకు బింతించి మెట్టుతా ప్రము నేతనేత

ప్తారుల్పుగారవంతినసంశిదిపరకలు నంశకొనుచు గృక్తైదు చవిచూచి యుక్తియా

౧౮౪ మధువని తీప్పలు దమలాగన జూపికొనుచుతే॥ నె త్తినపస్త్రుపతిగతి యుంచె నేతదను

చుప్రపత్నా గానియాదియుదిసారకబట్టు మనుచు ప్రమత్తా గాశిలీయాశు బాద్ధికొం

౧౮౫ లదిగ బొరంట్లకు బోసిపోసి పరిణామంబరి యొందొంది తరుణుల్లెల్ల సీ॥ శ్రీ వా

రణీరసం జేతుందుతనకాంత సమకారకు నవిష్టంబు ప్రాగే మధుపేరి యుగుతు

నేమధుప్రసకెదర యిష్టాపారి మార్ధవాఖ్యనికరకు పృష్ఠోయియారాసురలేకగం -

గాసారము నమన్నతలచేరచం ద్రంబులు నదిప్తి యూమదిరాసాద్య దమదవి

౧౮౬ విష్ణుఖండుపొగులగాలలోలలోనబొట్టుపట్టె॥ తే॥ యుక్తిమద్యంబునేచదగన ప్పటిలేకి

శక్తికి నిసేవజెసెను పశ్చుఖండు యునుచు జతురలైన యతివమైరేయుంబు పొగతుచుం

దమెక్రిసుదతివలికె॥

యూపద్యమందుసర్వత్రయతిగణాభంగము॥

౧౮౭ క॥ పరిమళము నాస్తియుంతనే పరవశమైమెను వారుష్పభరితంబగునే సురగలు గన -

ప్పతిములనకుకే సురలంబునిద్యరిరత్తి బాగద్యములు గలదే॥ వ॥ శ్రీ నదువరియునెం

౧౮౮ క్రతుతు॥ క॥ శ్రీ క్రదశుక్కునిశారుపబిక్షద గొందరికిఖాగ్యమించుకమైనలేక్రకునే

౧౮౯ క్రనికతమున గక్రైక బొరమధువృనేదుదగమునకెల్లనిమ నాల్పుదు॥ క॥ ఇ సుఖ

పములలిమనుమాధవస సభియూసురద్రాక్షకు క్షీరాపంబు నసస్సుఖులకునెదీ

౧౯౦ గారకుంఠినిఖలజునుల జెలిదక్కనేవ్వునెవారుకు॥ వ॥ శ్రీ నిదమునెర్పునంగా

నియూదుచునానందంబున మాతలుదెత్తుపదికలుకుచుకెబస్తేదలు సవరిం

చుతులుమరబిల్లష్టలు దాలంగ బవామ్పుష్పకారంబులనున్నవారంబు బారెపమత్తి -

౧౯౧ కొలిదీ॥ ప్రాంపమునంబులలోననతియుంపగజెక్కులమారి గన్నులుకే గంప్రవపాం

పమోరాతిక లకంప్రజలింపగమ్మక్కబిందువృతిబంపిరిప్రావనెప్పగవులకె

యెరుపక్కరతాంతసంగతికిసొంప్రవపాంబరంగనలుపోలుచునప్పుదిరామ

దంబునకే॥

లకారానకు శ్రీ నుగుణముగా - ప్పపిరియుని ప్రమోరించినారు తక్కుము

వారుకజాంపిరియనను — — — ——

౧౯౨ సీ॥ శ్రీ కమారత్నమాయుతన్నయతానెరిశితికొడవితల్లినాకూరతురగుగుమా-

[illegible]

[illegible]

ఉ. తోడకమనగాలంబము -।

ఉప యోగము మెచ్చుదు.

[illegible]

లలయమునినసుంచుఁ వాలుమగడు మెరుగారెడు శ్రావాలు సహారయములు గమగుడి-
రూపవైభవబిరికిఁకఁ కావ్య నవికగుణామలులు లేవెన్నతికైన నెక్కలేవిడు మగుడికిఁ బో-
క్రావ్యటమేలనవ్వడు భోగిజావనిపతిసిగ్గుపడుచు నల్లనతిరిగెఁ శారదఁ జేమహా
శికురంగనాభిశితిభృత్ప్రక్షాళ్యామలేంద్రోపలప్రాక్ష్యవత్ఖదిందిరసారముఖారతుల
ముసారామారావరాగ్నిధూమాంజనశ్యామాంకారసమస్తకల్పషతమ
స్సందోహమార్తాండుసుధ్ధావానంతయుశోభిరామునిరమాంధా
రాశిమకగుణాస్త్రముదిక్కుశాఁసర్వ్వదేశ్వరకుందచందనపయుత్సీంద్రాక్షి
మందాకినీకర్పూరామృతహారహారతుహినాకారశానుకారాక్రి
తిక్కదర్వ్వరూంధపికద్విరేఫశుకబృందవార్యప్రసరోత్సాహారుకభదర్వ
రారురోపవనాంతవారవదవానుకైత్రైలోక్యరక్షామణికిఁ మహారివినిఁ విబి
ధసురవరత్నోపవవేదాంతగణోప్యభవతిమిరదినేంద్రాభక్తకారుణ్యసాంద్రా
సవిసయుజసలోలాసత్వలోకానుకూలాభవమధురిప్రరూపా
రూక్షభివృద్ధివ్యసపిరూపాఁ కద్యఁ దిరాయకజగంధవారణావైరిమం
దరికభేకఫణీంద్రవిరగాత్తువిభాశాదిబిరుద ప్రకటచారిత్రకారవిపెన్నయా
మాత్యపౌత్రకళింగదేశనిర్మూలమధామత్యాగనాగార్జునకణరేధ్ధా
విదాంధ్రమహారాష్ట్రఖూరాపాలరూపనూప్రరసుందరచరణారవింద-
నందవరప్రరాధీశ్వరవేలనాటిపృధ్వీశ్వరరాజసముద్ధరణాహారితసగర

శ్రీ సకలకవిమిత్ర పవిత్ర కనకరాజతనూజ గోపరాజ విరచితంబైన సింహాసన-
ద్వాత్రింశతి యను కావ్యంబునందు రత్నశిఖప్రకథయును మహాపురోపాఖ్యా
నంబును విక్రమార్కుని సాహసత్వమహోదార్యత్వంబును గమలాకర
కథయును నన్నది చతుర్థాశ్వాసము — శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

౧ క॥ శ్రీమత్సన్నగఫణిమణిధామావృతబాలతుహినధామాంశుని-
భా। భైరవామాపగాంబుసుమనోధామాచరితావతంసుధర్మేంద్రుల॥
౨ తే॥ ఇట్టిదలంచి భోజధరణీశ్వరుడంత గ్రహారసుకాలత। మెచ్చుగునట్టి యగ్రవముగ
నిల్చి మహాసనమెక్కబూనగా నచ్చట బొమ్మవర్తైన సువర్ణకిన్నుజయునీప్రశ్నరుంగ
౩ ఉట్టిసభంగి నీవెరయింపక నీకిది యెక్కవచ్చునే॥ క॥ ఆ నృపుడు జనవల్లభుడాత్రని
వితరణావెలిగ్గులెరసెదగ జెప్పుము నమ్మదనవారములనదర హాసంబున తింపగనిట్లు
౪ దిశమపృత్థికబలికెక్॥ సీ॥ ఏ వృని సాహసంబె వేశబూనిన బరిహాతంబులకెల్ల
బట్టుగానుం। యెవ్వని యాజ్ఞభూమీశులశిరములవతాశిరత్నావళి మాత్రమెర
యెవ్వని వైభవమెల్ల యాచకులకు ముంగిటపెన్నిధిభంగి దొరచునెవ్వని సత్కీర్తి
౫ యాకర్ధుజగములు నాటుపట్టుగనిండి యాటుచుండు॥ తే॥ నతడు సామా
న్యజనుడే ధరాధినాధ। నిఖిలాత్మకుతత్త్వంతద్రుమూర్తి శత్రుసమవర్తినృప
౬ లోకచక్రవర్తి। సత్యసంధుడు విక్రమాదిత్యవిభుడు॥ క॥ ఆ విభుండుజ్జయి
నీ। పట్టణమున రాజ్యలక్ష్మిబరిగుచుస్తుజబె। పట్టితగబెంచి సంపదదట్టంబుగనిర్వి
౭ తల్లిదండ్రులవారెలుద॥ వ॥ ఆ విక్రమార్కుని కలంకబతస్కారుద్యతు

సకలాగమమంత్రతంత్రసారజ్ఞుడు భట్టికవిప్రధానియు వహియాత్రకు దనగరానేకడు
౮ ప్రఖ్యాతుడు రమునకు॥ తే॥ ఆ విక్రమార్కుడు దేవతాగ్రహమునందు గతస్వహావృత్తినుం
తగాగ్నిసన్నిధి వందిపారజనులాతని వర్తనవిన్నవించిన। జెచ్చెర తోడితెందనుచు సిద్ధ
లంబంపిన రాకతొక్కిసఖ్యమ్మిరితంబుబూదవసుధావరుడయ్యెదకె గెవేడుక॥ క॥
౯ ఆవనీసురరక్షకుడగ్గునవనీశ్వరవరుడు చనిన యవసరమున నిత్యవధ్రాతక
౧౦ ఆప్పుండదగ్గు నవధ్రాతకుడతని కరుణానవలోకించె॥ క॥ శ్రీ రవివాతోపా
యమునసత్కారమున గ్రహాంచి సంయమపతి విద్యత్తుల రత్నములుభూవరులు
౧౧ తత్త్వాలసములుబెత గోష్ఠిదగులంజేసె॥ క॥ ఆహా యేదకయాతదతిగిన
మాత్తలలో సకలశాస్త్రమర్మంబులుబాల్యాలనానావిధములుర్ధేతు
౧౨ పదక దెలిపె భూపతికిప్రియముదరకె॥ క॥ నిధానంబునకజునకస్సా-
ద్యంబగు తత్త్వబోధసారముగుమరానిదానిత్రివిద్యమర్మములుభూధ్రి
మజగతీశునకు సమస్తముజెప్పె॥

గణాధ్యంగము గామద్యము జతీశుద్యంటె మద్యము జగ

తీశు యునివ్యాయుడప్పెనది॥

సీ॥ ఆశక్తిశిహానీయతెజాపాయుగగనాభ్యపంచభూతాంశసంబంధమైన
మేనిలో గర్ణనాసానేత్రజిహ్వత్వగాహ్వయపంచేంద్రియములలో
డ్రో। శబ్దగంధాంగరసస్పర్శసంజ్ఞికపంచవిషయములబాలుపరచుప్రాణా

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౫

ప్రకృతి పంచపవన ప్రసారంబు వ్యాదియమాది పదముల బాదలు శుద్ధి॥ శ్రీ॥
౧౫ గూఢ నిలిచియుండ గుంభక పూరక రేచకముల గతి వివేచకత్త బట్టబ్రత్యేకముల
౧౬ చక్రజీవాత్మ పరమాత్మ। యోగసాధనముల నెనరజెప్పు॥ క॥ యోగ
ముకల్పష బంధవిధ యోగవిలు బంచేంద్రియాభి యోగము ప్రణవోద్యోగ
ముముక్తి విధానస్థ యోగము పరతత్వపదని యోగము సుమీ॥ శ్రీ॥
౧౭ ముఖ్యసాధ్యమయ్యు వాదరియు ధ్యాసంబు జ్ఞేయము యోగసిద్ధి పం
ప్తి। తినగతి నగమ వివిధ ... వ్యాస్యా ... పరమ వాక్ష పదము సు-
౧౮ ము॥ సీ॥ వారత యోగమంత్రయోగాష్టాంగయోగసాధన
యోగలయ యోగ దర్శముల హఠయమనియమాసన ధ్యాన ధారణాశక్తిభవ
నని రోధంబు బట్టికారిపి। నాభి చక్రోపరి నిలిన మర్మంబున నీవార కణాకసన్ని
భవిధాతి। వెలిగెడు తేజంబు వెలుగునగరి గిన యమృతంబు మదిలోననను వ్ర
౧౯ న వార॥ తే॥ నందము గలుగుట సచ్చిదానందమయ్యె నచటి తేజస్వరూపంబ
యమృతుండును పంచవింశతి తత్వ్రపంచమునకు నతీతకారణమా లి-
౨౦ నారాయణుండు॥ క॥ కథనాసనభేదంబులు వేరవేరగతదంగ యోగ
విధరణాపరణశిక్షబతికించిపెన గన్నెవ్వి నమ్మకు గుణ విరామ ముక్తి కాంత మది
౨౦ ఇనుకతుకు॥ శ్రీ॥ నిబవారు విధముల జెప్పగ విని జనపతి దెలసి యోగవిద్యా
విధవంబున రాజయోగియు నగ్నా జనకు నిక్రియ బ్రజల బెంచి జనకు నిచ్చి గీ॥

౨౧ వ॥ శ్రీ॥ నియుట్లు గొంతకాలంబు వ్రవృత్తి సుఖకళ సూచి యోతాప సౌత్రము నీకు
యెన్ని యేండ్లు యెన్ని యతి గినని తండిట్లని యెవరి గాలక్రమంబు విచారిం
పనేల నూరేండ్లు వేయేండ్లు యని యెన్నికగలదె సిద్ధయోగంబున వశ్యశరీరంబు
౨౨ ముల కథంబు గాదు॥ క॥ బాధావిరవాతగతికు ముఖ్ బోధ్యావిరతి పరమహం
షక ప్రాణుకడు నిజ వాంఛ బ్రాంధీన మరణాది క్లేశాసాధితబి మూర్తి యోగి
౨౩ సామాన్యుండే॥ క॥ తలనరసిన చెక్కులప్పె। విలువైగసిన వేనిబిగువు వ్రావదలిననే
త్రంబుల నెక్కసెలలు విరిసిన వెలువెడలిన యితడు యోగసిద్ధుడే ధాత్రిక్రియకు
౨౪ శ్రీ నదివ్యవచనామృతసేచనమున యోగంబు సిద్ధిచందము దెలియు నేమ
నము నగాతుకకండలైవెలున సూపిన ప్రాప్తనియె రిగిమును నాంయుకుడుట
౨౫ శ్రీ॥ యట్లుయ్యెనేనకు నేరిగింతు నడుగుముపూస్ గు వదకు మను ముక్తి విరం
ధ్యూమరణాదియములేని వారంబు వేకురు సిద్ధయోగని యతి జెప్ప
మనియు

యత్రస్థిరంగముగా శ్రీ యుత్తయ్యానాయుంద-
యట్లున్నె నాయనివ్రాయద మ్నెన॥

౨౬ ఉయు॥ శ్రీ॥ నిసంన్యాసము తోజరామరణాశూన్యంబైన మృత్యుంజ
యుంబను మంత్రంబును వేరూమతంత్రమును వామవ్యక్తవ్యాక్షేదంబు
సాధన యోగంబు గ్రమంబున దెలపి విద్యావిక్రమోరు గ్రవాంఛబున

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౧

౨౭ మన్నించిన రెండవ దీపము కాని విప్రుండొకె గెలిచి శాస్త్రీ కథలు సేకరించి తీర్చిన వారు -
యోగసిద్ధికై మంత్రప్రయోగ్యప్రకారంబిది రాముపకు విద్య యుక్తమైన భస్మ
ము బూసి విల్లల ధారి యైకాని నాంతరము కేశబు పిల్లంగిక గంగలో
త్రిష్టవణాస్నానము జపతపంబుల ప్రసన్న కరణాచేసి మంత్ర ప్రభావంబు గా
౨౮ మధ్యతిల దూరార్పణ్య ప్రయోగము బుజరు గుచు నేను వినుము తే॥ నక్ష
ము ను పోషణాము లేక భక్తిమిన గలు గుదినముల సిద్ధియోగము నను
కంద మూలముల నశనకాంక్ష దీర్ఘవ్రతము జరియించెనిట్లు కవత్స
ము॥ వ॥ తదనంతరంబున సంకల్ప హోమము పమయంబున యు కొ॥
౨౯ శ్రీవారు తిపోరాయుగ గాంతి భరోవాతుడ్లలో పాతాస్వరో
బిష్పవ శిరోవాతుర్తి యాగుంత ములలో పాతుర్తి నిలచె నేలలో వాం
౩౦ తుదంతట॥ వ॥ తదా పారాయంబుగ నిసాగి విస్తృతమను నిబు॥ క॥ మర్త్య
త్ర్యంజలులు తనితపశ్చర్య త్యము నకు బత్తివృత్తి కేద గగరాగ్రమౌ
త్రిని వారకవమ గుప్పల్లవం త్ర్యాదరణాంబు తోడ నతనికి నిష్పత్తియు॥ వ॥
౩౧ గన్నాట్టిత్రిరో పాతుండ్రనను శ్రీ॥ శ్రీ త్రిపుల మును చేత నంతట నే శ్వరుడు
దేశ్వరు నకు మ్యోక్ష శాస్త్రితము గనం గసిద్ధి కంఠిని నియుల్లసిల్లుచు
౩౨ మగుడి వచ్చునత్తి వారావముననుచు॥ పది ముల చేతులు రము నోగి పల్లు
నుడుల్లిని జన్మనంబు గ॥ దైవికటెనం గనంగముల గ్రంథములు వారకముష్టరో

గముక్తి మునిమిదిను గూడి దూష్యబలముకగు దియుంప గప్తైన్య దేవనా
స్వదము గద్యావర్ణముంమువనపాలు నకత్తము వ్యాయుల్లను క॥
గ్రంథములు వారిగ - యునియుంటే గ్రంథములు
వారక యునిన్యాయత్తమైనది॥
౩౩ క॥ మిలుదిమియు తూగను గూడగ్రాదవెడు నివేమను నిలువబూని -
కునాకు క్రమదినెరుగు దేనిమంతే॥ పదనున సమకూర్చియు మ్యుపరమద లయి
౩౪ తా॥ శ్రీ॥ శ్రీ నిన నతమ తొరుకునె నియెనిత నయింద్రముండ మునుకొంకె
నర్త్య మనదిలంచ యూతదంత దూరము రుదెర వెదసి యూత్తికూంచి
౩౫ క్రమార్త్రి వడుము॥ శ్రీ॥ కలిగి పెట్టి తెకక పృతిలయు న్నదు॥ రు కొనిపాప
ము నకు కాలదిశేమృత న్యమూని యుమ దర్శంబు సేసినయత నిస్ఫుర్త్యమున
౩౬ కునవధి వేము॥ క॥ తలి దిమ్ముట్టిన బ్రతుకు నకాల్పదము రవెడు వారివా
న పాతుం బనిసత్యము దేము న వార్తురకు క్రమ్యనద యుల పాణాములు
వాల్లిబాగము దరె॥
భాగము నిదరెయుస్నత్తల మందు ప్రథమాంతము
ప్రాణాములు యున్న ప్రథమాంతము తూచియుప
భాగము గాయున్నయుంచదేమ - - - - -
౩౭ వ॥ శ్రీ నిచాల్లితి రాజులం ద్వాత్రింశ సింహాసనలో కశకాంచన సౌధా సాంకుం

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౫

౩౧ ధుమహారాదారుండ్రై॥ క॥ ప్రాణములదుగదువృత్తిక్షోణీశుల తల-
తతదుమందుగోరెదు దేవాత్రాణము గావించెదనక్షోణీశుడు చేతిపం
దు గాంచకయున్నె॥

ముద్దు గోరెదు యని యుంటే మందు గోరెదు యనివా
యుత్మైనది॥

౩౨ రాజా॥ వీవ్యం బాహుపలవిద్యనందిని ధరిత్రీనిజకరుండంతగుప్తవాక్యాధి
వృత్తిరత్నమారతరమైనంపూర్ణార్తితకకరాజ్యవ్యక్తంబగుదివ్యదే
వాయుత్స్థాపింపంగనిర్మూకముక్తవాక్యార్థందున్నిధింగినెప్పబతి

౩౩ రంబోర్వ్యంబంది మార్గింపగ॥ క॥ శ్రీ శ్రీకనేత్రయుతబిక్షాతావృత్తం
త్రైకదవిద్వత్త్వ గాంప్రసన్నవ్యాప్తిప్రకుసరిప్రానమూవృత్తిమనితి
లంప్రభోజవసుధాధీశా॥

వసుధాధీశాయనియుంటే - వసుధాధీశా
యనివాయుత్మైనది॥

౩౪ క॥ నాప్రదుబోధిత్వపత్రావంబునబోధ్యమాష్టధరితుండ్రై
లజ్జావనతవదనుతగుచు విద్యావ్యత్మమగుచిహోమెనంతకప్ప
రికీ॥ వ॥ శ్రీ మరియునాన్నిదినంబులుసనిసమేకాదశద్వార వే

౩౫ కృత్యంత్రైక॥ సూర్త్తిగతవిలచెదన్నలక్ష్మీకరాజ్యమ్మువిలక్ష్మీగమ్మెల్
౩౬ లక్ష్మైలలనావక్త్రో॥ జక్తాధరసత్కృతక్రసంహారున్పసింహాసన॥ క॥ శ్రీ నిని

యమింబునభోజుండునవగులమునవేరనగిమహేంద్రాసనమెక్కంగవిలుని
౩౭ రలు॥ మనియుచిత్తబోధమ్మలికెనచ్చెరువందకీ॥ క॥ పరికింపవిక్రమార్కుని॥ సరిబూ
నపరోపకారసత్వంబులుసు॥ స్థిరమునకగలుగనివానికిదరమేయయుండనినెక్కి
౩౮ రాధారాధీశా॥ క॥ శ్రీ నవ్వదునవ్వసుధాపతులబదనతిపరోపకారసత్వ
గుణములెల్లనవ్వాంచాలికయునుపల్కిని యంబునభోజన్నపతివినినిల్లని
౩౯ రిమయెక॥ క॥ జననాధరాజసవిలుఖం॥ బుననున్ననరుండుమేదాక్యమున
మేదాక్యము బాల్తిననవ్వగాదనకురాకవినవిలయియునుసరసమైనవిరసం
౪౦ రమైనకీ॥ శ్రీ శ్రీ॥ పలుకవిరిగినపలుకుబలుకక యున్నమూపలుకువినియువి
ననిపగిదినున్న॥ పలుకనూరు వానిబలుకకకుమ్మనూపలుకుమేలుతల్లినా
౪౧ రలయునతనికాప్తనికీ॥ వ్యర్థంబుగజెప్పెదనమూర్ఖకర్తృత్వవినుమ
వంతరాజగుణమునా॥ యుక్తిక్షీణంలకకజాదిక్ష్మ యుక్తులమేతనా
౪౨ రసదానిమేదాక్యతనలదే॥ శ్రీ॥ సత్యవచోవిశారదుడుశారదవేరద-
సంస్తుతరద్వాతో॥ నిత్యుడునిత్యదానసేయుడుతజ్జననావలిమనోజ్ఞ
వ్యత్యయసారసారబలవిక్రమకృత్యుడునాగవిక్రమాదిత్యుధవంతి
౪౩ యమెలెనలుదిక్కులరాజులుబంప్పసేయగ॥ వ॥ శ్రీ శ్రీమహీపాలుండుపు-
ప్పక్షేసరాజ్యంబునుపక్షేసప్రవాసంబునునవస్వాకకర్తవ్యంబులగురుం
జేసియొక్కసమయంబునకేబదపనరాజకంబునాకుండభక్తినుజ్జయినిమని

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - గు

బియుసహారియుశారాముండుగాత్ర్యసనంతిగూఢపద్యంబునదేశాంతరనగరన
౫౧ గవానవిశేషంబులుసారాబుచుంజనిచనియెుక్కనాడు॥ శ్రీ॥ పద్యోపద్యంబుభం
గిభంయుభంగపయునుందకసోష్టైదండకా। కద్యోముశైలగజకతవారకద్యోము-
తాపసబత్తనిత్యారకుద్యోముగంధబంధురసరోజరజోవసరాజరాజ-
లక్ష్యద్యోములపత్రిపుష్పఫలగద్యోముప్రద్యోజనానుగద్యోములను॥ వ॥
౫౨ వ॥ సొమ్మియును ప్రస్తుతంబునుంబోలెహంసరుతయుతంబై త్రిష్టు-
దంబునుంబోలెభ్రమరవిలసితంబైజగతీఛందంబునుంబోలెకుసుమవిచిత్రాం-
తరంబై। శ్రీ అతిజగతీఛందంబునుంబోలెమత్తమయూరసేవితంబై శక్వరీఛం-
దంబునుంబోలెసింహోద్ధతాశ్రయంబైయతిశక్వరీఛందంబునుంబోలె
౫౩ సుకేసరఖాసురంబై శ్రీ అత్యష్టిఛందంబునుంబోలెహారిణీసంశ్రితంబై॥
ధృతిఛందంబునుంబోలెమత్తకోకిలాకలితంబై। శ్రీ అతిధృతిఛందంబు-
నుంబోలెశార్దూలవిక్రీడితలక్ష్మితంబై। కృతిఛందంబునుంబోలెయు
త్పలవాలాయుక్తంబై। ప్రకృతిఛందంబునుంబోలెచంపకమాలాస
హితంబైసంకృతిఛందంబునుంబోలెసరసిజవిన్యాతంబై। ప్రకృతిఛం-
దంబునుంబోలెక్రౌంచపదాంకితంబై। ఉత్కృతిఛందంబునుంబోలె
భుజంగవిజృంభితసంగతంబైయున్నయుద్యానాంతరాళంబునవిరు
గునప్పుడు॥

9-1-48

71

శ్రీ అనుష్టుప్ఛందంబును హంసరుతయుతంబైయునియుంబ శ్రీ అనుష్టుప్ఛందంబు
నుంబోలెహంసరుతయుతంబైయునిత్రాయుదమ్మైనది -
ప్రకృతిఛందంబునుంబోలెచంపకమాలాసహితంబైయునిచెప్పితిరి। వికృ
తిఛందంబునుంబోలెక్రౌంచపదాంకితంబైయునితిరి। ప్రకృతిఛందంబనేమా
టు ప్రస్తుతుక్తగాయున్నది - - - - - -
౫౪ క॥ ఉద్యానసందరువనుస్తేరిం। పలెరనుమువెత్తిమైనబ్రతుకొల్లకతాగలుపుడుగులు
రికెనేమాయునిజలజాప్తుండనశిఖరిసరివిగపడియెక॥
కలువడుగులనా - చరపరాయియెుక్కప్రాంతప్రదేశ
ములు - - - - - - - -
౫౫ శ్రీ॥ ప్పడుక॥ బహురాయెూజనదూరములక్యగవానంబులనుంతియెసికలకల
ములతో। వివానంబులునిలయమువాలే। రువానులకకుదెంచబంతిరూపంబలరిణు
౫౬ క॥ బంధురమదాంధదిక్కా। శాంధయుగజగంటవింటలప్రచలితప్రాప్త్యర్థయ
నిధి జగదంధకరణప్రసారమైతమమెుదవెక॥
గణ్యంగముగా శ్రీ అంధకరణప్రచారమైయుంటె శ్రీ
ధకరణప్రచారమైయునిత్రాయుదమ్మైనది ———— - - - - -
౫౭ రత్నమయంబున॥ శ్రీ॥ శ్రీవిమూర్తిశ్రీయుసహస్రశాఖలనుసహస్ర
పాదవములనుసవనిగగన్యాగప్రాణమగుమెుకత్వెదిపినిజనులకుసేవ్యమైనతీ-
౫౮ రువృజరేవిధముడుసీ॥ ఏప్రాణిమూలంబులులకునాధారమైశేషుపడిగెతోడ
జెలిమిసేయున్నెవనస్పతికామ్యలక్ష్మియంగదిగంతబాలికలకునందికొల్వుయెుప్పు

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౧౭

[illegible]

[illegible]

సింహాసనవ్యా... [illegible]

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి - [illegible] - ౯

౫౬ యేమె వ్వతిష్ఠజనులకు ప్రదక్షిణము నివాపసంచయంబు బాహ్యబంధులనిష్ఠలోకమి
త్రుప్తైనతేజోనిధి। శోకములకు విరహశోకము నాబు॥

కాంత్యాకరమేను యనియుండె - కాంత్యాకరమును యని వ్రాయుట
మైనది॥ — — — — — — — —

౫౭ ఝము॥ గిరిశృంగంబులగ్రిరికాంత్యతిని శాఖిశ్రేణిపైబలపై పాత్ర రతిలకగిరి రాజకుం
భములమీందక్కరక్కచూర్ణకాంత్యతిక్। శరధిద్వీపములక్ప్రవాళరుచిగా సారంబులక్
శోణాప్రపూర కాంతిక్ విరుణోదపంబు శరవిక్రాంతాంగ కానెరవెం॥

యతిశ్రీదృష్టంగము గాశాఖిశ్రేణి యనియుండె శాఖిశ్రేణి
యని వ్రాయుట మైనది॥ - -
[illegible]దృష్టంగముగా విక్రాంగాంగ యనివిక్రాంతంగ యని
యుండె - విక్రాంతాంగ యని వ్రాయుట మైనది — — — — — —

౫౮ వచ॥ కలువలపైరిజక్కవలగావగ బూనినదానిమిక్కిగళ్ళులకు నిసాక్షియంబరవి-
భూషణమానెలపారల్పువేల్పు కవేలపతికన్నవుక్కిదలవానికిచేకటి విడుకొంచలు
౫౯ గనాళ్వేలుగులకెదుతామరలవిందువెలుంగుచు నుండు నవ్వేళయుక॥ కారలుని
కలితశైలము బోవిడు యమ్ముతెలియ కృష్ణంజము గనిభూపాలుడు మసముననదిక క్రా
౬౦ పాలుంద్రివత్ర్యభూమి బలిత్రైనిలచెకయు[illegible]లు[illegible]౦ తనింతగూడయనురయా
రుచుష్టా యోరిపించివంతలుజ్జిగించ్చినదుని వెవ్వబ్బానాడవిదిమిరాల్లుయనుదువెలి
౬౧ యుబలికెవునుజవిభుదుయుక॥ టీ రాజ్యసనెత్తాకన్నవాటికన్నెయిత్తుపదితిపరదేశత్రియా
౬౨ పారణముగగానువుపక్వా। పారణంబులువెనకవచ్చునంతకు నన్నుకయువయు[illegible]నినక-

చిత్తములోనదానవ్రతుబోద్యంబందుచుకనేదుప్రాణి నిసత్యారణ్యముసెల్లె మ్మతి-
సువిమానికిప్తమైద్వనివే। దినదినే నిచ్చెద నాప్రతుక గరుణాద్యష్టిక గల్పెట్టించియిచ్చిననా-
౬౩ ధుండుపరోపకారకరుణారాత్యాపావంబుతోని త్లైనక॥ క॥ ఇప్పుడునేవాదిన
యుజితప్పకుమీందిరచుట్టాగదానప్రలకదెక్। దిప్పలుగలవనిపెత్తయుజెప్పుదు
౬౪ రాకచోదసత్యలవులెదేు॥ చె॥ నియమునప్రార్యదేవతలు నాకప్పు సిద్ధిక-
సైకౌశాక్యసాన్న్యయము జగంబులోనసుర వంశశిరోమణినీవ్రనేవచోని
యమవముదప్పనేకుదువనేదుకశత్రువుసాక్షిగాగనాప్రియమునునేదు
౬౫ న ప్రియముచెంప్పనుచెకురనిన్నువెదవక॥ వ॥[illegible]నిపలికిక॥ క॥ ధనుశక్తినేదు
మెుదులుకవనుజాపారంబుగానుదమానువుక్రపతో। జనులకుప్రియ
౬౬ మెుసగుచునీవనమునసెలకొనువువింధ్యవాసినికినమ్రయుతే॥[illegible]నుదు
నప్పరమ్మచెవననితలంబావుదితపాధ్యదయుదైతనయంతవోవుజూచియు
తనిసరిబోల్పనెవ్వనినెన్నవచ్చు। వనితయూతదుజేయూతవావాయిరాకవు॥
౬౭ [illegible]నిననారాక్షసితత్తుతూవాలంబునసిల్లునియెుక॥ జే వయూతవావరు
తెవ్యుతమితగప్పజేసివెలసెనికథవెలియుగ్రామనుజాంతకచెప్పుముగ్రామ
నముననవాష్టవర్లినాయుకానంగక॥ వ॥[illegible]నుదువసుఖుంతుప్రణ్యాప్త
౬౮ రుష్పునియెుదురక ప్రణ్యాప్పరుషకేక్తనంబుచతంబనియుట్టునియెుక సే ప్రాలే
యుశిరిమీందభానుబింబద్యుతిమణిమయుప్రాకారమవమతోశ్రీకరమైన-

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౫

కాంచనప్రాకారమునఁజేమూర్తకేతుతునాగవిభ్రాంతియుతయశ్వబరవల్లభుఁడాకనకవ
తీసంఖ్యబరగెదుకన్యకబలిణాయింబశ్రీతిసంధిల్లజేవమూర్తవావాశ్రంధనదవనుసత్తి
౨రప్రశ్రీరత్నంబుపడసె॥శ్రీ॥రాజన్యలక్ష్మిచేతబూజన్యుఁడైకదపదవ్రాంధికమున
బోగవాంఛవదర్శనిశపదమునప్రత్యక్షనిలిపినీతులుసెప్ప॥వనితనూతియేగెవన-
౧౦ మునకునలుక॥జేమూర్తవావానందుమ్మవార్తమవామాబంధలుంతుయూ
చకజనచింతామణిశరణాగతరక్షామణిఖచరంద్రకులశిభామణియయెన్నికే॥కు॥
౧౧ పిత్రదత్తమైనకల్పవృక్షంతిరువామధుర్యలకునెసగిచిక్కినదైనసంతుపాతివనస్థలి
౧౨ లకుబంధుకవాంతులకుదగనిచ్చెరిప్రలకేదరిదిలయునగే॥శ్రీ॥ప్రారమునిగానవలం
చునరులజంపగబూనిజేవవాంసగోదిబంతనెందిత్రల్లిదంద్రుల్లిలున్నదుగుగాకయు
విమలయునుచునురులజాడనరునగదలచె॥వ॥తలంచిసఖుండైనమధుకరుం
గూర్చికొనియురిగితజ్ఞనిజనలకులంగనిసాపత్నంగంబుగాప్రణామిల్లినవారి
౧౩ లుసంతుష్టాంతరంగులైయుండంజేరియుక॥తత్త్వదపంకజసేవాతత్పర
మతివిరులుబంధుదాదేశునునాగ్నసత్ప్వరుష్టుడుమలయుమవారిభృత్యా
౧౪ శ్రమునంజరించెపిత్తక్రస్తుదనకే॥మ॥ధికనాంతిష్టసఖుండుదానుపలప్ర-
ష్ఠపాంథనాసక్తితో।వకచాంభోజసరోవరంబులనవావిభ్రాంతచరా
తాదిజాలకజాలంబులరాజికేరమదరోలంబాన్యప్రష్పంబులన్।ప్రకట
౧౫ శ్రీగుణాగణ్యవరానేకతపోరణ్యంబుసాత్త్వరగే॥క॥ములుందరగారమం
విక్రమంబారనవారవిందమారకందలతాగుందమకరందబిందుమ।స్యందానంద

సుదుమందసమీరుదువేచే॥వ॥తత్ప్రతకుసుమాపహారియుండైనయునంతరంబు॥క॥
౧౬ లితలనికూరిమితోనత్మియెద్వప్రదివికనెదమైనవానుకలముకే।వదచెదగదరెదుప-
౧౭ త్రికప్ర।గుతవైదగనియుకుమారకుంతయుచేరెకే॥వ॥శ్రీ॥ందునలుక॥శ్రీ॥ంగణా-
మునసఖ్యంతరసంగీతాకర్ణనమునజిరియుంపకవే।త్రంగసవ్రమేయుకున్నకూరం-
గంబులఖూచెనంతరంగంబులరకే॥వ॥చెలాబితత్సంగీతప్రసంగసాంగత్యా
రణాంబగుజాణాంజూతమురప్రసియుష్టసఖుండైనమధుకరుంగూడితద్వా
౧౮ సిరంబుదారిశ॥సీ॥షిసిచిన్నిలవాదచేచనవేణిలించదోదుగాశ్రుతిస్ఫుతులు
తేస్త్రి।సరిగమపధనిలసప్తస్వరంబులిగమకంబులయువిభేదములునెరపిప్రాగా
వృతంబుననిచినక్రియుదంత్రిచెనగానినఖరాంతిగానలుసాంగ్రాగకదం
౧౯ బంబురింజెల్లజేయుచునాశితివేసులకమ్మతమునగ॥శ్రీ॥గానరసవశము
నగసుగవమోధ్వబల్లబోతిగూడివాణిబోతిబోలెగారిపాడుచున్నకన్య-
కారత్నంబుఖూచెనచిదుఖచరశేఖరుండు॥

లురాకదాపతిచరణామందుయతిభంగము

వ॥శ్రీ॥ంతితివేయలావణ్యమధుమత్తనయునమధుకరుండైనమధుకరుని-
౨౦ తోనిట్లనియెక॥వనితారత్నములనవయౌవనిప్రైపాదరింతునున్నవనలక్ష్మి
క్రియుకే।దానసున్నమురునిబాణాంబునసున్నదియుచదుమోవానాక్యతితోదకే॥
యుక్తిప్రద్ధిభంగముగాబాణాంబునసున్నదియునియుంటే-
బాణాంబనసున్నదియునిప్రాయుడమైనది — - - - - - - -

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౪

౧౨౧ సీ॥ త్రాదిదేవరాజునిధమునుయింద్రునివేయుకన్నులుసప్తలోకములగాకయున్నె। యిది
నాగకన్యకయునిపాతాళంబుజేరవుండులేదనిశూన్యవతానె। యిదిఖేచరాంగ
నయనివారఖాతికిప్రవేశయోగ్యచెరుకునుబంధుగాదె। యిదిసిద్ధబాలికయనిలోకం
౧౨౨ బులసిద్ధకాలంబుప్రసిద్ధిగాదె॥ శ్రీ॥ యిదివసంతలక్ష్మియనివలంబెల్లపల్ల
వింపకున్నెయెల్లయెప్పుడుయిదిసుధాంశురేఖయనియాగుదినున్న। శిలలచంద్ర
౧౨౩ కాంతశిలలుగావె॥ క॥ పరసతులందల్లులగాబరికింపెడునాడువినిప్రెచిత్తంబే।
వెరవ్రవదగిరినేయువిక్రమపరిణామయగాకుంటబోలుపరికింప్రవదమా॥ వ॥
౧౨౪ శ్రీ॥ నియంతకువమున్నవిదర్శనంబునక్చంద్రాలోకంబునంకరంగుటచంద్రకాంతం
బుక్రియక్చిత్తంబుకరంగవేనప్పుడుకాలవాటిభూషణంబులుగాలక్షింగాక
నిమగ్నమైకనుచేటంబునందుండవిల్లుదవేయాదబోటివారయిసారిక్దలంబునె-
దవసంతానుగవుర్వవానందకువానకేతుభాతదగ్గరిచెరాళలావతియ
హ్లాదిదిగారిగేవాంబునకరుగదేరంగారణంబెమినాప్రదుజతురికయనుతన్న
౧౨౫ ఖిలేబిబాలలకుప్రౌఢత్వంగలవేమైనవిన్నవించెదనవధరింప్రుముకు॥ వ॥
ముతిబరగినవిశ్వాస్యవసుజాదరిసిద్ధమంశవక్షుడనువిశ్వాస్యవసుసుతములయ
వతివిభ్రావసునిభుదగువరునివేడవచ్చినదిడుకుక్॥ వ॥ శ్రీ॥ నినినక్రవారలం
తునామాఉదప్పదివికన్యకయుగుడవింటెవేయనవ్రతస్మృష్టిగకరుంటుదై
వతాగంబునసవానవతాలారూపంబులుగలవధూవరులిద్ధుగాదు
౧౨౬ దురేయునిక॥ వనరుహాగర్భునిసెరమ్మనసురూపసువస్త్రయోగముగపద-

వుజగం। బునవిూబోటులకగపడు॥ గనకవురత్నంబుగూడుకెవడినెకబోక్॥ వ॥
౧౨౭ శ్రీ॥ నిచతురికక్షూబినిజసఖునిదిసక్షూపి॥ క॥ జెవుూతకేతుసంతుడత్రాజేమా
తసవూరణాలంటుచిత్రజనిభుడా॥ జెవూతవావాండితడు॥ జెవూతస్థిరుడు
౧౨౮ ఖచరకెఖరుడుసువూ॥ క॥ శ్రీ॥ నన్నుడునదిమలయవతిక్। గనుగానియదిగారి
కరుణాగలిగెక్చిలియా॥ మునువిందువితదురూపస్త్రీయునగావరియంప్రమి
౧౨౯ తనినసుమోదవునక్॥ శ్రీ॥ నాప్రుడుకన్యకావుణిపునంబునగూరిమినా
టిపొల్లినా॥ ఖావజప్రప్పబాణాములపజ్జిబరింబనతత్తరాగమో॥
నావిలసిల్లెజమదనప్రవుగాకునసేవుదోచల॥ జ్ఞావనతాస్యమ్మునిజవ
యస్యకునుత్తరవాకయుండగక్॥ వ॥ చితురికమరియునెత్తిపలుకునప్పు
౧౩౦ డు॥ సీ॥ జినినిపత్తెంబనసఖివిత్తిపిలబనయుకసుందరాదనియుచ్చెదలబ
పోయినప్రియుడెడపోవ్రనేయునిన్విత్తదసినశోపింబుతల్లియనుబ్బు॥ గదలివిదనవు
దిబాదలగానేటికనెడురెదుబాయ్యునినింటెక్॥ బలవంతమైనయావలవంతవుదిలో
౧౩౧ నమెచ్చుచునెకబోటివెచ్చనూర్చు॥ శ్రీ॥ బునిజూబిచెలియయెయ్యానజనుదెంబప్రా
దయతాపమెరిగివుదిగలంగ॥ చంద్రకాంతవేదికయ్యాతలంబునజలికశిశిరవిధులు
౧౩౨ సెయునప్పుడు॥ క॥ ప్రప్పాదియుబుప్పుదెనియు॥ గప్పురవుక్ఖందనంబుగలపిన
పన్నీరుప్పులతుకపైజలికన్నిప్పులపైనెలుకునట్లైనెయ్యుక్బోలెక్॥
నెయ్యుక్ - యనియుంటె - నెయ్యుక్ యనిప్రాయదమైనది - - - - -

[illegible]

౧౩౩ శ్రీ॥ నాడు నీవు నీకు నాడు దొబ్బుట్టువు। లేదే కరుణా లేదు లేశమైన ప్రాలతి వెలి
గవులు తోడబుట్టిన పరికించి। చల్లిబేయులు మయ్యె చంద మాటలు॥ వ॥ శ్రీ నీవేడు
౧౩౪ కొని మలలు వత్తి బూచి॥ సీ॥ వనిత నీకన్నులాయ్యె నవ్వి చూడవే మారుబా
ణములకు దరనెడు। నబల మానవీనులకమృతంబు బలుకగా బలుక వేబలుక
లుబలుకనేడు కొమరి నీడు వలుంగురులు నటింపవే తలి పాయలు గొంత
౧౩౫ చెడనేడు శ్రీ॥ పదతి మమ్ము దగినపని బంపజేరవే। కోకిలంబులి చెడుగా
యనేడు మగువ చల్ల నార్చ్యని గుతింపవేయుంచు। మలయమారుతంబు
మలయనేడు॥ వ॥ శ్రీ నిద్రైర్యంబు పట్టు కొల్పిన నమ్ముద్దియ తన వేదనత
రంగు సెప్పంబూని ప్రేతావశంబున నొతి మారణాస్త్రణాంబు నంద వ్రే-
౧౩౬ లు కెంపి చెలింబూచి॥ క॥ ప్రద్ధి మమున నుంచి బత్తి। వ్యద్ధియె రగుడు ప్రాణాస-
క్తి విపలనైన మనొహ్వర ద్ధమున గాక్ష్మకయాడమ్మ నిధు బారికి ద్రోవనీకు-
౧౩౭ నాయంబగునే॥ క॥ రతిపతికి వోడు పతి యెరాబ్ర తురికపెను మందు లౌందు
సల్లు చున న్నది బతివారించెద వక తెరా ప్రాతులుకే బగవారి గాంతి రమనవ
౧౩౮ చుక్కి॥ వ॥ శ్రీ నీనారాయమ్మనెప్పనంబు నంతియు వ్వరికించి శ్రీనమ్మియు
తనింత్త్రైవనూరదు మనిచతురికమనో వారిశ్లిక యునుసభింబూచి యూ
పతియగా నెథామంబు నజిమూతికే తుకు మారసుకు మారుంబూచిప
౧౩౯ లచిన యుదిమ నరాఖునకె రంగింపద్ధుచి బారంబగునే॥ క॥ చెప్పిన పతి
గొపించునిట్లు చెప్పక యుందిన సుఖాలచిక్కెదు మనకుకే। దప్పులు దాలగు నుపా

౧౪౦ యమ్ము బొప్పదు నేదినిబ్బతుకు బూదిక వలయునే॥ క॥ శ్రీ నితల పొయుచు నుందగ
వనజంబులు వెలయగు మదవనములు నెలయుక్క నకనచకతి పొలి యుగ్రదనరు
౧౪౧ చిదివిగలయు బాలలు తపనుడు పొడిచెనే॥ సీ॥ శ్రీ వశచతురిక యునవ్వ నబ్బాణాం
బునిలుపంగ బూని యానెలత వలికె। యుష్టిని గాన్త్యదనెతంబు గారిని వాసంబుక
తకనియాస కొలిపి గ్రొని చని మాధ్వికుంజంబులో పలజల్లని పల్లవశయ్య నుని చి
౧౪౨ వగవకుజమూతవాపాసు దెప్పెదనని నాలుగదుగులు నడుచు నంత॥ శ్రీ॥ ని-
దురమదను చెతవ్వాదయు సంతాపంబు పొదల బువ్వు బావిలప్రాని యాని
సంగతిని గాతియుంగనదల ప్రమ్ముఖలు వరించు నతని పలుకు విని యెయు॥ వ॥ శ్రీ దె
౧౪౩ తు న్నసిమి॥ శ్రీ॥ ధారుని పొవానాస్త్రము సమస్త విలాస విహార భూమి
శృంగార రసంబు తెరతోలుకారు మెరుంగుల ప్రత్తినిల్లు సం। సారసుఖం-
బులె మెలక చకదనంబుల స్తోకరాకబింగారము చెవ యూతరుణి కన్నల-
౧౪౪ పండువ్వగాదె చూచినే॥ క॥

-

-

వ॥ అ నన్నాలంబు గామన్నదుండు దెగంబూచుటనాకు లోకోపకారంబ
౧౪౫ చెవ్వు॥ క॥ మదనుని యునమ్ములనా। వ్యాదయుంబున భ స్రము య్యెనిదిమొద-
లుగనే। పదునాలుగు లోకములు నిట్లు బ్రదుకుగ దావేనిచతి బాధకు వెలి యైలు
౧౪౬ కం॥ మధుకర తన్మభ పంకజ్ముధుకర భావము నవిగులమంత్రాళి సుధామధుర

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౧౭

మగునావద్రావిణి. యుద్ధరమబవిచారాదిగలుగునాయికనాకుడ్కి. వ. శ్రీ క్షి
బోటికూడవిలేకమదిగుండిబ్రమకుటకంటెప్రాణంబులుదొరంగుడు మేలనిమద్దుక
రుండుకుమారకంతీరవయింతలోదీర్ఘత్వంబువిడుతుతేనావ్రదునభిమానించు.
౫౪. ప్రాబనరసాలభూరావములుసూచితిచంద్రాతపంబు సొమ్మితినవిన్కి. నీచేతికదలి
దళములుఅవిచొప్పలగాలినుంతి విరుగడగానే.

సొమ్మితినవిన్కియున్నస్తలమందు శ్రీఖండంగమ - - - - - - -

౫౫. వ. శ్రీ నిన్కిచదునికదగ్గరితనచెలివలపెరింగింపంబూనిన్కి. క. వీరుడవమే-
రుధూర్ధరదీరుడవత్యంతదానవిద్యాసుకవుల వారుదివ్యధూరికరుణోదా
రుడవైతెనిబాలవయిశూడుమిన్కి. వ. శ్రీ నిమరియును.

దశావస్థల
కందములు -

౫౬. క. విఅయోయాచలసానువ్రైమలయుచుచనువేరగారిమందిరమునవిర్గ
౫౭. లయుకుడ్రైనిసుమాధ్రులయవతికన్యూచామానముదూలేన్కి. క. శ్రీ వి
మెందలుగవుకుసమ్ములు జెవరినద్రైవ్యమునజెయ్యజెతీకనిడిసమ్మదమిడి శివ
౫౮. నముసేప్రై. గనియించుచూశిరాప్తుకణములుదొరగన్కి. క. భావజనిధుత
గునాంతని. భావంబునగూర్చినిలిపిపరిరంభణాసం భావనసుఖమునగూ
౫౯. ర్చెదుర్వైవమునావపాలగలుగదాయునిదలచున్కి. క. శ్రీ నివేషంబుగప్తి
యునిన్కి. గనుజానగాశిరువప్తి . చినదనుజోపించునెకొ. యు
౬౦. నికన్నులసెరనిక్కనలుకుచునుండున్కి. క. వినుకమసన్నంబగునే. మనముబ్రవేశింప

నిదియుమతముగునవిధాస్సెనెకాకయునగనంగనిౘతనతనువ్రైనదనువ్రలేకతనువ్రై-
౬౧. గాని అయుండున్కి. క. సారసములునారసములుప్రవాళంబులుకంటకప్రవాళంబులుకా
౬౨. గాదప్రాకారములువిషప్రాకమువ్రైం. గారములుబంగారమువ్యాగామినిమదికిన్కి. క. నే
నుండాదనునుసెక్రతి. గానుండగనెతునిదకైలెగాయినుచునువాశ్చసేనంబువీదు
౬౩. లంకోలుక్షమానినిక్కలజ్జదొలగెమరుచేసటమున్కి. క. పలికెబొదసూపెప్రియుడ
దె. పిలిచెనసుమశరచంద్రదీపికములయుదవాశ్లిలసనములబులుకలువ్రైం. వెలతే
రగసంభ్రమించువ్రైకుచులేచున్కి.

నిలచేయునియుండె - యుత్యనుశుణామూగాపిలచేయుని

శ్రీ - వాశ్లిలనములయునియుండె - వాశ్లిలసనముల
యునిష్ఠాయద్రైనది - - - - - - - - - -

౬౪. క. మోవావాముసమున్ధానలుధావాముపెన్లైరగనేకతనప్రాణంబులో. దివాము
౬౫. నగలుగుకుసంద్రమోగాజయిన్నిలుతిగిపప్తిమగుత్తున్కి. క. సతివిడిచినప్రాణం
బులుప్రతినిలుపగయుంతియగబాడియెయితడే. యితవదిగవిడ్డితలగిస్సయితవెగమవె
౬౬. లశతిపోదమునియున్నదనా. క. ఖచరవంశవిభూషణాయమబొవసియింపలేకయితుహు
యునవ్రై. నాచెలిప్రాణంబులునిసుణూబనితావ్రననమెదురుశూచుచునుండున్కి.
౬౭. లవయు. శ్రీ నిచెప్పంగలతాగ్యవాంబుకదప్రాణాదీకుచేసమున్నవలేవింకటనెవ్విజ
న్నములక్రైన్కివృక్షముతావావాసుడాగాంతయిడంబుజేగెయినిలిరోవాంబాలకం
౬౮. రంబుదూర్వినలోకాంబకప్రైనయింబికక్వపకజపత్తితానిడ్లున్కి. క. వన్రైవార్థ
కారణియూమరశోదాన్యగంబుడుకుబాలుడుత్తముడుయశో. విదొన్యదిరువది

సింహాసనద్వాత్రింశతి - ఆ - ౧

౫౮ కారయుక్తి. విద్యాధరచక్రవర్తి విభుడానీకు. వి. ఆ నిననుమానించు నెవ్వ ఆప్త
తురక యునువియ్యకరకు మారుండు నంబరతెంబికం తంబు ననుస్వలతాపాశంబూ
క్షిభుజాలతాపాశంబువిశియుంతతెంప్పసెయుదురేమివిదవ్యబున్నారమనిబుజ్జ
గించినసుజ్జివిష్టయుగునఖ్యోతిలజ్జ్యముజ్జవానసాజ్జల్లెప్పలకించిగురుజనాను
మతిలేమిగొందలపడునెవమనోవారిణియునుసఖివచ్చిగారిప్రసాదవిభవంబి
౫౯ త్రిదిగవయుని. ఆ. ఆ మనీవ్వగౌరినజ్ఞమాతంత్రియుల్లయుతనకిచ్చెనేనయె
రుగచెప్ప. మాకుబెండ్లిసేయుమిత్రావసువ్రనకున్నానతిచ్చెనటుకునరుగుదేమ్ము.
౬౦ ఆ. ఆ స్సవాతబాంగకన్యలప్రియునికిన్ననున్నమ్మెక్కయెగెనన్నకడకుబిత్రము
౬౧ ల్లసిల్లజీమూతవాహానుండ్రాత్రిగురులకడకునరుగుదెంచెను. వ. తదనంత
రంబామిత్రావసుప్రజీమూతకేతుండున్నయెడకువచ్చిపరస్పరానురాగం
బెరుగపడతదనుమతిజేవివాహావేళనిశ్చయించినానానగరనివాసులైనకిన్నర
కింపురుషగరుడగంధర్వసిద్ధవిద్యాధరులంగూర్చియుభయవర్గంబులును
నర్చినమంటపంబుననున్నసురేంద్రాదిసురులువధూవరులకెజూచిపద్మాకుల
వయోరూపలావణ్యంబులుగలమిథునంబుగూర్చుటకుపితామహుం
౬౨ డగానియాండుమున్నయెడ. సీ. ఆ ప్సరస్త్రీలుకల్యాణగానంబులుతెర-
గొప్పబాడగాదివ్యమునుల్యుత్సుకతించమంగళాష్టకములుచదువంగ ◉ రత్న
ములుకేదిలంబ్రాలుగానున్నదివ్యంతుప్రత్యక్షమైసాక్షిగాదగబిమా-
మునులుమంత్రములుసెప్ప. వారుకిసతులునివాళింపగాగల్పిపత్న్యేక-

౬౩ హృంబులవ్రష్టిగురియు. ఆ. సురలుపరిణామింపసురదుందుభులుమ్రోయగ్గా
రదుండుదేవనలుగవాద్యవిశ్వమెల్లబాగదవిశ్వావసునికూతుర్బరిణయంబెబ్బచర
౬౪ వరసుతుండు. ఆ. పరిణయోత్సవంబుజరపిసిద్ధవిభుండుగారవమునవేల్ల
వారిననిపిస్త్రీసమేతుడైనజీమూతవాహనుగురుపదాంబుజములుగొలిచిచ
౬౫ త్తనియెక. జనకునియనుమతిగతిపయ్యదినములురతితంత్రిగతులదేలుచువనితా
౬౬ జనితానురాగుడైబల్లదినగిరిపైనతడుమనవమదనియసుభించెక. ఉ. ఆంతట
నెంకినాడుప్రణయాన్వితుడాతెమ్మబావగూడిప. ర్యంతవనాంతభూమి
గలయకేజరియింపుచువింతకాంతినత్యంతసముజ్జ్వలంబయినయున్నసమూ
హాముగాంచిపర్వతప్రాంతమునకేశరద్వనిభంబది యేదిభావనావ్రే-
దుకే.

శరద్వనిభంబన్నస్థలమందుశెల్లవనమునకుయుద్ధముచెప్పవల్లెదు-
శరత్ ఆ నితాంతముగాప్రయోగించుదువల్లను. షకపక్షిమండు
శరగ్నావాచకతశరతేయునిచెప్పినా ఆర్థికిష్టము — — —

౬౭ వ. ఆ తండిట్లనియెక. పక్షీంద్రుడు పక్షానిల్లవిక్షిప్తంబైనజలధివ-
రాతిమహాశి. వక్షస్థవములనిత్యముభక్షింపచునుండుదాంతిపగమెు ※ ద
రాకే.

అతిభంగముగాపక్షిప్తంబైన - యుక్షిప్తంబైనయునియుండె - వి
క్షిప్తంబైనయునిప్రాయతమైనది — — — — — —

౬౮ ఆ. ఆంతుక. ఆ గరుడుకువెరబమహాశి. నాగేంద్రుడువచ్చియునుదినమునొకపా-

౧౨౨ ముగిసె నీకుంతి కడకు నేనే, వగమె ప్రత్యేం తు నింక వేఁడకు మా॥ ఉ॥ దుర్భర పక్షపాత
పాతిదో యుద్ధి పాయలు గాక వచ్చునే, యార్కటి మెల్లదే వినిభయంబున కుంభ ఘటం
కమంక నార్గ క్షుము లెల్లనాంతి పత గానది నిష్ఠ నపార నిగా వృనకే, నిష్ఠయు వృత్తినుం
తకరు నింప్రముని కులభ్రయ మాసమే తికి కేయు

నిష్ఠ సపారని - సుతరాము నక్రరాం ప్రెసభంగ

ప్రాప్తి॥

౧౨౩ మ॥ శ్రీ ని యర్థింబియు పారం ద్రుత కివిన మర్యాదకే ఫణింబంప గార్గవిన తాప్ర
త్రుడు దించు నుంత నవిచార వింపకే శిలా సంఘములే, విని మాతెల్పు తదృష్టి కారు తము
తగద్విభ్రాన్తి మాతాం త్య్ర వక్త్ర నమ్ముకొ మనసంబు నన్నిలు వయుక్తం బానెలో
౧౨౪ కోత్రమా॥ శ్రీ॥ శ్రీ నుచు పాన కారు తగు వానిమది నెందు ప్రత్యక్షు కుంతమర
లి పోదవను చూపిలు చుసంత తండ్రిపిలు వప్రత్యేంబిన్నబాసి పోయె సిద్ధపతి సుతుం
సంతులు శ్రీ॥ శ్రీం తనక్క మారుత వారాఘు మదిదారె, కరుత వలని యులుకక
మరణాము లకుమూలమ య్యెవాన యె వికతనమే ల్లయె లపెత్త తనము యెతత
వా కవ్వు॥ క॥ శ్రీ కరాన నా కంద్రుదుస్తు క్లిక నార్థలు రెండు వ్వేలుగలు కకనె కనా
స్థలు కన్నెన దన్నదిని స్వర్గకులము రక్షింపుము నుచు బలుకం వగవు॥ సీ॥ శ్రీ నికరు
ణకరుంతయ్యెను గుణానుకైవ ల్యద్ధారా మిని వృత్తు వేసుకదకిత్తు వారి శంబుబూ
తవంశాద్వార యోం యున్నవే బస్సు మొగమెందు జూచు దాన వృష్టి నాయకు
బారి బదర్భోబి యెనెట్లు నిలు తుప్రాణం బైన నీ వృవన గ్గబంధు వృలందరుబగ
సత్కరకొప్పించబరి యుంక తనే కులకై వ్వర యుద్ధ॥ శ్రీ॥ యనుచు బలవరింప గను గాని

యదివానిచన విగానెరింగి మను పబాన్సివే నిగాచు వాడ వేరవకు మోయ యుమ్ము, యనిన
సరగ కరుదు తనుచు నబల బెగడి, క॥ ప్రైబేరకాదు కుకష్ట నిఖాబియు తండ్రి సుఖచరసుతు
తనుతల్లి, ఖేచరకులజుండు నీసుతుం గాబెదబెగదుదుకు నన్ను కరుతనికి తుద్దిలు వే॥ శ్రీ
నిన బెగడు తిగిపదంతి యవర్ణాదియుం కనెక మారుంతు మనినన తండ్రిన వ్విధు కలు
సత్యనేల యయునుదక వము తెజమూగ్రాల యయు నాకస మునేరు గగాంబ తినార్కెల్లె తోలి
స్వర్గదే రెండు దినగ్గానాలుక వినాకులము వారి నాలుక యెటు లే॥ ఉ॥ వెలవృ
సంచరించి నసవారుడు నిష్ఠి నభూమిగ్గుంగి నక్రితార కకవెల్లతుల్లిన సుధాకరు
తగ్గి కొంబులాన్నినకే వారదములింకే నన్నిదము ప్రాలిన భానుడు బల్లైన నం॥
బోరు వారసాలివచ్చినన బాంకు దునే మును పాతి కృష్ణరకేయు

శ్రీ ద్ధభంగ ముగా - బాంకు దుభే - బాంకు దు వేయని
యుంత - బాంకు దునే యు శ్రీ వా యుత మెన్న

౧౨౬ ఉ॥ నావ్వడు నాగకాంత కరుణాకర యొంభ చరెంద్ర నాసుతుండగా వగబా
నివచ్చితివి కన్నతనూజు నికంత నే యెదక్కోర వము సాంద్రమైన యదిపన్నగవ్రేకి
నివ్వు నిచ్చియె ద్రోవలనేసుదుకే బ్రతుకు ద్రోవ విచారము లేదు నాకు క॥ శ్రీ॥
౧౨౭ శ్రీ ఖానేకు నతిబరాయువృ గాప్రతము నన్న శంఖచూడు తతని జూభాకరము
౧౨౮ బోధ్యమందికరములు యెుగి తంబువిన్న దనము లేకవిన్నవించెయు కయ వసుద
నారగాని కడుబా, లసులము కుతల ప్రచారులము మాన్యేనే, యెసువ్వలు
వగరకు నేసకుతు కసవ్వ నకై రత్తమమ్ము కదకుచు గాదే॥ శ్రీ విలయు నంగాకయు

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౯

౧౦౬ శ్లో॥ సంసారాటవిలోపలం గల వస్తువులన్నా స్వాన్యములవస్తువులే। సా-
సామాన్యములైన జంతువుల సంఖ్యయుం బుట్టెడిచరాల। త్రైసామాన్యకన్యలైనవారు
గలరే ధర్మాధికులవంటివారు। సామాన్యములేదు గాక బకభేకాఘంబులేకుం

౧౦౭ తుదనే॥ కు॥ మహావంతివారి సూర్యవంశగావకజాలుదువు నీవైకనిగాచుటకుం।
౧౦౮ జీవంబిచ్చిన సాత్త్వికులకే వెరవ్వనబ్రతుకవచ్చునేతత్తైన మొదలకేయు॥ కు॥ పరాకులు
ము వారలు విడిచిరేనికే కృప జేయనెలనేచుట్టుమునే। శోకమునజావకుండగ

౧౦౯ నీకాంతను మునపిత్తోవ్వమంతయెజాలుకేయుచు॥ శ్రీ నృపుడుభూపేంద్ర
సుతుడుపురువంచిఫణీంద్రనందనాదివిమలదియుల నాపనికి విప్రవరుజేసె
దవింతగాలమిట్లైన మున నన్ని పేరమని వానికమున్నే వసుధిగుందుటయుం

౧౧౦ తదనే। తనపుప రోపకారసమయంబటు గల్గిన నిబ్బివచ్చితకేయుచు॥ శ్రీ న
యులు భార్యలన్నిలు నుదమ్ములు బుట్టులు సంగతులు యాత్రావనవములు తేసం
బునంచుమది వారికి ప్రాణములైన నిచ్చితాననదన సాధుసాత్త్వికర
రోతు గావనివాదిజారి గల్పనమనియుండులవానికియుశంబునుదర్ప

౧౧౧ ము నెట్లు సేకురుకే॥ తుల్య ప్రభయసాత్త్వికలోకాములలాభము పుణ్యాము
దివాశుద్ధిసేవ్వానము భూపాలంబెరుకదర్శముసత్వప ప్రాభవంబుసర
భావనపాడిసత్యపరిపాలనమేలుపకారమేయెన్నదళిగ్గావపకీర్తియా

౧౧౨ తయుపయశంబునిహాప్తలుఙ్ఞానజంతువులే॥ కు॥ జ్ఞానాలనిత్యానికరే।
రాణియుసుచుదెల్పిరాభువినాత్రే। ప్రాణంబు విప్పియాత్తే। త్రాణంబా-

౧౧౩ సరింపవలయుతత్త్వజ్ఞుడకుకే॥ తే॥ నీవ్వలెనదియెురులకు గావదరమెట్టనవ్వలె
భూత్రతికనవిహాతల్లిబ్రతుకునదియకారణముగవ్వారిక త్రపపడదుల్గనివ్వగారిన-
యుల్లియాననలతగాతు॥
నీవ్వలెవనియెురులకు యునియుక్తంగముగాయుం
తె- నీవ్వలెనదియెురులకుయునిప్రాయదత్తైనది - - -

౧౧౪ శ్రీ॥ శ్రీ నుబుంపద్యబవ్వామెనరత్నాంశుకమునుబెట్లుల్లినంతనతనిలేపి
యులభూచరంద్రయాదివ్యదవాంబుపామకారకువిదువవాదియుగునే॥
మద్యబవ్వాప్తైనయునియుంతె - ౧౦౬ పద్యపు
కారముపద్యబవ్వామెనయునిప్రాయదత్తైనది॥
రత్నాంశుకమగుదయనేష్టలమందు - రత్నాంశుక
ము పోతె - శ్రీ గుదుయనేళ్లును శ్రీ ఖపొందిర
వేకుండాయున్నది॥ - - - - - -

౧౧౫ క॥ కొన్నేళ్లమందలమునగలప్రాణులకెడత్తైనత్తపడుముదియ్యుత్రాణం
బానరింపవుసే। ప్రాణంబులతోడకీర్తివదయుండగదే॥ శ్రీ॥ శంభధవళ
మైనశంఖపాలకులంబుశంఖచూడుచెతజాలగందే। ననుచుమాదబుట్టు

౧౧౬ గనపకీర్తి నాకిచ్చాపాగాదెబ్రతుకుట్లోవయదు॥ వి॥ కాన్వననన్ను
న్నించెదవనియాతెంపుమానిఘరలుమనిపునకిపునకిప్రణోమింబానరిం
చియతనివేడుకానితల్లింబాచియాయున్నెనమ్మశంబునబమ్మరింపకుసాకెన్ని
జన్మంబులైననేవజననివిగమ్మనిమ్రొక్కిదేత్తానిదవతాప్రణోవేరాన్నఖుంత్రైయూ-

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - కథ - ౫

౧౦౧ శాంతనుకు. గోకర్ణరాజకంకణాల్గోకర్ణనివాసుజాంపగుణాగోకర్ణారణ్య
౧౦౨ గోకర్ణ శాయి మిత్రుని గోకర్ణేశ్వరుని జూచుకోరికనేగెకు. సీ. కథ టభైచ-
రాత్రి జాగారమ్మునిగాచుటచే కూరుతెల్లనిచింతనేంది. యుర్ణవతీర గోకర్ణంబు
నకు వాడుచని వచ్చు నంతకు జనదలంచాయుత్తవారిచ్చినయురుణోంశుకంబు
లు నాటికి వద్దచి వస్త్రములుగా గప్పలకించిచని వద్దశిలలయెక్కి మది జూక్కి-
౧౦౩ గారుడాగమనంబుగోరుచుండి. కథ. తల్లికినకవతి యుతండ్రి ఖేచర-
పతిక్కాంతమలయవతియుగాగనాకు నేపరోపకారనల్లజన్మంబులొగలు
౧౦౪ గవలయునను చుదలచునప్పుడు. మ. గిరులల్లాడగనర్తురుచాలగక్కి
ణాంబులైమింతిపై దరువ్వల(?)గృధ్రలక్షం గినాతగనమున్ద్రుంబెల్లిపూణాల్లగాల
వారిదంతంబులబక్షకాంతినవసంధ్యాకేలలకింపసగ్యాగరుడుండా-
౧౦౫ గురుచుమ్మనిచ్చితికి నాకాశంబు షూరంబుగకే. టీ. వచ్చియతండు మస్తక-
ము వ్రయ్యలువారగ దన్ని ముక్కునకే గుచ్చి వియత్పథంబునకు గొన్నుజనంగ కరి
ధరక్తముల్ చెచ్చెర మాంసఖండములు చెల్లునచూమి బడంగ నిచ్చలొ మెచ్చి
కుమారకుండు ధృతిమేరువ్వమెలోనగూండె నాకనకే.
మేరువ్వయన్నప్పడి మాంతముప్పద్వంతముగా చూ
బించవలెను - - - - - - - - - -
౧౦౬ టీ. కథ. ంబరనేమ మింతిమలయూద్రి శిరస్థలి ప్రాలియకుబి తెంబున మాంసఖం
డములు రక్తముద్రప్పగదెంచిప్రింగగ్గానంబరచారి నందనుడు వాషురసంబున
మేను ప్రెంగవర్ణాంబుజములు సిల్లులకాంకి తుత్రవిహాగంద్రుజూడకే. వ. కథ
౧౦౭ తపర్కుండ్రుండు మనుష్యు. వేదనమేను స్పృక్షదరవిందమలుగాంతివారంగ దానసక్తవాదర
ణంబునాయెడమవారేషునప్పనతియంతరంగమున్యాపోదతరంగితంబునిజమూర్తి
విలాసము నివ్వ మిట్టిగా గోవరజాతిలేదుసుకుగుణోత్తమయెవ్వవెవ్వనావ్యుడుకు
౧౦౮ టీ. యవ్వతనైతేనేమిమమునిన్నివిచారములేలనేకునేంగతె వ్వడు వచ్చాంబకునవారె
క్వారు బంధువ్వగాకయూరియేదికి ముప్పుముదప్పవంగలతమానవ్వగంట్లసురక్షవ్వా
౧౦౯ రముతి క్వాప్వన మాంసముస్సదివేళామ్ము ఖరిజంప్ప ఘుజంగమాంతకాలుకే. కథ
నునేద నాకోకరేణికునరకృంత్పూనిమ్మిళంఖచూడుడు మకుపక్షినుదెంచివద్దని
లమియాదమునింపసురక్షించుదతిపాదిగాంచెను
కథకగాధంగముగా చనుమంపగు - వదన్వం
బగు - యునియుంది - దనునింపగు యని ప్రాయదమై
నది - - - -
౧౧౦ కథ. ఇట్టికప్పశివమేటికి నాకని చెప్పవకద గియుచటికేగుదెంచ్చాపైవరంద్రుతన
౧౧౧ యియు జూచుచుతలయూచుము జగప్పెరి జూచి ఘుజగసుతుడు. కథ. కాంచిము
న్నయుతడు వంచింబవచ్చుతవేలసితన్నువానవిట్టు కొనుచుకులముసావనేతిగుకు
౧౧౨ నాజ్ఞ వప్పితినన్నుదాని యుకనిమిన్ని గాంతుడు. ము. విన తానందదవేనర్పణాపదుకే
విందావృదరంద్రా త్రుజుకే దివదక్షంబగునేనవాంచ్చము కధూత్సిప్పవేపాములకే
దినవేయూచనిముస్సారుంగవైభవక్షితాత్తుతారాజుసంపప్పునవేప్ప తినాగపతి-
త్తుడనసుకే బాలేకపత్న్యంప్పమాంతు. వ. కథ. సుడుగరుడుండుపడియునకు మారుథం
జూచననేరుంగనేతినికిదుర్లభకణాదర్శగంబలయునుడునతండదమునిచెప్పుడునాయ-

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౭

౧౭౪ — త్తంబు విఫలంబయ్యెఁ గఁ వికలములకు ప్రాణంబులొసంగి యుపకారంబు సేయుమా
ప్రభుననికాత్మకమున నిను గొలువగనే దక్కియాయువసానస్త్రీ శ్రేష్ఠ నిందించెను

౧౭౫ — చుఁ శ్రీ మునేడశంఖచూడు దురయంబున దగ్గర వచ్చి యెత్తి వేగ్రపంచనకరుణోద్ధృత -
మానస యుకారణాబ్ధ్యంధవసత్వసంధయిూయావిని సుతుండు నీవను వివేకము
లేకనవాశం ద్రుడక్కెచునే, సునదిగ యగ్గ్రనెక్కియినుచుక్క దనువంటు గళ శిష్టి యుత్పి

౧౭౬ — గక్కఁ శ్రీఁ వధ్యబిన్నాప్తెనవసనంబు జూచితానె రుగనైతి నీతడి వ్యాదినివ్రా
ము చరవిభ్రుం డుజీమూతవాహనుం డనుదువరగుపడుంచునడలుగరుడిఁ

౧౭౭ — కుఁ మందరతటములవామవత్రం దరములమేరు సీమక్రైలాసమునకెుబ్రిం

౧౭౮ — దారకసుందరులానందంబునబాడుఖచరనందనుడితడుఁ కఁ కడుప్రి-
య్యుండకు నీతని మదియుంచవశోకపవ్రావుడియుతకంటెకె, సుత గానిజదనిధి
నుడికెడు భవబాన్యింబడు దుకడిదిపావములునదరకెయు

పాములునడగకె - యునియుంటినడరకెయునివా
యుడ్రైనది - - - - - - - - - -

౧౭౯ — సిఁ శ్రీ నగనంతకుమున్నతనయుకిడురత్నంబు కోడలి యుంకతలము విూది
బతినవాంపడతుకపతిశఖరంబని బెగడుచు ముందరబెట్టి నంతగ్రాంతయుపా
ను నిఘోరతవాతంబైనతరుల కెవడికూలితడసితెలసిప్పణిపణిమణియుని

౧౮౦ — ంభావించి సుతుని దిగాజూచి తన్నిత్రి గలుగుటెరిశుతెఁ మిూర్ధ్వమునందుచు
శోకాబ్దిమునిగిమునిగి యాలుగోడలు తనతోడనడరినదువ్వమారుత
ప్రేరితంబగుఘోరిబావ్రాభాతినెతెంచె జీమూతకేతుడడుకరుఁ వఁ శ్రీచట-

గురుజనప్రాణాభయాకలుం డైనె తుత్తుకెజాత్రిల్లిన యురగకు మారుమిూద నెరిగియు

౧౮౧ — న్నకుమారుశ్రేలప్రాశిఁ సేఁ షే యుయిత్రిమిూభావయునునేవ్యాదుచు నున్నా
డవనినవ్రియుంటిగా కద్దివ్వెగనిత్తునెదడసినరాన్నైతికులరత్నము గునిన్నిగోలుబ
డితిరారాజ్యంబు విడిచియిరణ్యంబుచేరియునిసేవసౌఖ్యంబు నెగలగంటి, సత్కృతి

౧౮౨ — సేయవేసరుగునసొంయిన్నచెడుగుబాముననెకలజీవమిూయిఁ శ్రీఁ గరుడనఖము
భాగ్రప్రహారంబునకుఖూరభ్రూనెమెత్తనైనమేనదెప్పు వూరకు దిక్కుగలరెయోరరు

౧౮౩ — నోకశ్రేకుచెతకోలబిన్నిక్రుఁ వఁ శ్రీ నిపలవింప్రుచు మేనంతబూదక్కగనకవ
తియుగనుంగవనశ్రుప్రారంబుదోరంబుగాపెవవ్రులుదత ప్రుచు మెునవుమెల

౧౮౪ — వెలబుబ్బుచుకోడలింగూడిగోడాడుచుఁ సేఁ షే తంత్రియుందరి సెక్రేపెట్టి
నడుంపగడి కిత వకపావుల గావబూన్యదనకనకాముల దనియునిత్తురుగా కప్రా
ణాంబులొసనెడుప్రభులుగలరె, తనతంత్రికడుప్రబల్లినజేసిననునెుంచిశంఖ
చూడుడు నిన్నుజెలుప్రైనచెకెుచెకువల్లిసకోల యాంకువారుండని నరుడనికిలకో

౧౮౫ — కరుణాతరుఁ శ్రీ ద్వైవమేలయిచ్చుదలచెనెనెత్తుఁరు, నేమిసేయుదానెంద
సాత్తు పారసి యేగదగునెవూరావినముత్యంప్రపంజరంప్రబలుకపసిడిబామ్మయు

౧౮౬ — కఁ యుమలయువతివూదప్రిలుపు నిల్వలయుంచె నెద్దైవమిచ్చుమమ్మెదచేసెబ
లుకోరబాతిబలుకల్లకోలికె యెంచందవూమకూనానికుకెయు వఁ శ్రీ నివి
లాపింపంగ ఖ్యాణావారినికిశంకించిబెదరినతనప్రాణంబులుబిక్కబట్టియు కొ

౧౮౭ — వూరకుండల్లనకను విచ్చిజననిజనకులం జూచిఁ కఁ గురులారమిూరుసాక్షై

పురపురబాహ్యంగవలదుభూవిధిరసక్తిత్వరితాగతియును పలుకునిబరపాతమెనరిం

౧౨౮ రఫగంతెబ్రతుకనిగాదె॥తే॥ శ్రీవిక్రమార్కవాంబువహాముదురాశల జెల్లులుబ్రోవ-

స్థుక్తిరో॥ స్థితిజేత్రిసచ్చుదధికంబగు మోహసముగాకపాతలోనస్థిరమైనప్రాణము

న మిక్కిలిగాంజకంబునకే॥ సుస్థిరమైనకీర్తిగానజూచినలాభమునకేగా

౧౨౯ రంతయేమి॥ వ॥ కావునపగయుదిగినాగకుమారునినామారుగావలంచికుం

దనిసాయాసకృతాంజలియై ప్రణామంబాచరించినసవి

నయమానతుండైవినతాసుతుండాకుమారచంద్రానాయుజ్ఞానసిద్ధవాలింగె

నీదైర్యసాహసపరోపకారోపగుణంబులకేబరిణామించితినాకేమివిహితంబా

౧౩౦ నతిమ్మనినయుకః॥ దయసేయుముపాములపై॥ దయజేతులగావధర్మపధము

నజనిన్నిర్ఘయమిదిదురితముదీనకే॥ లయమనునుదకముబద్ధులవర్ణముభంగిన్

౧౩౧ క॥ శ్రీ నిచెప్పి శంఖచూడావినువిహంగురుజనులసేవవిధువకుమికనే॥ జననిక

దకుబెగడకకదుఃఖనుమాయునిపలికివార్ధిదయజలజవములౌనకే॥

గణాభ్యంగముగాబెగడకుంతరంగయునియుంతే- బెగడకకదు

యునిహాయుడమైనది

౧౩౨ క॥ రత్నధ్వనివలప్రభుకీర్తిసముద్రముపరోపకారమునవలవదియాగము

౧౩౩ ధృవనమైనదోపకృతినిర్మించినకరణిదేహమునిర్మనుజెందెదే॥ వ॥ శ్రీంతతత్సహాచ

రితులయ్యజననీజనకులుకేదమయురోవముభరిరోపహితపరిపరికారంమహా

రవంబులుమలయుగపర్వారంబులకుపట్యంపాతంబులుగావిక్రమలేబిక్రతిలబె

మ్ముచుముఖ్యల్లుచునుభయుక్తతోపచారంబులదేలియుచు శ్రీలయుచుకేబల

౧౩౪ వరింపుచు॥ శ్రీ॥ పురముధనముగాజ్యభోగంబువిడిచియుయ్యవువల్లగలసియ

చటువాయనుజ్ఞ॥ యుబలగూడిపిదపనందరవాసినే॥ తాంటినగనేకునుచితము

గునే॥ వ॥ శ్రీనుతునసునగమనేరాదోర్యగావృనమంలయువత్తిదైర్యంబవలంబిం

౧౩౫ చి॥ క॥ ప్రాణముకారకేలుతరుల్ప్రాణముదినుచుంతువానిప్రాణము

గావ్యక్తప్రాణములేదబాసినన్ప్రాణేశ్వరుడిప్రభుమనలభారయుతయ

౧౩౬ గుదే॥ క॥ మనకుండుదయుల్లరిసియుమనకుండుదదగునేయుతనిమార్గం

బునన్నామనమెరిగెదుగతిదయుక్తమనమేగెదుతరగుగనుముమరిపగపె

౧౩౭ రాయు॥ శ్రీ॥ శ్రీనుతుశంఖచూడుతండ్రిచాంప్రల్కేనవమాలవైతినిత

నివెంతున్నరుగవాదననినాదికారణామేన్నముస్సుసత్తునని యెబన్నగారి॥

౧౩౮ క॥ నాప్రభుమీకిందరికిన్జావంబనిలేదుసుతునిబాధనేయేగంగా

వలయుంజతివేగమ్రొక్కాపంప్రముశంఖచూడకదుప్రణ్యామనునే॥ శ్రీ

౧౩౯ శ్రీ నుచునభయముజూచియుమరవర్గములాశ్రయునుపరోపకారమున

కుమెచ్చా॥ యుమ్మృతమైనజల్లియున్నప్రాణంబులుగావరయ్యమమ్ము

౧౪౦ బ్రోవరయ్యా॥ వ॥ శ్రీనియుతండువేదుకానినతజ్జీవనోపాయుంబరిం

శివిహానంద్యుంతింద్రునింద్రాద్ధించియువ్యాతంబుదెచ్చియిచ్చితువిప-

న్నంబులకుపన్నగంబులతోడంగూడనస్సుమారునింగావంబూని॥

౧౪౧ శ్రీ॥ పరోయుదుప్రాణముతమకుదప్రానికదప్పినమేరవఙ్గిలోద్రోయు

ధునెల్ల దేవతల దోలుదు నాకము పట్టు పొందు గాఁ జేయుదు నష్టదిక్పతుల జెందు
దుమెదిని క్రిందు మీదు గాఁ ద్రవ్వేయుదు వేనిపైన మ్రొత వృష్టి వదికెఁ గురియింతునింత
౧౪౨ దికెఁ గ. శ్రీ నిగరుడుడెగని మెగిని దనయునిదె సజ్జాదవెమిదద యిక పృణినం
దనుచేత ఖచర పతిచెం. దనచితు లొనరించు కాని యెంత త్యాగ శకమునకెఁ వ. శ్రీం
తసతెమండ నంబు గ్రౌని మలయవతి   ప్రదక్షిణంగా విరుగుచుగా
౧౪౩ రినుత్తేసించెఁ క. ఓ యుంబిక యుత్తముత ఖితా యువృవిద్యాధరేం ద్రదగుపతి
యనుచుకొనా యుదొర్కగంబుదిపితనే యానతి దప్పనింక నిన్నమందుకెఁ క.
౧౪౪ శ్రీ నిపారగ ముందరతాంచన లతగతి మెరుగుదిగె చాంద్బు నగాత్మాయు
౧౪౫ నిన్నపృత్రినిలు నిలు. మనిదక్షత మీదజతి యుమ్రొత ముచల్లెఁ క. చల్లినసం
జీవిత్రై. యుల్లనసుఖనిద్రదెలియునను వ్వనతమ్ములత్ప్లుల్లముఖుంత్రగఖముఖు
౧౪౬ తల్లికిబ్రణామిల్లితల్లి వందన్నలు వారుకెఁ క. వెలగలకుమగదనుమరునికెఁ దెగ
జూచినశిప్రనిజకల్తిక్కలనిద యిత్మాముగతనముసగముజేసిన ముగువామా
పాలగలిగిదమన్నించితవెఁ. వి. శ్రీ నియుందరు నారసందంబు నవందనంబాన
౧౪౭ క్షిమలయవతిక్రతాంజలిత్రైఁ క. గరళము వ్నంగిన పతిక్కెమరణావము
దప్పించిపెం. రయుము మంగళసూత్రాభరణాముగలదేవత వనపరిచరక్రి
౧౪౮ యునన్నిటినట్టిఫలమిటుగంటికెఁ క. శ్రీ నిమ్మెక్షగదివితూ రక్షావ్వనసు
లోలయుగ సకలదేవతలు గాని యాదకెఁవన తానందసుకతము నినని మి
౧౪౯ పుష్పకుసుమములతోడ నమ్రొతము గురిసెఁ క. శ్రీ యుమ్రొతంబున నష్టిసిక్రా

యుముసప్రాణామ్రైనకాయుంబులనత్మాయుతఫణామణిరుచిసముదాయము
౧౫౦ గంమెరుగిదగనెగసెదక్కెకరముల్కెఁ క. చెలులుకె జుట్టులుగలయుకెఁజెలరేగి సుధాం
బుపృత్రాత్రిచెలువ్వనపాముల్. సెలగుచుమల యూచలమున సెలమెరుల భంగిజ
౧౫౧ లధిచెరగబారెకెఁ శ్రీ. శ్రీంతనమరసిద్ధయక్షగంధర్వులగ్రాలువగగనత
లనిజలగమాద్బు. నిరులుమిగులగారిజేమూతివావానద్ఖచరచక్రవర్తిగానెన
౧౫౨ ద్రైఁ వ. శ్రీ త్రియుడనత్యంతసంతుష్టుంగెగరుత్మంతుండుచనుదెంచినకెత్తిలుష్టుంబు
వేడుమనిననక్కొమారుండురగవారణాంబుడిగిద్ధదప్రతిజ్ఞుండవ్వగవ్విలంతెచా
౧౫౩ లునీప్రసాదంబున నాకెమగారంతఁ క. శ్రీ నదిలగాంచితి నాగురుజనము
లప్రాణాములు నిలచెసర్వేశ్వరిమన్ననగలిగెనేప్రవెల్చూత్రవినురాజ్యంబయ్యెనే
౧౫౪ మి. పెతెవనింకకెఁ చె. శ్రీ నివినయాక్రబన్నిజగదంబిరక్రవ్నరప్రస్తుతించియుల్తినె
నికన్నెక్కియుష్టజనసంగతుదెచనితాల్లియున్నకాంచినవ్వరి సొమ్మిరాజ్యసుఖసం
పదవెలుచునెలుచుండెనవ్వనితయుదాను నాత్రగురువందననందితచిత్తవృత్తి
౧౫౫ శ్రైఁ వ. కాప్రనన్నత్తిపరోపకారశూరుండెవ్వండు గలండు. శ్రీ. వింతవిమ
తనిదాల్లికంతిమాతనినెద్బువిందు మిష్టుడాక్షవిక్రమాక్ర. ననుడు నతనివనితము
౧౫౬ నుజేంద్రవిక్రమాదిత్యుదేతదాక్రాతలియుమని యెఁ వి. నాప్రదునారక్రసుం
తూనరోత్తము నేవతికినవరంబిచ్చితి ఫ్రణార్పణరుష్టుండవ్వబొంకకు నీవెవ్వండ-
వనిననవ్వుసుమతెవిల్లిభుండు పార్వదెప్పండవ్వనెపెరుంగవె విక్రమార్కుండనగు
దునాడుచరిత్రంబు జనులెరుంగకుండకెఁ గృపజేసి శాంతుండవ్వగవ్వనిపలికి-

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౧౭

వ్రేల్చుకొని తనకు జ్ఞాతుండై యజ్ఞాత భావంబున మసుగుచు నిజ స్వరూపంబు నకుంజ నదెం
౧౭౨ చెకాప్పన౹౹ క౹౹ త్రిజ్జగుణంబులు నీకే, పట్టున సమకూరకు నిక పాంత్రివచను మే
౧౭౩ తొట్టిన బారలకు మనవ్రతు, విట్టిత నంబుతిగివసు మతిపతి మగుచేక౹౹ వ౹౹ మ
రియు గాన్నిదినంబులరిగిన౹౹ క౹౹ కంబూపము గళ వ్యాకముప్రజంపారిక్యత మహావి
షమ్ముతిస ద్వశ్ర స్తంబరము బర్హాంబరులలంబొదరి గురుక్షపావలంబుని గాలు-
౧౭౪ తుక౹౹ వ౹౹ శ్రీ నిమదిలోదలం ప్రము ధరాధి ప్రతిష్ఠ నోపవిష్టవతా దినము ననేక
బూని యురుదరి గనన్నతి బాప్పసూచియా, జనవర విక్రమార్కగతిసాంపాంస దా
న గుణంబులేక యె, త్తున నమరాసనంబు వెస త్రొక్కగ వచ్చు నె నిల్చి నావ్రతుక౹౹ క౹౹
౧౭౫ శ్రీ తనికడనెట్టిసావాస, వితరణా గుణామెట్లు చెల్లె విను హింప్ర మనకే, బతిగుణము
౧౭౬ లుపరత్తెండవప్రతిమయె. రింగింప భోజపతికిట్లనియెక౹౹ మ౹౹ వినుమావిక్రమ-
భూపాలుండు విమలోర్వీనాధసందోహాత్యర్చనసంపన్నజయాభిరాముడు స-
దాచార స్ఫూరోచితార్థిజన యత్రాంభివర్ధనందను డు విద్యత్తాపలనాకశసత
౧౭౭ జనితానందుడు సాగరాంతమున నిర్మా మండలంబేలగక౹౹ శ్రీ శ్రీ తనివేత ధ
ర్మపతికెనయుగు ధృద్గ, సనుదనగనెక్కసత్తిగలతువా నికాకతుగలిగె దానవిత్తుండు
౧౭౮ షప్ప, రంతరుండనంగనంతనుండుక౹౹ శ్రీ కొమతి గడపదుపరిలోకములనకుజ
నినన్నలోభము తిగినట్లోకు డు ప్పరందరుండే, లోకము గానియూదదానలోలుం
౧౭౯ డయ్యెక౹౹ క౹౹ శ్రీ తని ప్రియుంబును గను గాన్పాతులందరు వచ్చి బుద్ధియుది
గాదుసము, న్నతిధనము నశాప్పదు పా, నదపారిద్ర్యము నవచ్చునరపతి కైనకేయు

౧౮౦ శ్రీ౹౹ ధనము గలవాడె ధన్యుండు మాన్యుండు ధనము గలుగువాడె ప్రభుడు జగతి
ధనము గలుగువాడె ఘనుండు కాడ్యుండు ధనము గలుగువాడె మనుజవిభుడు శ్రీ
౧౮౧ ధనము గలిగెనేని ధర్మార్థకామమోక్షములు నబ్బు నబ్బు జరపవచ్చు, ధనము గల
౧౮౨ దినములజనులెల్లదనవారు ధనములేని వానిమనికి చావు౹౹ మ౹౹ శ్రీ నిచెప్ప కేవి
నియు ప్పురందరుడు గర్వోత్రాంతుడై నవ్వియు ట్లనియెక౹౹ ధానము భోగము కీదగవ్రే
జేయుంబాడిగాదని యూ ధనమేలా మరిలా భమేల సుఖికిక దారిద్ర్యమే మేల
౧౮౩ నాళ్ల నుదేవ తుల్యకఠనేలపాలయిన నె సౌఖ్యంబు భోగించెదక౹౹ క౹౹ వీను సదనకు
గానున్నది పనివడియుగు నారికేళ ఫలరసము క్రియ, జనసున్నది చనకరిగ్గా, క్కన-
౧౮౪ త్రింగిన వెలగ పంట గుంజును బోలెక౹౹ క౹౹ తొడుగక కర్త్రికబు యుక్తిగుడువక చెప్పు
ముకుగాక గానకాని గతియెక, జతయుతిర్బతుకు నకతుముక, నొప్పె బాడి పోసుకొదంగ
చెప్పు బుద్ధులు గలవే౹౹

పోతిపోసుకొనియున్నస్థలము నకు వచనాద్వద్విపద
సవరయములేదు - - - - - - -
ప్రాచిత్యార్థ్యిము మన్నకొట్టుకొనవతిమునకా-

౧౮౫ చె౹౹ శ్రీ సుబుసనాదరంబున నిజా ప్తలదూరియుదారబుద్ధిచం, దనవప్తదువ
స్త్రప్రపస్త్వవనితాపరిభోగవిరక్తచిత్తుడై, యునుదినము ధనంబు గలయకే విదజల్లు
చుసెయ్యనెయ్య, ని, ధనదశనెంవివందియును తాపవునెం డుచుగందికుండు
౧౮౬ చుక౹౹ క౹౹ యు రిసిన యూరనికడపట, విరియుడమరిస్సబుదనుచుద్యతిచారిప్ర
౧౮౭ రం, దరుడాకనెపమున దశాంతరమరిగెకేమిత్రులెల్లదను నవ్వంగక౹౹ శ్రీ౹౹ శ్రీ నడన-

సింహాసనద్వాత్రింశతి - [illegible] - ౨౮

క్రీడకగలన యింబు ప్రియంబును వస్తుజాతిముల్. చక్రనికాంతలకరతిరసజ్ఞలఖా
చుబునాగరంబులతో. నెక్కొకయూరకగన్న యనేరాత్సవిలలనిచ్చె మెచ్చుముల్

౧౨౩ చెక్కదినంబులుండెదనపేరుని జాప్రతెరుంగకుండగట్టుక ఉపికనాడుమధురలోపల.
నేకచోద్యంబెరిగివ [illegible] యుజ్జయినిదే. కృనుచెరిగించెదనని యుల్లాసుకరవణావు

౧౨౪ తోడ వచ్చెబొత్తులు ప్రెగడకు [illegible] వచ్చినవానిజూచి జనవిల్లుబుదే ప్రచరించుభూ
మిలో. నచ్చెరువేమి గంటివని యూనతియిచ్చిన నప్పురందరుల్లత్తె చ్చకువచ్చి
నట్టిదెవిదరణి వరుతంబు నాత్రిలో. మెచ్చుచువిన్నవించె బతిమెచ్చా నగరాతయు

౧౨౫ భూపాల్లము వంబునకు నే [illegible] ప్రరివేడలి మనెల్లతోమ్మంబులు విరుకుచు కొవార
ధరణిక గుమకుతి మెచ్చుచు పోవమనివయుప్రాకార రమ్యతా మధురా
పురంబు సూచ్చి వనియు ప్పదంచెల్లగను దాని యుక్రదక్షిణుబుంటిపొంతని
[illegible] బునప్రద్ధునసభ నాథని రాధారగావర యనుచుచు వెంత చె నాత్ర్రారవం

౧౨౬ బు [illegible] దానికు త్రిమిగులదయు గ్రొయునులావ్వు. లేమియువియు ననలేక
యుండెద. రపక [illegible] నలచి యూప్రజనులన్నియ్యబల వార్తదెలియునత గివింటి

౧౨౭ రు. ఎక్కుని నకు చెల్లొ చనరెదు ప్రరిచె రువ్వబల్లవనాంతము నరె యుచ్చీవా
క్రంతతో. నిల్లునిచ్చు తాకదను మడుచెల్వంచెనుసంచెట యులతెంచుచునుంచుకు

౧౨౮ క [illegible] పాలతుకరె తెల్లను వాపో వృదుసుంథనసుర వారింపంచా నోవ

౧౨౯ రుపురులెవ్వరుపృక్కిపాలకవేనకతముదెవర యెరుగుట [illegible] నాదృతు-
చోద్యమంచినర నాథుదసాధకన్యాంగినంగనక. గావగతంగి వాస్తముసభ
తమువోడు గసెట్టి గూచియర్కుతోదవన మగివారకతిజోపగయుల్లవయుక్రనా

౧౩౦ వింధులక్ష్మి విభవావ్యవతా మధురవేరె నిమంతివరాదృపరగకు మలయూచుచయ్యు
తగలయుక. దెలివివెలిగించుభువనదీపమున నిక. మతినాస్త్రితోగాయుక్తములయుత్రు

౧౩౧ యుకనదమతిమరమయుప్రపొరిచెదు [illegible] [illegible] ప్పుడాతదప్పురాంతకవనభూ-
ములయుమునవకిదినవ్విత మమునూచ్ఛిపెక్కతనయువెరవవలదనిచెలుప్పుచ్చువచతు

౧౩౨ స్సనసురరాకయురయుచుండె [illegible] వాలుగంతికె మొరవాలాయవతానాని
వాలుగాకచెరువాలు పొచ్చి వాలుపెరికకానుచువాలు మంతకె. వ్రాలు

౧౩౩ క్రత్తులనుమత్రాలుదుదువకు [illegible] రతిగాబయుంతక న్వారాత్ర సుతంతనం
గనావుణి । గ్రాంరావవసునివిచ్చనస్వారాబునునాలకింబయు
తిరభునముక.

[illegible] రెవద్యముయక ప్రతికము

౧౩౪ నరకు పెరువకు పెరువకుతరుని. యెుక యూవింబు తద్వపాలముఖ్యుదని తుకుల్ బర
౧౩౫ ప్రతెంచితిబరివరిస్వాగరకుతసురవెంచిప్రైకుకాచెదని మృతు ర్రాయి [illegible] రెరాత్రిస
వత్తిగర్వమును నెస్సుంగిదేనానక పారరత్నములనెలసుంపది యులన్యా
యింబుగావింతును. యురాచెప్పగన్రైనముస్నె రుగవేయవిక్కవాన్రుంతనే.

౧౩౬ ప్రక్కారత్వంబునుదన్నముల్ బలిమి యుల్ కూపాన్త్రదక్క నిల్వరాయికు [illegible]
నప్పుడురోషంబునన్నను మూయాబలసమ్రుతగుడుంచు భికెన్నెమను

౧౩౭ స్సమత సెంతినరాధవల్లుపునభుజదర్పదగ ద్రోరవుసుతక్ బు మిగ్గాయుక [illegible]
లమునబంచిపగతురనాలంబానరించునల్లయాతెదవతనాస్వావాలునబతి

౧౩౮ నతవి నెదుర్న్నపాలాదమనివ్పుభూంతబలిసావింతుకకు నేకొలవివారతియు-

[illegible]

౧౭౮ [illegible]

[illegible]

౧౭౯ [illegible]

[illegible]

౧౮౦ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౮౧ [illegible]

[illegible]

౧౮౨ [illegible]

[illegible]

౧౮౩ [illegible]

[illegible]

౧౮౪ [illegible]

[illegible]

౧౮౫ [illegible]

[illegible]

౧౮౬ [illegible]

[illegible]

౧౮౭ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౮౮ [illegible]

[illegible]

౧౮౯ [illegible]

[illegible]

౧౯౦ [illegible]

[illegible]

౧౯౧ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౯౨ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౩౦౩ క॥ ఆనవ్యుడు నింతకునంతకు వినవింపగు నితని తెంప్ప వినిసభయెల్లన్। మననములరగన
౩౦౪ నురాగంబున సిగునమువడివడింగ భోజుడు మగుడెన్॥ శా॥ ఆస్త్రీణాం ప్రతిపక్ష-
భావసముపగ్రాటోపజాగ్రన్మనోరక్షో నాయకపక్ష తక్షణవిహారక్షప్తకాక్ష-
యుకుకుక్షి క్షిప్తసమస్తలోకభరణాక్షుణ్ణాక్షయా త్రాక్రతిన్ ప్రక్షేపోచితవావ
౩౦౫ నీకృత మహాలపక్షికులక్ష్మీపతిన్॥ శా॥ శ్రీలక్ష్మీ స్తోత్రితచంచతాండవవిహారోత్సం
గరంగజ్జటాప్రల్లీమండలమల్లికాకుసుమభావస్తాప్రవాలేందుసంఘ్రల్లింబీవర
రణుసంగకబరీభూంతాభ్రికారాలంకహా। కల్లోలావళిబిందువక్త్రాక్తికమయామా
కల్పోత్రత్మారుంగుకెన్నిర్వక్॥

వల్లికాకుసుమ - మండికాకుసుమ - యునియుంటే మల్లికాకు
సుమయునిస్థాయితమైనది - - -

౩౦౬ మాలిని॥ ధరణిధరవిభూషాధర్మనిర్మాణతోషా। సరసిజభవసేవ్యాసంతతా
శ్రీయుభవాన్యా। నిరుపమనిజలీలానిత్యకళ్యాణశీలాప్రర(హార)వారిరూపాముక్తిముక్తి
౩౦౭ స్వరూపాయు గద్య॥ ఇది శ్రీరామాయగజగంధవారణాప్రేరిమండలికభేకఫణింద్రవిరగాల్లి
భారళాదిబిరుదప్రకటచారిత్రకొరవివెన్నయామాత్యపౌత్త్రవారితసత్శాస్త్రసకల
సుకవిమిత్రకసవరాజతనూజ గోపరాజ విరచితంబైన సింహాసనద్వాత్రింశతియు
నుకావ్యంబునందు విక్రమార్కమహారాజు పార్శ్యంబును జేముంతవావానోపా-
ఖ్యానంబును సాహసాంకుసాహసౌదార్యప్రశంసంబన్నది పంచమాశ్వా
సము - - -

శ్రీశ్రీశ్రీ

౧ క॥ శ్రీకరకరుణారసవిభ్రాకరనయనద్వయముఖ్య మాలితనాభికమలస్థిత
౨ సుతవినుతాకారవికారదూరునఖిలాకారున్॥ క॥ వినుమునవదలప్రభుభోజుల్
తనువగులక్ష్మునకొన్నరుదొరగనాళ్ళసనపాంబారికనిలునిల్చునిజములకునెల్ల
విస్తరంబునపలికెన్॥

గణాధింగముగా జనువెల్ల - జనులకెల్ల యునియుం
టె - జనులకునెల్లయునిస్థాయితమైనది - - - -

౩ క॥ సత్త్వముసాహసమును దాతృత్వంబును విక్రమార్కుతెఱగున గనకే। సత్వర
౪ గతి జనుదెరప్ప। భత్తము ఘనవతానెయితనిబురణించెదవే॥ క॥ వినవిదలబిభూ
తునాప్రభుల్ విదితంబుగ తద్గుణములు వినుపింప్రముదమ్మునవమొదవనిచటునని
౫ నక్షబదవులాడవబాప్రభోజపతికిట్లని యెను/ ఉ॥ ఖండితవైరిమండలుడఖండ
పరాక్రమదర్పశాలియాఖండలవైభవుండు త్రిజగత్స్ఫురితామలకీర్తిచంద్రి-
కామండితమండలాగ్రుడుసమగ్రజయాస్పదబాహువాయు యుగ్మత్రైజం
౬ పతరప్రతాప్రదగుసాహసభూషణుడిద్ధిమేలు చెన్ను ఉజ్జయినిన్ నిల
లుగడిపియుంతవెశాంతరంబరిగివనములూళ్లు విరుగుచుండ్రాకనియెసంగ
౭ పొంతజనమెలయునకాండిధర్మశాలిమైనదర్మప్రరములుకన ఆయుగ్రవారకమె-

సింహాసనద్వాత్రింశతి -

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి - ౯ - ౬

92

చ్చనంబు గొరవెతపి గంటివలం త్రింప్రచల్లబడు గుబారలనె యుక్తవెతలనిపిఁక॥
౨౨ నిజనామములు వలచిననల్లులు జనాభుడు వచ్చె ముపలిబారి గానికరుణాకగజప్రం
౨౩ గప్రగాంబినక్రియుద్విజప్రం గప్రగాంబ వమను జదవ్రదు వెతలెఁ॥ శా॥ శ్రీ వే-
కఁజను లెల్లనుల్లముల నజొద్యంబందుచుఁ వేలుమ్మాలి వేరాగ్రణిసాటిచెప్ప గలరె యేవీరు
లైనఁ భువిఁ దైవంబితని పాలగలైనవింతలె గాఖశింసింపగఁ। నా విప్రుండు నిజప్రి
౨౪ యురాసవాతుర్దైవాప్తిఁ చిదెప్పింబుఁ॥ ఉ॥ సాహసికాగ్ర కణ్యారభసంబున నీవ
రుదెంచియుమ్మహోగ్రావాయిదుర్గంబి నస్సుగ్రపగాంబితి దేనికి వారు మేలుగాన్రేవాతి
మమెమున్నదైవము సేవనిదుర్లభమైన దీనిసంభ్రమాముళెకగ్గెకొనుము దేవ సమానుదవీవ్ర-
౨౫ గ్రామ్రనఁ॥ క॥ శ్రీ ప్రరుషవర్యనే నెక్రతాపసుడన జెల్లినదీదాతరముననిశోపాలమం
౨౬ త్రజపమునన్నెరాపినక్రియు దపము సేయుచుండగ నాకుఁ॥ సీ॥ మేఘంబు కతి బొల్లు-
మెరుప్రకైవడిను న్నపీతాంబరముల్లింపు బిగియగట్టి తరుణోతపద్యుతి వారిచందనం
బొప్పరవిభంగి నురవున రత్నమకుటయు మునాళలంబుపైనవరునెత్తమ్ములతమ్మి
లాతలిగన్నువమ్ములెసగకరిరాఖశిరమునఘనరత్నరచితవతాదండచాట్లున
దండనెకదుఁ॥ తేఁ॥ వన్నెలన్నియు దనలోని వన్నెలనగ కరుణాబాదవైన రూపశ్యాంగా
౨౭ రమనగ గోపికమరులు గొల్పినతీప్పలాధురమణాగను పట్టెగోపాలరత్నమె దురఁవు
ద్ఘట్టియెదత నాహారత్యంబునకుఁ జాత్రినెనుకరకములంబులుముకుశించిన॥ శా॥
౨౮ శ్రీదేవ్రంధుమహాశేషసన్నవదనంతె యూర్తిలోనఁ శ్వపాత్రశ్రేవారగనన్నుజూచి
తలప్రతసిద్ధించెనేకప్రశో। భూదేవోత్తమ నీజపంబు తపముఁ బాల్పొందవ్రైకొంటినే। నీ

౨౯ కైవంబు ఫలంబు దీనికితఁ నిర్తించినేఁ జెదకేఁ॥ వ॥ యిట్లునినవిను ముఫ్పతికసాపానంబులుఁ-
కనకఘంటికలనయుగ్రదృశిలస్తంభంబులునుజేనాంబరక్షజంబులును గుసుమితపర్యం
తవనంబులును విద్యాధరగణంబులుం గలిగి సా తాతంబగు దివ్యవిమానంబు
దేవాశివసానసముయుంబు నంభ్రాపించుననియానతిచ్చెవనియెనత్తిఫలంబు నేక్చ్చె-
౩౦ క్రతార్థుండనయ్యెదఁ గైకొనుము నన్నమను జేంద్రుం డుఁ॥ క॥ శ్రీ త్యాదరుతనినను
నానిత్యకృపావృత్తి గాచినిలిపితి గాకె ప్రత్యుపకారంబునకేక్రత్యము సేయు
౩౧ దునెవనిక ఖ్రియమెలాఘఁ॥ తే॥ శ్రీ నదుగాంచుటకులవిద్యలయుద్భవాకశ్రాజ
ప్రత్తులకివియుదర్శంబుగాదె। నీకు జేసినవేలుగా గైకొనకుము క్షత్రియకులం
౩౨ బుభువిపానపాత్రముగనేఁ॥ తే॥ నావ్రదువిప్రుడత్తి వచనంబులనాలకనివిక్రమా
ర్కునగాభావములోపలఁ దెలసిపార్థివశేఖరనేదు నేవవంతి విభుడాయె యనెరిగితఁ-
వరియునుల్లకత్తి చిత్రములఁ। లావ్రదు సాహసంబు శుభలక్షణముఁ వినయం-
౩౩ బుగల్గునెఁ॥ వ॥ ఇట్లికదు మేలు సేకురె నరశ్వరునిఁ గను గొంతిబ్రహ్మణుగ్రవదనఘుజో
రుపాదములవణాఁ ములఖ్యుదయించెనా ల్లుఖ్ర క్షదముసందు విప్రునకు క్షత్రియు
జాతికి నెక్రవేశవేంగ్రాదవగబెట్టుదుఁ గానుఁ యుఁ దమలోపటజెల్లువిద్యదియు శ్రీ
౩౪ శ్రీదుకవస్తకద్దపతివారసు నివిప్రుని గాచెనంచుదే। మదినిలోనకీర్తియును మేలుద
లిర్పదెవిన్నవింప్రచొనాదరణంబు సేయుదుగదా సుకృతంబదిదుష్టదానమ్యా
౩౫ దనవెలకొమ్మనుచుఁ గైకొనప్రార్థనజేసియిచ్చినదియుఁ॥ ఉ॥ కైకొనివిప్రవేదుకానిగంగకు-
శ్రీభక్తినమస్కరించిస్వంధ్రాకరవాలయెగావిధిదంతసమన్వితంతన్త్రపాయితస్తో
కమునః ప్రసాదమునజొశివిధంబునననంతనంతనత్సకముల కనిగెబహాంవెశము-

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౬

అనఁగ నలయచుఁ జరింపుచుండె॥

కంఠాకరవాల - కుంఠాకరవాల యను ప్రతిభేదములుండగా - సంధ్యాకరవాలమని వ్రాయుట మైనది - సంధశబ్దము శ్రీ దంతమైనా - కరవాంశబ్దము శ్రీ జే ప్రాకృతమైయుండును - - -

౩౧ సీ॥ రుచిరసరోరుహారోలంబకలకంఠకలకంఠకులకల్పితకలరవంబు బంధూక బంధుపాంగంధికగంధికకేతకైతకేతనంబు పరిభూతభూతప్రపంచాస్యనాగేంద్ర నాగేంద్రనాగేంద్రభోగభూమి సేకపుత్సకభేకరసూకరకాసారకాసారభా

౩౨ సురంబు తే॥ చిలపలాశఫలాశరసాలసాలతాలవిటాలశీతలోత్తాలత లమ్ము మృగమృగనాభి మృగమదామోదంబు వింధ్యవనము ప్రాంతమున

౩౩ వింధ్యబలుడు॥ క॥ శ్రీకృతకడు దూరము జనియెను కైతెలుపు వితను వృత్తాంతగణ లమ్మాదిక్కున నూనకచికటి। నక్షత్రము గనింతి కూనవ్యము గుబుధ గని యెను॥

సిలువెంతి యనియుంటే - చెలువది యనివ్రాయుటమైనది -

౩౮ కీ॥ శాశ్వతము గనాముంవర్ని శ్వరలక్ష్మీ శబ్దారతి శ్వర వయ్యెను। విశ్వజనసం బునకు నెక్కొను శ్రద్ధ వనుజారుచెరనరు గుచుక్రింది॥

గణాభంగము గా - జననంబగు యనియుంటే - జననంబునకు యనివ్రాయుటమైనది - — —

౪౦ క॥ వేదవేద్యుకంబున గోరక్షావితి నుతి సుగురుచిచెప్పలమితి మానసములో। సుతి నజాన్నై వెలుపుకలతో। సుతి యగనెక బ్రహ్మరాక్షసు నగను గాని యెను॥ వ॥ కనిని శ్రీంకుడు సాహసాంకుడు మహాకాంతా తూహాలుండై రయంబునతాయ॥ జని యా క్షత్రకారతవిలోభూతంబవైయున్ని యెప్పని మూలంబున నయ్యెనెవ్వడ వ్యసనంబు

౪౧ ము వగ చెప్పు వాల్మయనిన్ని ప్పైర గంది వాడు నిజవృత్తాంతం శ్రీకనమృత్తై॥ క॥ ధర గల పురా ణములవ్యాకరణమ్ముల శాస్త్రములనిగమములగవితల। బరిచితుడ మాళవేంద్రుని బు

౪౨ రోహితుండ జనసంజ్ఞపురుహారాతుండ॥ తే॥ శ్రీ విప్రగాలువనెబుల్గురాధికారి నగుచు జేసి విప్రుల కనివేగతి వట్టానత్రికడు వనిజ సంబైన యుడవాలుజెల్లు గతిలేక బ్రహ్మరా

౪౩ క్షసుడనైతి॥ క॥ నాయొక్కత నెనుంధగనిది। వెయ్యాడులు జనియె గెడు విడువదు బలిమి

౪౪ నియ్యక్షత్రపురుషరత్నాబియ్యలజతి పాపనొప్పనిశ్వకుకరుణా॥ తే॥ నావ్రతు వానిదీనవచనంబులకుక గురుణార్ద్రచిత్తుడై। భూవరుడార్తులోనదల పోసివి స్వయముగుద్దినీ యుపద్రవము పాపనొపెదునేపంబు నుజిత్తములోదలంచి నా

౪౫ జేవము వెతనిక నారతసేయక నిజ్బైదవెడుమిచ్చుతు॥ చ॥ శ్రీ నృపుడు వాడు సంతసము న్నైరు పృక్ గడుపిచ్చలింపగాంమున ముని బొంగిపాపము గ్రమంబున బాయగం గలోన వ్రాప్తు నిదగగాంచి గెలవని పుణ్యము నేకదగల్లబోలు నిర్మాపనయుగ వయుక్రమా

౪౬ త్రముననె నెదనాపల మమ్ము నాదుదు॥ శ్రీ॥ బ్రహ్మరక్షణముననిపిసను కృతంబు బ్రహ్మరక్షుండు బ్రీక్తైనుపనలు బ్రహ్మరాక్షసుండు బ్రహ్మమారినపరి

౪౭ బ్రహ్మపదముతెరిచవ్వాడయ్యె॥ క॥ నిష్ప్రపదవాంఛితశాంతిపృథ్వీంద్రెన నెగసిన లతలు నాలువతె। పృష్వీయుధసముద్రపు నొప్పు కమునసుంఠిమెల్లక్క వోయె॥

౪౮ ది విక్రే॥ శాలు థాత్రీపాలకశేఖరుండు నిట్టి దాశ్చర్యంబు సంధిల్లినం। జిత్తంబందివి శేశపర్వతని మాత్సంపం గనాంకుక జగన్నైత్రీకారణ మయ్యెనంచు మదినానం

౫౦ దింపుచు॥ గూఢచారిత్రుండై మగుడి యుశంబువిశలం రెట్టింపనుజ్జైని కి॥ కథ॥ శ్రీ

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౭

బుధువాంబులుదివవారాస్త్రాంబుధువాంబులదివ్యులయువనతుడనుబుకుః త్ర్యంబకు

దివికినిజగృహంబకు నంబికకు భక్తిన్నర్చనలిడ్డైకి॥

౬౧ ధ॥ శ్రీ॥ కదవలు న్నుచంతికకు నర్చనలిచ్చుచు గొల్చియున్నయు। సోకతపకి ప్రసిద్ధుడవ

ధ్రాంతుడు సూరుచియువారవమూర్తినై। వేకడవెలవచ్చితినుటెనువిదేశిబరిభ్రమింప్ర

౬౨ చుకు। విరాకృపగోరితివ్రమలులువెల్లుచునిక్షితికగుదెంచితికి॥ క॥ శ్రీ॥ నవ్వుడునా

తడునవ్వుచున్ననువూరనములేకవిక్రమార్కుడవగుతే। గని యెరుగుదు బూర్వంబు

౬౩ న్ననుమూఢునిజేసి వెలుగనారాయుంబగునేని॥ వ॥ శ్రీ॥ నినయెన్నడబరదెనినగు

టువారతప్పుడుసకలవేతిషురంధ్రుకుందగుమంత్రిశరోమణి భట్టికిబురంబుననుని

బద్ధవాక్యాంబులగుప్రరుషార్థంబులకుఉపాయుధాగారణంబుగాశాస్త్రంబుల

౬౪ విరుగుచున్నవాడననిజనవల్లభునకుబుద్ధిజెప్పుచుమునివల్లభుండయి॥ క॥ ప్రా

భ్యుదప్రసకలతమిరవారికోర్కెతీరూపమైనరవిమూర్తివిశారాజ్యంబునిఖిల

౬౫ దర్శప్రాజ్యాంబరవిదిబయిదుకురావరగువగునే॥ క॥ ధనములనుకృష్టియునువి

ద్యాయున్ననిలయున్నపసవనంబువారాజ్యంబునేధనవర్గంబులజేగిత్తలియు॥

౬౬ నమునినయునుశక్తిగాకనరయునవిలయుకుకే॥ శ్రీ॥ ప్రిగి కి వచ్చియున్నీధర

జేపతులవతినచతనుండుగార్యముయెవ్వనిజాదిగకలవెచతుర్విధ్యమ్మురుజివియేల

౬౭ చారులునింకముకుదిచనుమత్పరిక॥ ఉ॥ నాప్పుడుభూవరుండుమునివారాధనమం

సింహాసనద్వాత్రింశతి - [illegible] - ౮

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౧

౬౩ యతివెన్నెకం దార్యధీప్రసులు సెలగనదిలించినచో॥ క॥ జంభారి నెదురకానజనుక్రుంభేం-
ద్రుని తోడిబడియకోలయిది యనగాక్రుంభినిప్రవిల్చి దియా క్రుంభినిపతియరుతవంత-
౬౪ కామరుగన్నైచె॥ శా॥ శ్రీ ద్రవిళశుభాత్రసతియప్పురలక్ష్మీయుబాలెవుస్వాగాప్రద్రి
గఱంబునెక్కి కవిపాత్రకగాయక కీర్తనీయుత్రై మద్రిపురంబు సొచ్చెదను మంత్రులుగా
౬౫ ల్లగనాసనస్థులై రుద్రసఖుండు వ్రాలెనతిరూఢికి నెక్కె నుదారసంపద॥ ఉ॥ వ-
మణిచెందన కీతవాద్యకుసుమ స్రక్స్రక్షూపాదిభో। గములంగోరికమారిపోవన
తిపాభ్యంబందుచు॥ మంత్రివర్గము గార్యంబులు తీర్చువారులనురాగంబందినందిం
౬౬ పరాక్రమము సెయుంగ సహాంపవేకబలిమి॥ సామంతభూమిపతులెల్లను॥ వి
క్రితివాతోవేడుమనవుందరువుందగదెరనాడుదానిక్రుడవేరి మద్రిపురవెనెతివిని
కిరాజ్యమంకితిద్రక్రినపోసియానకతంగితమద్ధరణోబిలాప్తుల్రై యుత్రైదవం
౬౭ తునరాడుకానియుక్తినకోటకుజుష్టువుత్తినె॥ శ్రీ॥ ప్రభుసంధిమాడలేన
నాడింపకద్వారలనెనచోరికరుగుడనకద్దరణోపల్లభుండుదానెనకదలకనెత్తమాడు
౬౮ చుండనెలతడానిఱ॥ వ॥ శ్రీయన్నవసరంబున మంత్రులుండారలునుంబరివారం
బునువైరుత్తెత్తి॥ వాదవిడిసిననీవ్రారకునికిరాజధర్మంబగునెమాకుసెలవాన
తిమ్మనినవినియునువినవిభ్రంశిసుస్థితత్తాంతారత్నంబుపాసికెలుచేతంబట్టి॥ శ్రీ॥
౬౯ తిరమిసామవానవంతభేదములలో। నుకతినెనవేరముడుపవలయుట॥ వ॥ రెల్ల
౭౦ గూతిప్రైనెత్తివిడిసిననెత్తమాడుచుండనెతియుగునేయక॥ శ్రీ॥ నవ్ప్రభుజనవల్ల-
భుడునుమనచెతునగునెద్దెవమతవెగతియాచనమన్నదిచనునెచదునుమన
మన్నదిమనుజల్లాగ్నిమధ్యములందు॥ క॥.

గతియా - గతియో - యనియుంటే - గతిర్లతాయనిన్ని - మనుజాగ్నిమధ్యముల-
మనుజుమన్నిమధ్యముల - యన్నియుంటే - మనుజల్లాగ్నిమధ్యముల యని-
వ్రాయబడియున్నది - - - -

౭౧ క॥ వృద్ధులు మనమన్నయెగురుర్లవృద్ధులు మనరాజ్యమేయు సగమారియుంపగనద్ధ
ద్రు॥ క్షత్రియులు మనకడిపనిమెచ్చియత్నంబులువైద్యబాలు నాడుదమబలాయు॥ వ॥ శ్రీ॥ వినిబోధ
త్రితసరణంబున నయ్యుత్తతులు మనమిబ్బినరాజ్యంబునకును పద్రవంబు ప్రాప్తిచు
న్నయుభయుక్రయుపాయంబు నందక్రింపవలయునని వచ్చిరారాజులలో పరస్ప
౭౨ రమనోవ్రైరంబులు ప్రత్తించిననాదండు రెండత్తుల్తేర్లువయు॥ తమలో బోరుచు నస్త్ర
ప్రత్తిన సమయద్వదర్శారివప్రాప్తులిం। గములాశాంతముల॥ బిశంగములుగా-
గావింపగాదావరువి॥ క్రమమురతసారపిగజారిస్సైన్యములు వృద్ధుక్షోరక్రైరక్త
౭౩ ప్రా। రమునెంద్రూరశి యుగంపగానగారిరారాజుదన్నులారాజుకేవడిల॥ ఉ॥ శ్రీ
లవాంబుపూరంబచనియానృపశేఖరుదాజి భూమిలో। జక్కిన యుశ్వరత్నములుసిం
ధురబృందములు॥ రధంబులు॥ పక్కదనంబులస్త్రములు భేరులుజోడులు గోడలోని-
౭౪ కక్కగృక్కనగాంబునెగియుద్ధికంబగుసంపదనెలైనప్పుడి॥ వ॥ శ్రీ॥ నినవినినయ్య-
వభూతకుంతివిభాక్యముంతివిని భ్రార్వక్రితసుక్రితవిశేషంబున నిక్షిపలించెంగా
కకానినాడియుకానెక్కునెతాల్లియునెదనుంచియుగలదింతియెకాడు యుక్తిసవరి-
యుంబుగవికియును దోక్రికిస్తైయురణ్యంబుగడబి మద్రిపురంబుచేరినకతంబున
రాజ్యంబుగవిగెగావ్రనదైవంబునకును దోక్రికంబుఫలసాధకంబగునదిసార
౭౫ ణంబునన్ప్రారాజ్యంబెమరకపాలించుబావ్రనిపెడుకాల్లుచు॥ క॥ నీమహా-

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ -

మకుగడు నిలవడు భూమీశ్వర భూమి నిధియు ప్రార్థంబను చుకే। కామితఫలదాయకమై

చె॥ లేమి యుడు ప్రజం ద్రాంతలింగము నిచ్చెను కం॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి - ౭౮ కథ

నుకంపాలేశ్వరంబు నుకణికేశ్వరంబును సాంబాదిత్యంబును లోలార్కంబును బిందు
మాధవంబును మున్నుగాఁగల బహుళకోటితీర్థంబులను సుప్రతిష్ఠితంబగు పంచక్రోశంబు
౧౧౭ ప్రవేశించుచు తమన్నారా ప్రవేశించెనన్నట్టు బ్రహ్మాండంబుకల శివ ప్రతిష్ఠింపబడిన వారణాసీ మహాక్షేత్రము
చెప్పఁబూని శిరమున వంపెక్కిన విముక్తిపదవి యుంబడిన సురనది శివపదరాజ్యాభిషిక్త
౧౧౮ ముసుమిత్రా ॥ క ॥ శ్రీదుమ్మె నదాంతయైన నమ్మికదుర్గ నను దుష్ప్రియైన గపిల్యైన నిత్యశుభ
శిలబనప్పుడు పుణ్యతపఃఫలము పతిఁ దయలు నగరాష్ట్ర పదసిపదనరకఖు ॥ వ ॥ ఆ నగరి
౧౧౯ యారాధుచును శాఖాప్రాంతేయాచల బంధన ద్వీప వ్రత ప్రాబల్యవిశాలసత్త్రశాలా-
విశాల శిలసుమనస్త్రీజాలపాలక్షుల ద్వార్యాలోలాలక మహాలికా నుకల నావ్యా
లంబరోలంబ బంధురాలంబాంబుజవిస్తారంగ విహిత ముద్ధార్యవిస్తారంబు నంబాప్స-
౧౨౦ పిక ॥ వ ॥ అందు మజ్జనంబాచరించి సంత్రీప్రంఛాది శైవలక్షణాలక్షితుండై సకలదేవ
తారాధ్యవిశ్వేశ్వరుని దర్శించి పంచనదంబు ప్రణోమంబాచరించి నిజలతీర్థ పూజిత
౧౨౧ కరకమలసంపుటుండై నుతియింపఁబూను శా ॥ విరంచికి సర్వపురాణామూలదివిజుల
వెంటికి నిమ్నగాలేక రంభికి తీర్థవిలోకనా జపతపోయజ్ఞాది పుణ్యంబులాం
తాంతికి మారకపువ్వైభవము నెదు ప్పాంగమిక్కిలి గంటకి యన్నపలంబుగం
తీనిచయుకి గాశీ విశ్వేశ్వరా ॥
పుణ్యంబులో శాంతికి యనియుం పుణ్యాంబు-
లాంశాంతికియనివాయ తప్పైనది—
౧౨౨ మ ॥ నినుఁ బూజించు జనుండెంచు నప్పుడె యెడనే కొన్నమార గర్వంబులను విచ్చా
యమున్నైన భక్తిని పదాంభోజంబులత్యంత నమ్రుని యింపావళి విశాలి కన్నులు-

౧౨౩ పరక్షాదిరక్షప్రభేక గనుపట్టుక శివరాజ్యపట్టము గుచ్చి గాశీపురాధీశ్వరా ॥ వ ॥ అని
నికానియారాధిక్య తక్య తుల్యంత్రైయంబు మానసత్రయంబున దపిపదంపది పాలిన్నాతీర్థం
బును జపాలాలంబును వర్ణ నామానసంబును సుత్తర మానసంబును బ్రహ్మసరో
వరంబును మొదలుగాఁగల తీర్థంబులకు గదలు గాని పిత్రీయలుక్క నారకాంబ్రైన గయ
కుంజనియారాశానవిష్ణుకమలాసనాదిచతుర్దశవాదంబులు నక్కలు వతుర్భాయ
యజనార్హ వసాస్త్రంబును మున్నుగాఁగల స్థలంబులకేఁ చిత్ర తర పుణాంచె గదాధర
దేవునకు బ్రహ్మామ్మిలియు గుడి వచ్చుచు నుక్కియు మానవనంబున ॥
కమలాసనవాదియని యులుంఠక మలాసనా
దియని ప్రాయుత మ్మైనది—
౧౨౪ సీ ॥ కన్యకారాధీనమ్మెపు నవ్వైభవంబుతో మణిమయ ప్రాకారము పాపము కలిగిప్ర
రుపవర్జితమ్మైన ప్పురము గనుంగొని యుతు నెంకదేవాలయంబు చేరు ద్వారని చేరువను
త్తు నూనెకొప్పురపొంత విప్రుల వాకనకమంటపములక్రింద వైరామానంబైన వివా
౧౨౫ హావేదికమాదరత్నపట్టికలో నిర్వాతజాబిత్రు ॥ నరుడు తైలకయూవాంబునకు
మబడినను రయగంధర్వసంజీవనీ సమాఖ్యాన మకుకన్యకారాజ్యంబు నతని సొమ్ము
యనుసంచు నెర్వతియున్న పద్యంబు చదివి ॥ వ ॥ దానవిస్మయమ్భయమున యూపాన్వితుం
౧౨౬ తైనియుతంతులుక ॥ ఆ యొదుకు నారం నెడ గర గుబోయి నదాంజత్రు జట్టి పొందెదువి
బవంశబెయను భవము నకగునని ప్రాయకమది నులుకు మిక్కుటంబుగ మగుడెకొలువు ॥
౧౨౭ గిరిగహాననగరమార్గంబులు గడచి ॥ క ॥ ఆ జ్జయుని కనరుదెంచ సువర్ణ్యజ్జన
ములగాంతివారలెల్ల సంత్రీతిక్కబజ్జ నరుదరగాంజని యొజ్జ నవల్లభుని గాంచియ
౧౨౮ భినందించె ॥ క ॥ ఆ విక్రమార్కుడతి సంభ్రావనమ్మె గుశలమడిగి పరభూములనే

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౮

౨౮ వేవంటి గిరిచోద్యమ్ము వెఖూంచితివి చెప్పుమ కృతవిద్యా॥ సిం॥ ధరణీశ యిల్లత్రికూటం-
బులలు చూచుచు వెలసిన త్రిస్థానములకు నెగ్రమ గుడియొతెంచు చొరవ మాణిక్యమయమైన
నప్పురములలో గుడియొద్ద బాంగు గ్రాగు నానెకొప్పుర గంతి నానా నెలోపల బట్టివా
నికి నత్తి పత్తిణారంబు నందులకన్యయు నగుపడునని అనున్నపద్యంబు సూచితి బోద్యమి
౨౯ దియము శ్రీ॥ అనుని నసాపాసాంకుడప్పైరు వందుచూ నాప్పురంబు చూతమనుచుక
౩౦ దవిచ్చెనియె నతని గూడి శస్త్రసహాయుండై దుర్గమంబులైన మార్గములను॥ వ॥ శ్రీ
చతుర్వేదీప్యమానంబైన పురంబు సొచ్చి తదీయవిభవంబును దర్శింపుచు ముందర నతిసుం
దరంబైన పందిరిక్రింద సువర్ణప్రాణార కలశంబులను వ్యగ్రనార్ధిలేపనంబులను మ
న్ఫ్రాఫల రంగవల్లికలను కనకదీప కదళీస్తంభంబులను నలంకృతంబైన వివాహవేది
౩౧ కస్తంపలకలోని పద్యంబు జూచి సమతుష్టుండై॥ క॥ చేరువ గుండములో వగు
శోరికతో జలకమాడి గుడిలోని లక్ష్మీ। నారాయణు నొప్పి వహించి పరంబగునను
౩౨ వదుకు నానెకొప్పుర జొచ్చెక॥ క॥ సలసల గ్రాగెడు తైలము। కొలది యెరుగ తలచు
భంగి గుణరత్నసముజ్జ్వలుడు గుబిల్లున నురికె నబ్జలనిధిలోన నస్తమించు జల
౩౩ జాప్రగతికి॥ వ॥ శ్రీ అంత సంధ్యాంగనయుం బోలె గుంకుమారుణాపయో
ధరభారయు నారక్తాంబరయు వికచ విందీవరాక్షియునైన కందర్పసంజీవని
౩౪ ంచి నురుదెంచి నిజవిదార్థి ప్రఖ్యావంబున నా రాజు నుజ్జీవితుం జేసిన॥ శ్రీ॥ జల
జాకాంతి వెలయు జలధి వెల్వడి తారాపూ। గాంధయొక్క కనక్కిలయెందరని యొప్పుతో
౩౫ దనానెకొప్పెర వెల్వడి। నిలిచె విప్రు మాముదెదిలికి కన్నె॥ ఉ॥ శ్రీ తని ఖూచి కన్యవిన

యుంబున ప్రైపుత్రుయము మయు సావాస। భాగ్యత చరిత్రు నాదు ప్రతికల్పన దహప్రలించెనిం
కనే నీత గుడాపిన్నైతి గరుణింపుము రాజ్యమను గ్రహింపుము. శ్రీ తి యొప్పదాన
౩౬ దగురింతి ననుంబనివంప్పుమత్తరికి॥ ఉ॥ నావృతుడాపి వేని విను నావచనంబిక్రరో
ప్రోసయుకే. దేవసమానునికి ధరణీదేవ్యని సత్పుతునా త్రయింప దద్వాక్యము పల్లవిం
పనివిపాత్త ప్రడాధిన గన్యయంతలు శస్త్రవనతాస్యయుతాంబునెదురాతగలేక వరిం
౩౭ చె విప్రునికి॥ వ॥ ధరణీనాయకుండిట్లు సేకురిన కాంతారత్నముకు రాజ్యముకు.
ధరణీదేవ్యనకిచ్చి నిల్పి తనయుత్తింబే గతికి దృశ్యసంభరణీ సక్తిప్రలించెనంచు పువిలో
సంతోషము ప్రాపింపగాగ నరుదెంచెకి నిజదానదర్శ గుణగణ్యంబైన యుక్తుని
౩౮ కీ॥ క॥ వినుమది గారణాము కనెఱ్ఱ జనానాయక యొక్కజన దుచనుమనపు
నే॥ మ్మనమున నచ్చైరువందుచూ మును జెందుదు సదనముసనుకు మగుదే జనియొ॥
౩౯ శారా॥ ఉ॥ ప్లాంశు ద్విజరాజలోచనునుపాయొపేత దోష్టబాహు ప్లాతిస్సి
రతత్వజ్యోధవయుతానిస్వాంతి పంకేజవక్త్రిష్ణకి ప్పున గణ్యప్రణ్యకి
నవధిష్ణకి గతోత్తుల్య ప్రాంజిష్ణకి సంతతకృష్ణాంతిచయ రోచిష్ణకి
౪౦ ధరాజిష్ణునికి॥ ఊ॥ నిజకసిద్ధ సాధ్యభజనీయ పదాంబుజయుగ తిశ-
పాదార్జున రత్నమారుత వాతాన్యనిరత్యతయుక్తి రత్నకుకి। గజేతే
భాసుర ప్రశయకాల సమంచిత పంచవక్త్ర నత్రుత్యాకటత జనాచరణు
దుజయదుజనదూరు ధూజటికి॥

యిది శ్రీపాదార్జున - ఘని యుంటె - యుక్త
ను కోణామగా యుస్తుతి శ్రీపాదార్జునయనిర్
యదన్నైనది---

౧౩౨ శ్రీమాలినీ॥ ప్రవిమలతరచిత్తా బ్రహ్మసంస్తుత్యవృత్తా। భువనభరితకీర్తీ ప్రోల్లా

సన్మూర్తీ। నిఖిలజనశరణాలోలా వీనరత్నానుకూలా। భవవ్యాకరిప్రకరాపాకార్య

౧౩౩ గద్య॥ ఇది శ్రీ కృష్ణరూపా॥ గద్య॥ ఇది శ్రీమదమరాయుగజగంధవారణబ్రేరిమండలికభేకఫణీంద్ర

విరగొట్టువిభాళాంఛివిరుదప్రకటచారిత్ర కొఱవి పెన్నయామాత్యపౌత్ర హరితసగో

త్ర సకలసుకవిమిత్ర కసవరాజతనూజ గోపరాజవిరచితంబైన సింహాసనద్వా

త్రింశతియనుకావ్యంబునందు విక్రమార్కుధైర్యసత్త్వసాహసౌదార్యప్రశం

సాసంబంధి ప్రథమాశ్వాసము - శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ - -

temple (at Alaca)

౧ క॥ శ్రీసంపన్నకుబేరప్రాసాదోపవనవాసు ప్రస్ఫురదచలాలో। ల్లాసపఫణీంద్రఫణా

మణి। భాసురనిజమూర్తి పరమపావనమూర్తీ॥

అచలేల్లాస - యనియుంటే - అచలోల్లాసయనివ్రాయవలెనది ---

౨ క॥ మదిలోదలప్రభునత్యౌదార్యంబగు నట్టిలక్షణములనగ్గియప్పు। బదవిడునెడవా

౩ రింప్రచురించియారవబాప్పభోజపతికిట్లనియెన్॥ క॥ అతిశయముగసుజ్ఞులనీ।

క్షితిపతి కౌలువానగుణముసిద్ధింపకసం।గతి మాలినచేతలసురపతిసింహాసనము

మీదబదమిడదరమేయు॥ వ॥ నావ్రుడు నతనియతిశయవితరణగుణంబెట్టిదనిన॥

౪ మ॥ వినుమీభోజధరాతలేంద్ర ధృతిజగద్విఖ్యాతకీర్తిప్రియుండనుకూలక్షితి

పాలరక్షణాగుణోదయతప్రభావ్యుండుసజ్జనచిత్తాంబుజమిత్రుడిష్టవనితాసంభోగ

౫ సంచారయుధురంధరుండుజ్జన విభుండునిజరాజ్యంబుంబ్రతోనేలగనియుజ్జయి

రాజన్యశిరోమణింగాలునవనియన్యంబాప్తగానింప్రబెంప్రారకకుశ్రీనభూరమిపాలు

రుమహాశయత్వంబుతోరక్తిమితొనాలోరతివములుఖేమరంగములు సుఖనాగంబులు

౬ మున్నాగాప్రజేరకళ్ళవనంబులోవితసిరాసిమావిభాగంబులకొలుపులుగ్రాంతుల

మానభంగములుమహారువాపట్టిలదర్పమూలమ। త్వంతమహోత్సవంబులవి

Now commenced the Vernal Period

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౨

The reign of Cupid

పరిమళబాణాలభోగభాగ్యమాకంతునిప్రాభవ్య కోకిలపికంబులవాచవిపంచనాధ్వరిల
౨ సంతసమందనంతతవసంతముష్టైవసాంతభూమికేగు మరిమొదలం ధక్కి నామా
రుతంబువనభూములసాప్రుచుకే వికసన్మదపంచాయుధవిప్లావిప్లమహుభామం
బోరయునకే వివసాఘ్రువిలాత్రించుక యెంతగందురివలేకవాచేకగానలసుక్కగాభవ
౫ నింకేబరుసపెట్టబంతిపతివెదేఖనాంబులుభోష్టలికేయు కలుకాంకులలోకోకిల
ములుకాంకులబతవేకగులవములగలయునబవను ఖాంకులపాంయానరింపగ
౭ నారకులపాలయెవ్వివరవారలకులోకులకుకేయు కయుశిలవములవలదనిపద్ధికుల
తాలిమిదూరాలించుమారుతవయువెల్లునన్నాభిలంబనువరనాన్విశబ్దాలల
10 యుబాలపల్లవములాప్యాగకేయుశాయు ఏచేకగ్గాన్నవమాధవీలతలపెనింప
కైసంపెంగలుకేబూంచెన్నాపులుబాన్నలుకేబాగతలుకేబాలొవ్వందెరాశిల్లలుకే
పాబాలత్వముసూంపప్రపొత్తిదిశలవాసించెబాలాస్యరగాగవేచేకగవ్వనితెమ్మె
౧౧ రతేమకుకునకుకేవేఖపృత్తేప్రాప్తేయు శాయుకాంయుకేజ్యోత్స్నరసాలవములలవిరహు
లాకంపింపగానారెయులల్లగాంయుకేజ్యోత్స్నమనోజవిక్రియుపరాభాప్తింప
బుకెదుమ్మెదలప్రేమాయుకేజ్యోత్స్నవనప్రప్లశరములవెయుత్తుంబుగాబత్తులైయుకే
౧౨ జ్యోత్స్నసతులవమదికేగలగాన్యోడనుకేవానిమ్యేయుసీ గంధబంధురుడగుగంధ
వహాయుండుముద్దిచ్చినపత్తిప్రతినుగనగప్రష్టపక్షెరలష్టిపక్షంబులాప్యారు
వరకేరములువారువములసంగ్రపదవాతిప్రప్యాబ్లిబరవగానెతెంచునలు
లములకలుకాలుబలవములనగ్రపంచమస్వరవములబరినావింపగజేయు-

౧౩ పికములువాదుగాయకులనంగ శ్రీయు నేబియున్న మాన్పవెల్లగొల్లనలనలతమై
నరాజ్యలక్ష్మిమెరసియుతరన్యపులభంగిబుతుచక్రవర్తియున్నతనిగాలివమ్మియుచ
౧౪ తువిదిసేకు శ్రీవృత్తాంతముదెలియుగానినచివెంద్రుడబడగందర్పుసఖుకే-
౧౫ భూవరులనడుగక్రియుసంభావింపకేదలబిసార్వభౌమునకనియెకేయు శ్రీయుధీర-
శిరోమణివెల్లదరణీశనినుగొల్వవిచ్చియున్నవారువనములలోనశ్రాగారవంబువెలసివా
౧౬ రలకవసరంబిచ్చికరుణాజానదనిచ్చగింప్రుకయుకాలోవసంతయునువాగాక్యాలంకృ
తినతతెబుతువ్రులందధికుడుతత్రాలోచితప్రాజలచేగాలాతకున్నైనవిభుడుగదు
౧౭ బ్రియమందుకేయు శ్రీయు ప్రాభవ్యైనవారిప్రాజింపకున్నబో వెలుబాలసునిండు
మేదినీశ్రయుష్పసిద్ధులాదినగపత్తమునకునే దవ్వసంతుప్రాజకరుగవలదియుకేయు
౧౮ శ్రీ నప్రుడునడుగాకనినకే జనియుపవనమధ్యమునవసంతోత్సవమేలనము
నకుదడిగినవసన్నప్రలోనగాన్తియుమాత్యచంద్రుడాయున్ననముగుడెకేయు

గణత్వభంగముగావనధ్యమునయనియుంటె - వనమధ్య-
మునయునిన్ని - కలనమునయనియుంటె - భైలనమునయున్ని
వ్యాయుతప్పైనది —

౧౯ శ్రీయు పంచశరాదిదేవతలవట్టులుగామణివేదిపట్టి నిరించితిరత్నమంటపములించగ
నెల్లెడమేలుకట్టుగట్టించితిగాంతిదిక్కులనిఱించగాంచనతోరణంబులెత్తించితిపిన్నవిం
౨౦ చనరుదెంచితిరాగకుణించుభూవరాయు సీయు శ్రీనివిన్నవించినజనవల్లభుండునుజతు
రంగబలములుసరసనడువచ్చరులుశంఖములేచెత్తగారులుప్రాయదిక్కులనిదంబుపి-

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - 2

క్షితిప్రజ్ఞ గవి రాజగాయక స్తవములు నిగుడంగ శూరులు వీరులు భేరి నాదులు వెలి నవ్వ.
౧౧ గహేరాత్సవమునకాఖరణాంబుతానంగ నారత్నములలరు సుదరు॥ తెల్లబ్రాహ్మలకెల్లను గ
న్నులబంధువ గుబుగ్గవాయువెగ వతానుత్త్వమాశ్వంబునెక్కి॥ గతులత్రొక్కించి మెరయు
౧౨ చుగవని వెతలిఖరిగి యుద్యానవనములలోనశిల్లడి స్లి॥ శ్రీ॥ శ్రీ ప్పుడు సేరవచ్చి
సమయంబిది శర్కన యోగ్యమంచును॥ ట్లొప్పెడు కాంత లుకీమరగ యురాధము
రతిచయంబు మున్నగాగ ప్పములెల్లదెచ్చి మదిగె ప్పెడు భైతనిర్జీవ నవ్వుల్లై॥ యు
ప్పనజెసి రాన్యపతులు జ్ఞయునీపతిక్కి గ్రమంబునకు॥
కాంతులుకీ - యునియుంతకాం
తలుకీయుని హ్వాయుతవైనది ---
౧౩ సీ॥ శ్రీంగాధిపతి వీడె వంగాధిపతి వాడె నేపాళపతి వీడె భూపతులకు కర్ణాటపతి
వీడె కాంభోజపతి వాడె సౌవీరపతి వీడె సార్వభౌమ ప్రభులో ఘూర్జరపతి వీడె కొంకణా
పతి వాడె కుంతలపతి వీడె కంతురూప బబ్బరపతి వీడె పాంచాలపతి వాడె మత్స్యా
౧౪ ధిపతి వీడె మానవేంద్రు॥ శ్రీ॥ శ్రీ నుచు చెరచెరసందరి సెకికింబ్రయుత్రిప్రచెతగు
శలమడుగ జని వీధియములగారవింపగా జసిస్తుతం త్రిబుద్ధిమ్మె సమంత్రివ
౧౫ రుడుకు॥ శ్రీ శ్రీ నపతులందరు తన పజ్జంజనుదెరమంటపములోనికివచ్చిన
౧౬ చింతామణియగు॥ సుజ్ఞయునేధరణిపాలు తాయ్యానజనియెకు॥ శ్రీ॥ శ్రీంధువ
సంతునికి రతినసంగునిలక్ష్మిసుపెంద్రగారినియ్యుంచుకశాద్ధరుకీ శబసురంతు-
గ్రమంబునఖూజసెయగాదుందుభిమృత్తిశప్పములు తూర్యరవంబులు నింది
౧౭ నెప్పనకి॥ సుందరులారతిపాటలవినోదములు సూపిరితిప్పలుత్తిగకు॥ వ॥ శ్రీ

ప్పుడుకర్పూరాదిసుగంధద్రవ్యంబుల వసంతఖేలనం బొనర్చెదు వారిలోనుండి కల
వాకంఠకుండ సురాచలెంక వెడలివచ్చు చుక్కదినవిలాసంబుల నంతిన సుగంధంబు వి
వర్ధికొనుచుక్కజూచిన నెదురనున్న యకాంగ వీరుండను నింగాధిపతిలెంక దురభిమానం-
౧౮ బునకు॥ క॥ ఏరావుందరగానక నేరమి మ్రైదెచ్చికొనుచు నీబాసలునాత్రేరువవదిబెట్టె
౧౯ దవిటిల్లయోరయకాంగ వీరుడుంతెరుగవశౌ॥ క॥ నాప్రభు పరిభాళించెదిశ్రీప్రంతు
డయెరిశిరాదియుదివెయు గనేగావింబితిచరికిదగ్గలావింబుకగలిగెనెనిలడువ తలలాయు
౨౦ వ॥ శ్రీ నిదివియుమనుచు నయ్యుద్ధరుకీ గప్పినదుప్పట్లూడాలంగ వైచి జర్ఘునకగా
రంబులు దుప్పినతగ్గరకేదలుపడునెత దలవరులెత సొచ్చిపట్టితాలంగదివిచి యూమ
హేమాత్సవంబులలోనిట్టిగలతైలుసేయుదురమేటి బంట్లకుసంక్రాంతజగడంబులు
గలవెయని తొత్తానిచనిరత్నమంటపముఖశాల యైనదుకూలమంటపంబులోనను
న్నగోవిందచక్కుండనుపదవాలుపుందతంబెట్టియాకలవాకంఠకుంతంగాధిప
తిలెంకతోబొట్లాదంగవానుపించియుద్ధరినికి దొడితెచ్చితిమపద్ధరింప్రమునిననతండు
౨౧ క॥ శ్రీగుసెయకలవాకంఠక జగడంబులుసేయనెందుసమయమువలెదే॥ పగవా
౨౨ తనకుసత సికిధగిలినదవిందుతోడిదండముగలదే॥ శ్రీ॥ శ్రీ నుచునతనివారి యాత
నిదెసజూచ్చియతనితోడజగడమేలయు వెళ్ళాననుడునతడుపద్దెననునెతడిప్పుడు
౨౩ తే॥ సెగానయుత్తిదోసమునినకు॥ శ్రీపదవాలుందునుభయుగోపించుచుగవ్వ
లపాత్రకులకూరులనాల్గోపలగాన్నుంతగనిత్యయాపాటితగంగదేవ్వదనిని
౨౪ యుమించెకు॥ సీ॥ వారలునకాంగివీరుండుప్తేయకైతగివెడువాడునాదానజూచి క్ర-

సింహాసనద్వాత్రింశతి - ఆ ౨

లవారికంటుకరములకలవారంబుగ్రక్రొంతివనినబోల్లాడలేవయ్యాలునుడులవరితాళ్ళల
దెయారమర్త్రమెర్పడజెప్పుమనవ్రతువ్రేయుటుయదునిజంబునావిరాసములను గంధములవి
౩౫ గ్రవిర్రికొనంగయుతడునెనుండుడుటయెకునగవనిన॥ ఆ॥ మాటవిరావనదియున్ప్రేయుగా.
జెసితొఫిరికివెడుబుకుకపిట్టయంతగ్గానవేడువినెక్రొండునానెడుచెండిపారవ్రైతుభంవన
౩౬ ముని॥ వ॥ ఆ నిపలికినకలవారకంటుకుంగోపించిత్సృప్పపలుకులు పలుకుచు శ్రప
గవానిష్పునతచేసినయుతనిదొడ్డతనంబెక్కొండతనినిరసించినరిప్రానికవానునువారె
నుండగునింతియెకారదవిక్రమార్కుండునునంగాధిపతియునుమిత్రులు వారికన్నులం
౩౭ బుట్టినకొడుకులువిరారువిరాలోజగతంబులువలువదు॥ క॥ వెయగతనమునెరప
బానియుఖగయెమియులెనిచోటుపరిహరింపకె దగదతనికినటునికుకె దగులు
౩౮ పడక నిలువనాదవగదాతనితోడ్లు లే॥ ఆ నడుకలవారకంటుకుడను
నల్లినప్రాపంతవతానెవిరారెరుంగనిపాడిలేవ్వుగుడికొలువ్రబంటుమల్లినికొలదిపం
౩౯ త॥ వంయెన్నిచ్చేటనదియెట్టులంటిరేని॥ వ॥ ఒకడుదెవరభండారప్రతింతికదగొలిచి
పశ్లైరంబుష్పందంబుకింబునెనుబోతుక్రియనుండియెక్కనాడుదెవరనుదర్శం
పవచ్చినవారిలోసంవడినెకయాశిగతనకాలుద్రొక్కినగోపించియెమిరాబంటు
మల్లునన్నెరుగవాతన్నిలివనినతండునెనెరుంగనయాసందడింగాలుతాకెనని
నెరయునన్నుదన్నియెరలంగననినకబోనిచ్చెదనెయనుచునందంవధ్దింబిననయ్యా-
డిగవాడుడాకలికరారంబువలకెలనందుకానితన్నినాడనెమనియెదప్రా
యునినతనిబిరుసుఖూబిబంటుమల్లుస్తుక్రియెమెమియెమనియెదవ్వనెదవరయా

25-1-43

డిగెప్రబంటుగావ్వనిగాలుదాకించదోసమనియెదననియెగావ్వన॥ ఆ ద్వితీ.

భండారప్రతింతికడకిబాముపలెకగొలిచి - బాదముదండిగొలిచియు
నిప్రతిభేదములుంటె - భండారప్రతింతికదంగొలిచియునిద్రాయు
దమ్మెనది

౪౦ కం॥ ఆ పంతముగాకుండగనాపేరుననతనిపేరునారంబులుగా విరాపిన్నవారిడ్రు
మమ్మునఁజెప్పట్టియెకింతవేడ్సెయంపదగు॥ వ॥ ఆ నివ్రెక్కిన యుదనంగపతిభటుం
౪౧ డడు॥ ఆ విరాకుబన్నవాడనెకాంగవీరుండిక్రంకెవ్రెచిననెదబింకెవ్రెనన్నగిననెగరించిన
౪౨ నువిరాసలంటినబట్టితివియునాకుపాడిగాదె॥ ఆ॥ న్వేష్టులు గప్పులుభటులు
నిప్రణులుశూరులుమెక్కబోటిగాడియున్నవారల్లవీరువెచ్చమమ్మవిడిచిమన్నిం
౪౩ చుమట్ప్రనతయదియెవిరాకుననుచుమెచ్చెక॥ క॥ ఆ వర్గాటలువినిపెద్దలువమ-
మ్రతుమన్నించివిరారువరాకెజగడంబిమ్మనినకలవారకంటుకుడిచ్చెయమెయుకొనక-
౪౪ యున్ననెరపడనిమతిక॥ వ॥ విరారలిష్టురురాచలెంకలుగావ్వననారాజుచూ
డకబోయులాడవలయునాయితపడిరంతనినవారకునిదియుయారాయితంబుబం
టు వానికిగడారువెతనున్నవాలదెయునుడుదెననెమిబంటుతనంబునకుకొరం
తగాదురాజువెతలిష్టునంతకుబోయురండనినియొగించియెుంతొండయునిపిసం
౪౫ యునంతరంబు॥ సీ॥ క రకంచు వలిపెంబుకట్టిగాగాసించివెలిత్తాడుగాశ్పెబ
లియబొట్టి, దవారంబుకప్పుగాలోవాకంచుకలలబిగిబిగిగలనల్లిజెగురవుర్త్తిప-
క్షోత్రులంబునరక్షప్రాసలపెరుదండపాయితులునుతగడ్డరింబొత్రిలకంబుదళ
౪౬ వముగాన్నిసన్నలపాగతలమిడితోజాళ్లెమలవరించు॥ ఆ॥ కెలబుల్లిత్రియును

సింహాసనద్వాత్రింశతి - కథ ౨

నీవినాలను బూనికెలిగతికతారిలికోలవత్తి సంగతులు గొల్లజనుదెంచె నేకమత్యాగ
ములు భంగికలవారకంటకుంతుయువు ... కొంవరసంగతులకు ... నగు మొగము
లరగకస్తుతి గురువు ... యధికారాశ్వద్వత్తు ... మగతనము గారాలయు
... దానకారంగవీరలతు ... జనుదెంచెను ... ప్రభువు ... లోని యమ్మతాంశు
గతి ... పరాజులు గొల్లగారాజు వెడలి ... నదత్తు ... వారసమేతుత్తే పతవాలు
... వారి ... పరివారంబు తగవ్రను ముసుగానన్ని ...
... వెంక ... యద్దరి ... గాధిప్రపాలు వెళ్లె ...
... వారు ... లప్రగారం ... విధు ... పనివర ...
బనికి కర్తగారకబంధుతనంబు ... విధుడు కర్మయాని విధుద్దమని ...

... గాధిప్రపాలు వెళ్లియు ...

గాధిప్రపాలు వెళ్లియు ...

... నా ప్రభు ... నకు వారం ... వినుపించగనే ... రులను
... ప్రభు ... బాత ... బతిసింతించెను ... నమాత్యుం
డు ... నవచ్చు ... వరుస్తే ... కావర
... మునను ... వారు ... కాని ... లకు ... ప సులకు ... దుబ్బా ... కావ
... పాతము ... గాదు ... పాతము ... లోక పాతము ... గాని ...
... పోరు ... కమిస్సరము ... నా ప్రభువీరకు ... ముందు ...
... పరాక ... కరణంబు ... కవియ ... పాత్యం ...

... పాత్యపాపము ... పాపము ... ప్రేసిన
... యువులు ... చండా ... వృతంబు ... ప్రాంచు ... సురసే ... చు
... ప్రభు ... ధర్ములు ... లఫలము ... తంకమును ... నమిశ్రకంచకస
... సర్వ్యము ... మీదం ... నిను ... వఖకలగిదునని యు
... ఘనుడు నామన ... నిరియంత ... సంగమను
... పాతము ... గాధిపతియు ... నిర ... ని
... రుతీ ... బంధు ... వంతమునను
... బడ ... వుడిపొను ... బంధువ ... వద
... ధరించి విధుప్పు ... పంత ములతాలను ...
... వారకు ... ప్పు ... వంచన ... బంధు ... మేకాంగవీరుండు ... సె
... ప్రభల్లతి ... కదాసరవనిరి ... కాదకుబుద్ధి ... ప్రవేద
... లు ... దలచుంచు ... బలము ... సాక్షి ...
... బడి ... బతి ... గబా ... నిల్లాగంబునకు
... ముందుకబడిన ... వారసరాజు ... దలవంబపొ
... బనవారు ... దలంచు ... కడసి ... పోయు ... ఖంబిలుసా
గప్రొదుబు ... వరదు గులాసం ... బుచు ... వని పంతం
... బుకొలంది ... బల్లతి ... గానివిచి ... కలవారకంటకుండు ... సెం మెంతి గా

సింహాసనద్వాత్రింశతి. శ్రీ

దాకకాలిపి, గజనసేయుకవాంఛ్యాలదృష్టిపై దేశలక్షపరిబింబితాకఖూని
కదృష్టిపువరికలక్ష్మీం ప్రభుసూకరదృష్టిపైన ~~కలకపరిబింబితాకఖూని~~ భూలోకదృ-
ష్టినపొంగసంగతిగనిపికదృష్టివంబింబిమెకమఖూంభవేష్టిదృలగ్రద్ధి, దృష్టినిగ
౧౧ న్నైనిబెడగుచుప్పణిదృష్టినెడయుఖూంబు॥ శ్రీ॥ మనసుదరఖూంబియునఖూంధకున్నట్లు
దృఢముగాగపోతదృష్టినిడగ్గజంకేవిూంధనుడవిశాలార్కలదృష్టిప్ర, బనుతసరియశాం
౧౨ శ్రీపంతమదియొక॥ తొవిడిదృష్టులలోనాలు యుమ్ముగప్పరిదృష్టిజొబ్బెయెదురెదుర్రై
నే, రామ్మునవిదాలుపోయుగగ్గుమ్మెదనెయుంతులేక గుంభినూలకు॥

నేయుంతులేక - యనియుంటె - నేయుం
తులేక యనిద్రాయుతమైనది ― ― ― ―

౧౩ వ॥ శ్రీ నుతువింతపంతంబులక్షైరువంవిపొందుగాఖూంబివిడువృందనినభక్తియుసం
గంధీశ్వరుండునుసిలువంబడివిస్తారంబుగాంగలుగవైవాళిభిక్షయెల్లజనులుంగూర్చుం
డనియమించగలభులు ప్రత్యక్షకుండానెడనెడల వరులనిలిపి పట్టెడు వారు మాంధలోననప
ట్టుండనినియమించనలుసురుభృత్యులనడుమనిడిక తోరంబులొక్కకాలందిగాంగాలిబినిప్ప-
పండ్లుదాడసియడగలుగబంట్లుపెట్టిన్నిదేబమ్ముతాని యుప్పిరులుసూప్ర్యగములకేల్లు
౧౪ దారకలక్ష్మీం బూసిచుదిరదిరంబరికింబు॥ కెుప్పెుంగెడుక్రొ ప్పొరగవలుల్పభంసిశెబెబ్బులు
క్రియనిఘంబులకరణిక్లెసింగములభాంతినలవడు సంగతితోగడసికెల్లజనులకు బా
౧౫ గడే॥ వ॥ కదియుచుకలవారికంఠకుండు తెలిసిపోతవ్యవెూయన్నయునివెలుప్పుచు
ఘూంతతొనంగనేంవేూంబూలుబట్టుంతనియద్దిరంబత్తింబిభక్తినే ప్రసిడగ్గరంద
౧౬ లక్ష్మివేరిజగతంబునంతసపతియెునినలుకు॥ విను కలవారికంఠకుడు, క్లినసాతని
గాంగిలింబకొమ్మనప్రదునే, మనిసంతసబహువమెుకడు, యునువినుమమబోయులావ

సునిపితివేలా॥ యుమవినుతవమపోయుయనియుంటె - యునువినువువు
పోయులాందయునిద్రాయుతమైనది ― ― ― ― ―

౧౭ తే॥ శ్రీ నుడువలసిప్పడువృద్ధామయున్నయనియుంటి, పన్నవమ్ములకకకలవారంబుగలదే, యు
౧౮ నినగక్కసపడుచునెత్తైనభటునకేమిదప్పనియనుడువుంత్రీశ్వరుండు॥ క॥ ఓకలవారికిం
డుకుడయువిప్రకారకైన, మశత్రునింతగ్గరుబో, రాకొత్తిపిలిచిమదినుద్రేకము ప్రత్తింబిపో
౧౯ టుదెలుపగవలయుకే॥ శ్రీ॥ కప్పలుపొగడువెళగాంతలురతివేళసుతులువుద్ధువెళశూ
రవరులుల్గరణముసేయువేళరాకొత్తిపిలిచుడు, పొందియుదియుమిగులభైజనకేకర్తు॥ వ॥
౨౦ ంవెండియునీవెంతబలంబుకొన్ననుకారణంబులేనిజగడంబుగాప్రనతగవరియుగు
బెడాళుండిట్లాడంబెనింకేబాదిగానిచెతలకుఖూరకరమ్మనిడగ్గరవిపిసినప్పుడు
రాజులుంబరివారంబులనుబ్రజలునునిడియెపంతంబనంగాంగలవారికంఠకుండు
౨౧ నునేకాంగవీరుండునుగాగిలించుకొనియెుడయునియుడుగులంబడినలు॥ వలుధ
రణీనాయకుడిత్తురే సమముగాంబాంబూలజాంబూనదాంబరభూపాదుల
నాదరించవరసైబాశ్వంబులకేరాజులుకే, బరివారంబుగవేంద్రులుకే గాలువదా
ప్రభాపసారూఢుకై, సరసాలాపకథానుకర్ణనములకే సద్ప్రీతితోనుంతకనీయు
వ॥ శ్రీ డికుముద్దుగకీరణేసుకుండు ప్రత్తువాసుంత్రెయింబకవరంబునప్పత్రికే బడ
౨౨ సియూప్పత్రికనువరునివెడకితులాక్షారంబునప్పత్తినియ్యాంబరానియుకే॥ భినవా
నుంతాకవిప్రుడనువగుబొబెంట్లిసెయునర్థమువెడకే, దనయుచెయువత్తికొనుచునని
జనుదెంచెకైదైన్యవృత్తిజనపతికడకుకే॥

సింహాసన ద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౨

ప్రారబ్ధమందు ద్వాయుబద్ధియుటకు మున్నేతాద్యాది వచనమునకు -
అనువాదిన వారి నేతాద్యాది కందము ప్రవరుక్తి . - - - -

౨౩ చెలిది నకర తేజుడా జనపతింగని దేవ నలిన్నివిప్ర । తని యెన్నాపాల శేఖర దయా
పరిత్రాణ
మది యభాగ్యశ । వని యిది నాతనూ భవవివాహము సాగదునే డు వేరగాఁ నెని మిది యె-
౨౪ తల యెన్నిధన వారెను తగాన్వ నవే దవచ్చితికేము సే । రాజ్యంబు వదలకరసి కత్యే వెడల కజయ
శీల ముఖ గకనయము సెదకొద సుల జంపక దేశంబు నెంపక నిజము జ్ఞింపక నెర్పు గలి
గి విప్రుల కుట్టిల వెన్నసొచ్చి నయుత్తి వారిని గాలిచిన వారిపుత్రుల వారిషంబు తోగాంచి
౨౫ యనార్యయము దుష్ప్రభువు మున్నెటిప్పి నరతటెన్న మారి । శ్రీ । చెతలాండు లేక ప్రాత
లవిధు వక్రయశము గలిమిదనకు వశము గాఁ గవసుధ యేలు రాజవర్గంబులో నని
౨౬ అనాదివిష్ణుమూర్తి వంద్యు నిన్ను । వ । రాశి సింహాసన పద్యంబులోన రేశ సవాతంబు
గానారు పాదంబుల మెదవి యుట్కారంబులును గ్రామంబు నంగూడు కొనంగనేని
నావిన్నపంబవధరింప్రుమని నవ్వైరు వందిక్రమ్మరక జదివించి మెదట క్రారంబులు
పన్నెండును గూడు కొని రాజా దేని వివాహంబు సేయువ లయ్యాయని యుటెన్నిబం
౨౭ ధకవిత్వంబునకు నతి విస్మితుండై తత్పద్యంబు దుపంబూనికు జనాయకు
డా విప్రునకై నిమిది కోటిల్లిల్లమిచ్చి యెల్లనరేంద్రులే । దను గాలిచిన దువగా నెయ్యి
౨౮ నప్పురికరుదెంచె వైభవాద్భుతమేరయకుకు కావ్యననే వాతని సర్గగా వ్రి-
న్లిపొంవ గుడి చనుడగా రెంబనినకే । భావమున తద్గుణాము సంభావింప్రుబు
ఖోజవిభుడు మరలకేజనియెను । వ । మరియుం గొన్ని దివసంబుల రిగినపదివె
౨౯ ద వవాకిటకేజనం ఖూంచి కనిలాంబర సేదవరుర జలాంబ్రనదివస బవ్వానె

రంత్రా విలాసుకే । నెలగ్రి వప్రియుసఖు । నేలోత్పలనేలవర్ణుర్ నేలాంరవు ణాలుకే । శాంతా
త్పర్యంబు నసన్నుతింప్రబుబ్రి । శస్త్రంబైన లక్షంబు నకే । సత్పాత్ర ప్రతిపాదితార్థ
దయుభోజక్షోణిపాలుండు సం । పదూర్ణాపొర్ణంబ గుప్రైభవంబు మెరయుకే బ్రద్ధాసనం
రస జెక్కి గా । ద. తాప్యం చాలిక నిల్చి నిల్చి వనిజిత్రస్మార్తి గానిట్లనుకే కేన్ని పరత్నమై
నయుజ్జలమ్మన్నపతిక్రియ సా ధవా సాతిని ప్రణాత్యము నత్యుపకారంబు నుగలుగ
ల్పాకచపలమతిదేని నెక్రజను నవేకుకే కగుఁ తుత్సి నాయకుడయ్యు నలుని ర్వాణిప్తి-
యుర్ధ నిప్ప్రవాటగునా । సర్వజ్ఞనిసద్గుణాములు నిర్వచనముగా నవినుము
రశ నవినుపింతుకే కగ వరాటల పొందేరిగెదవే । నాటను మంచెతికంకణాము నకు న-
ద్రంగవేట కివితరణాగుణాము నవ్రాతిల్లునెగుణాము లెల్ల ప్రభువ్రలకు న్వేము కల
వరిమతగ ఎగిచ దుర్వచలు కలుగ వాతవాతములు గాఁ గిపోయు లాఁదుకే బకల వ్రలోవి
రత్న తరణామెవ్వరికి గుణామగజతురుదు శూరుండు నతడు జనులం దెల్లనే । శ్రీ । వి
క్రమార్కభావయు శక్రవంబు ర్పిలో । నతులచేతనెల్ల నరులు గానగ్గ కీర్తినే యుమై
రత్న నర్కకర్త్రిం ప్రభు । నక్షల క్షములగ త్రతాస్త్రులె రియు సే । శ్రీ । దిన మలలను వవ్వాళ్ళ
అయాంచితము గాదల వ్రైన వానలు వెలుచు నంత్రవెల్లవారి నయత్తితెరగు నవాచేళ
దనమేళనం బెల్లజనులు వ్రైగత్రవాంసనాదములు గావాళులు గాద త్పిక్కుల ఘు
చాల నములు తాళవులు గా । మదము నగ్రాలు తు వ్రైదల ఝుంకారంబుల మరిని
రవే ణాస్వరములు గా । శ్రీ । యోనని ద్రజెందియున్న విష్ణునిమేలు కొలుపకడు గుడా
యుకుండు । నంగబంధుజ వవారిషపద వాంచు తద్రాగము యువముగా శరత్సమయము

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౨

౮౮ నయ్యె॥ క॥ శరదాగమమున నంభో౹ధరపటలము విచ్చి చనిన దపనుండు మహో౹కరము
౮౯ లవెల్వడు త్రియు బ్యూష్ణ విలసనములరజెలగె సరసత్వము నెరె॥ క॥ పంకజములలరె నెరు
లాహోంకంబుల నొంగె రెల్లు బూచె॥ భువి ని శ్శంకముగ నంచపిండు గొలంకుల విహా-
౯౦ రించె నాజలంబులు దేరె॥ ఉ॥ దీప్రము ఖంబు వాచు నలు దిక్కుల నేర్పడ ముక్తసింధు
ప్రా౹రప్రభనుప్పు వెన్నెలల రాత్రి దినా కృతి దజరిల్లి లో౹ కప్రియుడైన చంద్రుప
మకర్తృలజుక్కలు నిక్క గాదిదె౹ యప్రతిబింబ లీల గుము దావళి పొల్పెసరో వి-
౯౧ రంబుల॥ ఉ॥ తెల్లని రాజహంసలను దెల్లని కల్వలదెల్లదమ్ములన్ దెల్లని రెల్లు
దీవ్యలను దెల్లని శీతమరీచి రోచులన్ దెల్లని చుక్కలన్ గజము దెల్లనయై యుమ్యోత్థి
౯౨ మారినన్ దెల్లని కన్నుదోయి గలదేవర వస్త్రశరత్తు శాంతగన్॥ క॥ జడ దిగాకమెట్టి-
గాక యుల్లావతగాక యు జలియుగాక వరపిదియని దేర్పరదక యులలబసి మిపతి
౯౩ చక్కగా బదుకులు బ్రాయమందిరనగ ప్రభులకు తగదె॥ చ॥ శ్రీ వనినవంతిభూ
మివరుడాదిగ బార్థివ్రెల్లి లక్ష్మియుల్లత్సవములు ముస్నగా గడు బ్రశస్తము
శాసవ యుంబులందు సత్రీ ఫ్రులను పాత్రకోత్తముల గాయకులన్ నయులన్ వి
౯౪ తేంద్రపైభవములదిన ప్రజాళ్ళి ప్రభావసమృద్ధుల నెప్పుపత్తిగన్॥ ఉ॥ శ్రీ
బ్రీదినంబులన్ నృపకులాగ్రణి దానసమృద్ధియుక్తి ధాత్రీసుతించగా
బరనృపాలకు దప్పెగు వంది మెచ్చినాయ్యత్తి వహిశుద్ధుల కేదాద్ధుల జెయు
చు గర్వపెకుడుక్ జెప్పెదు నద్దిసదస్సు నాము పెంపున నాతని మారనెప్పవా॥
౯౫ క॥ శ్రీని యడిగిన నాంభద్ధ్రా౹ యునవప్పుడు నొ నృపాల వారు నిప్పసాదంబు

౯౬ రి నసిద్ధపురుషుదగు నా౹జనన్నాధుడు గుణములందు సామాన్యుండే॥ క॥ దారనగా-
త్రంబులు నాహారాసనపతియుండెకాని మరియుండు దెసకె౹గానము విను వాంతిని సరి
౯౭ ఒప్పానె దివము నదిరమె ధరణి పుత్రున్నైనన్॥ మ॥ శ్రీనికేత్రియములలో నలజ్జియు వృద్ధా
హంకారముకె బుద్ధిగా౹దినలో దాన యుతంబు కొంచు మ్యారు ప్రస్తస్వర్ణభూంపా
ప్రజల
ములా౹తనికిం పొందగ నిష్టిపిత పకెదానంబునకె విక్రమార్కుని సాదృశ్యము బొంది
౯౮ గోరుము దినా శ్రేష్ఠ్యరుండుండగన్॥ సీ॥ తకనాడు కొల్వులో నికి సిద్ధ దాకరుండు చే
నుదెంచి సుఖ గోష్ఠి జరపున ప్రభు౹ శాపసోత్తము నా కుడాన గుణంబున విక్రమార్క
ని మారవెరప్ప గలదె౹ శ్రీనప్రభు సాహసంబాగతి జేసిన సిద్ధించు నంబులచేత
విను మనుపెరాగినిచక్రము పెట్టుకుంద వములలోన నెకలక్ష్మిగా ప్రఖ్యాతావరు
౯౯ తులు ప్రాసి॥ శ్రీ॥ పాదల జేసి మెను ప్రాణోద్వయతిగ పెళ్ళి ఫ నకతగ్గ సాటి
ముననె బ్రతికి౹దానవిభవము నకుదగు నంతవడు మ్యుమెర సిసాహసాంక
౧౦౦ విరారవచ్చు॥ చ॥ శ్రీ నప్రభును త్సహాంబవిభుడాతని పెద్దనిరాత్రి సర్వయోగ
గినులదలంచుచున్ జనినకల కమంత్రజపంబు తోతదె౹ యని లయు వహ్నికుండ
ములనాహుతులన్నియు బోసి తెంప్పనన్ దెన ప్రభును వేళ్ళే నిత్యము గుడాన ము
౧౦౧ దేవము కంఠెత్తెప్పగన్॥ క॥ శ్రీ యెడ దెరాగినులా జనినాయకు బ్రతికిం
చి నిష్ఠనరనా ధ్రవముకె నెయుత్తింబు నకుదగ నెయుత్తింబైన నడుగు మిచ్చె
౧౦౨ దమ సుడుకె॥ క॥ వందా కృతి గాజ నపాలులందుకె ధరమెప్పుకొ నిచ్చెలు సుధనము
౧౦౩ లు నా౹భాండాగారము వేడును౹ నింతంగ రుణింపుమని యనెర్పు నవారుకె॥ క॥ నిచ్చెలు ని-

వచ్చు చేసిన నిచ్చెన మీఁకొలది నిండునే తూము నిండదే। వెచ్చంబి కొమ్ము నా ప్రభు। నిచ్చటి నీ
౧౮౪ ప్రతియ కొని గ్రాసంబునకరిగెనే॥ టీ॥ ప్రొద్దున లేచి యుండ్లనడన ప్రాణవులా టి
యెరింగియా త్రలో। వస్త్రయు సంతసిల్లి వసుధా వరుడు జ్ఞియు నేమి మీారిగా
చెప్పుల నడుగులకే పాతుల చెప్పగ నంతర గూర్చియున్నము నే। దొడ్డలు చేసె దాని నిరతుం
డన చెకము సిక్కె కుండ గనే॥

పాతుల పెద్దల - యని తిరిగి పునరుక్తియుండె - పాతుల పె
ద్దగా యని వ్రాయతమైనది — — — — — —

౧౮౫ క॥ తెలి గతి నను విన వలను భాండాగారము వెల్లి రిత్తయైనను తను నియ్యోగి
౧౮౬ నులకు నా మాతి గని యొంగింప్రచు నించి దిన వలు లొసగుచునుండు నే॥ టీ॥ తెలి
క్రియ పద్యకీర్తను తియింప్రము యాచకులెల్లశే ప్పగా నాక్రమమే గ్రతికే విని
బియంబు నకార్యము నగలింపగా। విక్రమ భూపుడుండు ముని వేషము తోన -
తకే గిరియొంగి నే। చక్ర గ్రామంబులో వదని సత్వము ఖ్యాతతలంబు యుండగనే॥
౧౮౭ శ॥ ఆ నగరంబులో నిన్నపృథ ల్లనర యురు తెంబి మంత్రి నివాస్తా నిరతా
త్రయై జపము సల్పి పుణ్యతా పాతుతువ్వ యున్నలో। మేను నువ్వి యొంగి నంలమే
ప్పునదొల్లితి రూపస్వర్తయా। ప్రాణికనష్టములే బతసి పోయి రక్షించవి తేణా
౧౮౮ కు కొంక్తోముకే॥ మరునా టి నాత్రి విలు నకతత్రరి యురి గియు వంటివి భుడు వ
యిల్లైవారకే। కొరతపడకుండ వెరవు గనేర మండలకుండ నున్న కతకె రలెం
౧౮౯ చెనే॥ క॥ ఆ పారావారుకుంత ముని నవన్యదె పాముల వెల్లంగ నచటి వేవలల లెలమిగే
౧౯౦ సారవాసముల ప్రచు నేరా పారా నే పాత మెచ్చెవేతు విచ్చెతమును తునే॥ టీ॥ ఆ

పచు భూమిపాలు డా త్రియని యట్టలు। విడుకునగ్ని లోనబడక మున్న। యుతని యుండు వే
౧౯౧ ప్పు దర్శంబులను నింతి। యుండునట్లు వరములింతు బాలుడే॥ టీ॥ ఆ నరపుడు గాని యూ
తు చునగ్నొ నరంచెద మను చుబలికి యొంగి నులంతకే బ్రతికిని గూర్చుం త్రైన ప్రపుడు
౧౯౨ నవంతికి పగు తనెక్కితు నుపెంపెక్కెనే॥ సీ॥ తద నంతరంబు యాతలు దొంతిక్కె
యుచ్చిపోయా నుంబుసే యగా యొంగ మాతల కు వెంబ నృప నేప్రియా సంబు
నకు నద్దిప్రెవిక్రమార్క ప్రాత్రి విఘ్నండు। తనమను వెల్లు ప్రైకొని మము తెప్పించి
నే యుండ్లు దనముల నవంత వేసే। నిచ్చలు బూవక విచ్చల వతివెడన మిత్తమే మాగుల కె
౧౯౩ చ్చి కొమ్ము॥ తే॥ నాప్రభుడు నతండు తురభి మానంబు వతిలో విసయంబులను లక్ష్మ
యు విస్తరిల్లు మీారక ఖానదనం మీారి వెంరసిన ట్టి యుతనిబా గతును నగరి
౧౯౪ కి నరిగెగా నుకే॥ నే ప్పును నాక్రియు నింతికి లో ప్రదమల నంచు గనక ప్రత్రిక వ
లుకంగా విని యాతతు నుజ్ఞ యూనే వల్లి భుక్త్వ పయుబెంపు నేర్పు నకా గతేనే॥
౧౯౫ క॥ లక్ష్మి వలు తప్పిన కొప్పు నెక్కంచా యుతీ వలునకు చారులు వదినెలా చిక్కి
లయ చనకల జూచ్చి। మచ్చ్వండయి భో ఖరాఖ మగు డకేజని యొనే॥ వ॥ తదనం
౧౯౬ తరంబయొక్క దివసంబు నంద పద్దా దశద్వారప్రవేశా న్నభుండ్రై॥ క॥ వెలిప
ట్టు నుబులి తోలు నూమల యుఖ మును భూతి ప్రాత మకొలుకే ప్రకా -
లుకే తలక మునెర గన్నుకే గల్పై లబియు మగ వాడు నెనవెలు ప్ప గొలుతునే
౧౯౭ మ॥ ఆ నిభో జక్షి తినాయుకుంత మరపే తారలో వాణి యారాద్య కీర్తి త్రైబను
వెరంగని బొమ్మ పదైదరణి శౌరా విక్రమాదిత్య బాగా తప్పు నదంప్రకే పునర్దైర్యమే॥

వితరణాంబుః పేకనికేమహారి సనమెక్కి దరహాసయాతని మహాయాత్ర్యహాంబు-

౧౧౮ సాంమాన్యమె॥ క॥ జనవర నిర్వచనము గాఁ వినుము జ్ఞయుని విభుండు విష్ణునిత్రయు

బాలిన శక్తిమెరసి మనుజులమున వలరగ మనుష్యబుంధి మహాయెలంగకె॥ ఉ॥

౧౧౯ క్కారుడు నేరసాంత్రికుడు కుత్సిత బుద్ధియు దూషకుండు నాఁహార విహారనుడుకె

ఖలుడు పత్ని విహారుడు దుర్గోయాత్రుడుకె చోరుడు నస్థిరుండు నలసుండును

దుర్మదుడుకె మహాంధుడుకె మార విహార వస్త్రుడు మందుడు మందు నక్కెనలతి-

౧౨౦ లకె॥ క॥ ఆదివసంబులలో నెక్కువ దేశికుడరుగుదెంచి వసుధాపతిచే నాశ్రితు

౧౨౧ డై యుతనికి నానాదేశస్థితులు నర్పునకె చెప్పంగ ॥ ఆ॥ మాండలంబె యుతనిమ

హాయెల్లదిరిగిన ప్రథమని సిద్ధపురుషు గానె రింగ్రమి కులనాదరించి జగతీవరుం

౧౨౨ డుదత్తభ్రలు వినుచు మరియుఁ గాంతుక మున ॥ క॥ నిశ్చయము నభువి తీర్థపగ్గి

ర్యక్షి రణోపక్తి నుత్తరము వల్ల్లీనా మునెబ్బ మము దూర్పు దిరిగి తీవ్రావ్యక్త్యం

౧౨౩ బె మిగంతి వానతి యుపన్యా॥ క॥ నాప్రతులనాతడు నెప్పె ధ్వేవలయుం బెల్లగలయు

దిరిగితి నువయుగ్రావస వాపంబు నసానావిధముల రమ్య మెననగరము

గంటెకె॥

గణాభంగముగా - నానిధరరమ్య - నానిధరరమ్యో

యునియుంతె - నావిధములరమ్యయునవాయుతమైనది॥

౧౨౪ ॥ క॥ కనకాంవన్యాయువు గునగరమ్య కనకాచలతటమునంగకాంతకె బాలు

చుకె ప్రంనవుంతల మందుబు నర్పు నివంతలమునగబసితిగుతిగల వచటకె॥

౧౨౫ ॥ క॥ సూరక్షప్రభయు నువది తత్పర్యంతము నందు నుండిపారగనతిగాంచి

౧౨౬ ర్యంబు గలిగినదుకొని ప్రమాణ్యదనునేకు నిల్పిమతుస్త్రియుంపుకె॥ ఆ॥ అచటజం

ద్రకాంతఖచితసోపానపై నాల్గుదెసల గాంచనంబుతైన ప్రాకృవములలభజించు

౧౨౭ నపుంనాంశుని గలదుతీర్థముకదగానరాదు॥ మ॥ వినువాఁమధ్యము నందు బ్రా-

ద్రునశిరోవిన్యస్తపేఠాంకమై కనకస్తంభము పుట్టుపుట్టియు నుడాకాశంబు-

బ్రాకంగదాఁనను నాబాష్పుల చక్రగా బెరిగి భానుంజేరి మధ్యందినంబునతి

౧౨౮ క్తిం బవులు ముత్తిరిన్మరునతుం బ్రాదుకె దిగకె జారగకె॥ ఆ॥ ఇనుడు గ్రుంకువేళ

నిక్రమదాగ్రుంకు బొదుచు వేళనట్లు బొదిచి పెరగు చిత్రమిదియె రాజశేఖర స్పష్టి

లో నలువనెర్పు చెప్పనలవియగునె॥

శిరిష్టిలో - వృష్టిచె - యునియుంతె - స్పష్టి

లో యునిన్రాయుతమైనది - -

౧౨౯ క॥ విన్నదు నిత్తి విచిత్రము గన్నది విన్నదియు వేదుకదపటు గుణాసంగపన్నా నిసత్తి

౧౩౦ న మిత్రజా గన్నతు నిను గంతనని నగదు మోంవమునకె॥ శా॥ తత్తాలోచితనోత్తి

దేచిక యుతనికెదాంబుాల పూర్వంబుగా సత్కారంబుల నాదరించి కొలువ్రకె

జాలించి యారాత్రియుఁ ద్వితన్ని తూవాలుదాంబుఖ ద్దసవాతుంత్రమెయు

కోడుకె భూవరుం దుత్సోచంబుగనె గెనాదెసకు క్రొయులుగ్రాయు ప్రలె దూరుచుకె॥

౧౩౧ మ॥ ప్రంనుతిల్లెగుచుగాంచె కాంచనవుయాగార ప్రకోణోద్ఘనాళినతి-

ధాకంతసముల్ల్నమన్ని జవప్రస్సంభరాతి హాతు ప్రభలబును లేలాక్రతితం

బరాంబరతలాంజోజోష్ణరుబ్దింబచుంబన విస్రంభవిజృంభితాగ్రత్తరస

సింవారిసనద్యాప్తశతి - శ్రీ - ౨

ప్రారంభవుకై కంభముకు సేకనివిష్టి తుందాచుజనివాంమగ్రవాములరత్న-
గోపురములరమ్యమైన ప్రరములగరిదాని పొంతసూర్యప్రభనానెప్పునెతి
లోస్నానమాంది గతిలోనయాంది తుగ్గతుభక్తిబూజించియుప్పత్రిపములబరమే
శుగ్నిళియుపవాసముండిసముత్సకుండై దేవతాయతనములవనారెయుగడపి॥

౧౩ శ్రీ॥ రేపకతనలేచిపాపవినాశనతీర్థమునకునేగిపొంఖిప్రొండుజలకమాతి
౧౪ యుచెంథసంధ్యనారాధించిజలజముత్సనాత్రివలచునప్రభువు శ్రీ॥ తెలివిబఠగ-
మొదలివిక్షృతికత్తినగాడుగువాదపసిడిగుజ్జయునగతూర్పుకొంతమీందదోబ-
౧౫ మార్గాంతునిమండలంబుబ్బువనమంథనంబు॥ శ్రీ॥ తీర్థమధ్యమందుదివ్యపీ
ఠాంకమై చి గితాలంగబుగ్గలెనయుచుంతన్నవ్యమైనకనకనాళంబునల-
౧౬ మవారికములమునకబుత్తైకములమప్రభువుకు కతుబోధ్యమాంది యూదినత్రతవ
గుననియామవారెక్షుత స్తంభముప్రైబదనురికిపై తువాదనుజ్రతియుకకూం-
౧౭ భ్రుందె యోగిచెందముదోపక కధీరణోశుతిక్కినను వెలుకత్రిరుగకకంబంబు
తొంతితెరగునవాభా స్రతునిగతికొలదిజక్కగప్రెరిగెనుపవమానసుతుతు
బెరిసినకరణికై॥

మెరుగవపవమాంన - జెరిగెముగతవాంవా - యునిష్ఠతిబ
దములుంటెబెరిగెనుపవమానయునిర్వాయుడపైనారి

౧౮ శాయు స్తంభంబెక్కియునిక్కైచుకై జరగనారదావెంతియున్నిక్కగాగంభీరుండగు
రాజుగైకొనకయారాశంబువముత్తుంగనయ్యంభోజాప్తుడుచెరనిచ్చుతిదిప్రా

౧౯ నన్నంబంచిమథార్యహైసంరంభంబెర్పతనెంతబచ్చునెగిపర్వకైజెసెగర్వంబునకుతుంబెసి
నయొంతపెట్టునకుజిక్కకస్ఫక్కకనికిమిక్కిలితెతాసినగ్రమ్మరకై తవిద్వంధంబుగరశ్శినవా-
స్త్రమెల్లజెప్పెనేసునగప్పెనంతటుజలింపకనిల్పినవానిజూచియులాసముతోతనిష్ఠని
౨౦ మెలాప్రసాదాత్మియుదెంప్పమెచ్చుచుకై శ్రీ॥ లక్ష్మియోజనంబులనునిష్ఠమైనవా
యొందమానప్రలుసవాంపవేఠ్ఠనన్నజెరనొంప్రనాయునుత్రథ్లనిగాలినెలవా
౨౧ గాలుగాకయున్నైకనరనాయుకనివియ్యత్రబరమేశ్వరుకరుణాజెసిస్తుతికి తిని
స్తుతిరభావముసావాసముస్వీకరించిమనంబువాఘ్రధరితంబయ్యెకైకు
౨౨ నేప్రమునెనునుమెక్కతిగాప్రనానాకుండలములులుగైకొనుమివిసర్జభావనతోనిత్య
మునువమ్మవారివరసావర్ణభారమిచ్చుచునుండుకై॥

భారముతులాప్రమాణము-

౧౦ తులయెత్తుమొకభారము

౨౩ శ్రీ॥ యన్నినాళ్లువాంతలెత్తాకకష్టంబునాళ్లుకష్టమైననుపలంబుపల-
౨౪ వములొక్కనాకుతులయుగుతులలొక్క నితువదొకతిభారువిధిమితంబు కలశ్రీచి
యిచ్చినగైకొనియాతనిపదవులకెకసిమతుడుతరికంబంబాయ్యెన గంగతీర్థ
౨౫ మునకుమునుశీఘ్రతుచెరవచ్చిమాపతిపెళ్లు శ్రీ॥ కంబవులచతవులనుగాంగం
తుగానితరభైరామినిలిచెదగినవేమమెల్లవేష్టిభక్తితోదెవతాలయములో
౨౬ నుంతిరెయుగడపియుక్కరుండుకై॥ శా॥ ప్రాతకాలమునంవులేచిధరణిపా
లుండుతీర్థంబులో స్నాతుండైనియమంబుతోశివపూజాకృత్యములతో
ద్విజసంప్రీతిగ్రమ్మరివచ్చుచోవెతుప్రసన్నబ్రత్యేసురుండాక్కరుణతెంచెకైగడువేసు

సింహాసనద్వాత్రింశతి - శ్రీ - ౨

త్రైయతని నింపహారదీవింపృచుకెు॥
నిన్నేహార - నిజంహారయనియుంటె - నింపహారయు
నిర్వాయతమయునది - - - - - - - - -

గీ॥ చేరజనుదెంచయతతొ। వేశోత్తమపడవాడ విప్రుడనెనా। హారంబు వేడివచ్చితిగా
రుణ్యామునరసి యిచ్చిగాపుము నన్నకెు॥
గారుణ్యాముకసి - యనియుంటె - గారుణ్యాము
నరసియనిర్వాయతమైనది - - - - - - - -

వ॥ అనినక్షుధాచిక్రాహారసంచెనయనా హారార్థియా విప్రుడె। తనికిన్నోనశ-
నంబులేదితనిచేతృప్తిగావింపనే। ధనముకెలేదు ప్రథాంతకుకెదగిన పాత్రంబిచ్చినకె
క॥ చెప్పాణాప్పె। ననువంచింపకయిచ్చుటొప్పునని పృణ్యాశ్లోకుడు దుర్కిళ్ళొత్రైకకు॥ వితి
లేనివమహావంతొని విప్రునిదివసములనొకసువర్ణఖారంబాసగుకె। వితిజింతిం
పకబొమ్మని। యతిమయమునకుండలంబులాతనికిచ్చెను॥ వ॥ అట్టినతండుసం
తుష్టాంతరంగుండై న్వాహాలాగ్రణిదేవింపృచుకెజనిసువర్ణప్రఖావంబునవివాహ
గీ॥ నుఖాప్రుండై సురప్రాణా విశేషకుండ్రైయుంతెనిదు॥ శాలుతానంబెక్రియజెసి
యెుక్కయెుదత్త్వసాధ్యములెసకురకె। నానాంబొధ్యములెల్లజూంచతిజగన్నా
థుకెరవికెగంతిసమ్రానంబవృతనంవితికెప్పాజునిదైన్యంబంతయుకెబాపితికెత్రై
గీ॥ నకెబుణ్యతన్నైతినంచుబురికెతెంచెకెప్రవెదంబునకెు వ॥ కావ్యనయ॥ అని
కునెగుణములులెకయాగత్తియయెుక్కతనదుమగుదెనగుమనిన్నమనములో
గీ॥ ననతనినానియాడుచునుభోజ॥ మనుజవిభుడుభవనమునకునరిగె॥ శాలుసంసా
రాంబుధిప్రారమగ్నజననిస్తారాంఘ్రిపంకెరుహాయకె। హాంపావకెతభావ-

భవ్యమతిసారాగెంద్రాత్మపద్మావళి। హాంసాకారువికారదూరునివిమోహా
ధ్వంసనోత్తంసునికె। గంసారాతిబురారిమిత్రద్విజగత్రిశాణ్యాసంధాయకుకె॥
గీ॥ శిరకుగంజభవార్చనీయపదకుకె॥ కంజనిరంజనునికెబురత్రయాధ్వంజనునంజనాచల
నిళయైపన్నైత్వభక్తప్రజంజనునకె। వంజనితార్థ్యధవాగరిజాతనుమంజులహాసు
భాగుమ్నా। మ్రుంజయయునాంజనెయువిహితాన్వతగీతక్రతాత్మరంజనుకె॥ హాలిసీ
గీ॥ శిరవరబదవవాచెత్రైష్ణమేఘాభిరూపా। సురసరిశవతంసాత్రుణ్యాశ్రతేయ
ప్రాంసాగరశగళసుకత్మాకంజపత్రాయతాత్మా। పురవారవారిరూప-
గీ॥ శ్రుపుణ్యాగణ్యాస్వరూపా॥ గద్య॥ ఇదిశ్రీరాయగజగంధవారణరావైరిమండలికక్షైకప
శ్రీరంగవిరనాయ్యవిశాఖావిరుదప్రకటబాంతిప్రకారవివేస్యయావాణ్ణి
శ్రీరంగవిరనాయ్యవిశాఖావిరుదప్రకటబాంతిసకలసుకవిమిత్రకసవరాజతనూజగోపరాజ
ప్రణీతంబైనసింహాసనద్వాత్రింశతియనుకావ్యంబునందువిక్రమార్కదాన
ప్రశంసనంబన్నదిసప్తమాశ్వాసము
శ్రీ సమాప్తము-

౧ క॥ శ్రీలలనాతనురుచిశం।పాలితకాంచనవిలాసపరిపూర్ణవపు।ర్లీలా

౨ [illegible] ॥ వ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౩ [illegible]

[illegible]

౪ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౫ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౬ [illegible]

[illegible]

౭ [illegible]

౮ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౯ [illegible]

౧౦ [illegible]

[illegible]

౧౧ [illegible]

[illegible]

౧౨ [illegible]

౧౩ [illegible]

[illegible]

౧౪ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౫ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౬ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౭॥ సీ॥ ముందుల పందులు యూలంబు తెంచున లీలా వరాహంబు నేల గలసె। నమ్మి
లుమఘలులా యుంబుల బున సియూ యు నుభోతు యుపులోకము నకు జనియె।
నక్షత్రముష్టాసారాఘంబుచే వాప్తియూ విసారంగంబు గావి బోయె నటపా
౧౮ తగా వియుల యుధటుల నాస్రుమా॥ వర్షమేష మస్తవాలయ్యే నగ॥ తే॥ నెప్పుని
తరబింతులు లను జెప్పనేల। మప్పు నెలు గులు దోశంభు వోలటెటు।
౧౯ । కనాలు జువేములు కుందేళ్లు గలవు పెక్కు॥ ఉ॥ అయ్యోధనుతర్ధయే కలవు
పాంక్రతి తోగుపా నుంతి నిబులు। నర్తృముత్తైన దిక్కు తలి ధాతలు నాభుబు వ
ప్పు రాప్పుమునక్ జయ్యోన బిూవియేర్పడి నగ బుంబులను స్తృగంబులక్ ప్రసక్తి
౨౦ యాలయిగా బతం బూతి బవారకటం ప్రుయ సుంఖగంధు నక్కి తే॥ వివిధపంటులు
దాన్నై గడిసి పోవియు। తంత గా శాస్త్రతైటున బంత మాత రూపి విప్పియది
దఘున నెంటుఫ్యు। ఖింతి తపులగు గుప్పది కరయలప్పు॥
శ్రీ ష్టబంధము గా - ఫని - వితి - యని యుంటే ఫవిరి
యని ప్రాయ తప్పనది -

౨౧ తే॥ శ్రీ కొమ్ము తాడు పొల్లిటు। యే కలమో తేయేలు విప్పు విచిత్రపవేకర
౨౨ గా నములవినుమరి। నేత్ర రుగింపంగ బూని రేబు నివింబు కై నా వసుధానా యుక
వేలకుక్ గరలు నమ్మెవాక్రమే నింత కుక్ సుసరస్సైల ఘటాప్రగంబుల భయన్నో
బంబులక్ దర్పణా। పుసరంబేర్పు ఋశ్రావి సూటమురయుం వక్ జూలటుక్ వేఘుమ।
క్ష్య సరంబం శుధరి త్రి నిప్పుగవిసా ఖ్వింబూంతు బాణ గల్గునే॥
వెంటా యని యుంటే - వేలు యనిన్ని - భాంతు బూయని యుం
టే - భాంతు బూయనిన్ని ప్రాయ తప్పనది -

౨౩ తే॥ ముందుక్ జెప్పనప్పు యుపతి। దేయుక్ గనతాంబ రము లజేలుపా రగము। న్నాంబు క్షా
౨౪ వాయుప్రుంజేర। లంబిప్పు గప్పు యూరాలాల సపతి తెచ్చె॥ సీ॥ దేమంబుచేటులు
వాపైన వేటుల దరవేటులు సుష్టపుడే దరవితయును। పండెమాతిన భంగి పంటులనెప్పింప
బూటకాంత్ర గుమప్పువేటు కాంత్ర సారమేయములు సారమేయంబుల బప్పె
దనాలు సుల బప్పు భటులు। ఘోరుంతపంతగంభీరప్పే ముది గింటు ఘోరరవంబులు భూరి
౨౫ రుక్మాంగద॥ తే॥ వారు పమునెక్కి ముంత పరివారు దగుము। భూఘుతాంత్రను పతి గలయా
లెటాంత్ర। వాఘుప తివెంట్రుచరుద్ర రవేటు గడచె। ముందరము నకవని పురము దగతి॥
సారమేయంబు సారమేయములనియుంటే - సా
సారమేయములు
రమేయములన్ని ప్రాయ తప్పనది - బప్పు యని యుంటే -
బప్పు భటులు యని ప్రాయ తప్పు యనది - భూఘుతాం
త్ర ను యని యుంటే - భూఘుతాంత్ర యని యున్న - యూ
టు నాంత్ర యుంటే - యూటు తాంత్ర యనిన్ని - వాట
వ దుపేటకు యని యుంటే - వాటు పతి వెంట యనిన్ని
ప దుపేటకు యని యుంటే - ముందరము నక
ముందరంబున కవని పు యని యుంటే - ముందరము నక
వని పురము దగతి నియనిన్ని ప్రాయ తప్పనది -

౨౬ వ॥ ఇట్లు గరవికవి పయది నంబుల కు కుప్పరంబు గన్నరి వప్పు చ తంబునగం
దప్పేరుండా విప్రుబంత సుపుప్పు గప్రకాంత పతి గరాంబుగు నరణ్యంబు దరి
యుంబాప్రు యుప్రుబుశైలో ప్రయంబులక్ పతి ర్పను సమువితంబుగచే
ప్రు బు తెంచుల యూర్పులనుము పోలావాలంబులక్ గారశాది వాప్పు
౨౭ శరవంబుల దిక్కులు యుపై పుదు పరచుము॥ క॥ మెల కుతలలగు బూటులను సు। కులాకంర
వులను జలంబు గాసు నెతలను మే। తలపప్పుల ప్పు గములకును। వలలూడ్చు

27 ముపేతకాంత్రు వలనుగజన కాఁ॥ తే॥ పురి యెుదిగి రెుగసిద్ధార్థము। తలకొరకర్
స్ఫురుమసురి యుతల [illegible] నఘు। నిలబడగ బడక

28 ॥చ॥ అటుబను నంతలో వలనవాంబు [illegible] ముంటను [illegible]
నొరలు [illegible] రుచు రొప్పుచు గొప్పరింపుచుఁ [illegible] తలబట్టి
30 న [illegible] గుకులకు [illegible] నాలు సుల [illegible] వినగా బరచెఁబడ మానవేగుఱై॥ చ॥ [illegible]
గాంతులుఁ [illegible] బట్టి [illegible] గట్టినఁ। [illegible] కొరిగ-
[illegible] బూచుకట్టి [illegible] రుకుము సింగముఁ గరుల [illegible] బంగి [illegible]
31 మోఁగరమును [illegible] గట్టి చుట్టి గనే [illegible] మలు [illegible]
బాధిబఁ। [illegible]
32 మునుమాధినయూజయు [illegible] తల [illegible] ॥ చ॥ [illegible]
నారులకఁ గడుకఁ [illegible] గంధి [illegible]
[illegible]
నిగు [illegible] తమల్లురంబులఁ [illegible]
33 ప్పుఁడు॥ తే॥ గంధగబడిలబట్టి [illegible] సంధి
పఁబడి నిజరా। సంధు [illegible] సరసంబడియెఁ॥
జీరినట్లుండగ బాడురాయనిగనా [illegible] గాయుం
తే- జీరినట్లుండంగాయని [illegible] నది—

34 ఆ॥ అట్టివేళ [illegible] బట్టి [illegible] బట్టి [illegible]
[illegible] బట్టి [illegible] పదగ॥ చ॥ అసమ
యుంబున [illegible] గని [illegible] బంబులు మొదలు

గాంగల [illegible] గంబులుఁ [illegible] కాంత్రు [illegible] బర [illegible] బన [illegible]
35 గంబున॥ సీ॥ పాదాళమూవినపంది [illegible] సంతతాలు [illegible] గనుస
[illegible] గాల్పు [illegible] నవమాత్రిగన్నులబి [illegible] గుయుఁ [illegible] బంబు
లు [illegible] గారుమ్బుంతెంచుచును [illegible] గ రొప్పు। [illegible] యుములు
3 [illegible] నుకలు [illegible] రొప్పరించుచు॥ తే॥ తిరుగు [illegible] తులగి
రులవాశి। దేరయిచు బంగి నొరలు [illegible] నాను చు। గాల [illegible] రగ
లోకము మానుషులంబుగానిమియునద్భుతలంబు॥

పాశిరయున్న స్థలమందు - దూతరాయని యుగాని
విగానుస్వప్న [illegible]

వ॥ అట్లుమల యుచును [illegible] బంధి యు [illegible] బుచుఁ [illegible]
[illegible] ॥ వావాయుబోలరాజుతులవర్య [illegible]
3 2 బునసుత్తలపడక
[illegible] సంబని [illegible]
[illegible]
[illegible]
35 [illegible] నవ్వరావామఁ॥ తే॥ [illegible] సము
[illegible]
[illegible] మన [illegible] బునః [illegible]
36 మాకర [illegible] ఁ॥ తే॥ [illegible]
[illegible] లయని యుడి। [illegible]
[illegible]
[illegible] ముఁబుధ [illegible] రిరజ॥

౪౧. ఉ॥ అప్పుడు దిగంబనిన నశ్యోతలము వెంటనే పాయము చేయుకానుమునరిగ
న్నుపుడు పందిరా పమైన పొత్తాశతే తువ్వే నంటనే గుకుదలయాప్పొసపని॥

౪౨ ఉ॥ వేసుకొన్నతాప్పటి లోనున్ననీరుగా గన్నులన్నమెరుపుగవులుగాంగరా
ప్పుటురుముగాగ గుప్పుబొప్పతబంది గాలి బరబుమెయిలుకరగా బరబెళ్లను॥
తపాదినపైారంబుగుతారథవిదూరంబునేరంబులు దూరి॥ తే॥ పంది పెనుదిం
డునరుగుబు ముందరనరలోకపాలము జ్యోతుగనియెకె ముందరవులుపురం
దరగతి కందరము నిందురత్నగణాసుందరముగ॥

గణాభంగము గాబరందరగతి పురాయనియుంటే-
పురందరగతి యనియు - కందరము నిందుమణిసుందర
ము - యనియుంటే కంధరము నిందురత్నగణాసుం
దరముగ॥-

౪౩ క॥ కనిదగ్గరనెద నూరక యనుపుగ గుహాంబున్నంత నబలువిబు
ధిమా తన్నిప్పింపి గప్పె భయపడి తనుబూచిన వానిగావదగున నుమాంత్రి॥

౪౪ ఉ॥ దరణిపాలుదంతదురగంబున బొప్పుటు గట్టివాలునే లబట్టుకొనుచు
లొంక బూనప్పై నాత్మగొంతకతాలుంటు గదిసి విదియేపట్టుదదుమాద్రి॥
కృష్ణపులు

౪౬ ఉ॥ బాబ్రముహాణమ్మగంబరుగుబొప్పటుగానకకంధరాంబరి కృష్ణపులు
శుకూటముగురత్నకవాటముగాంబయిప్పులోనెప్పురుపంది యంరుజనియా
దలనిందిన ఖిమ్మ చేకటుడీ గ్రామ్మనేదవాలుకతు గ్రామ్మెరుగులనిగుదంగఱ్రందిరి॥

౪౭ ఉ॥ ఆదిసనాంతరవ్వులమహాధర ఖతాంబివసాలమంచులో శ్రీరనరారురత్న
కలశిపరిబహిత్నతరంగతుంగసాంధ్రాధినికేతన ప్రభురమ్మైనమహాశనగరంబు-
గాంచె జనం శ్రీరయలీలగన్నులతుసుత్నవమ్మైవిభిరంబతంపుచున్॥

బహిత్నతరంగ- బహిత్నతరుంగ- యనియుంటే- బహిత్నత
రంగయని ప్రాయతము యనది—

౪౮. ఉ॥ అందులపద్మావేదులనవార్వశముగ్ విధురంబునేనుసం స్పందనరత్నగ
హాములకాంతులనేగగరారవుంబున స్మృంధరత్నలముంచు గదిమంబునదాబిన
౪౯ పద్మరాగముల్ ప్రంచుకానుం ప్రజపములక్తై వతిదివ్యలపంచు గోయనది క॥ అందు
బవిబ్రత్రవత్తిము కుందుదుదనదమ్మైరవాలతుదుగారత్నో త్రాంరంబులు గాలువగనా
సంబంధంబున నుందు నురగనాథులలోరదీ॥ క॥ అందులపద్మకులముపవన బంధన
సంరక్షనిజాఖ్ఖుబంగివదనా నందానంతక తరవుగుముండాలిమానుచుందు-
గాగ్రామగన్నిదుచుర్॥ క॥ చెలువాలదునాపురిలో పవిరత్నసులాంతుగదలజయమెరు
గకడే పులరెంటికి జతి యయు బహుతనిలువేలుప్పగాబ భింపువింతులుదారుద్॥

౫౧ ఉ॥ అప్పుడిగాంబిసవ్యరము నప్పెరుర్ మదిపి చ్చులింపగా బ్రాహ్మణముందు
పందిరెటు బోరెలలిలంబాపపోరెదైవి వెతాం నేపురరుత్నుల్లదోశెనిదియ
ప్రిదిరాజ్ఞిము బూతముంచుని బన్నపరదంత్రమ్మైగవని చక్కటి దగ్గదిమెగున

౫౩ రెవ్వర్॥ ఉ॥ వేతిపసింధిబు క్షవిలసిల్లగనెుత్రదువ భిమెుత్రి క్షీతలనాథచావ్సర్
వగుబిష్ణునిబేడెలవందిదానవు వాతబద్రేంద్ర శిష్యుదనురాగమునన్నిను బిప్పబం
౫౪ చెర మ్మాతదయుంగనేల యనుమానముసేయుకనేవునాథుడు॥ సే॥ ఘను

నిసంతతోంపగవిధి నిశ్చితనని యానందమందుచుండి వానిగాంచి। పురిసొమ్మిర
త్నమందిరముల సొంపెల్లఁ గొరిచూచుచుండె టెంకొలవా ఘుల బనీయులరారు తూ
సలకూరిమణిమంటపంబుల క్రీడలు బలసి కాంచెవా। కంఠరాంబులమైనాత
౮౫ గృహంబుల ఘల్లుర సంగపా వావితెలుపు బొరపులిత గా॥ మెరుగుఘుత్తియుఘుల
పేరులరుతరురయు। నలరుచున్నులలో నిర్భెలుగు పూర్తిమా నితంబులగక్తి
౮౬ యపైవిభ్రాయున్నబవి ఝాంచి మెఱిక్కి నయుక్తి ర తు॥ క॥ అతనింగనుగొని
రానవు ఆప్రియముసకెంగి లించి జ్యరాసనసు। స్థితుజై నీమిత్రత్వతా్గ్యు। బిత
౮౭. స్వారముల నలిసేమం బడిగఁగ॥ గా॥ చక్రంబు నైత చెల్లునాద్ది ఖలచక్రా
గొప్పగా ఘల్లునా। ఘర్మరంబులదంగునా ప్రజలు సంతోషింతురా సత్ప్రి
యా। కర్మంబెప్పుడు జన్నముల్ [illegible] రగునా పురాన్వైవ వర్తిల్లునా। నిర్మూ
౮౮. లంబుగ శత్రుల్ గెరపురా నెలక్ష్మి సొంపెక్కునా॥ గా॥ పార్థంబందిపురంద
రుండు ధరపై నంతంతతాలంబులన్। వర్షంబుల్ గురియించునా ధరణిదార్త
సుల్ ప్రశంసింతురా। ఘర్షణంపంగల కీర్తినే విద్రవియుంగావించు వాక్తిత్తియు॥
త్కర్షంబందునె నీసులన్ నడుపరే దానంబు మానంబుగ॥ వ॥ అనిసంగ్ర
తాంబూలత్యైవహానప్రయంతుండు దానదేవారానే గ్రంతవాదన మ్నింతగుతలం
౮౯. బది నవివినేలుముపా తనుప్పాయుంతవు॥ సీ॥ కన్నెపుసుతురక్తసులమేలు వి
రణ్య కళిపుండు నవంశతర్కము నగ। పరమవైష్ణవుడైన ప్రహ్లాదు తన్నుతమ్మి
తబరి తుంచు దాతయునగ। వీరచుని ఘాంకర్షయుండైరూధి కెక్కినబా నాసు
రు తు కూర్త్రిపష్టు యునగ। దానవరక్తరాజెన్నవిజెన్నవాదిగురుడైనశు
౯౦. క్రుండుగురుపనంగ॥ తె॥ నమరలోకత్రయులెపరాత్రము మానసంగ। వీరప్రుండునే
యుక్షరైమునగ। నీవుపాత్రుంబునాతునవదోర్ణంప దరఘు। యావచకశరణ్యొబవి
౯౧. దానవాగ్ర గణ్యా॥ ఘ॥ ఘనుడా విష్ణుడు జన్నిరంబు శిక్షయున్ గాయుత్తి పల్కుల్
ప్రగా। ఇనముల్ గొబియుదర్పాలున్ గాతుగుపతాంజలిబంధముల్ గొపిదం। దన
ముల్ త్రివిక్రమాఖ్యగుండలముల్ దందంబు నందంబుగా। నిసువంచింపదలంచి
౯౨. తా గురచయ్యెనదే తదర్శిల్లడే॥ క॥ వేదము యులదుగద నిన। దతయుకపూ
తతుగువిబ్రుధర్మంబిలనా। ల్లడుగులుగా నివివినీ। కవిమిప్రొత నలవిరేడుగునక
౯౩. మలబుతైనడి॥ క॥ అలాగుపుబయ్యెనను। వేలుపుయుని రెయ్యెసగునేదు వితరణా
గుణాముల్ దానిమియువ ఖ్యాతి బలువనపాలను తపస్సుదార్యోప పాలనుత
౯౪. రయ్యెది॥ క॥ పాత్రతాత్రి సయునగజ। నత్తయుముని బరి గున పుష్పనుత పునసు
౯౫. నేమిఘనిక్రియున్నె కొంచుప। విత్రవిరితుంతనైతవిశ్వేముల్లోన॥ సీ॥ అనఘ
దుర నుశెంప్రదతి సమ్మతంబున నుత్తిశయా కవియుగము నంతు। విరుండు
ఘూరుండు దారుంతు మురివేదునీవకాని యుసంగని స్వచ్ఛా డా। వేడుకల
వియేనుక్షితనియా జ్జైచే ప్రదవిరాత్రి కయా త్రదపు బూని। నిన్నైటరప్రిం
౯౬. చి కన్యలారగ గంటునదికలాఖిలంబయ్యె నంచు బలి కె॥ ఆ॥ యువిసువ
గాదాయియుబి జాన్న త్యైనీ। తార్ధర దొవునుచుశపరసాయునము
లుక్షితిని ఖ్యాయునివిబలమ ర్ద్యముదిగింశ। నవ్వరావ నొమ్మెనయసురబనిచె॥
౯౭ తె॥ ఘంబన వాడు జేరిబన పాలకయా మొగసాలగాదినాత్మైనబరవైరియున్నల

[illegible]
౧౮ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౯ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౦ [illegible]
౨౧ [illegible]
[illegible]
౨౨ [illegible]
[illegible]
౨౩ [illegible]
[illegible]
౨౪ [illegible]
[illegible]
౨౫ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
౨౬ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౭ [illegible]
[illegible]
౨౮ [illegible]
[illegible]
౨౯ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౩౦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౩౧ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౩౨ [illegible]

యసం। ఘటనము చేసె రనిరస। ఘుటితములు స్రుపుటి ద్వరకును నాంతకత నిపె్యై౯॥
వ॥ ఇట్లుప్పున సఖ్రీప్రులు తమభావంబుల నతనిం నానియాడుచు జనిరసా
వశయసంబుల నుంజేదిసు ఖింబుంతిరి॥ శా॥ ఇవ్వార్ష ప్రతివారనప్రిజుల రావెతతి
నత్రింతసం। తుష్టసాత్వంతుల శ్లేషిపే తుకాని ప్రత్యుద్వాతత్రాసె నసం। దష్టం
తైన లుదిత్తుల౯ నాలువగాదానైక సిద్ధి క్రియా। పవ్రాప్ప త్యంత గుడుంవుభా
౬౫ సప్తవరు తుదానె త్రెంచె సుప్తైనితె౯॥ ఉ॥ వింటివి భూభరాజపలు ధంటలబూని
యువాని భూలవే। వంటు ప్రయత్నములేవలవ దంటు విచారములు ప్తి గంబిని।
వింటుతి భూవుభూప్పునని నిట్లుగు రాప్రవశై ప్తవంబున౯। గంభుతితాం
గుత్రైయతడు గ్రమ్మరజేర స్త్రవారంతసేము తుద౯॥ మ॥ తదనంతరంబ గాన్లి తవసం
౬౬ జాబులు జనిదనిరుద్ధ దియుగువాకిటనెత్రంబూనిన॥ క॥ నాగారిగమనమిత్ర
నినాదానన జనతు ననఘునాగాభరణు౯। నాగాసురవారునిసుత।
౬౭ సంపూర్ణగజమునర్దరుని నందనాగవివారిరి౯॥ ఉ॥ నిష్ఠరలం బసర్వ దరణీసురస
మ్మతమైన ద్రేశభూ। యుష్టములైన వాధ్యులనే తవిదంబుల మ్రోయసా
సన। శ్రేష్ఠము పొంత జెరగపసింతిసెనప్పిన బాహ్మనార్యయవా। జ్యేష్ఠకలుత్తి
రోవబలితె౯ శ్రీ దివిత తినర్త జెట్లు చుద౯॥

శాకిష్ఠిర - శాకిష్ఠిర - యని యుండె - శాస్త్రి
రయని పాయరమైన ది-

౬౮ ఉ॥ పొందొక యుంతెరుం గన ప్రపభూ త్త్రీయు బూపెనవష్ఠ్యభూగ సం। త్రెంతను।
తానవంతిదరున్నైవ తిసీ నియు ధంపు లేకయొ। క్రొంద రదారానసేవు నినుగాన
లగాకచలంబు బూతగా। నంద నిపూని పంక్తకును నగ్రుయు సాముల గార

౬౯ జూడరా॥ ఉ॥ ఆతనివర్తనంబు కలియు౯ విను కొరికవ భూనాథపోనేతల
వేసు గంటు ధరణీవర వెప్పెదనాపరానసా। బాతురివేత్రత్తైత్రకు ప్రసాదము
వెంపునునా దరింపుసం। ప్రీతి యొనర్చుదానినికమిన్తకవాపులువేయు సోఘుత౯॥
౭౦ ఉ॥ అయ్యవనంతి నాటు తప్పదిత్తులకీర్తి నిత్తజబవు నచవునేర్పు పురని। యాదరు
౭౧ గానెలయరాజ్యము ద్రద్దవత్సరము ప్రవాసంబునియు తిగాతిజరపుబుండు॥ ము॥ దినసా
ద్రుపువిరూపుడాతశిల౯ దేశాంతరావత్తెమ్మైజనియాపూర్వకరంబు
వాపురము౯ శైలంబుల౯ వాయు౯ వనముద్రుంబులు భూము బు౯ దివిరి
దివ్యస్థాత్తిపద్మాలయం। బనసాక్షంబు ప్రప్తైనాంబు గనియె౯ వార్షంబు
౭౨ ప్రేరేప్పింప గ౯॥ చ॥ అటు చనిమన్నావిశిగల యు౯ బరికింపుచు నెత్తబూడుచు। వృక్షత
శిఖి నితప్రకరదాతము తైనగవి౯ వికంత ట। ప్పుటికము యుంబులైన గ్రవాపు
ప్పులలూపల ప్రేమరత్నసం। ఘటితము౯ తనర్చు గుడిగన్నెనిగర్వరనేగున
౭౩ యెన్నంద్రక॥ ఉ॥ అయ్యుభుమ్మంతె చెక టుండిగంటములన్ని గుడి౯ ప్రియాంగసం।
పర్వములే నిమానినుల మానములు దాలమురుం తుభిత్తిభిర్తి। గర్వముత్తై చెలంగిని
లగ్నలబల్లైము భూబివాని తో। దర్పము జెట్లు బూనినవిధంబున నిను వత్తే
౭౪ ముత్తులక౯॥ క॥ ఆసముయుంబు నబిసం। న్యాసము బతవిధులు శ్రీ ప్రియా
గుఱిలో నై। లాసనిదాసు నిగాప్రిసు। ఖాసెసుంతైన నలువు రచిదములోన౯॥
౭౫ సీ॥ మనముతేర్పు ననిద్రితనము లుభాలోకము౦త యుచు తిరుతుల ప్పత్తమ
రెవ్వ। సిద్ధయోగీంద్రుతు సిద్ధ చారిత్రు నిగాలపం బతునిచ్చి లోకనాథు। జూ
వత్తైత్తివిభు జూతంగ గస్తులు గవిగి యుని బదు నిష్ఫలములరెవ్వ। పూర్వయుగిరి
౭౬ దోంత బన్నగాలవినాతదు న్నత తపమున నున్నవాడు। తే॥ తెరవులవాతుల

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సుతాన్నపాంపవస్తుశ్రే। మాఱ్తుర్యంబున మామనొస్తరిపులర్ మర్త్యం పనైగెద్ద్రసర్॥

౧౨౯ వ॥ శ్రీమహామారుండరిగినని జాయయుపసపారయుండు॥ ఉ॥ సజ్జనవర్తసంబున

ప్రసాదముగనెపరిజవవ్యధోర్ఁలక్ష్మిరియుక్తిలొబరవలబినచక్రనిరాబపుత్తనిర్

ముజ్జవర్త్యంరర్గ మణిపొత్రవగప్రకాశ [illegible] స్ఫూర్తిమశ్రే। యయుజ్జయుసెబనానిపతి

౧౩౦ యోయుర్వినవసైనవంతి భూమిశిర్॥ వ॥ ఇట్లుగుణోత్ర్యంబుగాపుస॥ క॥ శ్రీవిత్రమార్కున

కిగా। త్రిప్రీకమునవింటుకరుగుటువితగుపనిసర్। నప్పులుపంపులకోరుల్లు। దప్పులుగాపు

౧౩౧ గుశభోజనరజోపతియయుర్॥ వ॥ మరియుకతిపయదినంబులుజనిన॥ క॥ సింధుకవెరిపార్

సుర। సింధుప్రభవారిజరదొయిపంపులిపారర్। సింధుజరూపాసురపారు। సింధుతనూ

౧౩౨ జాత్యుబంధుసింధురవరదుర్॥ ఉ॥ వప్రాదయాంభోజములొపలర్చలబిరాజ్యం

బులుమైర్తానిర్తోసి। విముర్భవ్యతిపత్తాగమున్నలులుసేవింపంగసువర్ణారువం

పరదంపొందజుజగ్రహవాన్సరణాలజ్యంవైలన్యంబుసర్। త్రిరిదేంద్రాజనరక్షపక్షు

౧౩౩ నప్రియోర్తిర్హా ఖ్యావర్తనగర్॥ జ॥ విమలయుభోజరాజయెుకనిన్నసమ్మనరింపు

విత్రమార్కునిత్రియదింపునిగిరియునమాశికినెత్రకృపయెుకనైల్లవే। మనరగు

నిన్నునిపులుప్రియంబునపప్రకుపస్తుతిస్తుర్। బనియెరవాసమానమురుశం

౧౩౪ బునుచింపుమకినగల్లునే॥ క॥ శ్రీతనిబరిత్రముపినగోరిపడిత్రినిర్పాలయువద

రింపుమునిమర్। బతురతయుత్రపుతంపున। నడిరమున్నపసజలమాపలాంతరమ్మ॥

౧౩౫ శా॥ నాపూపలవిననిశ్రీమతశానాకేశుటిష్టంబుగా। సాపుంజాప్రీవపాద (గింపు)

శ్రీరుతగుర్సా... త్రైలక్ష్మీకళా। నిఘం... బరాజుజసాకమొప్పగనయశ్రీపుంత

౧౩౬ రాజుష్టుము। స్నానమాత్యుంరగునేరసుజ్జాయునిగిష్టంబైనపక్షిత్రిపోర్॥ ఉ॥ శ్రీది

వసంబులందుపులుందరుచంతముర్భవ్యప్రుత్తిలర్। శోధకులంబిసత్తమలుమస్త

జర్గములాచరింపుడుర్। ప్రేదనదిరయుంగనకద్రమునంబులనింతియుండగాపెద

౧౩౭ కలుమాఘుర్లపుల్లుసుద్రిరుసుద్రిమపురంబులొపలర్॥ క॥ నిలుపుగలసెవిభఘ్నికి। జేశికా

ళనజూనిముక్తసింధువసంగా। వలసినయుమాత్యుశాత్రుగలవవనికిమతుగలతు

గపాపుడసంగర్॥

గతి శాస్త్రము — గపాశుడు యనిపుతివై దమయుంతగావపవత్తా

ప్యైసుసారముగా — గపాశువతివాయుతస్మనది — ముక్తిసింధు

ప్రయత్నామముపవత్తప్పియుసంపు బరసింధు తనియున్నది —

౧౩౮ ఉ॥ శ్రీగపాశుంతుబుద్ధియునయంబుసుశీలసుదప్పగాపిశా। బంగపారక్షన్సై

నత్రియసభ్యవిబారముపొంసువారావిమ। నిగ్రహపాప్తిక్తిస్థురుపునారగ

ఖాశగతేకయాత్యులు। నిగ్రహపాపుందితంత్రిసుతున్న్రదగివిష్టుబసారతూర

౧౩౯ యుర్॥ ఉ॥ ఓరిరపాపకర్రయయున్నపుంత్రిముమారు। లవనిపాలయునొప్పియుబపుసద

౧౪౦ నొపుముల్సెయగజౌతిబసుజునాతుసుకల। వంపుటైసితిసరిపారిలొస॥ క॥ శ్రీమవ

గుతనయియతుళిష్టున। బనకునికిపాపరసుఘమలుసమురుసనగా। మనువిం

ముసేసునినుగని। మనసేవిఘమునుసరకమగ్గనసైతిర్॥

నేతినఘున — నతిష్టున — యనిగలాభంగముగాను

త — నేతిఘ్నలనుయునివారియతముస్రవి —

౧౪౧ క॥ శిష్యుముపాదపునురూపును। రౌక్యతనముగవిగిపుజ్జిలొయెరలనియా

విధ్యవిగసుకంటెసునతి। నార్తైనసుపులసంగమండుగవిర్॥—

శ్రీతిగార్తైనయున్నస్థలముండుపమానవిరోష

౧౩౮ ఆ॥ విష్ణుకే నికి దగు పుష్పవృష్టి గురిసె యిట్లు గద్దియెక్కె నమరులు వేడ్క నుత్సవంబు లొనరింపగ
౧౩౯ తలపెట్టుకొంటివి పుష్పవృష్టి యేల నిల్పి తి॥ ఓ॥ గ్రావాలములను దేవసభ గలిగింపక
సుంతయు తెగుమున్న నా। గ్రహంబు సిగ్గున ద్రెళ్ళుయు నిశ్చయంబగు వానవంబు బానివ
బియా। గ్రహాయునశస్త్రములు నదివితానికను నింటిలో రానియంబుగా। ఇప్పుడు
దయుగా రుబుక్ ఆ దవి దత్త్రైనారా ఖా మికి నే గనాక్రమున్॥ వ॥ ఇట్లే నుచుసు నా
దుమునా రఘునగిరి యెక్కనానందరుసఖ్యులు పురాణాశ్రవణంబు నను సన పట్టె
౧౪౦ తానును నిను నెఱనప్రారాణికుంతు తీర్థఫలంబు వెఱుంగింపుము॥ ఆ॥ ఏక
ముక్తములు సనేక జంగులగుచు। యూపితములు బతుకులనశ్రనములు। ఇతరపివ
౧౪౧ నృష్టు కంటె సరగు నగాశిలలు। భూంది విడిచి విముక్తి బొందవచ్చు॥ క॥ కొట్టుక పెట్టుక వట్టుక
గిట్టుక తీర్థముల ముక్తి కిట బనరానే। తొట్టుకబోరక యిట్టే యి। క్రట్టైదద నుత్తమగంబుగ.
౧౪౨ తన్మంజారాయుణ॥ తే॥ ఆసువు లొరంగక యిదియు। క్ష్ నలవి గాదంచు శివుడు కైలాసము
౧౪౩ గ్ర। క్ష నవి తిబిపారిశానను। దనభక్తుల తొరకుసంచు తరలకయుండుణ్॥ తే॥ శిలవె
ల్లను లింగంబులు। సలిలంబులు దివ్యసింధు సారంబులుతే। గలుసంజీవనములు ద్వి
౧౪౪ భ। ములు మందారములు బరులు ముక్తిపదంబుల్॥ వ॥ అని చెప్పి విని బిత్తకల్గ
పుము వారి యెట్ చేసి త్రివర్ష్రతం। బునత్రె బోవుటనులపంచు నతడా పుణ్యోత్తమ
లక్ష్మణాసిన। యిన్నిస నాది కృనకే గుబుర్ పన్నాదయు భంగా ఖ్యోర్ జగత్కృత
మై। సనగంబులన దానికి తీర్థనవిలసన్నాసార్ యెవ్వరుండదట్॥ మహా స్రగ్ధర॥
౧౪౫ కనియెట్ త్రిదళ్ల పాంగ ఘన బిలరదజా గ్రహ జంగమ దార్వ పా। రని
రూధనెప్పారదుర్వారచర రవము దటిరంగ న్నిఖ్యాతరంగ। బని తత్రేయా
నుమంగ బలక్రిశాంత పరిష్పంగ నాదార్యంత రంగ। జనని దుర్యోధనా భిషం

గఙ త్రుతిగిరికట కోత్సంగ పొతాశగంగ॥
దుర్వాళీతరంబి - దుర్వారతరవము - యనిగణాజంగము
గా ప్రతిఘటకములుంటే - దుర్వారతరపలు తటులయని
పాయుచమైనది—

౧౪౭ ఉ॥ కనియుంబుగల దత్రిణో వర్ణంబున క్కృతి నెంతనుంత్రముల్లిక తూంతంబును మొటికే
శ్రీరంబును భ్రమరితా శ్రమంబును తాలవారంబును మునసంబును జా
రుకేశ్వరంబును నందివుంతలంబును మును స్నానాదింశ దెవ్వాజనాయుతంబును త్రింశ
దేవ్వాజనవిష్ణునంబును నగులంజేసి బిపాయకొంబితీర్థమయుంబగు దత్త్రిణొయి వో
౧౪౮ రంబుబివాదికెంజనికనికను యుప్రాసాదంబు సొత్తెంబి॥ తే॥ ఆర్జకయును నన
ప్రుటుపూర్వార్చితను గుబుద్ధ్యాసముద యుంబు నగని యెడ్। నిర్జరగణాసంసేవి
తు। నబుర్ నతిరణోంతుముల్లిత ఖ్యాన దైవట్॥
అర్థజంగము గా నిజా కరణా సంసేవితుయని.
యుంటే - నిర్జరగణాసంసేవితుయని వారియుద.
మైనది—

౧౪౯ తే॥ తనిసె నాభ్యంగము రంగ॥ తే॥ గొపతి వాహానుమతు నలుతా పతి మిత్తిను కతి
పురమ్మెండ నసమయా। గోపిత గిరిబాపు నతు ను। శ్రీపర్వతవిభున తార్కబింతా
౧౫౦ మనాకెర్॥ వ॥ అప్పనవిచ్చితనపాలంబునగలు రో యుగివింబి॥ సీ॥ పెద్దమేకము తొలు
నిక్కంబు గా గట్టి గా వి గో ద్రదు సొమ్ము లొలి దాల్చి సవికొండకూతు మైసాయమునని
మ్మెతి బరతేరు దెలయును బిదలబిరివి। యే మనుమకము తోనెలుకనెక్కినబిన్నిబొ
మ్మెపారవసేరిపప్లిన దువ। ము జొన్న మొగము లమరుల కొలువుండుపురిగలపు

సింహాసనద్వాత్రింశతి.

[illegible]

౧౯౩। మ॥ చదలన్ ఋక్షులు పక్షులు గదమ స్వంకారాపాయముల్ భూపాలమృగా। గవిగంధం
బులనింద్రా యునిసుతంగా సుష్టుతే కర్ణంబులౌను దశకంబు బ్బుగ బ్బాలున్
వెలసెం గోపాంగ సంగీతములన్। జగరాంతా యెనమం త్రుప చ్చురదటా
౧౯౪ సా తెల్పరన్ గొల్పగన్॥ టీ॥ మాపాన విర్వమార్తులగు మన్త్రియులా
శశిమె న్త్రికిన్ మణిపా। వాన్పరాము శౌరదప్రారము జాల జంబుల బూజలా
సబ్బురనా ల్పసన్నా పాము చేయు బొకను కతనా దవిమా దసనే యునూది
నా హా పా శ వట్లైగా నగమ కస్తువితా నవిధా నమా నగన్॥

విసూరన - యన్న స్థలమందు విసూరము యని
యుంతవము—

౧౯౫ ఉ॥ గాన భిక్షు వేదవాన స్వరంబున। వరదతా యులం దివబ్బిన ఘ్నవర్ణి
యులకుల యులు విప్పిబెప్పిన భంగి। నందుము గురు పాదిరం ధము గసు॥

వరదక—పలకక - యులంది - యులమలుపది -
కతారము - తీర్థము గా యుంతుట చేత
వరదతా యులంది - ధిప్పి నిచే నే యుం ప్రైఫలము
లను పొంది యని యుంతవ్వును - యూ
రం తోయర్థము యనుపన్నము—

౧౯౬ తే॥ సూత్రాదిగేశములు నిత్య। వాళంబులు గురులఘు శ్రుతులుచం తులుత
మలోద్యమే శమ్మునచెద తుంతగ। వాళము వాయుం బెనుకత్రి లధ్గతి కాలదిన్॥
హెచ్చు గదగద
౧౯౭ ఉ॥ గళరవంబు తోచె బిర్ర। రాగమున నము నంబు రం జిలం

౧। ప్రియుడు లెన్గా తెన ధరబింబంబు ప్రా కన। మనుజుగా లవప్పై వనిత మెరతె।

౧౯౮ ఉ॥ మా తున్న నబట్టుము ఋరునిజే యుము। ననిన భంగి సతిమ్మారం గేమందికంతరా
౧౯౯ మలుతా శగతిప్రా యువాయించె। కాయ్య యులకు వేశ్యాం గవింపు॥ బా॥ చతశు
నమరర్ కా విని నదంబులు నర్వదినాల్గు వాస్తని। గతులును శ్రుతి లాసములు
నన్నులమం తువుగా గదాశసర। గతులు జెలంగ బాదతల తంబులు ప్రాయ గనాప్ప
౨౦౦ మాశ మె। కృతైకాలు తాయు తాత్మ్యరుద్వై నదితంద్రి సహాశక్తి గన్॥ తే॥ వెలనా
గలునుదితములౌ। పలన్మత్తాం గముల్ వీతుపదనాతుబుగా। స్నేలదాల్ప వేలుపు
౨౦౧ క్రియ। గారిలి వనుగతి యేమను గుభవ్రుడు గుతిలౌ మూలన్॥ శా॥ విస్తారా స్త్రి నిమన్న
మం త్రివన యుత్ వేత్రంబిఫోయాం త్రుమం। వసైరా శనద శాయునే తుసుఖమందం
దిన్త్రే రితల్ గన్నైన్న। యుస్తన్నా మిశిరమ్యతుంబు బనగాన యుభ్ఖష్టే తిర్థిన్ష లన్। బ
స్తంబ య్యోదనంబు భైతి నతదా వెాం తృోంబు నక్షని ల్పినన్॥

విస్తారాయని యుంటే - విస్తారాయనన్ని - మందస్తారాయు
ని యుంటే। మందస్తారాయనిన్నిత్రావాయుదమై నది—

౨౦౨ క॥ పాతాళంబున నతేగిన। యాతరుణులత్తిభూతిలాంతంబునను।
స్తోతించెనె యనమాన్పున। నాతతము గగంపు రోషనరుణులను ప్రైశిచెన్॥

భూతాంతంబు నయని యుంటే - భూతా
లాంతంబున యునిత్రా యుదము య్యుని—

౨౦౩ మ॥ దిననాథుం డురయుంబగా విదళి జక్త్రం గాతఖాతీరతా। ననముల్ భూరు

[illegible]

సంపూర్ణ [illegible] శ్రీః

[illegible]

[illegible]

౧౦౦ [illegible]
[illegible]
౧౦౧ [illegible]
[illegible]
౧౦౨ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౦౩ [illegible]
౧౦౪ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౦౫ [illegible]
[illegible]
౧౦౬ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౦౭ [illegible]
[illegible]
౧౦౮ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౦౯ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౧౦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౧౧ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౧౨ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౧౩ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] సింహాసనద్వాత్రింశతియును

23/3/43

సింహాసన ద్వాత్రింశతి శ్రీ ౮

తాత్పర్యంబునందు సాహసాంక వీర సాహసములు ... శం సంబన్నది యుపాఖ్యానము—

౧ క॥ శ్రీరామా ... [illegible]

౨ ... [illegible]

... [illegible]

౩ క॥ ... [illegible]

౪ శా॥ ... [illegible]

... [illegible]

నననక్షమానను ... [illegible]

సూనుదివ్య... బలరాము రఘురాము ఖరశూరాము॥

౫. తే॥ ... [illegible]

... [illegible]

౬ ... [illegible]

... [illegible]

౭ ... [illegible]

... [illegible]

౮ క॥ ... [illegible]

౯ ... [illegible]

... [illegible]

౧౦ ... [illegible]

... [illegible]

౧౧ ... [illegible]

... [illegible]

128

మేఘ్యులవదయుక్ - అన్నస్థలమందు మేఘ్యులనగా పాదర
శ్రీలు అవి హృష్టపుష్టి ... తకము తావులకు యుక్తములుగా నుంచవలెను.

౧౫౹ క॥ చల్లని గంగాజలములను చల్లని చందురునిగూర్చి చిరలంబి వితా। చల్లని కాం
౧౮ తమునా శివు। చల్లం ద్రాంత త్రిశిర నాత్రేసవివుర్॥ ...

లాంఛనముగు వాద్రి లోనున్న పద్మనాభుని పదపద్మములు। లోనము

౧౭ ... యుండెనియు చల్లగా నుండ కన్నె రుంగకుండ నసుధు॥ ... విసనకర
లవట్లు వేళ్ళ జప్పరములు చందనంబులు ఘనసారము లను। చల్లని నీళ్ళ నిచ్చు
భూజనంబులు గలవారికి శిష్టసాఖ్యంబు జరగ। పనిజేసిగం జిరెల్లను సంబ
వేనసునే దచల్లగా నరావి యొంచ పవ్వెను। పవియుండి త్రిన్నెలగుదివేంట వాద

౧౮ గ్రాష్మ పలకాలత్రసంప్రవి గలుగు॥ త్రే॥ మంచిరాంపియు మరి వేకమార్గిను
లను। చల్లబూటలపయు సంబంసాగుచుండు। గస్తూపవెన్నెలను మునిత్రియుం

౧౯. ఋతేవి। యు మురువేసవి శితరకాలములు సరియో॥ క॥ ... ప్పరదనము
శ్రియుగా మేవి ఘనేగని బలంబు కరకుధి గజారిన బంధ మునుగా దా
ప్రేసవి బలు। మూడు తము తమ జీవనములగనా చవికే కాల్చి। ...

౨౦ బుస॥ శ॥ గూరాధంబా నిజపర్వతంబుబుర నాస్త్రారీవరుండు తృప్తా
రూధుండై వరభూములంద గరత్రిక్షోనారపుష్పన ...
భోరుపా మిత్రశిక్షి విదశ త్పుర్వంసభూముండలి। ప్పాద్వీశా రణ్యేవిరాజా

౨౧ రానవము కత్రోష్టంబు సాత్రిక్షమర్॥ తే॥ అంతవివర్జిభూబి
పియుమంచి చరించి యుమంచి రాబువిశ్రాంతి యొనర్గ గుంతిసపురం

ఋ నకేగియునంతరంబుయు। శ్యాంతమునాంవారంబుగును పాంతవనాంత
ములగా జిరుక్కె నే తాంతకు వొజ్జి పాపియుదగాదగు మూర్గస్రవాంబు

౨౦ ంషి లాబు బునె తెరుక్కి యును మమము వేకము। రుక్తాంబర ధారియుగు
వరుండాగు విలోరి రుక్తాజరదాంబి తయుగు। ... నాని చదియ బొజ్జి

౨౧ రూధికసన్స్తిర్॥ తే॥ అష్టదేవతాలయము బోంతగాలనిలో। జలనిధి
విచిత్రవిజులచిములను। భూవిరుండు మర్గపుష్పంబుమంచ తు। వి(శ్ర)మించి

౨౨ యున్నవేళ సెకతు॥ శా॥ మార్గ(శ్రాం)తినొకంత తన్నవిలస న్నారంద సారజ్య
వితా। దుర్గారాకుమ బాప్పపత్రిరకరా కుంగాంచి (శ్రు)ంధువా। స్వర్గా
చార్యు రుపెంత్రినా విభుని స్థాపంబల్లదిక్తింబిసం। సర్గ (పు)స్తుత వాక్పపి
ష్టి విలసిసర్క్ నేక్ష్ములోని ష్మనుర్॥
యుధి జంగమగా విలసింపక్ - యుని యుంటే -
విలసింపక్ యుని త్రియు తస్పోసగ —

౨౩ క॥ అప్పాను పాపమునగురవి। తే ఋ॥ దవత్పోరిజ విశ్వపెన్నిలతచరణాబ
దవం। భూ వే క్ష్రీ కరకు భృంగ్రె। వాన్ని చంబునసున్న చ(కి) వత్తి విసుమిత్రా॥
దంబారి యునియుంటే దంభోళియ యని త్రియు
తప్పనవి -

౨౪ ॥ చ॥ తమలు తురంగమంబులను గాలుబలంబులు నెల్లి స(త్ర)బా। ము
రములవారు తెంకలును మంబులునే యెదవంబుపాంధు(సు)౦। దనిరి
రాజ్య(మ)ల్లక ప్పు ... పితిశ్చరు వేమునా ము తి। న్ను రణాము

సింహాసనద్వాత్రింశతి॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౩౨ [illegible]
[illegible]
౩౫ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౩౮ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౪౦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౪౧ [illegible]
[illegible]

౪౨ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౪౩ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౪౪ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౪౫ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౪౬ [illegible]
[illegible]
౪౭ [illegible]
[illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి. ౧౨౮

రత్నవిభూషిత మూర్తులైన యంభోజకలశ్లోలాకులు మున్ను
దరస్మితముఖ స్ఫురింపగా రాజగృహంబున సర్వకవితా రాజనతాసుర
రాజభూషణము॥

కవిరాజనభా సుర - కవితా జనవారిజా
యని యుంటే - కవితా జనతా సుర - యు
నిర్దాయకమైనది —

౧౧ ఉ॥ ఈ వనిదిక్ గృహంబున దకునే నిజయాతను వ్రాలి యాగము
దా వనిశి యుయ్యును చితంబు గరాజు లయుసే నే ర్పునర్థి దాపన
వేషియె బనవకంబుల గుణ్య రిక్త పుర్దధి తీర్థిపాలనా ఖిరవి
౧౨ తమవ ప్రియమాయుకేవదిక్॥ ఉ॥ వెస్సు దినంబుల కిరన ఖ్యపభూజ
నమంచిరంబులం దాకై క్షమా దురా యుమన నో ప్పర వేలల ల్లయుకే
విభుం దర్శరజే రచంబు విరవ ర్యభయెం కుడ సుకృరిన్నర్దిం యుష్మవతే
౧౩ స్వప్నమసమాగసా రత్ని గృహంబున రాతిపు ప్పుచుర్॥ ఉ॥ ఇంతగర్
వనుసంపు గాబ్లి రులయు ర్వంకంబు పేరి త్రతాం గాంత రత్నములో
నగుణా వివరదగంధ ర్పకేశరి దశ్రాం తురశై లయుసంబులం దుర్లన
లర్ రత్నపుదీపంబులు త్వం తంబుర్ తలునాం క దాసుల్ని నిర్దాసన్న
౧౪ దై యుండు చుర్॥ చ॥ బలబలత్తల్లారు నేదచ్చా ర్థి శరమ్మి రురత్తీ
రత్నపతా తలగనిమ్ములు కాంబి యు నికంబు గువిస్సయు ఘంటి త్రివాత
బలకము ల్చిసంవృత్రరిఖర్యలానల్పి యనే కభూషణా మ్యిలని
౧౫ బహుమాన్యమై క్రొలువుశాలకుమెప్పగ స్పులోను తింపగ్॥ ఉ॥ వస్త్రావా

కలనాల్పివ(ఇ) సింహాసనా యుధుక్షేము ఖా బ్జరుబి రెములర్పు దస్సాగో
౧౬ లుబువా రిజగుణిదివిమున్నం విత్తేరకాంనగవి తులదివ్యభూజా చి॥ వినుదే
ను రత్నచంద్రన। మునసంగముతో గమ్మేషమును నకేనయుగుత్తారను చూ
తునెక్కియా ష్మ్రిమ। బనంబు కు నౌకంరనను బు ప్రిష్టము గంటిర్॥
౧౭ క॥ ఈ కలశబ్జమో యుశుభమో నాతను చును బెరు రు చుర్ మునంబు న
భేరిర్ వచ్చి మయి శ్రీవరన ములా లోకింపన్న ప్ర కే శలుండరాకదనియోర్॥

నాకుభవద్రుమునియుర్ధభంగముగాయుంటే.
నాకను మునుచెరురు చుర్ ఉ॥ నిర్ద్రాయకమైనది.

విఛా తముత్తా వినికి చూ దిప్యస్వరనాం
౧౮ శా॥ సూతు గుణాంబున సకల లుప జాతముత్తా వినికి చూ దిప్యస్వరనాం
ములో శిమెుతిగి కలవి రుచుమె శివి సుఖా విరు ప్రమెలదినిజపేతా నరి యుర్॥
౧౯ వ॥ ఉ॥ ఉ॥ విను ముఖ రణోసా క విస్మయము బ్బై తి వ్రాల్లి
లెముక్యమును బెవ్వ భూం దుర్దేవు కురమమ్పె నలయూ త్రియగలసని। శే విమె
౨౦ క్షవని తఖా చివలి త్రె॥ క॥ స స్సపు కట్టను ముంది సు ముస్స వమగు కాంత
మా నికుతి విసననే। బిస్సగలగంటి నే షల। మేస్సంగాపు కి జూ వనెల్ల

కుతికే నని - కుతిశి నని యుని వ్రవ్ భేదములుం
గుప్పురా॥ తే - కుతిశి విని నిర్ద్రాయుదనుయునది

౨౧ వ॥ నాపు రునరిప్తే మువత్తింబు గుక్షో గస్త్రీగా పుదపరి పసరూ
పంబున నగుచు కాంతకురు తర్ చో యునన దుమర్ గారులవి
౨౨ రుగంబతి లెమె దవనినను॥ క॥ నగుచుర్ త్రేవా మువెలు వది। జగతీపవిజ

[illegible]

బంధనగానయునియుంటే - బంధింగానయు

నివారయుతప్పనది

[illegible]

నేమనముసరునియుంటే - నెమ్మనముసలు

నివ్వారయుతపనది

[illegible]

[illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి

[illegible]

[illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి॥

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి. శ్రీ ౮

వసుమతీనాయక నలువురము సురవరులము మేము। విస్మయింతుము
కథ వినుము పురందరాపురము సంగమున్నపురము గలదు॥ వ॥ అందున॥
౮౫ క॥ సుందరులు మేనతాంకులు త్రెంచుకు రవగా పురుషులొగిర్ సురలనువీ
లందెగద గనాంపురి కిపురంద రపు రమునగ వేడు రమణీయము గుర్॥
౮౬ ఉ॥ శ్రీపురము స్త్రీమంబు నమణారత్నరాజంబు తెంబు శ్రీపిసం।
దీపితమైన మేడవాము క్షీణితిబింబము బిారసంము సుస్థాపితమైన
వ్రంచుకనవత్తు ముఖంబైన కుండము వేశ్యము। దాశరివేలతుంచు రన
౮౭ ప్రతిరూపతురుంచు చెంపు నర్॥ చ॥ సరములు బిత్తరా నవనిసత్త్వ
మునర్ కటునస్నజంబు తా। పేరుగల బాలు గ్రీక్రిసి భూబిత
వియుయ శస్త్రరూపమై। చెదర గనుంద యానముల చెన్నవ
హింపుబు వేలసంఖ్య్రిత। ముదవులుతా ఘుమేను నిజమూర్తు
౮౮ లసర్ విలసిల్లె నెల్లెడర్॥ క॥ కలలో నైన సుగరు వేను। దల యెత్తగనీకబ
మువినంబు లక్ష్మాత్తోత్తి। బులరాసులు తన్నవాయులు। కారిని
౮౯ యెరుగరాకయుండు కాంచలజింగిర్॥ క॥ శ్రీనిలుని తోఁటువివార
దంబున తొమ్మిన మేరు శిఖరమున తేనయనగా। దినకరున కెదురుమే
లగుచు। గనకంబు లవేలవులతనిగాంకెలనుండుర్॥
తొమ్మిదియు నియుంటే - తొమ్మిదయుని
ప్రాయదమైన వి—

౧౦౯ క॥ శ్రీమనుజాధిపయుతనికి। భూమెతుయువికనను ముఖుభాంబదిబం
దం। గామెరయుపాలముగలసు। గ్రామంబులు నూరుగలవతెంబికినెనయ్యా॥
౧౧౦ ఉ॥ ఆగవిచెతు సంపదలనెన్నితకెక్కిన మర్మరుండునే। రాగశతేరుశ్రైబ్రతికె
రుద్రస మ్ముంతన గర్తిరాల్పు మునితార్యగము భోగము నెసవిపిదైవగ విర్గ
తతాలమ్మనమి। పార్మ్యగ మురైతనాభవులదగ్గర నల్పైర బిప్రియుల్లనుర్॥
౧౧౧ సీ॥ ధరణిశ్రీపైని మరుమందటుత్రియుసాగియు దర్పంబు నతనుగాప్తు
దవలరు। శ్రీమమున నాల్గుమంచముత్త్రొత్తిత్తి నెపు బ్రాతినయువియుమిాపా
త్రుగాగ। గ్రైకాసుఠాప్తవర్గంబును బెద్దలప్రైశ్రీద్దంబును వదల వలరు।
సంతతంబును ముక్తిమంతువైపేక్షల చోరశ్రీ తుకు దనుకు మున్నచెప్పి।
౧౧౨ శ్రీ॥ మగులనదవిమేము దిగువ కుంతింబన। యుంతగురుమశ్రీపనియుంరు
గలసె। నాత్మజాతికు బితమైనసంస్కారంబు। తనదవితక్షినములు గదవిత
౧౧౩ దవ॥ తే॥ సుముఖాభ్యర్థంబున నామం। దము త్రాతులత్రించ ద్రవ్యవరులల
లొగ్జ। ప్తుముకయుమున్నసు భోగ్గులు। యెముకలువేర్పరజాదివార్య
యుమిలొలుకర్॥ చెరువ్రలలోయున్నస్థలమం రుతాలప్తి
నకుదంత్యచకారములు యుతిగాయు
స్థంకువల్ల యువిజింగము॥—

౧౧౪ మ॥ భువిలో తానగవేసి రాగి చెరువల్ప్రారింబి యూతుప్రైవి।
స్త్రువశ్రేలా మునతంత్రిదాచెననము బ్బచెప్ప తోతాక మ్మద్రవినాతం
బితతాం చేసుస్థాపునలో ప్రిక్షింబి యుపార్పు భుదాంగవినంబుగ ద్రవ్యి

సింహాసనద్వాత్రింశతి. ౨౮

౧౦౬ చ॥ నేనాని యెసనా కంబు దర్శింపుచుఁ శ్రీ॥ ధిలుపు విరము మేపుప లుపంక వోరలు। తిలలు బిప్పు టిలు తీలి పేళ్ళు నేత్రములు చముసుఖు దివ్య మురియు దుగుపు। నాం దినిశకతెంపు వెంబు గవ్వు॥

యాపద్యార్థము విచారణీయము—

౧౦౭ తే॥ పుడమిలలో ఖిల్పము గాన దవలు గాంధము లు నాతంబులు సం। గతపు నెరుంగం బోలే। ప్రతసి క్షిగల యెన్ని పృథ్వీపతని విన్నె॥

యారెంటు పద్యములకు స్పష్టవిశేషములు స్వవే పుము ఖాద్యార్థము స్పష్టతోచవేదు—

౧౦౮ తే॥ శ్రీ యొప్పవనిపాలు

౧౦౯ క॥ మాలోన ముకయును నెనక। పాలుండే రకయు బహుళ స్థానస్థలములు నే। మూలంబు చెప్పి వినిక విని నేలాగున నైన నిర్ణయింపన్నోపాల॥

౧౧౦ వ॥ అని విన్నవింపసుకు వాక్యము త్రిపుయారణ సన్నద్ధుండు గాని నవధ్యానిత రులగు మంత్రుల [illegible] పిలుపించి వీని నిర్ణయింపుం తని యప్పగింపవి త్రిమాత్యుంతు కొన్ని వయునంబులు ఖిట్టిసభా తదియుండై చని నే॥

౧౧౧ శా॥ దిద్యాన్వేష్టులు మంత్రులుం పిదప తద్వాదంబు తీర్పంగఁ ఛన్నే। చిరం బేవి యు గాన వేక నగుచుఁ కల్లాదన। తద్వాయాపయుక్తై నవిహాబనకు తద్దంబుం తగావ న్నోగా। నిద్రిం చెఁ వము సుబ్బాగ్గులా దియుగు

137

యాపద్యం శంకాపర నామము యతిభంగము నాలు నోపర నామము వేదు—

౧౧౨ వ॥ అని విచారస్యంబు గచేసి పుత్రినన దర్శా యాసు త్రైవే న్యం సం। దను లూరూర్తి కెనే నిపప్పి కానుచుఁ దా త్రిక బ్రతిష్ఠానన। మనిరలాత్యం బగువేదు స్వాత్రి చని తన్న న్నిం బుర్ణే శాఖవా। వాసునిర్ణ గాం బిరి దిన్నె

౧౧౩ తే॥ ఖుశ యబా ల్యక్తి తర్కిం పగఁ॥ మ॥ తనుగాని దివ్య ముహూర్తియు నిగా రవమెంతయు వోపద్యుక్తి యెరా। దినత రతేజపు తగవు దీక్షలము నారుణి నెల బోటు లఁ। గని కనిచెప్పి నిర్ణయము గానకవ ప్రివిమం చు దంత్రిచే। సినని యుమంబు వు స్వగన శేషము శ్రుప్రినన త్రప్రూరుచుఁ॥

౧౧౪ తే॥ మాతంత్రి యుపాళులు ని। కీర్తిము లుగ ప్లైసి చని నసే రకవిూరి। ఖాతలము నవిరుగ గనుక। బాతుర్యముగలు గున ప్లుజ నుదును వేశ॥

౧౧౫ శ్రీ॥ ఉపుక కన్యా రాసు వేము కలు పశుపు లు। మంటలు స్థలనేర మంటపాలము। బొగ్గులు నుపసింది దిపులు వాళ్ళగా। నిబ్రినాదు వానిబుల్లు కానుదు॥

నెరవుంటపాలము యుస్పష్టుడు నెరిపంట పాలము యునియ య్యుందుసు—

౧౧౬ శ్రీ॥ పాదద నరయుసులు పసి దియ ర్ద దనంబు। పావు గాంత దనము కుంటు బ్రూమి। ధరణి నిశికి దనము స్వాస్యం బుగా వుస। వాని నానుదు వే న్నవాని వీరుస॥

పాపుగారతనీనము లేయుడ్నప్పుడు మూడు
వంతుల నీనమనుట —

౧౧౩ చ॥ ప్రవరుడు బోర్ధ్వముం దిగాని యాతడు చుట్టి శ్వేసం॥సాలు గ్రాతా
ర్థుర్ఝవేదుగుడి తం(త్రి)గ్రవాంబునను న్నసాయ్యుల॥ తనిప చన్థితర్గ గాని
ము కంబున నుంతగవిప్ర శాస్త్రతా॥ య్వైనవరనిశముల్ దిరిగి యాత్ర
పురంబునకేగి యుమ్మలర్ల॥

ముందర నుంతగా యని యుంటే ముకం
బున నుంతగా యనిన్ని - విప్రశా యనయని
యుంటే - విప్ర శాస్త్ర శాయ్యైన యనిన్ని వా
యశమనది —

౧౧౪ చ॥ వలనుగనె (త్ర)వాల కుడువై శ్వైలవాళ్లను దండె నంబుమ౦॥త్ర
లువిను వెంబనర్ వినియువీ రుడువాలుని క్ష్వి శకౌ ౦॥ శలవు నిబో
(ప్రిమంది నిబి శ(త్రు)నిగాముదినిప్తు యుంబి ఝా॥త్న్వలధసబాాది
౧౧౫ వానినిటపోల్లూనిరంతనితరెవెవరెవెనర్॥ ఉ॥ ప్రసరసాస్త్ర
త్న్వలుముపార బలుతే గిర యుంబునర్ (ప్రలి)॥ స్థానపురంబు సొబ్రు
శ్వసంగతినారవ శునాఖివావాను॥ న్నైని కి వి(క్ర)మార్కు నిబ్బిం
పగరద్మనివల్లునంతర్వై॥ స్వ్నైనరుమిాకనెయ్యైలకు చందమునగాన
గనయ్యైన య్యైతర్॥ వ॥ ప్రస్థ్ర యుధవారలకు శావివావా
౧౧౬ నుంతిల్లనియె॥ ప్ర॥ వతిబొనిబావి వి(క్ర)మార్కుండని వెరవు పెబ్రి
విద్రవేగదలకు॥ విశాన్యవాలకుం దువానేరాజానెని॥ యిటుతువబ్రి

౧౧౭ విశికి యేగుమనుడు॥ క॥ మారుం బావి యుతపొంతని వీరుం శ్వవికెనంత
వీరుంతము యుము॥ స్త్రీరమణులకుం జైష్ణ్రగా వైరంబికపుఘనను చేవత్రిరి
౧౧౮ మగుతర్॥ వ॥ ప్రంత కుము న్నెత క్షిశానికవర్ష యుగుకన్నకకుంబుష్టి
నవానినర యుంబొయుచ వేవా ళుంతతని యునికివి నుపించర్గని
జ్ఞైత్న్వలుంబ్రని యేమావరరాజానే యరాజ్ఞలొతంగూడ
ముమ్మర్ద (రో)తింగాచనవ న్నైలకుం దువాలార్వి తర్(గా)లుబు నుంతునని
౧౧౯ చెప్పితశ్రైరో త్తమ వెరింగించిన॥ క॥ కలగి యుతలగక యాతమ॥ బలము
లుగాలు వంగనెగి ప్రైతాగానెము వ॥ వృంలవిదిసినగాంభరుబ్రా॥ త్న్వలుముం
౧౨౦ తరవారిగవనిమాాదివెలుచర్॥ సీ॥ మూారిభొర నాడులు (ప్ర)ంత
గావ్యజవెల్లనతదిసవారిజ యుంబులశపి॥ తం(త్రి) యెతాసాగెం(పు)
తలుదత్నశ్రి(ప్ర)తిము బలంబులకు (ప్రా)గాయులు అవతసి॥ తరలుబొ
సింహ్వాప్ర శ్రంబులుగొరిపులు బంగముత్న్వెమునొంది సరసదువనెక
శాలనత్రిపాలకు తదియాదిగారశావివావాను మను సంస్థా
౧౨౧ త్రా॥ ఆ॥ నెనల్లఘువెతలు భూవాసా(స్త్ర)పాత్న్వలుబ పిట్టయుతవిరంతుప్రగ
తం॥ పొరయునవ్పుడు రగయులు లుశేష పంపున॥ వి(క్ర)మార్కు వారిన
౧౨౨ తపే॥ మ॥ తనసైన్యంబులు ఘోరనర్తి విషదృగ్గంబుల్లైనదుమనం॥ బున
బంతిగియుంతంబువాసు కిమవార ఖోరగం (బు)నెవింబియా॥ తనిచెర్
సుశర బ్రనెనలకునై తన్నంబు కష్పింతునె॥ నన యెర్నె నిబమ్ము త్న్వై
౧౨౩ లక్ష్మణ గారొ యుత్తంతుముం దార్(ధి)కర్॥ క॥ ప్రముందర గిరి తలుమున

సింహాసనద్వాత్రింశతి. శ్రీ ౮

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి

తజ్జే సుతానుడు యీబాలకులతిగినవెంబడించకిట్టినతర నిజెబైక్॥ వా॥తావున॥

౧౪౧ క॥ తప్పుకచెప్పి విధేమును దప్పుకనిపును యిద్రోచితముసే యుమునీ॥హా

ప్పులపైగతర యిజివావ్యల యుక్తున్నగవైరిత్త్రైనలవియెభూవా॥వ॥

౧౪౨ ప్ర నినిజరూపంబులు జూపి సంగొంత చింబించివిక్రమార్కుతర్పు

లతిగినంత సుఫెూబినవనిగానయికతలంగిననునపక్తి యిచ్చియిచ్చెలి

నిమాదవకలజిగదానారస్తంభంబగు కుంభీనసంగ్రాంతున ప్రాంతవా

నిగాదలంచి వీరలంబంచిననాకుసొత్తునంబునను మిగులగారవగా

వునపైరిమనొరధంబులతోడంగూడనాశంబువర్ణిల్లుగాకయు

నుచునిర్భయుంబి॥ కుంభీనగేంద్రుంతని యుంటే-కుంభీనసేంద్రుంతని

వాయుతస్మైనము—

౧౪౩ కు॥ కుందవిపాలకులకునధి కుందగుభుజగేంద్రనాయికుందటుమ

ర్ప్ర కుంద యుత్పాతంబునేత కుందకతగదనుచు దప్పకుందగనిపైర్॥

౧౪౪ చ॥ వేరవెత్తునకుర్లకునిబ్రియుతంతరుదంటెత్రిప్పరక్ గావు

నవకునిగుణాముగ్గవిసగ్రక్కునవనినెకుప్రా నావుదుతిన్నుగారా

తనాసందిత చిత్తనరారాజుత్తైనజూ జావనివల్లభుండు నుగ్రవాంబు

౧౪౫ మా॥ సకేత్రముత్ర్ నుతింపుచుర్॥శా॥సారారారవిచారకాసుచరితన్నా

నిర్జరవాతచే॥తారాజితనిరంతరోల్లసనవిద్యోతితప్రభాధాము

నిర్॥చారావారపయొవివారధపనవారజ్భసరాజ్య॥

౧౪౬ మా॥ వినుతజినశరణ్యా వేదశాస్త్రప్రగణ్యా భవపాతనదక్ష

భానుభూచక్షు॥ మునుకరనిభతేజా నేత్రాక్షసభోజా॥మ

౧౪౭ గద్య॥ ఇది శ్రీ మదురకృష్ణరావు॥గణపతిరాయునిజ

నందనారకన్నెరియుంతవికతేకష్ణంద్రవిరగొల్లవిశారదాదిబిరుద

ధరకొత్తపాదరాదికవిపనయామాత్యప్రణీతంబదనిగొల

సకలసుకవిమిత్రకసవరాజితనానాజనొపరాజపుణ్యతంబైన

సింహాసనద్వాత్రింశతి యను కావ్యంబునందు విక్రమార్కసా

హసోపకారమున్పుప్రకాశాంతమైనజవదానశూరత్వప్రకాశం

బసంబున్నది నవమాశ్వాసము—

౧ శ్రీనైతాపదసద్మాయాదర్శఖ్యాతకీర్తిస్తుత్యాం దనాతేన్నా।మే
దురవత్ప్రస్థులరా।మో దయాగారతో దరింద్రరోజిత తల్పున్॥

౨ క॥ నెమ్మనములన దలపుబుచ్చో।పంమున సింహాసనమునకరుదెంచి
నయో।న్మిస్యున నిరువది యేనవ। బొమ్మవలికె నద్భుతపు భోజనృపాలున్॥

౩ క॥ విను నిచెప్పుదు నుజ్జయిని। దిను నుజ్జా [illegible] ంగని యుతంబుగనో।
భూపాలాశ్చర్య దివ్యంబుగు।నా మభ్యుర్వమువేత యొక్క జనదేవుడికేడ్॥తు॥

౪ ప్రతియత్నపెన్నుతనెరుంగజెప్పెద నరిప్ర్వాపారనాపారనము।స్వరవా
పారయుగళుండనంత ధనదానభోగశత్రుతలత్రిదశస్త్రోమునిరం
తరస్తుతలసత్కీర్తియుంతంగనా।ముదనాత్రయుదవంతినాయి
తుడుసావ [illegible] జ్ఞేంబు తానెప్పుబుచున్॥

ప్రతీతయని యుంటే - ప్రతీత యనివారి
యుతమ్మెనది—

౫ శా॥ ప్రాంతకీతాలము నందుగాల్పైనన యా(ప్రఖ్యా)తరాజు
లున్। నవలోక్నత్రిస్తున నస్తుతేనదివులున్ విద్యాంసులున్ గాల్పగా।జ్యో
తిర్విద్యలున్ దెలింగతుబింధపాం శుంభారి విసాంపాం దుహో।జ్యో

తిశాస్త్రస్త్రవిశారదుండు నరకాళిశుంగాంబ దేవింపుచున్॥
విద్వాంసులున్గాయని యుంటే - విద్వాం
సులుంగాల్పగాయనివారి యుతమ్మెనది—

౬ క॥ సర్వశుభ్రంబులు నీకదు। నిర్వాహ్యమున గలిగి యుండు నీకేమని యా
శీర్వాదంబొసగుదునా। యుర్వర దిగ్దలంపనలవి యున్నదివిభాకున్॥

౭ ప్రా॥ నరకాళి బినదికవానన్నత్రయా।వయనతా యయువరియ
పాండవుగుప్తత్రల్ల మునుబుబిదె విధివారన త్రత్రయోగకరణా
ములును నెప్పజెప్పె॥
విధివారయోగకరణా - యని యుంటే - తిధివా
రనక్షత్రయోగకరణా యనివారి యుతమ్మెనది—

౮ ఉ॥ ప్రాదియుమను॥సీ॥ ప్రాయదింటిదాకనెప్పుటనెన్నిదింట వామ్మదిన
యుంట బంత్రోంటమేలుశుభ। దిందు రాంటనునే దింటవమాటనుప
దిటజే కొన్నశుభవుదుంతు।శ నిరావయకేతు [illegible] భూతనయుసా
ర్వులవమాటనాదింటమేలరుత్తప్తయదిట।రెంటనైదింటనే దిటవొ
౯ మ్మిదింట నుగురుడున్ననెల్లకొర్పులుపదింబు॥ ప్రా॥ బుధుడుపేసిగానిపాం
డులనిష్పుతా। దనిద్రల దుష్టవేదవేము।వలమలొప్పుజనఖి
మున్నగా। తరనకొంటనున్నపరమ సుఖము॥
బుధుడు - పేనియున్నస్థలమందు - సకుమయనివృతే
ద్రమున్నది ప్రాపువిశేరము జ్యోతిశాస్త్రసంభం

సింహాసన ద్వాత్రింశతి   శ్రీ ౧౦

~~(...)~~

ధవళాంబకేళి తీర్పు సంకేతావు.

౧౦ తే॥ శ్రీరంగ రచిత సూరాజాది వర్గ్రహాంబు। విష్ణుదారింటనెం
త్రినేత్రీష్ట వెలనవ్వు। గురుతు జ్ఞుడు నవయువ యుకాముటమేలు। శుక్ర
౧౧ చంద్రులు మూలటనిల్పుట శుభంబు॥ వ॥ శ్రీను చుశుభాస్థానంబు దత
౧౨ నిగ్రహాదిలంబులు నుంచెప్పి॥ క॥ ధర్మేతిష్టతితే బున్నిర్క నుజాన్నిశ
యునుచు కేవింబిన దాన్య ర్యంబెరింగి న్పపుర శా। ధర్మము బాప్పెట్టినదిన
౧౩ దైవజ్ఞుండుఁ॥ క॥ నీవలి వెలుగతి ధర్మము। తోరట్జను వాడు బుక్కిణా
వలశక్తిగ దైవ మూన్నా నాపురాజులు। గావింపగ వలయు విగతవతల్ప
౧౪ శుత గుణుఁ॥ క॥ గురువునిత్తే వృనిగానె। త్రు రుచు ని గురువు గనిజా
శ్రీమన్నారాయణుగా। బరవనిత గన్నతల్లిగ। బరధనము విషంబుగాగ
౧౫ న్మానింపరగుఁ॥ తే॥ అన్నదానము రుచ్చిరేక్షమైన నెవ్వు। నంబురా
నంబు నిజలలంన్నైనబూటు। నజ్ఞ రురానంబు శరణార్థి రమ్మనవి శ
౧౬ ష్ఠెయు కుదువంబుపు నత యూళ్లువు తరా॥ తం॥ త్రైతాప్రైక్లల్త్యాబా
రము। నితాన్యోబితధర్మహా త్యనియమముబున్ సాంగత్యముబ
శాపతారము। నత్యైము విన్న యంబు నయుము జరపగవలయుఁ॥
౧౭ ఉ॥ కాలరీక్ష దంగముల తేకవి నంబులను౦ తునన్నియుఁ। నేతతసు
ఫులు చున్నవత నెరనా లుకు విర్యే లంరు ప్రాప్తై తనహ సమ ధురుకైన న్నాల

వృషభ తేంబు ఫలంబు చెప్పుము। నాతని యావతిప్పిన మనంబున
నాళ్ళిబు తుష్టిపొంపుచుఁ॥
వర తోకరయునియుంతే - వవనేతర యనిన్ని
వింధ్యాలంరని ~~(...)~~ యుంతే - విధ్యాలంర నిన్నావ
యుతమైనది —

౧౮ ॥మ॥ మహిశరాఖండలుతంబు జూళ్లునులు సంభావింపనేవింపుతో।
మహిపావింపుబుద్ధర్లక్షత్రములు ధర్మప్రఖ్యాతిజ్ఞ గాగ్రహా
శాలంబులు పుత్రులున్న యున మారాజేంద్రయారోగ్యటముస
౧౯ వావాగ్రహ సంబవింబు నవిహారముంబు వర్ణించెనుఁ॥ క॥ అంత
మమాద తింబవి నుము కృతనూజులు తాన్ని యున్నయా। శుభ
నిదానిత వదు బు బుఁ శతలప్రాంతి నున్నరావి॥ త॥ చిత్రముబా
రిమంగళుని సన్నుము జైదగతంగి యెుకలో। చిత్రగర్భ జనించగ నవిషఁ
౨౦ ॥ నైబను దాన్నిశషఁ మొలెశా॥ క॥ పరుచతి నిలువరి యలుగా। నివిసిన
వనవజ్ఞుతేద నతతెప్పనియా। వరపునబంత్రుంతే తులు తరవితనవి
౨౧ రున్నరంబుగాగలదనివా॥ చ॥ అనవుడునేనికత్తృపశునట్టియు
పాయముగల్గనే నియా। చనమెుతి దింపుమన్నవసుధాముతప్ప
ప్పియుతారణంబుగా। నెునవిన దైవజ్ఞాల్పునలడా మాముఖులఁ
గ్రహాపూజ మున్నగా। జనవరశక్తిౘందగిన శాంతియెుశర్పు
మునిశరణంబుగుఁ।

సింహాసన ద్వాత్రింశతి. ప్ర ౧౦.

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి ప్రతి ౧౦.

౩౨ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౩౩ [illegible]

[illegible]

౩౪ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౩౫ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౩౬ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౩౭ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౩౮ [illegible]

[illegible]

౩౯ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౪౦ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౪౧ [illegible]

[illegible]

౪౨ [illegible]

తం। బగు దళదళ దళ గూంబలు। నిగుడక్ జేకట్లు [illegible] నేలాంత్రమశ్రా॥

౮౮ సీ॥ అప్పుడు జేకట్లుపుల బాష్పున ఘుమఘుమ ధ్వనుల మేఘములు [illegible]

నంతల మెరుపున [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] అప్పుడు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] అప్పుడు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి.

[illegible]

[illegible]

౯౨ శ్రీ॥ చెలువు రంగంబున నిలిచి। చలువు రుచిగ రితు రగము చిత్రిశకటుజటుపు। స్థితవర
౯౩ వ జాస్త్రముజే యుకు। త్రిశిరుబ్రుగ రాజుబంట్ల పే శక్తులు తిమ్మిర్॥ క॥ ఎత్రిద గొ
రినదా యుము వెత్తువతొక్కవలుగా కమ్మెత్తరంగా। నక్రైటునే త్తంబు నగొ।
౯౪ మ్మెక్రైఖు యుమనా। శనీ న యోక్రూమసువా॥ క॥ తగులు వివి రియ్యెనగమువె।
ప్రగనా రాడు కుగురులఘు లజా రంబులలో। మిగులగునే ర్భరిన సభ ది।
౯౫ ప్రతిగుణర్ నాగపా లనే నతిప్రా భుంతర్॥ సీ॥ భూమిని నిల్లజా నాలకుపు
ప్రగనా టులునే ర్భువా రికేనాది యుసంగనొప్పుబునవా స్త్రి తినిప్పు
శతప్పునా శియా। జా రుమునం శబిక్రవి రసులనునవ్రైగమేనసున్న
జూ। శ్రా విసుశస్వుల ల్లలుచునా తనికెప్రివనొగ్గయుం దితిర్॥ శ్రీ॥
౯౬ ఆనైవబలంబుల మిగతి దప్పినన ర్గవు గొలువోయితిర్। నా ప్రముఖ్యాగా
దనిమునంబున నింప్ర జినంపజే యుసు। ద్దివరు తిప్లసుర్ వినువుపరతిచే
తలువు నిర్తే దనీ। ద్రేవతలర్ జైజింపుమగతి స్థితులొస్త్రలనకుచెత్తునుర్॥
౯౭ శ॥ ధనము నుయుశముసుసత్త్వం। బునుశా బమునొలువోయి జువిదుర్వ్రన
సంబ। బని యొసన్న చేద్దబా రాజా బునబ్బింగుతువంగుశా రాచు పోవియన్న
౯౮ గునే॥ శ॥ జా రమునసలు తుబటి యొసు। జా రంబున నష్టై సర్వజం
తును శౌతియొర్। జా రము దము। జా రంబున గాదర జైటవ
౯౯ శ్రీము గలుగుర్॥ వ॥ వి ఛుని తిరంగు నర్ విభాతము నిక్షిత చేకురబుష్టెచ

ప్రవిర్। మతిబరితెంబి మర్త్యనన మన్మదివ్యచనతుంబుతనిసు। స్థితి యొదగూ
కులోకముననె కువయుర్ కెతతుంతు నన్నా। కెతవవ రుంతు నత్ప్రియని
నేవిగచే యుచుబచ్చెవ్రోతయ్యె॥

శిక్షము - జుష్టము - యుని యుంబే - ఇష్టత - యుని

త్రయుశమైనది —

౧౦౦। శ్రీ॥ దువ్వితటేశిరసము తోవ యొరుంగక। పలితెవిభ్రతగుణా రమము
నసు। ఫలను గలిగి యా శభాలమునే శిసుమా త్రి। కిననర్థము దవవిరగ
౧౦౧ బుత్తు॥ క॥ నిసలా బ్జంబు బురా రాము। వినికె యుపా ర్థంబు రెండా గ
విర్వి యుశాస్త్రం। బునుసంగీత యుకా వ్యం। బునునా టకములునుజా
౧౦౨ దమునకెన యుగునే॥ కే॥ గ్రలువుతమ కమునచిత్తం। బలశంగా గపటుజూ
దమా శకయుప్తం। తలను తయుసని యొజువివి। ప్రలజన్యమువా శ
౧౦౩ తా ఉద్రవసరము జ్యంగిర్॥ క॥ ఓకము ర్క్షవ ప్రుప దిలకు నెద్దుబునా డు
నభులా జైమగరశస్త్ర కయుత్తునొం ధ్రసుదురు। యుకవా జూ
౧౦౪ రంబులోన నన్రతము గలదే॥ ర్వీ॥ శ్రీ భుజయుంబుజై నానినెయుర
మునే తురుచా నదా రుచెతా। నొ రపుబుట్టిత్ర ప్తబిశనా వనివ
ర్గలకద్ధితె రాబుమా గారా లబిబించవ ధర్మముగునంతనవా చ్చేము
గల్లుగా ప్రనర్। భోఠుకెజా చ్రువా రలని దుర్వ్రసనంబన నష్టవ
౧౦౫ జ్రునే॥ మ॥ ఛా తవ్వా వంబునను జై చెల్లివి వినా శిష్టంబుగా రత్నసం।

సింహాసనద్వాత్రింశతి ప్ర ౧౦.

తతమయ్ సంతసమ్మయింపజేయనుతబోర్లైవంబు దప్పించినన్ మఱి గోవిం

దులతేగుర్వ నననుసంహారించెబుస్త్రాన్యంబునం। మఱి మంతుండను రాజు

౧౦౯ బుట్టి జినసన్న్యాసంబు తోసుండగన్॥ శా॥ నారదు తత్త్వాలిచరణాం

బుజ కుర్ణిచెవి యీనాళ్లు వారుండవారిప వేర్పతం దలుపు మన్నరు

గోకరశిలు దిట్లానుర్ దేవనవారా సుకైనబ యుదవిరుసారికరయేలు

బుండెరతన్నాపరిసంజ్ఞనుస్త్రీ మమవారనగరంబున క్షత్రకారి రాయ్॥ ఉ॥

౧౧౦ ప్ర తనితిగాంతి రేఖ యుసునంగనమ్ము బ్రహ్మవాంశగణ్యతా। సుమ

మరయుంబవాలుదగుబుర్ణన యున్నాస్త్రములాగమంబులర్ణిత్యా

మలుకవిరిబియీగములశిలకమంతయేరింగినిర్మిస్తనమదమగునేర్పు

౧౧౧ కత్తురు విష్ణుభిమంతునేనాలరగ్లబగంబునన్॥ మ॥ ప్రతికాలంబున

పేర్వరెల్లి ఫలకుర్ణోరణ్యవాసంబు ప్రస్తుతమైనర్ణన యుష్మాన్

జయుండనునవార్యంభిప్పిత దన్నమ్మ తిర్ణ। సుమునింబభ్రమునట్లు యేగదని

మనస్తోక్కప్రభావశ్యత్రైమదిమంతుండిల యేలుబుండెరదనసాతహా

౧౧౨ వర్తింబుఖాత్యంబుగన్॥ క॥ రతన్నాకరభ్రుతులకనేపవ్విగతిపట్టుమగునౌ

బంధురుదనగా। రతన్నాకళిగాసాయుక। రత్నంబైత్రిబరివేపబరం

౧౧౩ బిశ్చైర్॥ క॥ ఠలునిగసారాత్రైవితోడాలుసవారయుముగలోకవా

రులక్కీర్ణ। వేలునునరయుబునిరుంగనేవాలునినెంకనారదుకుంత్రి

౧౧౪ దిక్షనచేదర్॥ క॥ వేదవిదులోవేదదశి। యీవాదిన్నేవాలుకులచరితమ్మునరి

నాకుర్ణిగాదనరావాతగతినిది। సాదని యేరనాత్మనంతుగాపులి

౧౧౫ చతుర్॥ ప్ర॥ నేమచెప్పుకలసేన। భుదమిరాజాతతే। మగుడు సాదు

బుధులకతనువింబు। వినుముపమదవియంశమునబుట్టినాదన్। బౌరని

౧౧౬ త్రినివ్వబాలకుననిరి॥ వ॥ తత్త్వాక్షిన॥ క॥ రజనిసమయముసదిరుంగక। సుజనుల

బోల్బాత్తునే యీయ సారమునక శారర్ణ। బ్జబయుంపు ముపిరామలసుమమ

౧౧౭ బిజలను చేపట్టుమవియుప్పాంధర్వనవారాకుర్॥ ప్ర॥ ప్రసుమువాలన్న

పతియేతాండాకయునియుంతు। బుద్ధిబాబిత్తుతువోంరుగాసు

కామప్రోనలాబ్జశర్మముష్పరవోవాయులనేతారిరాజ్యిబలము

గానదమ॥ కామప్రోనయుష్మప్పుడు - గణాన్వంగమ —

౧౧౮ క॥ కామప్రోధాకులని। బాస్తుమమగావిశవకున్నాపైమమనెకబార్వే

మునినయజ్ఞింతగమరి। నాశిరాదను బౌరరండినంచేలయగుర్॥

౧౧౯ వ॥ అనివిచారించి॥ మా॥ నిరదన్నర్బనభోప్పునంబునదుకే యేకాం

గన్నయేంగిషూరాతరయీరాయుంతను పెతానివేతనటత్ప్రాజ్ఞాను

త్రైయుంచికారాస్వదను స్థంబునవెతున్నాశ్రుదనారాష్ట్రిసంబుతో

నుండెను। న్నదనారంగకురంగసంపుపరిగణ్యాంచారసరణ్యంబులోన్॥

౧౨౦ క॥ పొరభిమానయుసుతనముగ। వారభిమానదనేకలబ్జైరాశ్యంకైచారతి

సింహాసన ద్వాత్రింశతి. శ్రీ ౧౦.

నిలుచుచుంబు నపడు। చూరతింతాంకధా వైనచును నంతంగ॥ మ॥
౧౧౮ ఓకన ర్తుగురు రారంగలంబికచు నంతాసా ప్రైరు చుంబా రకనా। ముకటర
దుర్గము లెలన్లెరుమువర్ద్రాంబా యిడా రెత్తిరి। ప్రుకుకనా ర్తిసభనంబు
కన్యబిదిర రంభర్లవబ్రు యా రెలికి। వ్యకలంకంబుగుభ్రత్తి రవమునిసా
౧౧౦ ఉత్పలంగంబు గారెము। కృ హుర్॥ కే॥ లోకత్రైశ్లిరనిక్తిరవనిశ్చాంత రంచునిగూ
తురగుపుణ్యా రశినిసౌఖ్యలో। చూ రక్షిణిసందల రాతానా రకల్పమునేకు
౧౧౧ నిష్ఠి యురరగి దముసుభి ॥ క॥ శ్రీనిత రనికమ్రాన్నినిబనీ। దినసా రమకు
శ్రుంకెతవుముదిక్కులనింశక్। బనుయుపనులుదిగిర రాణులనుబరులై దిరు
గబ్బాబ్బార నగరముసక్॥

శ్రీరాకులనుపరులై- శ్రీరకులుమ నమూవైయు
నియుంటే- శ్రీరాకులను బరుల్లై యునిచ్ఛాయ
కప్పైనది—

౧౧౨ మత్తకోకిల॥ గా విచెరయు నెవ్వెబూ దిగ్రకన్యకారమనుత్రొంతియుర్।
గొలయుబ్బెలుగా ర్కస్త్రబ్బుల్ల లక్ష్మీ ముండుల బంధియుర్। మైలమం.
దులనారయ్యి గత్రైవా ట్టుబ్బా వినగత్రియుర్। నవర్తుంతమ సునేవి
బా వియునేర్పునారతగమ్ముబ్బులుర్॥

~~బా అబ్బప్పలయునేవ్పవిష్టైకమునను ౧౧౨ కసార~~
~~వర్లిములో యుపయొ రగమ~~

౩౭౪

20/4/43

187

౧౧౩॥ చక్రవర్తి రింప్రుబు నవు। చక్రవర్తి రెంపుబును బాబ్బసంకులలోనక్।
బూర్ణైరుగకుంతినేగుచు। కృష్ణులు చూ త్రైనదా గుతింప్రుబు గురిలోక్॥
౧౧౪ శ్రీ। ఈలుకుభృగ్గనంతసెకబోపలైయు నృత్యరుభ్రమెగలకుంతీయు
ష్కరపు। గదవియుంతసంతగారుకుబులో పతి। మొలకువ రసికోటబు
॥౪౦ పారబరదామములో యుతిభంగము॥
లుకరా యు॥

౧౧౫॥ శ్రీ॥ వారమున్నవారైనెవ్విబూ ది రాముంకుబ్బవినక్షముములు త్రొంత్రూ
౧౧౬ లభ్రిరా బుకూ యురుంశ దిద్దు తగత్తి రింబని బ్బగంబు దెబ్బ॥ కే॥ బారి
బారీకోపులప్రభ్రు। విదిబదివియురార్లి గంబు రెలుగాలోనక్। బడకుం.
తబెయ్యివా రుది। రెమురయునిత్రెయునుబ్బైకరెమురరుదునొప్పే॥

గణాభంగముగా జేముల ప రుది యుని
యుంటే- జైయ్యి వా రుది యునివాయుర
మైనది—

౧౧౭ శ్రీ॥ ప్రచటనా ర్హులరసియు రావ రలనద్దింబు। వెరిగిరెమురయ్యికా
యునేగిదా రగి। బా లబుదికిపప్పుబితా లక్ష్మైవాడి। బుదికిపుబ్బు కానిరెము
౧౧౮ దొరవుత్తిల్ల॥ సీ॥ అన్నియును వ్రలకంసంధిబ్బు నప్పుతుమునుస్త్రియుంతరము
నకనుబురా బి దందియుప్పె నిర్ధుషణయుము రవితా బుబ్బముబేరికిన
రా నిబుబ్బుతో చుక్కన్నంబు వెదవిసంగకితా ంత్రగూ రసినందరును
లక్ష్మాసముతిశయిల్ల। దుర్గంబు శెలులకిదూ రక్షలంబునసౌమ్ములతరతి

సింహాసనద్వాత్రింశిక. ౧౮౦.

౧౨౭ సూచు నప్పుడు॥ శ్రీ॥ వెనక బరము లోనవు నమగారంభ రమ్యైన [illegible]

లును వి [illegible] లం బునాను బు॥ గల్లుబు [illegible] నను బునైల్ల [illegible] లరయ [illegible]

౧౨౮ ర విభవ నాస్నలగుచు॥ క॥ శ్రీ కలకలము నని లువక॥ [illegible] వైపసి [illegible]

[illegible] కంబను బు [illegible] లోకేశ్వ [illegible] గురి॥ [illegible] లోనస్థై [illegible]

౧౩౦ వుష్పుల॥ క॥ శ్రీ పసి [illegible] లోగా పసు [illegible] నిష్ఠ సున్న [illegible]

౧౩౧ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

నియమ [illegible] సం [illegible]

[illegible] ॥

[illegible] నియమ సం [illegible]

౧౩౨ [illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౩౩ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౩౪ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౩౫ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౩౬ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౩౧. సీ॥ శ్రీవత్సుండెలా తనియరా తారకా రకారాత్రిం ... సుదర్శనాకృష్ణ రిసు
రతి చేరి । యలగలరా బప్పుత్తు లన్నల్లామప్పక యుండనే విప్పుడు వెయుండవా
ని । ద్రుష్మ నిప్పుడు వితాష్ణు నేలెరుగవ్వన ఘుమా ఘగా కన్నెచగము లొనని । న
నప్రథున ద్రుష్మత యరా బాలరా సభి సారతా ... గూఢ బారియ

౧౩౨ గుణు॥ ఆ॥ వప్పుడు ... ఖ్యపేశ్మాపేగా గి యుద్దరిఖడ్గ తత దేవా దె
ప్పి తుర యుం । నరకఖత్ప పసిది తరుగన నున్నరా । రై రఖిత్తు నిభియు దేవ

౧౩౩ ... తునిచ॥ సూ బతనుపు రఖపైఖడు । ఖా యునసారా నివిపి ...
వతి కెని । యూ బంధముచేప్పి తారా । జల్లుబతమువి సతని గూడను హూ

౧౩౪ ... గాంధి॥ వ॥ అరి యుసుంగాక॥ క॥ ఘునునేప్పి యుం వరముస ।
తనిదా బనత నికమూ విత సరసాంఖి । ఖని ముఘ ... గా ... నేసె

౧౩౫ గసరి నవతి యుత దత ... సాప్పుం బకమా ॥ చ॥ అవిమగుణిం బినల్ ముగు
తి రరుం వి పురంబునకే గిమా నకే । శసుదల్లి మా నముల్ దగప్పదా
రయుసిగ్గున తంప తెంప్పు నల్ । బనకు నిదె శనెఫ్ఫినను బింపెనవా పముడు-
మాంకువా దపేవ నితె తచె సితనసుముప్రార్థన యేమ్ప తత్తపేఘ్ని

౧౩౬ నల్॥ మ॥ శ్రీకలా ప్రేరుసు వెంపుదెంప్పునవి ... రమా శ్రీత రమంగ
లువా । నికనే నప్పెరనంబు గారక్షు బారి నిస్సుంబగా నఘువం । శకలంకం
మానవిం తిప్పము వలంబా నారవేఘుం తివా అనికెడా వెంబవి

౧౩౭ మా తు ... దివెలా నెలవే తుఘుకెల్॥ క॥ అనిపర రుటియర్థి

తలుగ । బనిగుద్ధిలుంరా సుద్దర ప్పుసము యుం బట్టుత । సిని మ వి మం
౧౩౮ తుని ... నిశవనము తను దెప్పుబలు తగరనినల్ప్॥ ఆ॥ తప్పుబలక
మా ప్పి ... బరంబులు । ... నిప్పుముం బిగం దముల । యుష్మ భోరబనము
నరుక్షిగా వింబియా । ... నవతని ... ॥ వ॥ అంతట

౧౩౯ క॥ వెరప్పు తిరి యుత మరవి కశే । యెరుకపరకదెవు ... యము
గలుగల్ । నరుకంబడి రయును బవిగల । పెరుకుట్టి రల్ దేవు ... లభ్యగ

౧౪౦ లసర్॥ వ॥ అంత॥ క॥ ఓకనా లూర ... పుకలా ... ను విద్వరనిలపన
ముననిది గి ... తనువప్పునివి వరా । వి కపవిప నుపునను నదే బతలంగల్

౧౪౧ ... నిబినవారి యుష్మైలనిఖ్యి తెబంబు ... యువిగ్గనతా నువేబయుముల
నిద్రగ ప్పుండనివి యుప్పునము విప్పి యెదిపెసవి రత్నిరను దుతా
స్తంబున నాదే తఘుయ యుంపకుంతెనా నెధంతరా నాం తినిలుపుపునుమ ।
తలవా ంబుబుద్ధి తె గకర్ణంబు నకునై ననిం ... మూ ... యుటుతుబంతా

౧౪౨ ... ॥ నెపుదినోళ్ యుంపుతెంతుప్పనా ... రా ను ... తుంతవీవి ।
బుద్ధిప్పు నమొకకర్ణ ముఘనంబుపారచెప్పుము । యేసుబుద్ధి గత్తమాతనిన॥

౧౪౩ ... ॥ ఎంతటిబవా దనేనుదివి బేంపని రలా నవిసస్సగా ప్పిమా ।
యుంతలువా రుకప్పునత్రతా ... దనై దిఫలా ను ... పి మా
వంతము మా రుంగ ... బంబు ... బంబు నుగూ దవే యుబాలి ।
నాంత యుధిమవేకు   గూటముగా దెశలంబుపట్టునర్॥ -

౧౫౦ [illegible]
[illegible]
౧౫౧ [illegible]
[illegible]
౧౫౨ [illegible]
[illegible]
౧౫౩ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౫౪ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౫౫ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౫౬ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౫౭ [illegible]
[illegible]
౧౫౮ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౫౯ [illegible]
[illegible]
౧౬౦ [illegible]
[illegible]
౧౬౧ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి. ౨౧౦.

౧౭౨. చయ్॥ మ॥ కనిగిరిమీఁదనున్న గుడి కంచుకుంభనిరుంచు దర్పణమున్
నేమునరించి యుంచిగా నసనాగచేవికి ప్రైరవాక్షతము బునకు త్రయం
బుసేయుచనమున్నార్పివ నించవలంబి న్నిదకో విన గరుడాత్రుసన్నయు
౧౭౩. యుద్రధత యతనిసత్వపెట్టు చుర్॥ ఉ॥ క్షాప్రకుచప్రసఘ్న వరదేవ
ప్రవేశముకమైనా తనే. కెప్పైన సన్నభూమిపరుడిట్టులనుం గరుచించి
నేనియేమి। మొప్పరుచు జూడతాడుచుచు యెదుచుని కలనుధా
చునున్నయీ. దిప్పైన శ్రీల్లక్షలమున దిబ్రవిదాంబూసగర్ దలంబు
౧౭౪. ప॥ క॥ శ్రీనిచేది యుతని కళాము। దని యుగనిల్పించి సమ్మదంబున
బురికర్। బనుదించె విత్రమార్యకు। తన తిరుగు కుసర్వ బదవితంబ్బైనె
౧౭౫. గర్॥ ఉ॥ వెంచలచేరుపులర్ బంధులవేన్నెల శేగలచూపన్నైన నవం। బించక
యెముక్రబంధమున చిత్రులుమున్నద బంచినట్లుగ। శింబునవెంబు రంబు
త్రియుచేరనక రణనెమెచులక్ష్మిబ్రా। పించినయెల్లవారలకుబెట్టి
౧౭౬. నయాతడతగా వ్రసర్॥ క॥ నేతింతయానచదురుఁడు। వేకుని కేళి
ననక్రనేవనపరుష। పెన్నకదరించి యుతడుపెడు। లోకములగాలువం
౧౭౭. గమగుడిలోనికిబనియెర్॥ శా॥ దుర్గానాయకుడాసాం
బురువాసం తోషత్రయావాసు నవ। తదుర్గధన్ని కల్లైరదాచే
దప్పినరత్రి దనాదాశైన। నాక్షరాష్ట్రరూఢముసెంద్రబింబ్బైనిబ

నామ్ముచేప్పుము నిక్ రప్రియ। ప్పరార్కిక పతినిందిదాశముదాయగం సర్వం
౧౭౮. సేవాలక్ష్మిర్ గ్రస్ఛర్॥ శా॥ వాస్త్రన్మిత్రసుచిదార్ ఛూడరధను
బుద్ధికవన్నగాతకర్గసెయ।దసాత్త్వంభోరనిధికవృత్తాదముదాబా
గోలాప్పష్టప్రొత్ప్రసిత్తులు త్రియు కృతనిరతకురంగా దృగ్గిగదోద్ధనేషు చ।
ప్రసైత్రిసైరక ... కారపదవానర్ జాతరావ్రుతవే న్నైల్లుణోదార్॥
౧౭౯. వాచి॥ కురితడెరచరిత తారెకిత ఇక్షయుమిత్ర। పరుషబనవిదా
రా। బ్రకన్నరత్నావివరరా రాస్ట్రిరఇతరనిబకే త్రిదేవరాచత్రవర్తిపురవార
౧౮౦. వారి రూపాంబున్నసినప్రౌరపా॥ గద్య॥ ఇది యలగబగంధ-
వారణరాయ్యైకమంతవిక కృతకప్రసంత్రివిరగోత్రవిఖ్యాతబిరుదప్రక
టప్రతాపరిత్ర కోరవివెన్నయామాత్యపుత్ర పరిహసనోత్త పవిత్ర
సకలసుకవిమిత్ర తెసవరాజిత సాకి గోపరాజ విరచితంబైన సిం
హాసనద్వాత్రింశతియనుకథాసంబునం దు విక్రమార్కురిచ్చసా
మర్థ్యంబును సర్వరాజ్యంబును తిమంతునుపాఖ్యానంబు
ను సాహసాంతుసర్వ్వకారణ్యంబును నన్నది దశమాశ్వాస
ము.

[illegible]

[illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి. ఆ౧౧.

౧౨ శ్లో॥ కు॥ వారింగ్రాసాని శీతలా వారిక్తృష్ణ్యాపశ్రాగా రవముతో దప్పలా
వారంబులా సగిత్రృప్తి దివారం బొసరించియులత యుంత యు జెప్పెన్॥
౧౩ తే॥ నంతరంబున శ్రీ త్రిపురముల చెట్లలయసేల ఘర్మాంతవరి ప్రిథు
రాయుని నింత బుట్టినా విమతులు వనియుంపగదగిన సుచగిరి కేరాళ॥ తే॥
౧౪ సాప్రదునెం క్రతుసాతని షారఖ్యుం దనుబుధి గుల బ్రదొయ తింబనిజం
ఏవయెరింగి తిప్పగునా విశ్వక్షితగవిను జయుంకరవుర యుజ్॥ తే॥
౧౫ ఈరతలయూరావుతేంటా రాతతెవువ్యం దంతవుసు గరిమెర
యుణ్ వితాశుపు గరసునగరి రాశ్వేప్త రుశెలనుకప్రరంబున్న రత్న॥
౧౬ చ॥ దయురెయి వయుంత లేక బట క్రిధము వేష్టనరారవియ్యసం శయువు
విడిశిక రెస్త్రిదరసాల వనాంతముసం సుశొభితా విరయయనసుత్రదే
వత యుక్షిప్తవిశాయని క్షేషస్తేయాస్తతాలయముస సుందు నాంథవిను
౧౭ లంబునకెట్టుదు నింబువేలునై॥ తే॥ వు విరూరయాశమునసేంత
యుబికి యసంతరంబున శాముకంబు గొరుబు రసాలముశరణ
మ్మైనదేవతాధావుము సొబ్బిపం తిక తుకంశనభుసైతులాచరంబ
౧౮ రయా సేమునయుం తనుక్రిలచేంది వత్తులబ్జంగినజ్ఞతర్॥ క॥ ఆయెత
నగరము వెసననావ్వెయు భబొనకవట్లు తరికట్లు కవి శాయుము మెపుత
౧౯ కట్టుంతని సొయులవె సుకంపు బుట్టి గుంతియులకర్॥ తే॥ చందనతుంకు

ఘూ ఆగ్రిభునసాలకరసొర్ధ్రయవత్తివాస్తరెమ్మసుందరియోగాప్తుజా
షణారువులవుర యుర్వనల బ్రహ్మవారికర్ణముం దరనేగుడంబి గుతిలోసల
మూరుచుపుష్ణగాలిబు ఈశ్వరయు శొంగలింపవలుతుంలయి విమ్బు
౨౦ ప్రట్టుగలిబి॥ వపరకరయు స్వారవిలువేలివతసంబివితాలి గొంతరులా
బురుసాకయుంతవెకమున్న బర్దమువవతకెంరు స్వోమర్ణ శైరులైనరం
మురిప్పలవిధ బొగవిదెశులబట్టు బుస్వా ఇరుగకైప్తివెదెవి రొయుగు
౨౧ దువు నాయువసద్ధగన్నెన॥ చ॥ ఆనవు తుసేముసాత్మ్యవస్త్రయుంబు
లుమక్రివిరల్తిక్కిబి యస్వన వికేగి వారెవు జయుంకరమ్మాన తదియువ
స్వరుం బుసగలు సొలు రెమ్మ క్రిసుర వెన్నలనేడిమునుస్తూవెంలొగసుకని
౨౨ శారవ ప్రపతిగవ్యరిబూచుబవ్యరింపు బర్ఖున॥ నతుసుప్లైకేసా
తి యూరవులలొ నక్ ముండుగంథ్యగతుర్ బతుబుచు కరితెబుల ర
తు కారయనుచుల్ బాణావ దకిరాయుతెగార తరవిర్ నరులలకట్టుగావ
కనిరావరవప్పర్వకి క్రియు ప్రచుగ్గాశ్వవుని నిన్ను గాంబివిమిసా
౨౩ మ్మాంబు యేస్తవెశ్వాంబునర్॥ క॥ వెయెనవెమిక నెరా సొయులనగరం
బుశొంతకుంచనవలననె క్రియులువాంతనివెప్రబుబు వెయి
కుమకముసబిన విబుదు నివుక ద రెర్॥ తే॥ ఆంతటగాంచెనాశకు
౨౪ [illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి.

శ్రీ

[illegible]

[illegible]

24 [illegible]

[illegible]

25 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

26 [illegible]

[illegible]

27 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

28 [illegible]

[illegible]

[illegible]

30 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

31 [illegible]

[illegible]

32 [illegible]

[illegible]

[illegible]

33 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

34 [illegible]

[illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి. శ్రీరామ

[illegible]

[illegible]

189

సింహాసన ద్వాత్రింశతి. శ్రీరామ.

నృదశరంపమురియువా రాయమువేరసురశాస్త్రలముశగృ్ల ము రాశ్రత్వ
లుగచేసి ముసుమా లతరిపై త్రినేతంబినా చే తికెప్పినంత యురుద
౮౦ సలంకున్నయుద్ధరికైసగి యుం శాస్త్రయినే గాచినుత్రి వింబు॥ శ్రీ॥ యుంకు
కేదిగ్రాలు సశి జూచియు రియుసుశ్రీనాముసా ఖ్యమైయుంకుగాక
యుసుబు। ముకుబు నాసతరంశమారవిరానికు నొంబు। నొత్తన వానికి
౮౧ యుక్కైశాలుగాగా॥ శ్లో॥ తద్వాంతనతని కెబని దిపంకం బ్బిప్పీళ్ళప్పసంబులో బతిన
యుప్పునకు గాని దక్కె దనిపలికి యా తుష్టి ద్త్రి యుకు చెరకుందకు
గవనివశ్శి పా ప్యుమాచ విదివిపాన్ని ని యుప్పిపే కు పావ్విన నాడునునకప్పె యు
ముక్ జనిశ్చతుమా గ్రంబు నకుక్ చెక్కు దిపారంబులు సేయుబం నేరబా
౮౨ శాయుగు పంచేసి॥ శ్లో॥ నిష్మ్తముసంబులో బకుటు వ్రరబ విత్రపుకుగ్రుంకు పేశి
గా। పుష్పరనే తి చ్చెక్పినకి పాన్నపయుర్ విశుమంటలలో నికిక్ కుష్ణ త్వ్ర త్రిప
కెదియుల్లాశసుపా యునిసూ నాయుద్యనే। కుళవిపారదముల వల
౮౩ కు సూర్యు కుప్పుంకిన నందయుకెక్క దన్॥ శ్రీ॥ నని ప్రియుంబుశ్రా సునేశ।
వనచా ప్పత్రు కునిప్పుమా ప్రవనినిలురిక్ మునుగగనే గసిన వి శ్రీ
౮౪ యుకున యుగరిపురంబదసలగను కనిపక్షైన శ్రీ॥ సంతపొ వృబుని
యుంకఠారంబులలో। పాన్న యుకె త్వ్ర పాంపిమిసంచ। బగదిపారసు
౮౫ శ్రీయుక్తెమురుపులు। నమునిముమబాలివన న్యుపే వి॥ వి॥ నేమునుంబులకం
కవిసెయుం కుదేసకేగరమయుం బుల గారంతయునిశ్చంగారదిలకు

పేవప్పుకింబినంగారదివానినారకనియావదిప్పుగంపైననవితదిలం
వకునిసఖిప్పుకింబినవాదునువేనిత్రియుసేతికిరియుప్పు గంప్పబయ్యే
నిష్టప్పరుందరులోసేకష్టుశ్చక్షుంగ్రిదా పసరంబిప్పినవానింగా
రలంబునానిమెదలకుందికేసప ప్మీ ప్రవిఘునిం ఖ్చె క్కకయుా తప్పుంబు
నంరవానిచేతికచ్చంబులునియున్నావితంబుగా రాంబాలం
౮౬ బుమునంగాని కవ వినయి॥ కం॥ తనరా రయునేక్కునసె। యుప్పిన చెప్పుమువేరనగ్రు
వానంతా దనముంబనమ్మా శనాముల బిత్తము। దనియగరదిసవిప్రు
౮౭ వా డుదత్తకుకదిసే॥ శ్రీ॥ ఇట్లు వేదరకయంబు యునా యురవా
నికిప్పినేసువానిచేలగట్టినానిజయుంబుగ్గెనానివేల్లావిటనేలతగా
గనా పంగతముగారబిల యుంబియునియుం
వరాబునికప్ప ఫముగా॥ పేరబుంబి యుయుయు నిత్రాయుకశ్మైనటా
౮౮ దా॥ మిరకయుస్ట్రిద్ధరంగరపింబ యుప్పునిమురదిసప్పినవాదశ్వంకు చెప్పుడా
యునినవాంత్రి సెంనారులదిప్పగంబుజూబివారుగాకుంటచే
లుసునానివచ్చిలపరి యుచిదేమిమూర్ఖంబనివిపారింపంగనే నుపగలు
వప్పినవిరాలకరితార్ద్ర తింబతినప్పునకుమా దశతులులోనికుదేసల
విరాతురంబునిప్పినకుమునున్నసారంతయుం దుముష్యెదనుప్పియుం
౮౯ బనిప్పునిపారదమారదనికు నాశ్చప్రాతం॥ చా॥ కుంగవేకైతరి॥ కం॥ శ్రీరసి
కుకరిదివప్పినానేరలులనకునుగవిసియురుకవడగవా। చెరలుని
ద్విరమిమితాసారగలయునేలనానుచెయుముగాను॥ కం॥ నా
౯౦ ప్రిమునవివలనేప్పుముగారాగా నానుపువారమొరులతుడ్।

[illegible]

శ్రీ

సింహాసనద్వాత్రింశతి.

[illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి శ్రీరామ

[illegible]

168

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి

[illegible]

[illegible]

౧౦౭ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౦౮ [illegible]

[illegible]

౧౦౯ [illegible]

[illegible]

౧౧౦ [illegible]

[illegible]

౧౧౧ [illegible]

[illegible]

౧౧౨ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౧౩ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౧౪ [illegible]

[illegible]

౧౧౫ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౧౬ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౧౭ [illegible]

[illegible]

౧౧౮ [illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి. శ్రీ ౧౧.

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి ఆ౧౧

౧౩౧ మదుర్గదగాంచె నర్గదః॥ క॥ కనుగొని కటు బ్రియమునే ప్పున మున బ్రదోషబి
తి యుబఘుమహాంధ్రాత్మపురం। బునవిశిసి యసుబరులూరా। నును నవి
౧౩౨ తెంబని రెయని బహునేరా రథమలరః॥ మ॥ బనియా తీర్థములోన చేలము
గసు స్నానంబుగావించినరా। తనవస్త్రీ జరణోసు వేషనలగా త్రింబుజ్జ్
లస్వా త్రిసై కానిరా ఖిలగనిష్ఠి బ్రువరులజ్ గొఖా తిలార్ద్వాదిదా।
౧౩౩ ననిరూ ఢి జ దనిర్ణ్ రవి బ్రవా దో పుణ్యాంబై నతాలంబునః॥ క॥ కొంత
కయుబ్బు బువెలువది। శంకరు గింక రుఘునే వశంకరునురగా లంతారు
నబటనివిబిన। రెంతారశ్వరుని కావిచెను ఖిహార్పునలః॥ మ॥
౧౩౪ భువనాధీశ్వరు తిఖ్తొ త్పురమువిః బూజి ంబిసేవించితా। స్థాశనమాం
గణోరత్నమం షపములో ష్క్రింత ఖాబాశులుః। గవులుః బిఖ్ఖనుగా
నవే త్రులునలంతారఖ్ఖులుః ఖుం త్రులుః। యువతీ స్తొమములెంకలుః నార
౧౩౫ లులగాను లాసి యెయుం తగాః॥ మ॥ ఓకవెతాళకుడ్రే గుడించిసభ
లోను త్రిప్రవాస్త్రీ గుడై బ్రకటాశ్ర్ఫుబ నత్రముంబు నిచెప్పె త్రి
వేంబారగా। సకలాఖిష్టతజూపబానిప విర్కేతాంతని
కైత్రితాం। తకునే రతుబి గంబులొక్రమునే సాధంబై బ్రిలుంగుంగ
౧౩౬ గా॥ ఉ॥ ఓనరనాన్యచంద్రసు గుణౌతమయబ్బుటనాప్తవిర
షుః। కేనుల జఖ్ఖనుం క్షరణే దేవతలః గవలః బ్రియోత్కిస్నానము

వేర్పు రంగ నవమానమునే యుతనా విరించుని దానవు వి హాత్పవంబు విని
౧౩౭ దవ్యంలున మి ద్రబాతవబ్బితిః॥ ఆ॥ ఆత్మీనన్నపైత్రువటుగాకేనేర్పునిన
స్నమొబ్బువద యుపి యుక తిత్ర। నేఘకాత్మవిద్యనే త్రిం రయుంచెద। నవసరంబునా
౧౩౮ కునా నతిమ్ము॥ క॥ ఆనుతు తకే యుకళావు। ర్లనలాలసు తగు బంనవసరం
బిబ్బినన్నె। కానినాషే శఘుబా డుక। వనిచిని యెంద నను బువె దవిపా త్రకుతరి
౧౩౯ గః॥ సీ॥ ఆక్షీణాంబినత్రైయా నమువా విరుదంచి యుదాత్తాలనమర
బూవా। బాగుగాపువి గొరు వష్టు చింతుగ గఖ్ఖినునువా రుమేనబుంధన
వులంది। తిలకంబుక సూత్రాదితిలకించి బాహ్యంబు చెంగులచ్చా గతూరవైష్ణ
విరారా। వానువుంతువా నినయుంది గబ్బిల యుబాలు గరవులబి
౧౪౦ యులక్ష్మీకలుగా లుప॥ ఆ॥ నెంకరువ బ్రవేసుతనెత్తు బింబాధరి। యుం
బుప్పు ఖమునునవురగష్టి। మెనితాంతి గప్పులొనత్రిక్రి యుంగా। వాం
౧౪౧ స యాన యుగుచునరుగుత్రిర॥ క॥ వబ్రుపునో మిష్టినిచిన। నబ్బులనేకము
త్రియతా షువావిరు తనే। వచొప్పుటనుం దిస తితో। నిబ్బుఖుకరుదించినాద
౧౪౨ వెప్ప తవమురుః॥ శా॥ ఆవీరుంతువినీ తుతెమను బలో కాళ్లీశు తోనిట్లనుః।
దేవాధీశుని బంటునేనై తబలో తక్కంతనె తప్పునే గావింపః గనుస్నానాన
పనునీకారాజైనినః వబ్బినా। కేవామిత్ర్యాపార్త్రిగా త్రితి తలంబి ష్టం
౧౪౩ బుగాని బ్రిషః॥ క॥ త్రిమ్మరనింద్రుడు తిపుస్తో। స్త్రీమ్యులువేరరాడవబ్బు నవసర

[illegible]

[illegible]

౧౫౮ గుణంబున దనుజప్రాణ ప్రతిపాలన సజ్జున దీపతి దితసుభా॥ శ్రీ॥ పుష్కలానిపా
షుబఖ్యగారు శిశుంశు। బవిభుధిశలనివియుషగినింతి। పారశబ్లుపతిన ధ్రో
౧౫౯ గతుూరన దాణ। సుస్థిరంబున సాఖ్యము ధుబుంణు॥ శ్రీ॥ శ్రీశనికేళిగౌరతపతి
పాతంబు గబ్బాడౌ। ఖుబ్రునాఖునివిశినేగినాఖు। ఠకుగౌలశగుఖుదపళు రంభో
౧౬౦ నిసతులగా। శ్రీ సతతఖుస్నసస్నగూతసనుపు॥ శ్రీ॥ దాఠకహాస్సుతేనియురి
[illegible]
౧౬౧ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౬౨ [illegible]
[illegible]
౧౬౩ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౬౪ [illegible]
[illegible]

౧౬౫ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౬౬ [illegible]
[illegible]
౧౬౭ [illegible]
[illegible]
౧౬౮ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౬౯ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౭౦ [illegible]
[illegible]
౧౭౧ [illegible]
[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి. ఆ౧౧

గలంచెదె త్తునే। తనిమదినిశ్చయించి తాని యట్లాత్మపాతుం డగువేంకటేశ
తాం। జనము యుతముష్మిరమ్యముగు ఖడ్గము యుల్లసనందనసందినక్॥
ఆనిమకనాగుడాంచ యనియుండె-
ఆనిమకనాడునుంతే యనిరా యతస్థానక
౧౧౨ క॥ అవేటుం దప్పులకు నిజాజ్ఞా వమృతకలములగ నాంత్రాజ్ఞా వింని తారతక్। దర
౧౧౩ రైతా శ్రీకుంతగుబు నుస్త్రవారము జేనె జనులుగ తుబెరగం దక్॥ క॥ నరనాథని
స్సన ఉపవసరము దినన వాతనెంత్రి జా వితుతె తక్। నరులననా తెంబినే చే।
౧౧౪ కిరు లాం దగ జార ద్యుమిత్లు జేనె తినన నిన్క్। ఆ॥ అనుమవెరగు పతు బునవనే
శుతంత యమ। నింత్రి బా లమగు లం యలెనినీ యుతనిగా రకీంచి దయిన్నకళ
౧౧౫ లజ్జనినం చితి। వన్నిలిని కిజెప్పుమనుతు నతకు॥ ఆ॥ పెక్కు విద్యలెరుగప్రశ్నీశని
మునాప్తి। నేర్తు గాన్ని కళలునే ర్తునాల్ని బానెప్పు వినగవలయును జెప్పుమా ర
౧౧౬ నినె ననస్తుత జెప్పుకనల॥ వ॥ తావనవధరింపుము నాల్గు వేదంబులు శిక్షా
దిష డంగంబులు నుస్మృతులును బురాణంబులును బూర్వోత్తర మీమాంసా
సంబులు నుగాన్యంబులును న్యాయవిస్తారంబులును నితిహాసంబులును
వాస్తుశాస్త్రంబులును నాయుర్వేదంబును ధనుర్వేదంబును విషప్రతీకా
రంబును మంత్రప్రతీకారంబును యాంత్రికత్వంబును జలస్తంభంబును
జంతి తంబును [illegible] చిత్రత్వంబును నాటకంబును గాన్యంబును ఆలం

కారంబును నానా దేశభాషలును సకలలిపి రచనయుంబును శారగ
౧౧౭ మనంబును దురంధరత్వంబును వశ్యకర్షణాదిక [illegible] స్తంభంబులును వాషా
నారోపణాచాతుర్యమును జలస్తంభనాగ్నిస్తంభన ఖడ్గస్తంభనాదులు
ను మంత్రౌషధంబులును నష్టవస్తుసముద్ధరణంబును బింవిత
తరణంబును పి యుష్పా షణంబును సర్వశబ్దార్థకర్షణంబును గృహిణా
గచిత్ర్య రులున్నశక్తి త్రియుంబును ఘాతవారంబును రతిరహస్యంబు
ను నాట్యంబును పరవంచనంబును పాయవాయవివేకంబును గామ
శాస్త్రత్వంబును వేషతత్వంబును వాచకత్వంబును బహురూపనాటకత్వం
బును వేదాంతభ్రమింబును రాజవృత్తాదిమఖబంధనంబును శాకత
పురోగంబును నానా తారగుప్తియు ఛావిజ్ఞానంబును నాచిత్యం
బును-బరివాసంబును వాచాలత్వంబును నిష్కంపవృత్తియు-శరిబా
తిశిల్పిరిశిల్పంబును నానా చతుష్షష్టి కళలయుందును దేవసాన్నిధ్యంబును
౧౧౮ బరచితుం తననిన॥ క॥ భూపాల్లభూధానవి। ద్యావిజ్ఞానములను వెంబ్రితన
లోపలసం। భావింపదలంచునె తక్। దావారికులెగు దంబివగనిన్ని నిరొక్॥
౧౧౯ క॥ ఓనరనాయక తమకుం। బానికే ష్వయిుంపపాం త్వజూపవిడుంత్రు
లో। గానుకలు నొంచు దరగ। గానంబును దించి నారుక తువిన యుము
౧౨౦ నక్॥ ఆ॥ అనిన వారి దోర దుశాని రమ్యనా రమముగుదివేం గియు బలిమిం
త్రివరుల వాదు దో దుశాను బుఖి రశ్లోంపి ంఖి। చె నకరత్నచయముము

౧౧౧ సమగావా॥ సీ॥ శ్రీమంత్రివరులు సాష్టాంగంబుగ మ్రొక్కి నిలిచియుండ వర
నరంబులు వేడుక మ్రొక్కి జనలోకనాయక యో నిఖిలగోప్యదీనరక్షక
మూర్తి యనువారసములు తాంబూలములు వస్త్రంబులకావశ్యకే బదిమ
త్రశరంత్రములను మనుష్యరుచవనాశ్వములను గప్పంబుగా వాంఛ
బూపాలుండు దంచనేను॥

తాంత్ర్య యవీశబ్దమునను - పావకులు యనిశ్రుతి
భేదములయున్నది వానికి యుక్తరీతి ఆర్థము
దొరచక యు ప్రతిభేదము లెన్న యుతే ము—

౧౧౨ ఉ॥ నవరత్నరంజరంత యుత్త యుక్తరమణి యుతనిగావల యునను
మ్రొక్కి యున్నగరుడాబా ది యుక్త్రీ రుండునమె వరుదరవాని
సత్తనాదరించె॥ తే॥ అక్షుల నారక్షిచే యును దనవ్రత దర్శనంబు నయ్య
క్షుల కిచ్చెనే నిత్యభువాతరిగా వ్రనదివ్యనా నిత యుత్తమము త్తియుం
బులు నవాంగనలు కరులు కవాయుంబులు నవాక్రి వ్రిత్రు పుష్పరను
వాంఛ్యని మంత్రులు ప్రస్తుతింపగా॥

దర్శనంబు - దరనంబు - యని యుంటే - దర్శనంబు
యునివ్రా యుతమె నది—

౧౧౩॥ ప్రఖ్యమవేమావారు మదన పట్టణాము నకేగిరా యుఖారుల క్ష
పమెతుఖ్యసిరి నెగతగావ్రున నిఖ్యగుణాము నేక యుక్త నితరుల సరమే॥
౧౧౪ ఇ॥ ఆనవు కుభోజ్యము తమసె వ్యనము నవ్వి త్రవారు క్షుక రనె యుము

వా॥ గానములనాని యారుకుమసిగె నయుగనాసాంపు దక్కి యుంమంతి
౧౧౫ బారౌక్॥ శా॥ శృంగారాద్రిపతిత్య సంబని తలత్రిసంగమాంగు కవియు
శృంగారాతర దానవాదశ పతుని త్రిలోకపావ్రి పత్యగారవరా ప్రవాంగికా
రత్నతారి తప్రబికురంగాక్షి మనోరంగు నిక్ సంగ తపి యుశాము
౧౧౬ వే దము యుగంసత్యంసివిశ్వంపురుక్॥ శా॥ గంగాముంగతరంగసంగతబటు
తల్పాయు మాసాక్షిత్రంగ దాప్యగ భుజంగాచకశాం రత్నబ్రోతిరు
ద్రీత్తనా రంగాకత్ర్యతిర రవరాజితగిరంత్రసె ద్విన రంగస్థలి రంగద్వాంగి
కల్పత్రసంగసుఖావారంపర్యదుర్యక్ శివ్రక్॥
కివుసంగమున్నప్పు తుబిక్తతవాక్ప్రసంగము—
౧౧౭ పంచచామరము॥ శశధరశకలాంతాసన్నమౌనిష్కళంకా పశరగిరినివాసేవిశ్వ
దానిరా శీదశము మకరదాతాశక్తివిం సావినాతావశుపతివార
౧౧౮ గద్యా॥ తెప్పలాబ్జప్పులావాగద్య॥ ఇది శ్రీ యుగబగంధవారణ
ప్రైరిమండలికపైకమూలం ప్రవిరనాప్పవిధామ్మావిబిరుదప్రతలబారత్తరాజ
వేన్నయామాత్యపాత్రవారితసగోత్రపవిత్రసకలసుకవిమిత్ర కొసవ
రాజతనూజగోపరాజవిరచితంబైన సింహాసనద్వాత్రింశతి
యను కావ్యంబునందు నావాసాంకుసావాసిరవతారంబులను వి
ధవంబనివంచకత్వంబును కర్పూరాంగునిశాపవిమోచనంబును
విక్రమార్క కీర్తిప్రకాశితమును నిబ్రులటయు నన్నది యేకాదశా
శ్వాసము—

172

సింహాసనద్వాత్రింశతి. శ్రీ

౧ శ్రీ [illegible]

౨ [illegible]

[illegible]

౩ [illegible]

౪ [illegible]

౫ [illegible]

౬ [illegible]

౭ [illegible]

౮ [illegible]

౯ [illegible]

౧౦ [illegible]

౧౧ [illegible]

౧౨ [illegible]

౧౩ [illegible]

౧౪ [illegible]

౧౫ [illegible]

౧౬ [illegible]

౧౭ [illegible]

౧౮ [illegible]

౧౯ [illegible]

౨౦ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౧ [illegible]
[illegible]
౧౨ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౩ [illegible]
[illegible]
౧౪ [illegible]
[illegible]
౧౫ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౬ [illegible]

[illegible]
[illegible]
౧౭ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౮ [illegible]
[illegible]
[illegible]
౧౯ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
౨౦ [illegible]
[illegible]
౨౧ [illegible]
[illegible]
[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి. ఆ౧౧.

శృంగారవతి యంత చింతయేల విను మాకొఱకు వీరల మాంద్యము ఇయ్యుత్తరంబుక
ర్ణాంబున చేర్చుచు కొనుటకు నొక్కొత్తులుండ నుపేక్ష రఘురాజు గలండు
దంతఘట్టితంబు సేయుట దంతఘాతకుండ స్వతంత్రు గలండ దివాద
వద్యంబు లపూర్వకానుబంధనపేక్షుపద్యావది యును నవిద్యాదయం
బున వ్యాప్తులు నివర్త్యాదయోత్సవుండవని యును మాచన చేయ నని యు
ప్రులకనే నని క్షయింబిదానా కన్యకోత్తులుండు నుకళింగదేశంబున
౩౨ లు చుండున నివింశుము॥ క॥ అతని మంత్రికొమారుడు బవదంగనగాను
నగూర్భువారశర। మహాతలవారత వేలయని మానవనాథతనూజ
నాంబున। స్త్రీ తనిగూఢవేషములనే గిత కళింగపురంబు సేరి మాగ్గావిధి
౩౩ శ్రీ త్రిమెకత్రైగ్ర వాంబున నిప్రియును త్రవుంబు నర్ది॥ సీ॥ ఈ పురంబెలు
రాజ్యప్రదాత నిమంత్రి యొప్పదాతని కొమారుడు కెవ్వరొక్కొ। యింత
యునెరుగుచు వేయని యుదిదన సుక్రీ స్త్రీరుండు క న్యోత్తులుండు। త
స్వంత్రి వర్యుండు దంతఘాతకుడు దత్తన యుపద్యావది యునగగలడు।
దానికనె నిష్ఠదాని నైవర్త్యింతుననియు దిసెప్పిన యిూవృబాంగి॥ ఆ॥
౩౪ మంత్రిసుతుడు తన దుమాటనిక్కువమ్మిన। నతనినూరధింబి యుది
యుయుటుకు। మాబిగాంగము దలు దొరకొని తమరంకొ। చెప్పి
౩౫ గ్రుబ్బురప్రదు చెల్లికదను॥ క॥ అదివనిరాచకుమారుడు। సుదతీవ

లవెరిగిను గుడాసుందర త్రియు దవది। గదియు బను ధింబి నమ్మ రా। మొదవగ
౩౬ నాయింపు వివోసియునా రనినర్ది॥ వ॥ అనిగూఢవామెం జేర్పద
కుండదానినిబ్బ సింబికొత్తమింపుంబు నర్ది గూఢ్కర్పారవులయుబ
నాం త్రంబులగు కం ఉచేతులను దానికం డుసెత్తులుంబ దివేళ్ళునం
ప్రవేసినన విఖిన్నవదన స్త్రీ విరిగిబను ధింబి తత్త్రదావమాసచపే
పు గంధస్తలంబులు సూపినసారాచకుమారుండింకనాసవేదని
౩౭ యును రసు కప్పుకు బున్నంబు ాబిబున్ని శరీరుండిట్టనియె॥ సీ॥ బింతిం
చకికవి నిచెక్కిళ్ళ దెల్లనిప దిరేఖలు నువాసి పంపు టయును। నిదిశుక్తప
క్షైమాపదివినంబులు పుష్పరమ్మ నిచెప్పుటనవ్వుమును చు। దివివిపియాప
దివినంబులు ఖుప్పు యాదాసిపూవ్వింబి యుప్పు టుయుప్పుటను పన
దివాంటుత్రి యుమాటలారధగాకుంతు మనూకదుస ఖివిప్రిసో
౩౮ టిమాద॥ ఆ॥ దీనినదవ్వము నుబు త్రగిమూడుమ్మెళ్ళవే। యింబిత్రదల
నవ్విచెవంచనమున। మగుడి మబ్బికుంతము త్రవాంకి తమువే గ్రమ్మె శ్లుసూ
౩౯ చెవిన దియుచ్ఛిష్టమదర॥ ఆ॥ చూబియుసత్రిమిబ్బాతురుబాం
బాగుకెలద
డుబు। సబ్బుకొఱప్పునను బువె బ్బునూర్పు।
౪౦ నితస్తుభూగాసగలుగ త్రిపెద దాసిబిలబి॥ వ॥ అక్కన్నియ రజస్వ
లవ్వెయున్న దిగావొలుగావున నత్రగని మూడుమ్మెళ్ళ త్రయిం

వెనుకమాడు దివసములు గడిపి యొంటిమొక్క తోయయుం బెరుంగవలయు
ననివ్రేటుకొని నిసనదియును నగ్రహంబున నాలుగవనాటి కుటీరస్థా
రగస్సారక్షంబునకు జనినయట్టి దివ్యబ్రా॥ మ॥ నగుమోము మొప్పగనే ఘుమారాలుని
నుచుకనన్నా దరింపంగనే। నుగుతన్నే శమదింబుకంబమును ప్రసనుగ్రా శిరో
తెంబునకు। తెలుగనా లక్ష్మి కలంగరాదనుచు సంభ్రాంజ్ఞాత్మికైన త్రిభువ।

...

సాధనియున్నిరియు యనియు తే—
ఆసాధనియుని యు యునిర్వాయు కథ్యసని—

...

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

క। బ్రహ్మ విష్ణు బ్రహ్మాదులను జెప్పిన తీరున జెప్పబడున్నదే। రవిత్రయ

బద్ధ నడుమ దగ్ధరంధ్రజ్ఞానాధుల్నిండి నవ్వా నివుస్తకం। బనుల్ని నరుకుంచి పావ

మనత్రావాలు విగాణనెంచరించిన దర్శనే॥

మును జెప్పిన తీరున యని యర్థభంగముగా
న్యాయవిభంగముగాను న్యాయముంటే మును
జెప్పిన తీరున యనిప్రాయ మైనది—

౨౫ ఉ॥ ఉత్కర త్రైణోద్ధర్త దగుపానిన ఫువెల్లు। దంతభూపర్వనాదు
దచనిపె బ్రు। యొప్పు నైరవలచునేవబ్రునిప్పైరాసిద్ధైతెని విదియను నిబం

దవనిపె॥   పెప్పైబ్రు యని యుంటగార - పెవబ్రు
మనని యెం॥

యనిప్రాయ మైనది—

౨౬ క॥ సురలచుబేరారనివిదన్నై। దరరాబ్బైవుగలుగనెసగి సర్వుణాము
లక్ష్మైరుతంచు బునేగినబ్రూ। వరుమును బేదాళునవిపివబ్రైబురితేర్॥

౨౭ శా॥ శ్రీసాముద్రికమునేర్పు జెంపునవెరివూనిత్తుంబు నుర్లేవనేతే
సింధానపనమెత్నత్తా రనెవుదిలూనేత్తుంబుమూ రియున్నను। లన్నాసంజ
ల్లో రారంగి తల్లుదారెష్ణు నాశ్నాష్ణూ పరుంతారబులు। జెప్పైసంగవ్వోధ
గ్రమ్మరజ్జనియెం బ్రూబత్మ్రావరుం తంచుతేర్॥

శ్రీసాముద్రికము యని యుంటే - శ్రీసాముద్రి
కము యని స్త్రీలక్షణము యని యుంటే - లక్షణము
నిన్నిప్రాయ మైనది—

॥ కథ - ౩౧ ॥

౨౮ క॥ తరనం తరం బయూవుప్పుడి రెంతవ భూవృద్యైన బరిపలదుముని
స। వృద్ధమున నికబలుకేవుని। మురిలూపల దలచి యు తమువురునారెలమిర్॥

౨౯ క॥ సన్నుతవ్యైదయూ దిష్టిము। బనూర్తిత్రైపావిర్తసుశేషాంబరతాంబ్
మున్నధము దగబకేసరి। బన్నబరావృత్తురవి యుసర్వేశ్వరునిక్॥ క॥

౩౦. తిందవుబ నలంపుబుసం। త్రింశనమునావైతనెంక గరగనునేరనా।
తంరువనిలిబినభూంవు నా। సందన్ననినగవ్వారతబనవబలితేర్॥

౩౧ క॥ వలదనెనేరమ ఘృమ రవసలభూంధగనేలనేను భూ। తలమున విక్రమార్గగతి దర్పము సత్యము సాహసంబు ని। శ్చలమున నిల్పవేనిమను
బత్రి బ్రు ఋషిగసమున్నబ్రూ బినర్। చలప్రులు నిష్ఠలంబులగు తత్త్వమెరుం
గనిబుద్ధియున్నిర్॥   బాంబనంబు నిశ్చలమున యని యుంటే -
సాహసము నిన్ని - మును ప్రబ్బు - యని - యర్థ
యవిభంగముగానుంటే - మును సప్త
ప్రు యనిప్రాయ మయినది—

౧౫౯ వ॥ ప్రతని గుణత్రయంబు వినుచు నయ్యభ్యాసంబులఁ బఱసెను. అంత
రణాంకశాలలందు నభ్యుదయంబు దిక్పాలురు దారత్రయంబు నెఱుఁగు
త్రిపురాంతకపురవిశాలతరప్రాకారద్వారంబు దాఁటి విజయామరేం
ద్రుఁడు నగరాంతమున జేరెఁ బరిశ్రమంబునన్॥

దివిపురిని యుండగా — దివిపురిని
ఆశ్వారూఢరాజ్యతి యని యుండగా
అర్థాశ్వారాజ్యతి యని విజయామరేం
ద్రుని యుండగా — విజయామరేంద్ర
ని నిర్దేశ యుక్తమైనది —

౧౬౦ వ॥ కతుపులనేకములైన దాపగాంతరవర్తులైన సురసిద్ధసమూహంబులను
శ్రీవేదవినోదంబులు విప్రగణంబులందు సంతతము తెలంగాణను
లవిరామములన్నెగరంగ దర్శనం, గవిభక్తయుం బౌరాజితావిరాజ
౧౬౧ సముచితయుక్తం గతుంగ గణులు బత్తరుపులప్రేరితంబు యుదయంబు
లనేకుల దర్శన మాత్రం బితరులలు నిండుయుం దరువు శైలములు
ప్రతిసాలగ్రాములు కొలుచు దర్శనములైన నరపదములు గడిరాలు
నవమున్నతమై, మెరయుగనేకసభలను లెన్నిగ నాల్గితరులైనాయు
౧౬౨ శ్రీ॥ దే॥ ఆంబుజముఖుని సంస్థానము యాధ్యక్షులు సన్నుతనేయగా

సమున్నతంబులు నాల్గు గోపురంబులగు ద్వారములు నుండుంత యుద్ధోద్యమ
బలము, మంటపంబున నాల్గు ప్రాకారంబులు నిర్మింపబడి యుండునట్లు. దాం
౧౬౩ ద్రుబులన్నియు లంకునిర్మాణగృహసన్నివేశము నిల్చు నారదికంబులు ॥ సీ॥ సత్యంబున నెఱు
పార్శ్వరత్నంబులను గనిపేసి మనుకైశలను నాల్గు వర్ణములనేసి, వరదత్తకనకా
దిపస్థలాన్నియు పరిపూర్ణగారాజె నిలుచు తండు। వాయుమేఘము
లుమ్మెత్తైన యాగములందు గాలిదేవతల్పగరీతుల చేరి, బాడుగు
లువేదిన సభాగేహంబులైన నుపదింపఁ గాసంగ తు నిలుపు బుట్టె
సత్తులనిల్లన — యునియుంటే — సత్యంబునన
యునిపదయుక్తమైనది —

౧౬౪ శ్రీ॥ సుధర్మ దేవులయుండు మొదలుగాఁ బొంచియుద్ధాల। గదాదిహారుగారు
నచ్చిం యుద్ధాయుధాలకు గారవింతంబుగ నిలువు సింహాసనంబుగా నా
౧౬౫ తరకమునుమగ్రా॥ వ॥ ఇట్టి వినయాన్వితపురాణంబును నభ్యసించును నగుణమ్రత్యం
బు శతంబున నంబరాధ్యంబగు గుర్తింపు యుదయము నెఱుక
యుమునని యాదిసంశయంబు నిలిపి నందనాంగారాధిసంపద్దర్శ్యం
తంబున విత్తమార్గకంబైన పాతులఁ గొన్నిదేవిశేషభాగ్యగతిచేత
౧౬౬ తిరంబయ్యె, యాదిదేవాంతరంబున॥ ఇ॥ వదుముదావిరావావా
శతకముగల్గియు। చెదరకయు మెఱుపున బుడబుడ। నెన్ని బహుదారబది

సింహాసన ద్వాత్రింశతి. ఆ౧౧.

౭౦ యనేని మిదివో వెంట్రయ తనికతము రూఢి నలర గలము॥ క॥ ఠా
ముకుపొందగునాయులు। నేపాలంగవిగ నేనెన చెక్కబిథ్రా। భోవంబు
౭౧ లు వ్రయ్య త్యాపాలకనిన్నును న్నబలమరాఫలము॥ క॥ అనిబ
ప్పిమరి యనాతని। మనములరగబవికేదె న్నిమారులుమాసె। యనన
స్త్రతనిమపిమునాలతి। న్నినిపింబవిమంత గాంకనేవల్లుతవా॥ క॥ నర
నారాయణులనగా బరగినవారిము ర్పులు శ్రీపిల్లునరా
మా। తరువైయుష్ట్రినానే। నరుడితవైయుష్టునాదు నరవరవిలకా॥
యాపన్నియసాష్ట్ర బరణముల - నాదు
తరయు - మేశ్రవిష్ణే దరాటచేత - నాదు
నరుడి తరయు - యని తాయుతమైన ది
౭౩ క॥ రతవియుగము నవిస్త్రుల। నైకతచేతప్తి నే ని యెగి బవితవా। శే
తామనవినిపింబనా నాంకముల బున్నం తుస్పైన [illegible] తరోక॥ [illegible]॥
౭౪ - అన్యుతుం తువిన్నిలై వైరిముగాని। ఓం ర యు తనుబు చెప్పి
రాము రుకగలుగ। నవనిప్పుత్రబనిబెనాపారియుపుతునే। వైచనింబనా
౭౫ బ్రెయువనాల॥ క॥ నరునకునారాయణునకు। నరయుగ
వైరంబువేరు వారియొ న్నరుడి। యిరుపురరూపముగా నెన్న।
౭౬ వైరవుగ బరితింప నవిష్ణు వర్ణనుమి॥ క॥ [illegible]
బన। [illegible]

౭౭ [illegible] విని తం బయ్యె॥ క॥ అనవిని [illegible] మనుజ [illegible]
[illegible] గజేష్టు [illegible] యుత్తును [illegible]
[illegible]
౭౮ నులతము వేము [illegible] గనుజన్నల [illegible] క॥ [illegible]
మనారాయణం। [illegible]
౭౯ రమగు। నైకవనమున విరులు [illegible] యుచున్న [illegible] క॥ [illegible]
[illegible] నందియున [illegible] గ తరచే [illegible]
[illegible] వనము [illegible] యుంతనే
[illegible] గల యునలవి। [illegible]
వలప్పులు [illegible] వేలు గుచుంతవు॥
[illegible]
[illegible] యని యుంటే - [illegible]
నిదా యుతమైన ది
౮౦ క॥ వినము [illegible] యునువెప్పె [illegible] లంబుపు
[illegible] లము [illegible] గంబు [illegible]
౮౧ [illegible] క॥ అబ్జంతముగనుప
[illegible] యన నిఖిలు [illegible]
౮౨ [illegible] క॥ [illegible]
[illegible] లనురాగవే [illegible]

ఆ ౧౭.

నయములు — శా॥ [illegible] ॥

౧౦౫. [illegible]

౧౦౬ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౦౭ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౦౮ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] యు- [illegible] యు-

[illegible] యు- [illegible] యు- [illegible] యు-

[illegible] యు- [illegible] యు- [illegible]

యు- [illegible] యు- [illegible] యు-

[illegible] యు- [illegible] యు- [illegible] యు- [illegible] యు-

[illegible] యు- [illegible] యు- [illegible]

[illegible] యు- [illegible] యు- [illegible]

[illegible] యు- [illegible] యు- [illegible] యు- [illegible]

[illegible] యు- [illegible] యు- [illegible] యు- [illegible]

[illegible] యు- [illegible] యు- [illegible]

[illegible] యమును-

[illegible]

[illegible]

౧౦౯. [illegible]

౧౧౦ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౧౧ [illegible]

[illegible]

౧౧౨ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సింహాసనద్వాత్రింశతి. ... ౧౨

తసంరంభా భోపవిదారితారివరు త్రవిద్యావిశారద [illegible] గురుత్॥ గా॥

౧౨౩. వాణీగారవము ద్విరఙ్కరత్రయాగుణాప్రారబ్ధయు [illegible] శ్రీసూ
క్తింద్రసుచాత్ర [illegible] నిద్రాంగితారు సన [illegible] రాత్రిగా [illegible] సమృద్ధితాం
ఘ్రియుగ్మకుర్ [illegible] వావాంగవిస్తృతశ [illegible] మున్నమ నాంబుజు [illegible]

౧౨౪. వనవాగ్వైవారవారి [illegible] వాణిని॥ నవవాను కరజాటానందిదా
వంత్రోత్తాలా। జవనవా [illegible] ఘభూవావాశంబుచ [illegible] రాదివదవదని జల
శ [illegible] నవ [illegible] సతారి। శివయుక్ర రిపురూపావాశిష్టుడు [illegible] వా॥

౧౨౫. గద్య॥ ఇది శ్రీ రాయగజగంధవారణాద్రి [illegible] తవిశత్త కక్షోంద్ర [illegible]
విభాగాదిబిరుదత్రిత [illegible] రవిచంద్ర [illegible] యూవావాత్ర్వ
త్రకళింగదేశనిర్మూల [illegible] పావవాసనాగ [illegible] నకర్గుంటు [illegible] శాం
ద్రమువరరాష్ట్రభూపాలసేవితనూపురసుందర [illegible] నారవింద
నందవరపురవరాధీశ్వరవలనా [illegible] రాజ్యసముద్ధరణా
వారితసనాత్రసుకవిమిత్రసకలసుకవిజనమిత్రకసవరాజితనూజ
నారదరాజవిరచితంబైన సింహాసనద్వాత్రింశతి యను కావ్యంబు నం
దుజేతాళవారణాంబును పద్మావతి ప్రశంసయు విక్రమార్కుని యు
క్త సంసిద్ధియుం దన్నవ [illegible] సంబు ను సాము [illegible] ంబును ముప్పదిరెండు
వాక్యుల [illegible] వాగవునవెూన్ని [illegible] రంబునుత దయనిజస్వరూపప్రా
ప్తియు నన్నది సర్వంబును ద్వాత్రింశాశ్వాసము—
ఈ గద్యలో ... తరము [illegible] ముగానున్నం రునన
వరించి వ్రాయబడెను—

॥సంపూర్ణము॥

The End.

11/5/43 May

366

సింహాసనద్వాత్రింశతి - [illegible] కావ్యము. గోపరాజకృతం యిదివరకే

విక్రమార్కునికి [illegible] కావ్యము - దేవుని [illegible] కితం - కవివంశవర్ణనం - ౧౦-

XXXII పుష్టి ౧౦ంతు [illegible] తులు చెప్పిన కథలు - పార్వతికి శివుడు చెప్పనారంభించె

దము - ౧౨ - ఉజ్జయినీపురవర్ణన - ఉజ్జయినిలోపల బ్రాహ్మణుడు

[illegible] నగరించి తపస్సు చేయగా అతనికి [illegible]

[illegible] యిచ్చెను - అప్పుడు [illegible] అతడు

[illegible] రాజు చేతికి యిచ్చెను. ఆరాజు తన భార్యకు అప్పుడు

యిచ్చెను - ఆమె తన స్నేహితునికి యిచ్చెను. వాడు. వానిసేకు యిచ్చెను. ఆ

[illegible] యిచ్చెను - వాడు [illegible] యిచ్చిన దిరాజు కనుగొని

[illegible] గుణించిరా

[illegible]

[illegible] తపస్సు [illegible] - [illegible]

[illegible] —

ఒకరుషి విక్రమార్కునికి రత్నములిచ్చి మెప్పించి రాజును బేతాళునికి బలియి
వ్వ ప్రయత్నించిన సమయమందు బేతాళుడు చెప్పిన ప్రకారము చేత ఆ
ఋషిని చంపి ఆ ఋషి రత్నములను తాంకిచ్చె బేతాళుని మెప్పించి స్వాధీనము చేసుకొనెను
ము- విశ్వామిత్రుడు తపస్సు చేయుచుండగ ఆతని తపోభంగనిమిత్తము - రంభను
ఊర్వశినిన్ని దేవేంద్రుడు నాట్యము చేయుమని చెప్పెను వారి నాట్యపటి
త్రమని నాటకము చెప్పిన ప్రకారము విక్రమార్కుని పిలిపించి పరిక్ష చేయ
మునకు - విక్రమార్కుడు ఊర్వశి నాట్యము మెచ్చినందున విక్రమార్కు
నికి యింద్రుడు - ౧౩౨ - మెట్లు రెండు బొమ్మలుగల తనసింహాసనము
యిచ్చెను - దాన్ని విక్రమార్కుడు తీసుకొనివచ్చి ఉజ్జయినిలో
వుంచుకొని రాజ్యము చేయుచుండగా - హందాప్తతములు ప్రష్టి
తము ౨౦౦౦ సంవత్సరములు భూమినేలెను తనవయస్సుగల దానికి
ఘ్లినవానికే తనాకు దానని భట్టిగారి చెప్పి దేవాలయంబున ఆ
ఘనశకు లెక్కల్లోయున్న సంగతి విచారించమని బేతాళునకు ఆజ్ఞాపించెను.
౧౪౪. ఆప్పటా ఘుడు వచ్చి ప్రవేశ ఆనపురములో వైకుంఠ రావాని
యుండ్లో ఆశకు లెక్కల్లనసంగతి విచారించగా విక్రమార్కుడు తన
బాల్య నిర్ణయించుకొని భట్టిని రాజ్యము నుంచి తనసేనతో
పోయి ఆ చిన్నవానితో యుద్ధము చేయుచున్న సమయమందు ఆ చిన్నవాడు విక్రమా
ర్కుని తల నరికెను ఆ తల ఉజ్జయినిలో వచ్చిపడెను. ౧౪౨. ప్రతిష్ఠా

నమందు ఆ చిన్నవాడైన శాలివాహనుడు రాజ్యము చేయుచుండెను
తము. భోజుడు ఉజ్జయినిలో విక్రమార్కుని భార్య తన గర్భమందున్న కొమారుడు
నికని మంత్రులచేతి ఇయ్యబడి రాజ్యము సమస్తభోగములనము చేయుచుండెను. మం
త్రులు ఆ చిన్నవానికి పట్టాభిషేకము చేసి ఆ సింహాసనము మీదనుం
చను తలంచగా ఆ శరీర వాక్యములను విని భూమిలో ఆ సింహాస
నము పాతిపెట్టబడెను. కొంతకాలమైన పిమ్మట ఆ భూమిలో చే
నికి బ్రాహ్మణుడు జొన్నలు మొలిచిన పైరుపెంచి మంచెకట్టి దానిమీద
నెక్కి పిట్టలు తోలుచూ వచ్చెను
తీసుకొన్న నిపలకదము మంచె దిగి
మున్నుయుటువుండగా భోజరాజు ఆ దారిని పోగా ఆ
తని తోనున్న ఆ బ్రాహ్మణుడు వలసినది తీసుకొమ్మని చెప్పి దిగి
వచ్చి తెలపగాను చేయగా ఈ భూమివిశేషమని రాజు తెల్సి
కొని ఆ బ్రాహ్మణునికి ఆ భూమికొనుక్కొని ఆ స్థంబె
త్రింపించగా ఆ యంత్రసింహాసనము ఆగుపడెను
౧౮౦ ఆ సింహాసనము మంత్రి చెప్పిన యుపాయము చేత పైకి
వచ్చినందున ఆ మంత్రిని రాజు మెచ్చెను ఆ మంత్రి
రాజు వద్దకు కథ చెప్పను ఆరంభించెను
౨౦౧. విశాలాపురమందు సందనుందనరాజు తనభార్యపై

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Beginning of the First Legend

[illegible]

కువ్వి సనవశువులు పొంతగా మళ్ళీ నారకులు రాగానే ఆతని తోలియ్యాలం
గతి చెప్పినందున ఆతడు నీవు అహంకారము సువిధి బ్రాహ్మణోత్పత్తి
చేసితివన్నా యుక్తాప్రకారము యిసుకతుండ వేతాళుని చెప్పి తొల్గేరాయె
సు. ౩౭. తాబట్టునే సేనాపతననినీ వ్రాగ్ర్యంబునందున నేకుంల రాక్షువము సం
భవింపను నీవు దేవదానవులు వహా అల్పమని చెప్పగా భోజరాజు
మాటాడ బుచెసిన దానము చెప్పువని ఆదినందుకు ప్రతి యుచెప్పనారం
భించెను —

కథ ౧

౩౮. విక్రమార్కుడు లోకంలో ఉండగా ఒక తపస్వి రుణము కట్టినాలుగు
భాషలతో నెంపతను చెప్పినందుకు తన ఖండాగాని తుచ్ఛపిలిచిన
తు వేయివలు యొక్క నా నన్నెంపిఁబిన వల్లెంబిన వహా ఖండించి
నా ఆయా బతుకుల యుక్తప్రకారము ధనము యిచ్చెను నిప్పు త్నరువు
చెప్పెను గనుక ఆ పుణ్యఫలము గుణంబులని తుల్యనందున యీ సింహా
సనము యొక్క తగదని చెప్పగానే భోజరాజు విస్మితుడై పోయెను —

కథ ౨

౩౯. భోజరాజు మరియొకదినమందు ఆ సింహాసనము నెక్క
రాగానే రెండవ బొమ్మ నివారించి యొక కథ చెప్పెను. విక్రమార్కుడు
దేశాంతరములు తిరుగుచు సంచరించి వచ్చిన నాడు రులల్ల బట్టిము

౧౮౨

ఘ పర్వతమందు వైకుంఠ దేవాలయము న్నది ఆకడ వొకరుషి తపస్సు చే
స్తున్నాడు ఆతడు దేవాలయము చేసిన పుణ్యాత్ముడైన కారణమువల్ల
యిన్నది నివినివాను అప్పుడు విక్రమార్కుడు ఆరుషిని మహారాజా యీ
యీకాలమున యిన్ని దినములుగా తపస్సు చేస్తున్నావని యడగగా
నూరేండ్లాయెను అప్పుడు మహారాజు ఆ ఆని చెప్పగా ఆత
డు వేషిధానుకతాబ్బుండి ప్రతాపంతముగా దేవాలయము
చేసిన్ని అమ్మవారు ముప్పునందున తన తపస్సిద్ధి మూలముల వేయు
రానతు ఆ మహాత్మ్యము కాగానే అమ్మవారు ప్రసన్నమై వరము లే
మని చెప్పగా ఆ ఋషి యుక్తి సిద్ధి యయిన నిచెప్పి ఆ రుషి నిసం
తోషపరచి మళ్ళీ తన ప్రంతికి వచ్చెనని చెప్పగానే భోజరాజు మరియొకమా
పాయెను.

కథ ౩

౧౦౩ భోజరాజు మరియొకదినమందు సింహాసనము నెక్కగానే మూడవ బొ
మ్మ యొక్క కథను చెప్పి విక్రమార్కుని గుణములు వివరించెనని
చెప్పగా ఆ కథ యెట్లాయని భోజరాజు ఆదినందు మూడవ బొమ్మ
చెప్పెను. దేవనగరమందు బ్రహ్మాస్త్రము ధరించు రాజు గలడు
ఆతనికి సులోచన యనే భార్య యుండెను ఆయున్నది మహా
రాయని వరము యిచ్చిన దివ్యవాహనము చేసుకొని నడిచె తలంపుతో
నుంతగానే వెళ్ళి కుంతనే వారు వీనుతో కేలు గరుడత్వం తు చేసి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఆశ్వాసము ౩ ఆరంభము

కథ ౮

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

౨౫. రాజు ఉంతరభార్యకుమారుడొకనాడు శ్రీ విక్రమార్కుని
దనిపేరు పెట్టుమని విగారాజు తోభించుచుండగా శ్రీదేవ
దత్తుడు శ్రీ విక్రమార్క నామము కొని యిదానికి పెట్టి శ్రీ విక్రమార్కులను
అర్పించెను. శ్రీదేవదత్తుడు కోటలను పట్టుకొని వచ్చిరాజు వద్దకు
వచ్చెను. విక్రమార్కుని బాలింపగా ధనలోభముచేత విక్రమునకు
చేసినా ననిచెప్పి సంతుకుసకల ప్రజలును శ్రీ వ్యాఘ్రము నొంచిరని
చెప్పెను. విక్రమార్కుడు తనకు చేసిన యుపకారమునకు తల్లినిదిరి
చిపెట్టెను. ఆ రాజును ఆందరును నిందించిరి. శ్రీదేవదత్తు
డు శ్రీ విక్రమార్కరాజుకు తప్పు యిచ్చి రాజు సంతోషించి శ్రీ
తనికి బహుమానము యిచ్చెను.

కథ ౨

౨౬. భోజరాజు మరిపైకనాడు సింహాసనమెక్కబోగా సాలభంజిక
చెప్పెను. మా విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచుండగా ఒక
రత్నపరీక్షకుడు వచ్చి రాజుకు పది రత్నములు యిచ్చినందుకు రాజు
సంతోషించి యిచ్చెను. శ్రీ ఆపరీక్షకుడు మరియొక్క రత్నము పైక
ముఖ్యమని యిచ్చెను. రాజు సంతోషించి కొన్ని యిట్టి రత్నములు
కలవాయని శ్రీ అడిగినందుకు పదికోట్ల ధనమిచ్చి పంపెను
నావెంట పంపితే పది రత్నములు తెప్పించెదనని చెప్పగా శ్రీపైకా

22-5-43

శ్రీ

రము ధనము నిచ్చి ఆ దినములలో శ్రీ రత్నములను తెచ్చి యిమ్మని పైకమును
నిచ్చి నెలవిచ్చి పంపించెను. శ్రీ పరీక్షకుడు శ్రీ ఖంటుకుచేతికి పది రత్నము
లు యిచ్చి పంపగా దారిలో వర్షాదికములచేత వైకల్యము పొందినా
డాపరము శ్రీ రాజుకు చెప్పెను. శ్రీ అయిదు రత్నములిచ్చి శ్రీ నది
దాటి రాజు ప్రత్యుత్తరము ప్రకారము ఆ దినములలో రాజు వద్దకు చేరి
తెచ్చి శ్రీ అయిదు రత్నములు యిచ్చెను. రాజు తన శ్రీ ఆజ్ఞ
ప్రకారము వచ్చినాడని సంతోషించి శ్రీ అయిదు రత్నములు శ్రీ
భటునికి యిచ్చెనని చెప్పగా భోజుడు ఆశ్చర్యపడి మళ్లీపోయెను.

కథ ౬

భోజరాజు వకనాడు పుణ్యముకు సింహాసనమెక్కబోగా సాలభం
జిక చెప్పెను. ౧౧౧ విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచుండగా ౧౧ వ
సంవత్సరమున ౧౧౦ మంది యుద్ధముచేసిన ౧౧౮ మంది
౧౨౨ రాజులు రాజ్యము పరిపాలించిరి. స్త్రీల వలన
పారము చేయుచుండెను. వనవాసము ౧౯ సంవత్సరములు
౧౨౦ శ్రీ తట పైక ప్రాణము రాజుకు శ్రీ శివుని
భజించెను. తపస్సు చేసిన యోగులను నిత్యము
పూజించి నని చెప్పెను. రాజు సంతోషించి శ్రీ వ్యాఘ్ర
ది యిచ్చి ప్రకారము వంద కల పైకము మనిషికి యించి

This is one of the stories in the Kala Purna

సింహాసన ద్వాత్రింశతి సూచి. ౩-౪

యిప్పటా నను పురికొలిపెదరని చెప్పగా భోజుడు విస్మయ మొందెను.

చతుర్థాశ్వాసము ఆరంభము.

కథ. ౨.

విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచుండగా - తనకు తనే రోజులు శాస్త్రోక్తముగా కృష్ణస్వామిని సేవించను పోవుచుండగా దారిలో వొక భైరవుని గుడి అప్పుడు అక్కడ కనుపించినది ఆ భైరవుని గుడిలో యెవరు తలలు కోసుకొనుచున్నారో అని యడుగగా - వాడు తన తల యొక్క రక్తము పుష్పములుగా అర్పించుచున్నాడని చెప్పెను. స్త్రీ పురుషులు బ్రతుకుదురని యున్న వారు తలలు తెగి పడి యున్నారు. విక్రమార్కుడు చూచి యిది యేమని అడుగగా పూజారి చెప్పెను. విక్రమార్కుడు ఆ భైరవుని గుడి గురించి చెప్పెను. తర్వాత విక్రమార్కుడు ఆ భైరవుని కొరకు తన తల త్రెంచుకొనబోవగా ఆ భైరవుడు ప్రత్యక్షమై వరము కోరుమనగా స్త్రీ పురుషులు బ్రతుకవలెనని కోరెను. ఆ స్త్రీ పురుషులు బ్రతికిరి. అందరును సంతోషించిరి. ఆ కథ వినగానే ఆ భోజుడు తన తల వంచుకొనెను.

నా ప్రాణము యిచ్చెదనని చెప్పి ఆ భైరవుని కొరకు ప్రాణములు విడువబోవగా భైరవుడు కరుణించి తనను వరము కోరుమనగా వారి ప్రాణములు యివ్వుమని చెప్పెను. ఆ భైరవుడు తన తల త్రెంచుకొనవలెనని అడిగెను. విక్రమార్కుడు తన తల త్రెంచుకొనబోవగా భైరవుడు ప్రత్యక్షమై వరము కోరుమనగా స్త్రీ పురుషులను బ్రతికించుమని కోరెను. భైరవుడు వారిని బ్రతికించెను. అందరును సంతోషించిరి. ఆ స్త్రీ పురుషులు రాజ్యమునకు పోయిరి. విక్రమార్కుడు ఉజ్జయినికి వచ్చెను.

కథ. ౩.

ఒకనాడు విక్రమార్కుడు రాజులందరితో కూడి కొలువై యుండగా ఒక బ్రాహ్మణుడు వచ్చి నమస్కరించెను. రాజులు వానిని ఆదరించిరి. వాడు యిట్లు చెప్పెను. బంగారము తో చేసిన బొమ్మలు చేసి అమ్ముచున్నాను. తన తలను యిమ్మని చెప్పగా విక్రమార్కుడు ఆ బ్రాహ్మణునికి ఆ బంగారము యిచ్చెను. ౧౧౦. సంవత్సరములు తన తల త్రెంచుకొనెను.

భోజుని యెదుటనే దేవత శ్రీ రాజును నివారించి [illegible]
సి రాజు తోడుకత చెప్పెను—

౧౩౦. [illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౩౪. [illegible]

[illegible]

విక్రమార్కుడు [illegible] —

కథ ౮

౧౨౧. విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచుండగా [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] విక్రమార్కుడు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] భోజరాజుకు

[illegible] పంచమ... సాలభంజిక

కథ ౧౦

విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచుండగా [illegible]

[illegible] విక్రమార్కుడు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] విక్రమార్కుడు [illegible]

[illegible]—

కథ - ౧౧.

[illegible]

[illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి సాలభంజి. శ్రీ

సుమతి విక్రమార్కుని తోబుట్టువని శ్రీ [illegible] దేవియని తెలిపెను

సని [illegible] భోజరాజు తోబుట్టువు సుభోజు [illegible]

కథ ౧౨

260

౨౧౦ ఉజ్జయిని యందు భద్రసేనుడనే [illegible]

[illegible] తన [illegible] యిష్ట [illegible] చేసి

[illegible] అప్పుడు [illegible] అప్పుడు [illegible] రాత్రిలో [illegible]

[illegible] అని [illegible] రాక్షసుడు [illegible]

[illegible] అని [illegible] పురంధరుడు [illegible] విక్రమార్కుని

[illegible] ౨౧౧ విక్రమార్కుడు అతని [illegible] ఆ రాక్షసు

[illegible] ౨౧౨ [illegible]

[illegible] అవంతి దేశములో [illegible] అనే విప్రుని [illegible]

[illegible] రాక్షసుని [illegible]

[illegible] ఆ రాక్షసు [illegible]

[illegible] అప్పుడు [illegible]

[illegible]

[illegible]

307

[illegible] ౨౧౩ అనగా విక్రమార్కుడు

ఆ పురంధరునికి [illegible] అని తెలిపెను. ఆ [illegible]

[illegible] భోజుడు [illegible]

కథ ౧౩

౧. విక్రమార్కుడు [illegible]

[illegible] ఆ [illegible]

[illegible]

[illegible] విక్రమార్కు

[illegible] ౨౧౪. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] విక్రమార్కునికి [illegible] అ

[illegible]

[illegible] రాక్షసు [illegible]

[illegible] రాక్షసుడు [illegible] ఆ [illegible]

[illegible] రాక్షసుడు [illegible]

[illegible] అతని [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] విక్రమార్కుడు [illegible]

కథ ౧౪

చెప్పెను

౧౦. విక్రమార్కుడు దేశసంచారము చేస్తూ నుండగా ఒకనాడు [illegible]

[illegible]

[illegible]

సప్తమాశ్వాసము॥ కథ. ౧౬

[illegible]

సింహాసన ద్వాత్రింశతి సారము. శ్రీ

౯-౩౮. కలహాకంఠునకు గుణిబంధుమల్లు నిష్ఠంతయు వ్రతసుస్వరను ప్ర-
హారిష్ఠరాజ్ఞానుమతిచేత యజ్ఞముచే యజుటు-౪౦-కలహాము
నివారించి వారికిష్ఠకి ఖరామహానముచే యజుటు-౪౧. శ్రీసభ యజ్ఞం
మునదనవానముకైన వైక విప్రమత నకుహామరివి వానిమిత్తమై.౪౨.
ప్రకబంధకవిత్వముచేత రాజును స్తుతించుట రాజు వెంబ్రి శ్రీబా
హ్మణయతికి యేనిమి దిక్కోట్ల ధనమిచ్చి విక్రమార్కుడు ~~సకలి~~ యిసానివచ్చుట.

కథ-౧౨.

~~భోజరాజునకు సింహాసనమున ప్రతిమ విక్రమార్కు~~
~~డు రాజ్యము చేయుచుండగా~~ శరన్నృతువసంతోత్సవ. విక్రమా
ర్కుడు మొదలైన రాజులు లక్ష్మీరథయుత్సవము చేసి దానములు చేసుట
౮౮. శ్రీసభ యజుమంత్రులు ప్రత్యక్షము విక్రమార్కుని దానగుణములు
వినేను శ్రీ విక్రమించగలవాయని శ్రీమగువలిదే వల్లకాలన గాని
గ్గను పొందియుండుట. శ్రీరాజు కాలువలోకి వైకని వృపురుషు
డు వచ్చి యోగాని చక్రము వన్నెను కలశ్రీహాముచేసి సానపా
ము తోనే దానమును ప్రాణాపాయ విచేన్స యోగాని మవత్త్వ
ము వల్ల విక్రమార్కు సన్నిమించవలెనని చెప్పి పోవుట. శ్రీరాజు శ్రీ
ప్రతాపముచేయుగా యోగాని ప్రత్యక్షమై యిప్పుడు నీవు తలంచినది
వినానావరము వేడుకొని చెప్పగా తనప్రాంతనాతము లేదన్న
ధనము వల్ల నిండవలెనని యడిగిన మూర్ఖుని శ్రీమవరలించుటయు

శ్రీ
ప్రతాపము ప్రతిరోజున్న ~~...~~ హేమముచేత నిశ్రీయోగాన్ని నిర్మిష్ఠించి దాన
ముచే యజుమానుంతగా-౧౦౯. శ్రీయాజ్ఞవల్క్యము విక్రమార్కు
వినిర్దేశమును పొంది శ్రీపుంటి పోయి శ్రీయోగాన్ని నిర్మిష్ఠించిన
దున శ్రీయోగాని వరము వేడుకొని యడగగా-౧౧౦. శ్రీరా
జు ప్రతిరోజున్న ప్రాణోత్సవమితి చేయకనే శ్రీతని యేమిడుష్టాంతా
గారములున్న నిండ్రెల ఘువరము యిమ్మని శ్రీతగదయున్న శ్రీప్రతా
రత్నవరము తీసుకొని వచ్చి విక్రమార్కు తనపురికి వచ్చుటు-౧౧౧. శ్రీ
రాజు మరునాడు ప్రభాతముచే యడానకు శ్రీరంభించగా శ్రీ
యోగాని నీవు యుక్తభావముచే యవర్య. విక్రమార్కుడు నీకు
గానువరము తీసుకొనిపోయినావని చెప్పగా శ్రీరాజు సంతోషించె
నని చెప్పుట ~~శ్రీవినిపోజునకు సకలిదే క్షేసనటు~~

కథ ౧౩.

~~౧౧౩ విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచుండగా~~ ౧౧౦ ప్రేతనిష్ఠ
మరావతయున్న-౧౧౪. శ్రీపిఠ్వదు తోరయుతిరి నమినాపు మునకునకావ్య
యముము శ్రీవేళ్లవుండు మైతగు దివ్యభూంతి శ్రీఘనాగాద ముదేవర్ధ
ము వుంతతయున్న ప్రతిరోజున్న సాధ్యోరయముకానే శ్రీ
త్రయములోనుంచి-౧౧౫. ప్రైకబంగారుస్తంభము పుట్టి పెరుగుతూ
సూర్యబింబమును ముట్టి మళ్ళీ శలోతాకిముళ్ళి యస్తమించే
టుప్పుమికితానున్నముతోనే కొముస్న రని చెప్పుతయున్న-౧౧౬. శ్రీరి

197

విని విక్రమార్కుండు తాను అప్పుడు కిటికీ యి. ఆ స్తంభమును చూచి
ఆ దినము ఈశ్వర దర్శనము చేసి యుపవాసము౦డి మరునాడు
౧౩౫. సూర్యోదయకాలమందు పుట్టిన ఆ స్తంభము గాంచి విక్రమా
ర్కుడు యొక్క స్తంభముపై గూర్చుండగా ఆ స్తంభము పెరిగి సూర్యుని వద్దికి పో
వలయును సూర్యుడు యుదయాస్తమయపర్యంతము చేయుచున్న. ౧౩౬. దానికి
ఖేదయుపడక యుండగా. ౧౪౧. సూర్యుడు మెచ్చి ప్రతి దినము స్న
సూర్యుడు ప్రసన్నుడై తన కుండలములు యిచ్చెద
మున్న. ౧౪౨. మరునాడు పైకి బ్రాహ్మణుడు యాచించగా అప్పుడు
తనచేత యిచ్చినట్టి సందర్భమున ఆ కుండలములు ఆతనికి యిచ్చి
విక్రమార్కుడు సంతోషిస్తూ ఉజ్జయినికి వచ్చెనని బొమ్మ చెప్పెను

సప్తమాశ్వాసము సమాప్తము

అష్టమాశ్వాసం.

కథ ౧౯.

~~విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచు~~ ప్రకటించు చున్న.
౧౪౪. మందరగిరిని చూచి వచ్చి ఆ క్షేత్రమందు తపస్సు గమలు సంపాదించె
పెండ్లికుమార్తె నని చెప్పెను. ౧౪౫. చెంబులు బంగారమును యి
చ్చెను రాజపుత్రుల సన్నాహముతో మందరగిరిచేరి వేపలాడు
చుండెను. ౧౪౬. పైకి వచ్చి నిజరూపము ధరించి రాజు తరువాత పోగా. ౧౪౭.
ఆ పందిగుహలో ప్రవేశించెను రాజు ఆ గుహలో ప్రవేశిం
చి విక్రమార్కుని చూచి యక్షుడు తానే ఆశ్చర్యపడి యుండగా
చి ఆ క్షేత్ర దేవత పట్టము కట్టెను ౧౪౮. దానధర్మములు చేసి విక్రమార్కు

నిజరూపమును స్మరించెను ౧౪౯. బలి చక్రవర్తి కుశలప్రశ్నలు అడిగెను. విక్రమా
ర్కుడు బలిని స్తుతించెను. ౧౫౦. నిన్ను మాయచేత పిలిపించి యున్న రీతిలా
జయము నిచ్చిన రసఘుటికలను యిచ్చి ఆ ఫలములను చెప్పించెను
ఆ గుహవాకిట్లో బ్రాహ్మణుడు తెలుపుచు పిలుచుకొని వచ్చెను ౧౫౧. వచ్చెను
నముచేసి. ౧౫౨. పాతాళ ప్రవేశమున బలి సూచించుండగా యిద్దరు బ్రాహ్మణు
లు వచ్చి యాచించెను. ఆ రసఘుటికలను వారిద్దరికి యిచ్చె. ౧౫౩.
తాను ఉజ్జయినికి చేరెనని బొమ్మ చెప్పెను—

కథ ౨౦.

~~కథ. విక్రమార్కుడు ఆ రాజ్యము చేయుచు~~ ప్రశ్నలడుగుచు నేపథ్యము
నుచేరి. ౧౫౪. అప్పుడొక ఈశ్వర గుడి ... చూచుచున్న ఆ స్త్రీ మానము
నుచేసి తానే ఆ స్త్రీ దర్శనము చేసి కుర్చుండగా. ఆ క్షేత్రవనములు గురుల
రూపులు. వివాహశైలమందున్న పద్మాలయమునున్న త్రిలోకనాథుండున్న
దర్శనము చేయుచు ఆ తనికి పుణ్యాశ్రమము ... తావున ... సు వి
స్వామి విక్రమార్కుడు ఉదయాస్తమానమే. ౧౫౫. ఆ విమానపత్రింత
ముఖమును చేరి ఆ క్షేత్రపురం విచిత్రములనున్న. ౧౫౬. ఆ సర్పవనములో
నానావిధములైన సర్పములను చూచి ఆ క్షేత్రమున్న సిద్ధపురుషు
లైన త్రిలోకనాథ దర్శనము చేయుచున్న ఆ తరు-బలపము-బొంత-
కార్యయొవియుబ్బిన ఫలములనున్న చెప్పగా ౧౫౭. ఆవిధ
ముకొని వచ్చుచుండగా పైకి ఇద్దరు కష్టములు విరుచుచున్న వా—

జూచి రెండుకుక్కలు విరుచుచున్నారని యడిగెదము. వారువా
రీదేశాధిపతి కొమారుడు ఆరుగురు అన్నల్లోబడి బట్టుచు
న్నారు వాని పోతురాజు బాధ వనిష్టు యుంచియున్నారని చెప్పగా
విక్రమార్కుడు ఆరాజకుమారునికన్నతోపోయి రెండుకళ్లు బట్టు
న్నారని యడగగా మా తండ్రి నిద్రాయమానులు కొట్టి రాజ్య
ము చేసుకొన్నారు నేను దుర్బలుడనై గనుక బ్రతుకలేకుంటే చిప్పరి వేలనిచె
ప్పరము. ఆతనికి ఆబలపము ఖాంత కార్యము యుద్ధ. ౧౨౫ వాన్ని
ఆతని దేశానికి బంధించి వాన్ని విక్రమార్కుడు ఆశంతి కెవ్వరని చెప్ప
దమున్నా

కథ - ౨౧

~~౧౩౦. విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచు [illegible]~~ సింధుకొమారు
డైన గర్విళ్లుడు తండ్రి చవుచ్చి నిమిత్తమై కోపము చేయుదమున్నా. ఆ
గర్విళ్లుడు విద్య చదువుకొని బ్రతంత్రము మేము మాతనని దన్నా
దేశమునకు వెళ్లగా ఆశ్రత వకతపారాయణకుడు తీర్థమ వ్యాత్ర్యము
లను చెప్పగా వినిరి. ౧౪౬. శ్రీశైలము. అపవాసంబలము దర్శనము చేసి. క
న్నదేశమందువైక బ్రాహ్మణునివద్ద చదువుకొని వారు గంటుకి
పోయి ఆక్రత సంబంధి గంగాస్నానము చేయుచుండగా
౧౫౮. ఓం కుకుబానున్నదు కుగునుమాదదమున్న ఆరాత్రి ఆ
ప్పుటనే యుండగా రెండు నిమిదుండి స్త్రీలు ఆవుడుగు నుండి
స్త్రీలుకి ఆళ్ళకి వచ్చి అప్పుడు నున్న కత్తిలు [illegible] చేసి యా గర్విళ్లు

న్నాతము దేశమునకు తమ్ముని పిలిచి ఆవుడుగులో వవేశించి పోతురామం
తగా తామును యుపతినిలవదమున్న ౧౭౧. ఆక్రత సంబంధి యలు
వేరి తంత్రి వక్కి కరావదము ౧౭౮ తామును మాచి నవింతలు విక్రమార్కు
నికెత్తివి యుచే యుదమున్న విక్రమార్కుడు పోయి ఆయరాష్ట్ర
ములు జూచి ఆస్త్రీలతో కూడా ముకుగు వినపోవదమున్న ఆక్షిత
త్తుల యున ఆస్త్రీలు యుతాన్ని పూజించి రెండనిమిదిరత్నములు యు
బ్బి పంపించదమున్న ౧౮౭. ఆరత్నములు తీసుకుని విక్రమార్కుడు
వసున్నానుండగా వైదబ్రాహ్మణుకొమారుడు రేవత్తి దమును జూ
చి ఆతని వరత్నమాను విచారించి వాన్ని యుంచుకి బంధించి వానితం
డ్రిని జూచి ఆరత్నములు యుబ్బి ఆతని దరిద్రము నుబాపి వా
ను ఓం క్షైత్ర యునికెవబ్రిచే తననిమాయ్మచెప్పదమున్నా

నవమాశ్వాసము కథ - ౨౨

విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచునుండగా ౯ వేసవివకార్థన. ఆ
కాలమందు విక్రమార్కుడు వనవిహారము చేయుచు మావి దర్శి
శమునకు పోయి ౧౮౯ సురను జూచి యుండగా వైశబ్రాహ్మ
ణు రాజుచున్న తింబిదామ ౧౨ సంవత్సరములు - ౩౦ - కంబికొము
క్షినికు మార్చి యుగ్రతపస్సు చేశన్నిత్రె సన్నముతా ఆదని చెప్పదము
౩౩. రాజుయు బ్రాహ్మణినితో కూడా కంబికవబ్బి ఆమ్మవారి

సింహాసనద్వాత్రింశతి సాలి. శ్రీ

నిద్రాభంగము రాత్రి అప్పుడనే యుండగా అష్టవారు స్వప్నమందు

వచ్చి ముప్పది రెండు లక్షణములుగల వారిని మత్తకేన మ్త్రు రుబలి యిచ్చి

నట్లయితే ప్రసన్నులైతారని చెప్పగా ౩౨ రాజులు కొని వచ్చి

ముప్పది రెండు లక్షణములుగల వారిని నేనగను కనారత్నమిస్తునన్నానని త

నగరంలో కోసుకోవలెనన్నారని అష్టవారు ప్రత్యక్షమై సంతోషించి

వార్తికి రససిద్ధి వరము యిచ్చెంబడి విక్రమార్కుడు బేతాళుని కి వచ్చి

చేరెనని బొమ్మ చెప్పినది —

కథ. ౨౩

౨౩. విక్రమార్కుడు వనవిహారము చేసి వచ్చి బేతాళుని యొక్క యుండగా

౫౦. వైకుంఠ రాత్రిలోని శ్రీ సూత్రమున్నందగా కలకనదనున్న శ్రీ

లనభలలో చెప్పగా వైకుంఠ మున్న తలతో చెప్పి తేనెగాని వివరము

లనభలలో చెప్పగా వైకుంఠము కైవల్యములతో చెప్పి

తెలియునని వైకుంఠ చెప్పినది. అని యుల్లంఘించి వైకుంఠ రాజు

శ్రీ దయుతాలమునకు కలగని తనకు గస్త్రీలతో చెప్పినది. అనివా
దూరకే

స్త్రీయుగా కాంత మాదనుండి వరి యొకకాంతవిరాళి

కాలువిరుగునని చెప్పినది. ౨౦. తనవెంతులతో శ్రీ కలచెప్పినది

న్నవారు యారాజ్యముగా కవేల గొప్ప రాజ్యము పొంద

పొందునన్నారని చెప్పినది. ౨౧. ఉత్తర దేశమునందు సమాచార

వలెననెను తమను గుర్తించి యానెన్న పైరమునుందగా కా

స్త్రీవిరిగి పడతను. ౨౨. శ్రీ ంతల యుత్తర దేశమునకు వేరొయుర

జ్యము మేమనగనుత బట్టి నిపివిరించి శ్రీ తగను నివిక్రమార్కుని తో

చెప్పినది. ౨౩. బట్టి యానకలని స్వప్నవరములను చెప్పి మున్ను

లగను కతాంతి కేయునని చెప్పిన ప్రకారము చేయుతనున్నదని

మేము వినవలెనని రాజు తన స్వాంతమును మారవిడువ

మున్న శ్రీ బరాదివరి బద్ధ్యము వరమును అప్పు దయల రాజ్య

మున్న శ్రీ బరావిరి వినత్రాణముల దయలారాజ్య

నని బొమ్మ చెప్పగా విని భోజుడు నిగ్రహించి వెళ్లెనని చెప్పినది

కథ. ౨౪

౨౪. విక్రమార్కుడు రాజ్యము చేయుచుండగా వైకుంఠ

కు కావ్యము వచ్చి చెప్పుకొనవలెను. ౨౫. పురందరలనే పక్షమందు

న నక్షత్రదినే తట్టి అంత్యకాలమందు కుమార్లతో యాయుంబట్టు

కొల్ల త్రంద పంబట్టి యునన్నాను దానిప్రజల బొమ్మ నిచెప్పినది

పాయెను ౧౦౪. శ్రీ ందు తప్పి యాతగా దేవుని వున్న భోగ్గ

లు మొదలుకలు యునవ్వని గనుక పాశ్యత కృప యిప్పించవలెనని య

తగగా దర్మాధికారులకు తీర్పు చేయుమని శ్రీ జ్ఞాపించిరా

నుబట్టి లోతు శ్రీ రాజ్యమునకు వేగా. ౧౧౧. దర్మాధికారు

లు శ్రీ వారి సన్నిధి యగా. శ్రీ కొరమట్టి విచారించి పురము

కుపేర యుశ్రావణ వాసులతో చెప్పగా ౧౧౫. శ్రీ తను స్వా

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] కథ – ౨౧

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] కథ – ౨౭

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

The Gambler's Story

కథ – ౨౨

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

The Gamblers Story

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

The Human Sacrifice

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

కథ. ౨౭.

చెప్పదమున్నా

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

కథ. ౩౦.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

కథ. ౩౧.

[illegible]

[illegible]

400

సింహాసనద్వాత్రింశతిసారాంశ. శ్రీ ౧.

కథ ౩౨.

విక్రమార్కమహారాజ్యముచేయుచున్నందనమున్నదశకనిగార్త
యుమునుమన్న ౨౭. భోజరాజుతో - భామ్మ. నవున్నతకున్నైనవాడు
తాను సాక్షాద్విష్ణునని చెప్పితమకుశాపవిమోచనమైనదనిచెప్పగా
౭౨. భోజుడు ఆశాపక్షారగాముడుచుండు దని యుడగదమన్న
ప్రేమపూర్వతినిశోలుమన్నానుండగా ౧౦౦. శివుడుపెంగవురూపు
తారగావేమయ్యాలువిమోచించనని అమ్మవారుతెలుసు
కొన్నదైవతములుకమ్మనిశాపమువిడిపైకపుదాన్యిద్రుడుపునియొక్క
మునుగాకులనునుతించగానీకుశాపవిమోచనతానానిచెప్పెను
గనుక ఆవిధముదలయీసింహాసనమందుప్రతికలమైయు
న్నామనిచెప్పితమప్రదేవతలునుపోంది భోజరాజునుస్తుతిం
చిమైలాసమునకుపోయెదమన్న ౧౧౨. ఆసింహాసనము వీరాంతవిం
గమున్నానిపుంది భోజరాజుప్రాజ్ఞించెననిశివుడుపార్వతితో
విశిచెప్పెనని చెప్పెదమన్న—

THE END.

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY MADRAS

204
184
2
20